

Jaarstukken 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Bestuurlijke structuur	9
2.1	Samenstelling bestuur.....	11
2.2	Portefeuilleverdeling college.....	11
2.3	Organisatie structuur	13
3	Kerngegevens	15
3.1	Fysieke kerngegevens	17
3.2	Sociale structuur	18
3.3	Financiële kerngegevens	19
4	Jaarverslag.....	21
4.1	Programma 1 Bestuur	23
4.2	Programma 2 Openbare orde en veiligheid.....	27
4.3	Programma 3 Ontwikkeling ruimte	31
4.4	Programma 4 Beheer ruimte	39
4.5	Programma 5 Welzijn	51
4.6	Programma 6 Burgers	65
4.7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....	75
4.8	Overzicht realisatie per programma en analyse van het resultaat.....	77
4.9	Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en incidentele baten en lasten.....	85
4.10	Paragrafen.....	91
5	Jaarrekening 2012	139
5.1	Balans per 31-12-2012.....	141
5.2	Toelichting op de balans	145
5.3	Waarderingsgrondslagen	165
5.4	Ontwikkelingen na balansdatum.....	169
5.5	Programmarekening 2012.....	171
5.6	Toelichting op de programmarekening	173
5.7	Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming	211
6	Bijlagen.....	217
6.1	Accountantsverklaring	219
6.2	Sisa	223
6.3	Risicokaart	227

1 Inleiding

De jaarrekening is het laatste document binnen de jaarlijkse planning en controlcyclus. Het is het document waarin verslag wordt gedaan van de realisering van het in de begroting neergelegde beleid en waarin de financiële verantwoording wordt vastgelegd.

Realisering beleid

In deze jaarrekening wordt rekening en verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid in 2012.

In 2012 is verder uitvoering gegeven aan het ingezette beleid in het kader van het Bestuursprogramma 2010-2014. De uitvoering van het beleidsprogramma is meer concreet vertaald in het collegeprogramma "Voor een vitale gemeente ambitieus en realistisch".

In deze jaarrekening wordt u per programma, steeds onder het kopje "wat hebben we er voor gedaan", aangegeven welke activiteiten in 2012 zijn uitgevoerd om tot de realisering van doelstellingen te komen.

In deze Inleiding sommen wij hieronder enkele belangrijke zaken zijn in de verslagperiode uitgevoerd, dan wel ter hand genomen. Wij noemen in dit verband:

- Gekantelde werkwijze binnen 't Loket en de Wmo
- Vaststelling kadernota Integrale veiligheid
- Nieuw regionaal crisisplan veiligheidsregio
- Intergemeentelijke samenwerking
- Uitvoering iDOP
- Vaststelling en uitvoering beleidsplan openbare verlichting
- Bouwkundige en klimaataanpassingen aan gemeentehuis
- Renovatie sportpark
- Notitie prioritering woningbouwlocaties 2016-2021
- Uitvoering Back to basics
- Oplevering en ingebruikname Brede school Frankische Driehoek
- Voorbereiding drie transities
- Realisatie Kloosterplein

Op diverse terreinen zijn uitvoeringszaken ter hand genomen (bijvoorbeeld de start en realisering van woningbouwplannen en reconstructies infrastructuur). Met name als het gaat om realisering / uitvoering van vastgesteld beleid is in 2012 gebleken dat de planning van de uitvoering van werken niet in alle gevallen kan worden gehaald. De uitvoering loopt soms achter op de planning, een tendens die in 2011 reeds was ingezet. Dat komt omdat doorlooptijden van projecten soms langer duren dan te voorzien was (bijvoorbeeld door het tempo dat door partners / derden wordt aangehouden of opgelegd). Ook lopen zaken soms over de jaargrens heen, zodat realisatie in het kalenderjaar niet gehaald kan worden. Ook de krapte (en daardoor tevens kwetsbaarheid) van de eigen personeelsformatie (die de regie moet voeren) en het uitgangspunt om terughoudend te zijn met de inhuur van derden, wrekt zich op dat punt. Dat leidt binnen het bestek van deze jaarrekening tot de constatering dat een aantal budgetten niet kan worden afgesloten, reden om budgetoverhevelingen voor te stellen.

Financiële verantwoording

In de begroting is het te realiseren beleid met de daarbij behorende te realiseren doelstellingen benoemd en zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. In de eerste Burap en in het Financieel Tussenbericht zijn de verschillen in de uitvoering en de financiële middelen gerapporteerd.

Het Financieel Tussenbericht is vastgesteld in de raadsvergadering van 11 december 2012 en betrof een verantwoording over de periode 1 januari tot en met 1 november 2012. Het Financieel Tussenbericht sloot met een geprognosticeerd voordelig resultaat van € 1.316.473,00.

Resultaat

Deze jaarrekening laat een netto voordelig resultaat zien van € 1.597.483,21. In dit resultaat is het voorstel tot het reserveren van overlopende budgetten reeds verwerkt. In onderstaande tabel wordt de berekening van het bruto naar het netto voordelig resultaat weergegeven.

De jaarrekening 2012 sluit met een bruto voordelig resultaat	€	2.303.406,21
Voorstel aan de raad tot reserveren vanwege overlopende budgetten	€	820.923,00
Dekking middels aanwending van reserves	€	115.000,00
Reservering ten laste van het resultaat 2012	€	705.923,00
Netto voordelig resultaat 2012	€	1.597.483,21

Analyse verschil werkelijk versus geprognosticeerd resultaat

In het Financieel Tussenbericht werd een voordelig resultaat geprognosticeerd van € 1.316.473,00. De belangrijkste oorzaken (\geq € 15.000,00) voor het ontstaan van dit hogere netto resultaat van € 281.010,00

zijn:

<u>Analyse verschil werkelijk versus geprognosticeerd resultaat</u>	Nadeel	Voordeel
- Lagere uitbestede werkzaamheden rekenkamer (deel naar 2013)		€ 19.000,00
- Hogere lasten storting in de voorziening pensioenen wethouders	€ 32.000,00	
- Hogere lasten wegens storting voorziening pensioenen vm. bestuurders	€ 37.000,00	
- Lagere lasten cursus/bijsch. personeel (verschoven naar 2013)		€ 20.000,00
- Lagere lasten Andere Overheid (deel doorgeschoven naar 2013)		€ 111.000,00
- Storting kassschuif iNup in bestemmingsreserve	€ 67.000,00	
- Lagere lasten voor licenties		€ 21.000,00
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden Tilburg	€ 19.000,00	
- Lagere lasten/hogere subsidiebatens externe veiligheid (naar 2013)		€ 36.000,00
- Lagere lasten visie Tivoort (verschoven naar 2013)		€ 43.000,00
- Lagere lasten/hogere subsidiebatens IDOP-Riel (versch. naar 2013)		€ 220.000,00
- Lagere lasten planschade (verschoven naar 2013)		€ 49.000,00
- Hogere opbrengst bouwleges		€ 48.000,00
- Lagere advieslasten riolering (verschoven naar 2013)		€ 117.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamh. Diamant wegen		€ 29.000,00
- Lagere beschikking reserve Turnhoutsebaan	€ 45.000,00	
- Hogere lasten overige goederen en diensten wegen	€ 19.000,00	
- Lagere advieskosten scan CC Jan van Besouw (versch. naar 2013)		€ 17.000,00
- Hogere lasten subsidies peuterspeelzalen	€ 35.000,00	
- Lagere overige inkomensoverdrachten peuterspeelzalen		€ 74.000,00

- Niet uitgegeven onvoorzien kinderopvang	€	15.000,00
- Lagere advieskosten Back to Basics (verschoven naar 2013)	€	15.000,00
- Hogere uitgaven subsidies jeugdsportclubs	€	16.000,00
- Lagere uitgaven combinatiefunctionaris (verschoven naar 2013)	€	91.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Diamant sportaccomodaties	€	76.000,00
- Hogere opbrengst huur	€	33.000,00
- Lagere dekking AWR, onderhoud sportparken	€	30.000,00
- Onvoorzien niet uitgegeven/gereserveerd	€	47.000,00
- Lagere lasten onderhoud gebouwen onderwijs	€	25.000,00
- Lagere onttrekking reserve huisvesting onderwijs	€	61.000,00
- Hogere lasten subsidies	€	24.000,00
- Hogere toevoeging aan voorziening onderwijs	€	117.000,00
- Hogere beschikking over voorziening onderwijs	€	97.000,00
- Lagere vergoeding leerlingenvervoer	€	38.000,00
- Lagere lasten periodieke uitkeringen WWB	€	15.000,00
- Lagere baten rijksuitkering wetg. decl. WWB Inkomen	€	33.000,00
- Hogere baten gecedeerde inkomsten WWB	€	37.000,00
- Lagere baten aflossingen WWB	€	76.000,00
- Hogere overige ontvangsten sociale wetgeving WWB	€	114.000,00
- Hogere rijksuitkering schuldhulpverlening (verschoven naar 2013)	€	95.000,00
- Hogere bijzondere bestaanskosten minimabeleid	€	16.000,00
- Hogere rijksuitkering WWB-werk	€	21.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden inburgering	€	25.000,00
- Vrijval inburgeringsgelden 2007-2009	€	217.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Wmo	€	20.000,00
- Lagere lasten huur vervoermiddelen Wmo	€	15.000,00
- Lagere advieskosten Wmo	€	25.000,00
- Hogere vergoeding collectief vervoer Wmo	€	35.000,00
- Lagere lasten huishoudelijke verzorging Wmo	€	29.000,00
- Lagere ov. ontvangsten sociale wetgeving Wmo	€	16.000,00
- Netto storting reserve overgehevelde budgetten	€	706.000,00
- Lagere algemene uitkering 2012	€	66.000,00
- Hogere vrijval verplichtingen 2011	€	49.000,00
- Uitkering iza ivm liquidatie	€	18.000,00
- Storting voorziening dubieus	€	81.000,00
- Afboeking boekwaarde grond Zandeind	€	294.000,00
- Niet activeerbare kosten verbouwing gemeentehuis	€	165.000,00
- Ontvangen rente grenscorrectie Tilburg	€	262.000,00
- Voordeel op kapitaallasten	€	344.100,00
- Nadeel op salarissen en toegerekende uren	€	403.100,00
- Onderuitputting op overige budgetten	€	115.010,00
	€	2.377.100,00
	€	2.658.110,00
Totaal verklaard	€	281.010,00

Verklaringen voor diverse voor- en nadelen vanaf € 5.000,00 worden gegeven in de toelichting op de programmarekening vanaf bladzijde 151.

Jaarstukken

De jaarstukken 2012 bestaan uit de volgende onderdelen:

- het jaarverslag:
 - een beleidsmatig verslag waarbij antwoord wordt gegeven op de drie W-vragen per programma van:
 - wat wilden we bereiken ? (tekst begroting 2012)
 - wat hebben we er voor gedaan ?
 - wat heeft het gekost ?
 - een dwarsdoorsnede van het jaarverslag op 7 verschillende onderwerpen:
 - de 7 paragrafen
- de jaarrekening:
 - de financiële verantwoording van het uitgevoerde beleid per programma.

In de jaarrekening wordt op programmaniveau verantwoording afgelegd aan de hand van de eergenoemde W-vragen en wordt teruggegrepen op de geformuleerde meetbare beleidsdoelstellingen. In de paragrafen wordt aanvullende informatie over de financiële positie verstrekt en in een apart hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het financiële resultaat voor het boekjaar 2012 toegelicht.

Behandeling van de jaarrekening

Commissie Welzijn: 28 mei 2013

Commissie Ruimte: 29 mei 2013

Commissie AZ: 30 mei 2013

Raad: 18 juni 2013

2 Bestuurlijke structuur

2.1 Samenstelling bestuur

Gemeenteraad in 2012	Zetels
Lijst Riel – Goirle	6
CDA	3
Pro Actief Goirle	3
VVD	2
PvdA	2
SP	2
Lijst Couwenberg	1
Totaal	19

Voorzitter gemeenteraad M.G. (Machteld) Rijdsorp
 Griffier B. (Berry) van 't Westeinde

College van burgemeester en wethouders

Burgemeester

M.G. (Machteld) Rijdsorp

Wethouders

J.A.M. (Sjef) Verhoeven	(Lijst Riel - Goirle)	0,8 fte.
J.J.W.M. (Sjaak) Sperber	(CDA)	0,8 fte.
Th. (Theo) van der Heijden	(VVD)	0,6 fte.
J. (Jan) van Groenendaal	(Lijst Riel - Goirle)	0,8 fte.

Gemeentesecretaris

Ing. J.M. (Michel) Tromp

2.2 Portefeuilleverdeling college

Portefeuille Algemene Zaken, Openbare Orde en Veiligheid en Personeel en Organisatie

Burgemeester M.G. Rijdsorp

- Algemene Zaken, kabinet en representatie algemeen
- Bestuurlijke vernieuwing
- Openbare Orde en Veiligheid
- Vergunningen t.a.v. de Algemene Plaatselijke Verordening
- Personeel en Organisatie
- Communicatie en andere overheid
- Intergemeentelijke en internationale betrekkingen
- Facilitaire Zaken
- Burgerzaken
- Handhaving

Portefeuille Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

Wethouder J.A.M. Verhoeven (Lijst Riel - Goirle)

- Ruimtelijke Ordening
- Projecten
- Volkshuisvesting
- Grondzaken en grondexploitatie
- Eigendommen (incl onderhoud gebouwen)
- Bouwzaken
- Milieu / water
- Monumentenzorg
- Vergunningen t.a.v. het omgevingsrecht

Portefeuille Wmo, Zorg, Kunst en Cultuur

Wethouder J.J.W.M. Sperber (CDA)

- Sociale Zaken en arbeidstoeleiding
- Wmo inclusief ouderen en gehandicaptenbeleid
- Kunst en Cultuur
- Volksgezondheid
- Subsidie- en accommodatiebeleid
- Buurtregie

Portefeuillehouder Financiën, Economische Zaken, Recreatie en Toerisme

Wethouder Th. van der Heijden (VVD)

- Financiën
- Economische Zaken en werkgelegenheid
- Recreatie en Toerisme
- ICT

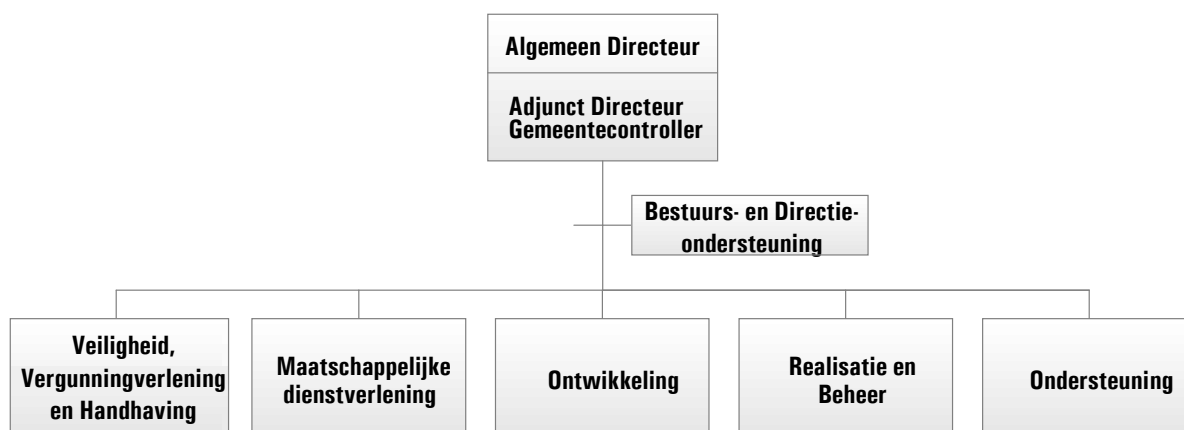
Portefeuillehouder Openbare ruimte, Jeugd, Onderwijs en Sport

Wethouder J. Groenendaal (Lijst Riel - Goirle)

- Realisatie en beheer van openbare ruimte
- Verkeer en Vervoer
- Onderwijs
- Jeugdbeleid
- Sportzaken
- Integraal dorpsontwikkelingsplan

2.3 Organisatie structuur

Organisatiestructuur sinds 01-03-2010:

3 Kerngegevens

3.1 Fysieke kerngegevens

	31-12-2012	31-12-2011	31-12-2010
Oppervlakte gemeente: ha	4.235 ha.	4.236 ha.	4.236 ha.
Waarvan:			
Binnenwater ha	36,8 ha.	20 ha.	20 ha.
Aantal woningen	10.272 stuks	10.194 stuks	10.193 stuks
Lengte van wegen	226 km.	223 km.	204 km.
Waarvan:			
Onverhard	36 km.	34 km.	34 km.
Buiten de bebouwde kom, verhard	65 km.	65 km.	64 km.
Binnen de bebouwde kom, verhard	125 km.	125 km.	106 km.
Lengte van waterwegen / sloten	152 km/26,6ha.	129 km.	99 km.
Aantal m ² openbare grond	3.638.667 m ²	3.072.900 m ²	1.645.000 m ²
Aantal lichtmasten	5.420 stuks	5.420 stuks	5.220 stuks
Aantal strekkende meters riolering	166.220 m ¹	160.584 m ¹	125.170 m ¹
Waarvan:			
Drukriolering	34.421 m ¹	32.717 m ¹	34.265 m ¹
Oppervlakte openbaar groen in onderhoud gemeente	164,7 ha.	142 ha.	97,0 ha.

- De oppervlakte van de gemeente is met 1 ha. afgenomen door grensaanpassingen in de Boschkens.
- De oppervlakte van binnenwateren is toegenomen door onder andere het aantal sloten dat in 2012 in beeld is gebracht.
- De lengte van onverharde wegen is toegenomen door het aantal onverharde wegen dat in 2012 in beeld is gebracht.
- Lengte/oppervlakte van waterwegen/sloten is toegenomen door het aantal sloten dat in beeld is gebracht.
- De afgelopen twee jaar zijn er tijdens de weginspecties verhardingsvlakken geïnventariseerd die nog niet in kaart waren gebracht. Daarnaast is ons groen-areaal en binnenwater beter in kaart gebracht. Het resultaat hiervan is het verschil in aantal m² openbare grond ten opzichte van de voorgaande jaren.
- Momenteel vindt er een inmeting/inventarisatie plaats van het aantal lichtmasten. Het aantal lichtmasten is daarom niet aangepast.
- Onder andere in Boschkens Fase 5 is een groot aantal strekkende meters riolering aangelegd. Dit maakt het grote verschil ten opzichte van voorgaande jaren.
- In Boschkens Fase 5 is een lang traject drukriolering aangelegd wat bijdraagt aan een verschil van meer dan één kilometer extra drukriolering. Daarnaast wordt de beheerdatabase bijgewerkt om ook alle kleine stukken drukriolering beter in beeld te brengen.
- De toename van de oppervlakte openbaar groen ligt voornamelijk aan het in beeld brengen van de bermen in het buitengebied.

3.2 Sociale structuur

Aantal inwoners

waarvan man

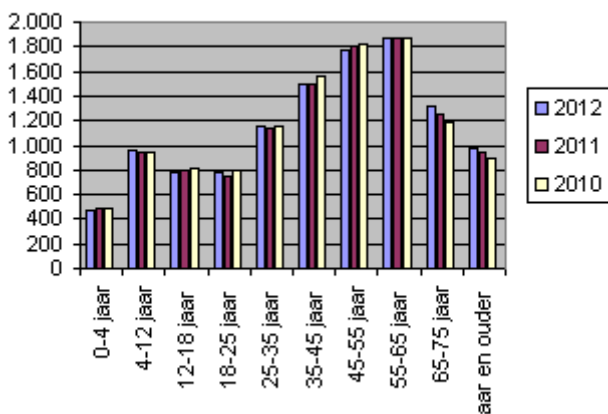
waarvan vrouw

2012		2011	
22.939		22.805	
11.348	49,47%	11.314	49,60%
11.591	50,53%	11.491	50,40%
Totaal		Totaal	
1.011	4,41%	1.027	4,40%
2.083	9,08%	2.097	9,10%
1.658	7,23%	1.636	7,30%
1.553	6,77%	1.540	7,30%
2.292	9,99%	2.271	9,80%
2.927	12,76%	2.934	13,90%
3.473	15,14%	3.559	16,00%
3.685	16,06%	3.707	16,20%
2.602	11,34%	2.445	9,70%
1.655	7,21%	1.589	6,40%
22.939	100,00%	22.805	100,00%

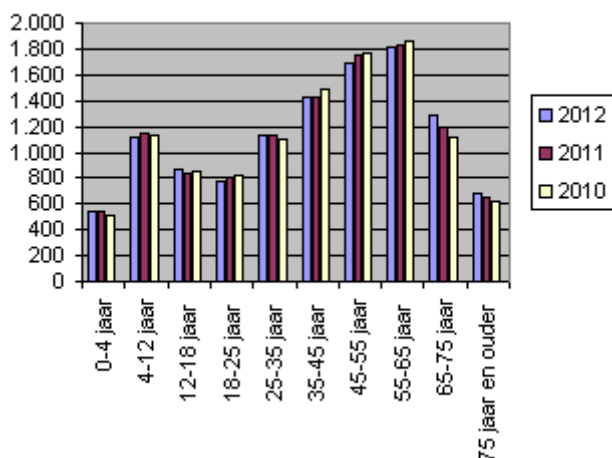
leeftijdsofbouw 2012

	man		vrouw	
0-4 jaar	535	2,33%	476	2,08%
4-12 jaar	1.121	4,89%	962	4,19%
12-18 jaar	870	3,79%	788	3,44%
18-25 jaar	775	3,38%	778	3,39%
25-35 jaar	1.134	4,94%	1.158	5,05%
35-45 jaar	1.426	6,22%	1.501	6,54%
45-55 jaar	1.694	7,38%	1.779	7,76%
55-65 jaar	1.817	7,92%	1.868	8,14%
65-75 jaar	1.292	5,63%	1.310	5,71%
75 jaar en ouder	684	2,98%	971	4,23%
Totaal	11.348	49,47%	11.591	50,53%

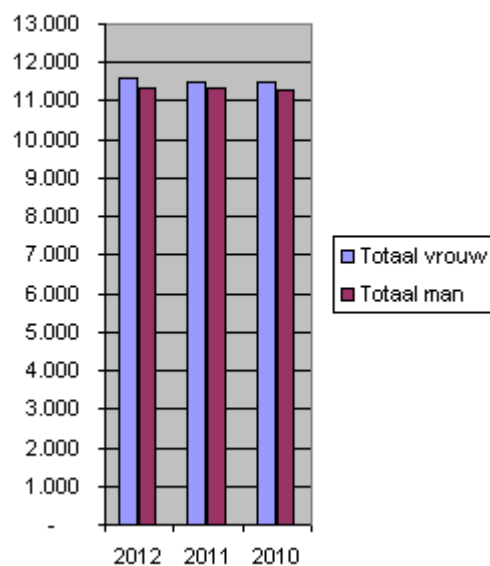
Inwoners Vrouw naar leeftijdsgroepen

Inwoners Man naar leeftijdsgroepen

Verhouding Man / Vrouw

3.3 Financiële kerngegevens

	2012		2011	
	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner
Totaal lasten exploitatie	€ 52.954.262,00	€ 2.308,00	€ 50.611.786,00	€ 2.219,00
Opbrengst belastingen (OZB)	€ 3.783.367,00	€ 165,00	€ 3.738.564,00	€ 164,00
Algemene uitkering gemeentefonds	€ 18.801.629,00	€ 820,00	€ 18.207.370,00	€ 798,00
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven per 31-12	€ 56.316.742,00	€ 2.455,00	€ 54.681.602,00	€ 2.398,00
Eigen financieringsmiddelen per 31-12, waarvan :	€ 34.733.087,00	€ 1.514,00	€ 36.571.997,00	€ 1.604,00
* Reserves	€ 32.418.122,00	€ 1.413,00	€ 33.252.057,00	€ 1.458,00
* Voorzieningen	€ 2.314.965,00	€ 101,00	€ 3.319.940,00	€ 146,00
Vaste schuld langlopende geldleningen	€ 29.311.944,00	€ 1.278,00	€ 25.174.165,00	€ 1.104,00
Waarborgsommen	€ 17.004,00	€ 1,00	€ 17.004,00	€ 1,00

4 Jaarverslag 2012

4.1 Programma 1 Bestuur

4.1.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het bestuur, de ondersteuning van het bestuur en de interne en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie.

4.1.2 Bestaand beleid

Uitgangspunten hierbij zijn:

• Bestuursprogramma Gemeente Goirle	2010-2014
• Collegeprogramma "Voor 'n vitale gemeente...ambitieuw en realistisch"	2010-2014
• Toekomstvisie 2015	2008
• Realisatieplan Andere Overheid	2009

4.1.3 Wat wilden we bereiken ?

Het in 2002 ingevoerde duale stelsel heeft een zoektocht naar de taken en verantwoordelijkheden van raad en college tot gevolg gehad. Er wordt blijvend gewerkt aan een verdere verbetering van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak van de raad. In 2012 zal worden doorgegaan met de uitvoering van het Bestuursprogramma en het daarvan afgeleid Collegeprogramma.

In de programmateksten van deze begroting wordt per beleidsveld aangegeven op welke wijze hieraan in 2012 verder uitvoering wordt gegeven. Het besturen van onze gemeente kenmerkt zich door een interactief karakter. Daardoor zal in het algemeen een besluit op meer draagvlak kunnen rekenen. Besturen geschiedt betrouwbaar en onpartijdig, op basis van normen en waarden. Van de raads- en commissieleden, het college en de ambtenaren wordt verwacht dat ze zich integer gedragen.

Dienstverlening

De toegankelijkheid van gemeentelijke informatie en de benaderbaarheid van de gemeentelijke dienstverlening voor gemeenteraadsleden, burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen dient vooral ook via de elektronische weg plaats te vinden. Inmiddels zijn reeds 10 van onze werkprocessen geheel digitaal af te wikkelen. Wij zijn een klantgerichte en dienstverlenende organisatie. Dat betekent dat er goed inzicht bestaat in de wensen, belangen en behoeften van onze inwoners. Dit wordt vertaald in een vraaggerichte dienstverlening door medewerkers. Openheid, duidelijkheid en vertrouwen is de basis voor een goede dienstverlening. Via de telefoon, e-mail, post, etc., zijn wij optimaal toegankelijk voor onze inwoners.

Wij zijn een betrouwbare partner voor de instellingen, bedrijven en individuele burgers die van onze dienstverlening gebruik maken. Uiteindelijke doel is om onze klanten goed, snel en deskundig te helpen. Zij zijn tevreden over de gemeentelijke dienstverlening. Niet alleen op inhoud, maar ook over de wijze waarop de dienst wordt geleverd.

Communicatie

De communicatie met de burger wordt verder geoptimaliseerd door te vertellen wat gedaan wordt voor de inwoners, bedrijven en instellingen en voor samenwerkingspartners (andere lokale, regionale en landelijke overheden, bedrijven en instellingen). Wij willen gezien worden als een interactieve en professionele gemeente, die luistert naar haar inwoners, en waarbij de dienstverlening integraal en efficiënt is georganiseerd. De inwoner voelt en ervaart dat hij wordt gerepresenteerd. De besluitvorming is transparant en er wordt actief verantwoording afgelegd aan de gemeenschap.

Samenwerking

Er zal gezocht worden naar samenwerking met andere gemeenten als dat voordeel oplevert, op het gebied van het ontwikkelen van kansen en het verkrijgen van subsidies op provinciaal, landelijk en Europees niveau. Samenwerking dient niet alleen uit het oogpunt van een efficiënte bedrijfsvoering te worden beschouwd, maar dient ook te passen binnen een strategisch kader.

Om onze strategische positie verder te vergroten, is het van belang om ook op andere terreinen binnen Midden-Brabant (Hart van Brabant) gezamenlijk positie in te nemen en te komen tot een strategische aanpak.

4.1.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Dienstverlening

In 2012 is vooralsnog geen verdere uitbreiding van het aantal servicenormen, voorzien als opstap naar het uitbrengen van een kwaliteitshandvest gemeentelijke dienstverlening, gerealiseerd. Een herbezinning op de dienstverlening is in gang gezet, waarbij als uitgangspunt is genomen het begrip "nieuwe dienstverlening".

Wanneer we met onze dienstverlening aansluiting willen blijven houden bij "de verwachtingen van onze maatschappij", zullen we nu na moeten denken of, en zo ja hoe, we de dingen anders gaan aanpakken. Mee met de ontwikkelingen. Een duidelijke focus aanbrengen is daarbij nodig: om de sprong voorwaarts te maken is "alles wat we nu doen, blijven doen en het nieuwe er even bij doen" geen optie.

In 2012 is een start gemaakt met het in beeld brengen van de ambitie. Deze zal nader worden uitgewerkt in heldere doelstellingen, waarna vervolgens beoogde resultaten kunnen worden geformuleerd.

In 2012 is voorts verder uitvoering gegeven aan het programma Andere Overheid. Deze uitvoering verloopt volgens planning.

Waar staat je gemeente.nl

In 2012 is opnieuw deelgenomen aan deze benchmark. Waarderingscijfers geven inzicht in het oordeel van burgers. De uitkomsten van de in het voorjaar gehouden enquête geven aan dat de waardering van de burger voor tal van taken en producten van de gemeente zich goed verhoudt tot de scores van de referentiegemeenten die ook aan het onderzoek deelnamen. Op onderdelen is sprake van hogere scores dan in 2010 en ook hogere scores dan die van de referentiegroep over de dienstverlening en het voorzieningenniveau in onze gemeente.

De scores stemmen tot tevredenheid en geven geen aanleiding tot het inzetten van extra beleid of beleidsintensiveringen.

De totaalcijfers per zogeheten burgerrol zien er als volgt uit:

	Goirle 2006	Goirle 2008	Goirle 2010	Goirle 2012	Referentiegemiddelde
Burger als kiezer	5,0	5,4	5,9	6,2	5,9
Burger als klant *	7,0	7,2	--	--	7,7
Burger als onderdaan	6,1	6,2	6,1	6,3	6,3
Burger als wijkbewoner	6,6	6,8	7,0	7,1	6,9
Burger als belastingbetaler	6,5	7,0	--	--	Geen totaalcijfer meer
Burger als partner			5,6	5,9	5,8

Samenwerking

De raad heeft de kaders (geformuleerde uitgangspunten) voor samenwerking in 2012 geformuleerd.

Het proces van mogelijke samenwerking met gemeenten in onze regio heeft in 2012 veel tijd en energie gekost.

Met diverse mogelijke samenwerkingspartners zijn gesprekken gevoerd en standpunten uitgewisseld. Op het moment dat definitieve (strategische) keuzes moeten worden genomen zal de raad daartoe een voorstel worden gedaan.

4.1.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

Onderwerp / Prioriteit	<i>Bestuur en interactie met inwoners</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Een gemeente die goed luistert naar haar inwoners, een duidelijke visie heeft op de toekomst en die waar maakt wat ze belooft. De burger als kiezer is de burger die politiek wordt gerepresenteerd en die een bepaalde kwaliteit van politiek en bestuur mag verwachten.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	<ul style="list-style-type: none"> • De gemeente luistert goed naar haar inwoners; • De gemeente maakt waar wat zij belooft en voorneemt. <p>Bij het onderzoek Waarstaatjegemeente.nl werd in 2006 een score behaald van 5,0 (rapportcijfer burgerrol kiezer). In het voorjaar 2008 bedroeg deze score 5,4. Beoogd werd een toename van de score bij de enquête van Waarstaatjegemeente.nl in 2010 met tenminste 0,2 punt. De score bedraagt uiteindelijk (uitkomst onderzoek voorjaar 2010): 5,9. Deze score dient in 2012 tenminste gehandhaafd te worden.</p>
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Het beleid is de afgelopen jaren gericht op heldere communicatie van plannen en voornemens, goed uitleg van besluiten, heldere correspondentie en burgerparticipatie waar mogelijk; • Deelname aan de benchmark Waarstaatjegemeente.nl (zie hiervoor) heeft nieuwe waarderingscijfers opgeleverd. De beoogde score van 5,9 is uiteindelijk overtroffen met het cijfer 6,2.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Dienstverlening</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	De ambtelijke organisatie is extern gericht, opereert integraal en integrerend, stelt zich klantgericht en dienstverlenend op, handelt open en transparant en is flexibel. De burger heeft recht op een goede kwaliteit van dienstverlening.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	<ul style="list-style-type: none"> • Geen lange wachttijden; • Vakkundig worden geholpen in een goed verzorgd gemeentehuis; • De prijs van diensten wordt als redelijk ervaren; • Een heldere, goed benaderbare en gebruiksvriendelijke website; • Verbetering van de elektronische dienstverlening. <p>Indicatoren:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij het onderzoek Waarstaatjegemeente.nl werd in 2006 een score behaald van 7,0 (rapportcijfer burgerrol klant). In het voorjaar 2008 bedroeg deze score 7,2. In het voorjaar 2010 is dit cijfer niet gemeten. In 2012 dient dit cijfer tenminste de referentiewaarde van 7,6 te halen; 2. Het uitbreiden van het aantal producten via de gemeentelijke website en (indien betalingsplichtig) te betalen via i-DEAL.
Activiteiten / Wat hebben wij ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Het continue proces van het verrichten van een adequate dienstverlening is gemonitord bij deelname aan de benchmark Waarstaatjegemeente.nl; • Bij de rol "Burger als klant" kon voor Goirle in 2010 en in 2012 geen totaalcijfer berekend worden vanwege het feit dat onvoldoende respons is ontvangen op de uitgezette loketvragenlijsten. De deelscores op de burgervragenlijsten zijn wel inzichtelijk. Deze zijn alle hoger dan in voorgaande jaren. Teneinde bij een

vervolgonderzoek zeker te zijn van voldoende deelnemers aan het onderdeel loketvragenlijsten zal in 2014 van een enquêteur gebruik gemaakt worden.

4.1.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	103.792	113.600	115.000	194.769	-79.769
BD00402	Juridische dienstverlening	270.817	265.962	288.796	255.573	33.223
BD00403	Klachtrecht	24.163	36.690	36.690	5.075	31.615
BD00404	Communicatie en voorlichting	322.921	306.926	310.276	355.833	-45.557
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	516.300	480.931	504.187	478.305	25.882
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	75.204	82.265	82.265	78.080	4.185
BD00407	Informatie- en automatisering	1.100.131	1.224.520	1.305.312	1.086.843	218.469
CON0301	Gemeentecontrol	43.208	147.268	149.368	114.688	34.680
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	1.027.037	947.498	1.011.898	1.119.574	-107.676
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	459.405	470.609	499.220	465.106	34.114
MDV0801	Receptie	117.995	128.128	128.128	129.134	-1.006
OND0901	Documentenbeheer	583.029	549.410	569.810	676.293	-106.483
OND0902	Facilitaire services	296.535	361.845	353.045	233.612	119.433
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	511.470	462.241	493.869	508.832	-14.963
OND0904	Budgetcyclus	704.409	774.677	781.677	775.027	6.650
OND0910	Verzekeringen	156.671	172.069	167.069	150.890	16.179
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	4.137	10.252	10.252	7.293	2.959
Totaal programma 1 Bestuur		6.317.224	6.534.891	6.806.862	6.634.928	171.934

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	0	0	0	0	0
BD00402	Juridische dienstverlening	65.503	82.052	82.052	51.027	31.025
BD00403	Klachtrecht	0	0	0	0	0
BD00404	Communicatie en voorlichting	319.109	294.866	294.866	350.504	-55.638
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	516.300	480.931	488.831	478.305	10.526
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	75.204	82.265	82.265	78.080	4.185
BD00407	Informatie- en automatisering	1.100.131	1.181.319	1.191.988	1.086.843	105.145
CON0301	Gemeentecontrol	43.208	147.268	149.368	114.688	34.680
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	1.065	0	0	0	0
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	3.712	0	9.330	11.525	-2.195
MDV0801	Receptie	117.995	128.128	128.128	129.134	-1.006
OND0901	Documentenbeheer	583.029	549.410	550.810	676.293	-125.483
OND0902	Facilitaire services	296.535	361.845	363.045	233.612	129.433
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	511.470	462.241	474.541	508.832	-34.291
OND0904	Budgetcyclus	636.561	659.529	659.529	683.976	-24.447
OND0910	Verzekeringen	156.671	162.069	162.069	150.890	11.179
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	4.137	10.252	10.252	7.293	2.959
Totaal programma 1 Bestuur		4.430.630	4.602.175	4.647.074	4.561.003	86.071

Saldo programma 1	1.886.594	1.932.716	2.159.788	2.073.925	85.863
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------

4.2 Programma 2 Openbare orde en veiligheid

4.2.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het veiligheidsbeleid van de gemeente. In dit programma worden de volgende onderdelen onderscheiden:

- Integrale veiligheid
- Openbare orde
- Brandweer
- Rampenbestrijding
- Wet bevordering integriteitbeoordeling openbaar bestuur (Wet BIBOB)

Verder kan per onderdeel onderscheid gemaakt worden tussen veiligheidsbeleid in acute situaties (bijv. Rampenbestrijding), beleid ter voorbereiding daarop en beleid in andere dan acute situaties.

4.2.2 Bestaand beleid

• Algemene plaatselijke verordening gemeente Goirle 2012	2011
• Kadernota Integraal veiligheidsbeleid gemeente Goirle 2008-2011	2012
• Nota Lokaal Drugsbeleid	1999
• Nota Prostitutiebeleid	2000
• Nota Integraal Handhavingsbeleid 2013-2016	2012
• Nota Evenementenbeleid	2007
• Dekkings- en spreidingsplan Brandweer	2011
• Verordening brandveiligheid en hulpverlening	1997
• Brandbeveiligingsverordening 2012	2012
• Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant	2012

4.2.3 Wat wilden we bereiken ?

Naast de verderop genoemde specifieke beleidsdoelstellingen spant de gemeente zich in om meer in algemene zin de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente te waarborgen. Daarnaast worden de volgende zaken nagestreefd:

- Het bereiken van de in het kader van het Integraal veiligheidsbeleid opgenomen doelstellingen;
- Het door preventief beleid waar mogelijk voorkomen van verstoringen van de openbare orde en veiligheid en door tijdig en adequaat optreden bestrijden van inbreuken op de openbare orde en veiligheid;
- Binnen alle gemeentelijke beleidsterreinen is er aandacht voor veiligheidsaspecten;
- Het hebben van een voorbereide gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie, die op een adequate manier kan functioneren.

4.2.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

- Regelmatig zijn in het Goirles Belang en op de website van onze gemeente artikelen geplaatst met tips en adviezen over alles wat te maken heeft met integrale veiligheid en openbare orde;
- Kwaliteit woonomgeving: is geborgd door overleg met de woningcoöperatie, politie en met intern betrokkenen bij projecten die te maken hebben met (nieuwe) wijken. Bij nieuwbouwprojecten wordt preventief het veiligheidsaspect meegenomen;

- De gemeente heeft een meldpunt waar burgers/ondernemers/klanten naar toe kunnen bellen met allerlei klachten, vragen, signaleringen enzovoort. Tevens zijn hier via een centraal en eenduidig registratiesysteem de schades, vandalisme en klachtmeldingen geregistreerd;
- De gemeente Goirle was aangesloten bij het Zorg- en Veiligheidshuis (waar ook het Steunpunt Huiselijk Geweld onderdeel uit van maakt);
- Middels de werkgroep buurtregie heeft de gemeente een aantal lokale netwerken van instanties met elkaar verbonden. In dit overleg zijn verschillende samenwerkingspartners actief. Hierbinnen worden cases besproken die een multidisciplinaire aanpak vergen;
- De jeugdoverlast is beteugeld door het maken en uitvoeren van afspraken bijvoorbeeld in het regulier overleg tussen burgemeester en politie. Maar ook door middel van inzet van het netwerk jeugdhulpverlening 12- en 12 + (hierin komen alle ketenpartners samen om risicojongeren en jongeren met problemen te bespreken en op de juiste manier te kunnen helpen);
- Er is intensief contact met Mainframe onderhouden, wat ook heeft bijgedragen aan het beteugelen van jeugdoverlast;
- Het thema jeugdoverlast komt structureel op de agenda terug bij het veiligheidsoverleg met de basisscholen en middelbare school;
- Er heeft structureel evenementenoverleg met diverse (veiligheids)partners plaatsgevonden. Organisatoren moeten van te voren een vergunning aanvragen. Door het maken van draaiboeken (bij evenementen met verhoogd risico) die worden voorzien van belangrijke telefoonnummers, afspraken en procedures, waarborgen de multidisciplinaire partners de veiligheid rond een evenement. De politie stemt zo nodig capaciteit af op de geplande evenementen;
- Het convenant met het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) is verlengd.

4.2.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

De kadernota Integrale Veiligheid 2008-2011 is geëvalueerd. De nieuwe kadernota 2013-2016 is op 18 september 2012 door de Raad vastgesteld. De kadernota zal elk jaar uitgewerkt worden in een uitvoeringsprogramma waarin concrete activiteiten voor dat jaar worden beschreven ter beantwoording aan de invulling van zowel de prioritaire als strategische thema's.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Integraal veiligheidsbeleid</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Het bereiken van de volgende kwalitatieve doelen: a. stoppen of terugdringen huiselijk geweld; b. bevorderen veiligheid rond evenementen; c. terugdringen woninginbraken; d. terugdringen jeugdoverlast in wijken.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	De volgende kwantitatieve doelstellingen worden nagestreefd: a. er wordt structureel asefect toezicht gehouden bij een tiental evenementen.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen nieuwe kadernota Integrale Veiligheid 2013-2016; • Opstellen uitvoeringsprogramma 2013; • Integrale handhavingsactie woonwagencamp; • Daarnaast worden er regelmatig in het Goirles Belang en op de website van onze gemeente artikelen geplaatst met tips en adviezen die de zelfredzaamheid van burgers op allerlei terreinen, onder andere op veiligheidsgebied, stimuleren; • Kwaliteit woonomgeving: is geborgd door overleg met de netwerkpartners, intern betrokkenen bij projecten die te maken hebben met nieuwe wijken. Bij nieuwbouwprojecten wordt preventief het veiligheidsaspect meegenomen; • Er is geparticipeerd en regie gevoerd in de verschillende samenwerkingsoverleggen; • Bij het zich voordoen van (acute) veiligheidsproblemen is actie ondernomen;

	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking met parate diensten in evenementenoverleg. Evenementen worden besproken en waar nodig worden aanvullende maatregelen genomen; • Jeugdoverlast: In 2012 zijn 14 aandachtspunten gelokaliseerd die extra aandacht krijgen van de politie. Daarnaast zijn er buurtbijeenkomsten georganiseerd; • In verband met jeugdoverlast zijn pro-actieve maatregelen genomen, waaronder extra toezicht; • Het aantal woninginbraken is in 2012 gestegen naar 144 (2011: 130); • Op het moment van schrijven van de tekst van deze jaarrekening waren nog geen jaarcijfers beschikbaar t.a.v. de aantallen huiselijk geweld.
--	---

Onderwerp / Prioriteit	Rampenbestrijding
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Het beschikbaar hebben en houden van een kwalitatief voldoende toegeruste gemeentelijke rampenorganisatie.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	De gemeentelijke rampenbestrijding is op orde, blijkend uit: <ol style="list-style-type: none"> alarmeringslijsten zijn altijd actueel. Mutaties worden verwerkt zodra deze gemeld worden; er wordt uitvoering gegeven aan het opleidingsplan rampenbestrijding.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie van het nieuwe Regionaal Crisisplan; • In de nieuwe structuur zijn alle functies bemenst en is tevens in hun vervanging voorzien; • Deelname van de gemeentesecretaris (voorzitter) en beleidsadviseur integrale veiligheid, openbare orde en crisisbeheersing (secretaris) aan het regionaal kennis- en beheerteam Nafase (een van de processen waar de gemeente verantwoordelijk voor is); • Alle sleutelfunctionarissen opgeleid conform nieuw Regionaal Crisisplan; • Begonnen met invullen draaiboeken conform nieuw Regionaal Crisisplan.

4.2.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Vershil
VVH0601	Veiligheid	1.094.196	1.182.790	1.213.706	1.152.323	61.383
VVH0604	Brandweer	0	0	0	0	0
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	41.840	30.830	30.830	40.934	-10.104
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		1.136.036	1.213.620	1.244.536	1.193.257	51.279

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Vershil
VVH0601	Veiligheid	33.651	0	0	12.878	-12.878
VVH0604	Brandweer	0	0	0	0	0
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	0	30.830	30.830	0	30.830
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		33.651	30.830	30.830	12.878	17.952

Saldo programma 2	1.102.385	1.182.790	1.213.706	1.180.379	33.327
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------

4.3 Programma 3 Ontwikkeling ruimte

4.3.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat beleid voor de ontwikkeling van het gemeentelijk grondgebied, met inbegrip van de volgende beleidsvelden en activiteiten: ruimtelijke ordening, economie, milieu, natuur en landschap, grondzaken, cultuurhistorie, stedenbouw, recreatie en toerisme, volkshuisvesting, grondaankopen en –verkopen, realisering van in- en uitbreidingslocaties.

4.3.2 Bestaand beleid

• Toekomstvisie Goirle	2008
• Structuurvisie Goirle	2010
• Woonvisie gemeente Goirle 2011	2011
• Nota Grondbeleid	2008
• Nota Economisch Beleid	2008
• Milieuvisie	2008-2012
• Nota Inbreidingsmogelijkheden kom Riel	2005
• Beleidsvisie Buitengebied in Beweging	2008
• Nota Terrassenbeleid	2007
• Visie Tilburgseweg	2007
• Bestemmingsplannen (incl. partiële herzieningen)	
• Kaderplan Gemeentelijk Klimaatbeleid	2010-2013
• Stimuleringskader Groen-Blauwe Diensten (STIKA)	2010-2013
• Evaluatie parkeerbeleid 2011	2011
• Nota parkeernormen en uitvoeringsregels	2011
• 1 ^e herziening parkeernormen en uitvoeringsregels (aanvullend op eerste beleid)	2012
• Kadernota Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan gemeente Goirle	2012
• Verordening Ruimte (provincie Noord-Brabant)	2010
• Structuurvisie ruimtelijke ordening (provincie Noord-Brabant)	2010
• Visie Detailhandel en Horeca Goirle en Riel	2009
• Bedrijventerreinvisie Tijvoort	2010
• Positioneringsonderzoek gemeente Goirle	2010

4.3.3 Wat wilden we bereiken ?

Ruimtelijke ontwikkeling

Gestreefd wordt naar het scheppen van een duurzaam evenwicht tussen woongebieden, bedrijventerreinen, landbouwzones, sport, recreatie, toerisme en groengebieden. Hiertoe worden alle relevante aspecten op een rij gezet, belangen gewogen, keuzes gemaakt en wordt tot slot tot uitvoering overgegaan. Van belang hierbij zijn actuele beleidsvisies die heldere kaders scheppen.

In regionaal verband wordt gestreefd naar een sterke regio, op meerdere vlakken. De economische pijler staat voor een groot deel centraal, gesterkt door doelstellingen op het terrein van wonen, werken, welzijn en landschap.

Wonen

Het is een verantwoordelijkheid van de gemeente om te voorzien in huisvesting en keuzevrijheid in het wonen. Op basis van de woonbehoefte-prognose van de provincie Noord-Brabant zal de woonbehoefte voor de gemeente Goirle de komende jaren nog toenemen. Om te voorzien in deze woonbehoefte, zowel in kwantitatief en kwalitatief opzicht, heeft de gemeente nog een bouwopgave. Deze wordt op diverse locaties ingevuld waarbij de bestaande woonkwaliteit en het voorzieningen niveau tenminste behouden dienen te blijven maar waarbij gestreefd wordt naar versterking van het woon- en leefklimaat binnen de gemeente.

Uit het Woonbehoefte-onderzoek 2010 blijkt dat bewoners van de gemeente Goirle over het algemeen zeer tevreden zijn over de kwaliteit van hun woning, de woonomgeving en de aanwezige voorzieningen. De ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Goirle moet erop gericht zijn om de kwaliteit van de woning en de woonomgeving op peil te houden en daar waar mogelijk te verbeteren.

Voor de leefbaarheid in de gemeente is een gevarieerde bevolkingssamenstelling van belang. Omdat de gemeente Goirle, net als andere gemeenten) vergrijst is het belangrijk dat jongeren binnen de gemeente blijven wonen.

De vergrijzing binnen de gemeente Goirle maakt dat de woonbehoefte verandert en de zorgvraag stijgt. Om te bevorderen dat deze zorg geleverd kan worden zal een groot deel van de woningvoorraad levensloopbestendig, danwel zorggeschikt moeten zijn en moeten woon-zorginitiatieven gerealiseerd worden. Bij de juiste woning dient een passende woonomgeving te zijn.

Economisch beleid

Om de werkgelegenheid te behouden, wordt gestreefd naar een duurzame economische structuur. Deze is gebaat bij een goed economisch vestigingsklimaat en goede contacten met de plaatselijke ondernemers. Ook Recreatie en toerisme speelt hierbij een steeds belangrijkere rol als economische drager.

De nota Economisch Beleid, voortvloeiend uit de Toekomstvisie, de visie Horeca en Detailhandel en het Positioneringsonderzoek vormen hiervoor de leidraad. Aan de hand van de in deze documenten opgestelde actieprogramma's wordt uitvoering gegeven aan dit beleid. Zo is onder andere in 2010 de visie Tijvoort opgesteld. Deze visie is gebruikt bij de voorbereiding van het bestemmingsplan Tijvoort in 2011. In 2012 zal dit bestemmingsplan worden vastgesteld.

Landelijk gebied

In het landelijk gebied wordt gestreefd naar een goede balans tussen behoud en ontwikkeling van het buitengebied. Vanuit het reconstructieplan, de Toekomstvisie Goirle en de Structuurvisie Goirle worden ontwikkelingen in het buitengebied verder vormgegeven.

De doelen van het Reconstructieplan Beerze-Reusel zijn verwerkt in het Gemeentelijke Uitvoeringsprogramma Plattelandsontwikkeling (GUP). In het GUP is aangegeven dat deze doelen reeds grotendeels zijn uitgevoerd, in uitvoering zijn dan wel gepland zijn. Het betreft onder andere beekherstel/waterberging, ontwikkeling ecologische zones, landgoederen, nieuwe recreatieve functies, aanleg fietspaden en keuzes ten aanzien van de agrarische sector. Ook wordt er invulling gegeven aan deze doelen met het instrument Stimuleringskader Groen-Blauwe diensten (STIKA). Met deze subsidieregeling kan in het buitengebied een landschappelijke kwaliteitsslag worden gemaakt buiten de Ecologische Hoofdstructuur.

Milieu- en klimaatbeleid

Er wordt een actief milieubeleid nagestreefd teneinde de leef- en arbeidsomstandigheden verder te optimaliseren, een bewustwordingsproces op gang te brengen en biodiversiteit te bevorderen.

Aandacht zal worden gegeven aan het stimuleren van duurzaamheid en hergebruik. Energiebesparing in openbare gebouwen zullen wij bevorderen. Het gaat hierbij om het ondersteunen van praktische en concrete plannen.

Met het klimaatbeleid wordt in algemene zin aangesloten bij de landelijke doelstellingen voor het terugdringen van de uitstoot van CO₂ en het geleidelijk overgaan naar een duurzame energiehuishouding in de gemeente. Hiervoor is een routekaart opgesteld waarin aangegeven staat op welke wijze de gemeente CO₂-neutraal over ca. 30 jaar kan zijn. Dit ambitieuze doel kan worden bereikt door het nemen van maatregelen op het gebied van energiebesparing, van duurzame energieproductie en van een efficiëntere inzet van fossiele energie. Dit draagt bij aan een schonere lucht en een lagere energierekening voor burgers, instellingen en bedrijven.

Verkeer en vervoer

We gaan voor een evenwichtig verkeers- en vervoersbeleid, waarin de behoeftes aan doorstroming en bereikbaarheid in balans zijn met de behoeftes aan verkeersveiligheid en leefbaarheid. Daarvoor zijn duidelijke kaders nodig, die mede richtinggevend zijn aan de voorkant van besluitvormingsprocessen, zodat reactieve ad hoc oplossingen kunnen worden voorkomen.

Ten behoeve van de interne en externe bereikbaarheid zetten we in regionaal verband in op een extra aansluiting op de rijksweg A 58 ter hoogte van Stappegoor/Abcovenseweg.

In het najaar van 2011 is het gemeentelijk parkeerbeleid nogmaals onder de loep genomen. In 2012 zijn derhalve geen exercities op dit beleidsterrein voorzien. Wel dienen er keuzes te worden gemaakt over het toekomstig beheer en onderhoud van de openbare parkeergarage De Hovel. In zijn algemeenheid streven we naar passende parkeervoorzieningen voor de diverse doelgroepen (bewoners, werknemers, bezoekers, langparkeerders, kortparkeerders), tegen per saldo zo laag mogelijke lasten.

4.3.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Ruimtelijke ontwikkeling

De gemeente is verantwoordelijk voor goede mobiele communicatiemogelijkheden in Goirle en Riel. Voor burgers, organisaties, maar bijvoorbeeld ook voor hulpdiensten. Als daarvoor (meer) antennes nodig zijn, dan werkt de gemeente daar aan mee. Maar wel binnen duidelijke grenzen en voorwaarden. Het oude beleid hiertoe, uit 2001, was verouderd en voldeed niet meer. In 2012 is daarom een voorstel voor nieuw antennebeleid voorbereid.

De regionale werkagenda van Hart van Brabant kent als een van de prioritaire publieke opgaven het opstellen van een regionale ruimtelijke visie. In 2012 is de eerste aanzet hiertoe gemaakt.

Immaterieel erfgoed

Immaterieel erfgoed speelt een belangrijke rol in de samenleving. Het jaar 2012 was het jaar van het Immaterieel Cultureel Erfgoed. In dat jaar heeft de staatssecretaris het Unesco verdrag hieromtrent geratificeerd.

Om gemeenschappen te stimuleren dit erfgoed voor toekomstige generaties te behouden, wordt gezocht naar manieren waarop de gemeente kan stimuleren en faciliteren hoe gemeenschappen bewogen kunnen worden om hier aan bij te dragen. In 2012 heeft het college besloten om tijdelijk de taak op zich te nemen om als pilot gemeente gemeenschappen te stimuleren het immaterieel erfgoed in de gemeente Goirle levend te houden. Hiertoe is een inspiratiebijeenkomst georganiseerd. Voor het driekoningenzingen is in 2012 door de organisatie een safeguardingsplan ontwikkeld, dit erfgoed is ook geplaatst op de nationale erfgoedlijst. Ook andere organisatie en verenigingen ontwikkelen initiatieven hiertoe.

Wonen

In 2012 is de notitie prioritering woningbouwlocaties 2016-2021 vastgesteld. In deze notitie is een afweging gemaakt over de verschillende potentiële woningbouwlocaties om invulling te geven aan het woningbouwprogramma voor de komende jaren. Hierbij zijn de verschillende locaties getoetst aan woonbehoefte (zowel kwalitatief als kwantitatief), nut en noodzaak van een ontwikkeling vanwege andere beleidsdoelen, ruimtelijke kwaliteit, grond / sturingsmogelijkheden en financiële haalbaarheid en risico's. Om invulling te geven aan het woningbouwprogramma heeft het college prioriteit gegeven aan tien locaties in Goirle en Riel.

Economisch beleid

Er is een start gemaakt met het bestemmingsplan bedrijventerrein Tijvoort. Met dit plan wordt beoogd om een actueel planologisch kader te scheppen voor het bedrijventerrein, waardoor het bedrijventerrein aantrekkelijk is en blijft voor bestaande en nieuwe bedrijven. Als kapstok hiervoor dient de bedrijventerreinvisie Tijvoort.

Voor het Centrum van Goire is centrummanagement opgericht. Door het centrummanagement is een Centrummanager aangesteld. De gemeente heeft veelvuldig overleg met de centrummanager en is ook vertegenwoordigd in het platform Centrummanagement.

Er vindt periodiek overleg plaats met de vertegenwoordigers van het bedrijventerrein Tijvoort, te weten het BORT Tijvoort alsmede ook met de ondernemers die vertegenwoordigd zijn in de Stichting Detailhandel Goirle waaronder het Centrummanagement (CM), de Ondernemersvereniging Riel (OVR), ondernemersvereniging voor het buitengebied Goirle Onderneemt (GO!). Ook vindt overleg plaats met de Horeca afdeling Riel en Goirle (HARG).

Om de ondernemers ook digitaal beter van dienst te kunnen zijn, is in 2012 het digitale ondernemersloket ingericht (het e-mailadres bedrijvenloket@goirle.nl). Hier kunnen ondernemers rechtstreeks terecht met al hun vragen.

Voor het economisch klimaat wordt de leisure (de vrijetijds economie) voor Goirle steeds belangrijker. Als een van de vier regionaal economische speerpunten, wordt dit vanuit de Regio Hart van Brabant ook nadrukkelijk onderschreven. In 2012 is onder andere contact gelegd met Midpoint en de buurgemeente Ravels. Goirle wil een grotere rol spelen op het gebied van Leisure, met name gericht op de kwaliteiten natuur, rust, beleving. Gezien de aantrekkelijke ligging ten opzichte van bestaande attracties als de Efteling, Beekse Bergen, Tilburg, Turnhout en Bobbejaanland richt Goirle zich aanvullend hierop met name op hoogwaardige verblijfsrecreatie en voorzieningen die recht doen aan onze specifieke kwaliteiten. Daarnaast wordt ook onderzocht of nieuwe functies vanuit de Recreatieve Poort kunnen worden gefaciliteerd. Eventuele nieuwe leisureontwikkelingen op het gebied van de maakindustrie worden ook kansrijk geacht en uiteraard kan een aantrekkelijk centrumgebied niet ontbreken. Initiatieven die hieraan bijdragen worden steeds vaker met een positieve grondhouding ontvangen. Met dit alles zijn dan ook de eerste stappen gezet die recht doen aan het feit dat toerisme en recreatie (en met name de leisure/vrijetijdseconomie) steeds meer gezien wordt als een belangrijke economisch drager, welke een positieve bijdrage levert aan het totale economische klimaat van Goirle.

Landelijk gebied

Eind 2011 heeft de provincie een nieuwe koers voor plattelandsontwikkeling gepresenteerd: 'De transitie van stad en platteland'. Deze nieuwe koers legt nadruk op meer participatie van burgers en ondernemers, meer verbinding tussen ecologie, economie en leefbaarheid en andere verdienmodellen dan subsidies. Om plaats te maken voor deze nieuwe koers zijn per 1 juli 2012 de reconstructiecommissies al vervallen. In vervolg hierop steekt de regio Hart van Brabant als netwerk in op het realiseren van een 'vitaal leisure landschap' in Hart van Brabant.

Het Stimuleringskader Groen-Blauwe Diensten is opgericht om de kwaliteit van natuur en landschap in het buitengebied te behouden en te verhogen. De regeling is bedoeld voor grondeigenaren (in het buitengebied) die willen bijdragen aan natuur- en landschapsbehoud. De regeling heeft een "moeizame" start gehad, maar inmiddels weten grondeigenaren en veldcoördinator elkaar te vinden. Ook in 2012 zijn diverse aanvragen, gehonoreerd en gerealiseerd. Er zijn wandelpaden door boerenland, akkerflora- en faunaranden, graslandflora- en faunaranden, bloemrijke randen, struweelhagen en houtsingels aangelegd en landschaps- en knotbomen gepland.

Milieu- en klimaatbeleid

In 2012 is wederom gewerkt aan het uitvoeren van het gemeentelijk klimaatbeleid. Zo zijn subsidies voor zonnepanelen verstrekt, is het biodiversiteitsteam gefaciliteerd, het gemeentehuis verbouwd (van energielabel G naar A) en is Midden Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid (MOED) opgericht. MOED is in 2012 jaar gestart als een samenwerkingsinitiatief van de gemeente Tilburg, Waalwijk en Goirle om ideeën en initiatieven op het gebied van duurzame energie en energie-efficiency zodanig te faciliteren dat deze leiden tot concrete projecten. Deze activiteiten waren ook nodig om de mogelijke toegevoegde waarde van MOED te bewijzen bij de versnelling van de energietransitie en te onderzoeken hoe de initiatieven een rol kunnen bij de toekomstige waardeontwikkeling van MOED.

Eén van de projecten betreft een zogenaamde 'Green Deal' tussen MOED en MKB Nederland, waarbij MOED bij bedrijven in de regio, waaronder Goirle, energiescans uitvoert. Dit menu is genoemd naar het bedrijventerrein Kraaiven in Tilburg, waar de aanpak zeer succesvol is gebleken vanwege de grote belangstelling en het aangetroffen besparingspotentieel van tenminste 10% per bedrijf. In 2012 is daarom gestart met het regionaal uitrollen van deze energiescans. In Riel zijn 9 energiescans uitgevoerd. Deze zullen nu verder worden uitgewerkt en waar mogelijk zullen maatregelen worden genomen.

Verkeer en vervoer

In december 2012 is door de gemeenteraad het kaderdocument voor het nieuwe GVVP vastgesteld. In deze nota is op strategisch niveau vastgelegd waar de gemeente Goirle wil staan in 2023 ten aanzien van verkeer en vervoer. Welke doelen streven we na en waar gaan we ons op het gebied van verkeer en vervoer de komende jaren op focussen.

Mede in het kader van het nieuwe GVVP is ook de problematiek op het gebied van verkeer en vervoer in Riel in 2012 uitgebreid onder de loep genomen. Zo is er meerdere malen overleg geweest met de werkgroep Echt Riel, is er een trillingsonderzoek gedaan en zijn er twee voetgangersoversteken aangelegd. De verdere aanpak van de problematiek in Riel wordt uitgewerkt in het beleidsdocument en het uitvoeringsprogramma van het GVVP.

De interne en externe bereikbaarheid van Goirle heeft een directe relatie met de A58. Binnen de regio Hart van Brabant is de verbetering van de doorstroming op de A58 een gespreksonderwerp geweest in het kader van de regionale beleidsagenda verkeer en vervoer. In die regionale beleidsagenda is opgenomen dat de doorstroming op de A58 belangrijk is. De lobby voor de eventuele verbreding van de A58 ter verbetering van de doorstroming wordt gevoerd vanuit de regio Hart van Brabant. Of hierbij ook een extra aansluiting gerealiseerd kan of moet worden ter hoogte van Goirle is een vraag die nog beantwoord moet worden. In de beleidsagenda is opgenomen dat om deze vraag te kunnen beantwoorden er een ruimtelijk - stedenbouwkundig masterplan voor de inpassing van de A58 gemaakt moet worden. De definitieve regionale beleidsagenda verkeer en vervoer zal in maart 2013 bestuurlijk worden vastgesteld.

4.3.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

Onderwerp / Prioriteit	<i>Wonen</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzien in huisvesting en keuzevrijheid in wonen. • Waarborgen van een gevarieerde bevolkingssamenstelling. • Voorzien in de zorgbehoefte.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	<p>De verschillende potentiële woningbouwlocaties toetsen aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • woonbehoefte (zowel kwalitatief als kwantitatief); • nut en noodzaak vanwege andere gemeentelijke beleidsdoelen; • ruimtelijke kwaliteit; • grondpositie en sturingsmogelijkheden; • financiële haalbaarheid en risico's. <p>Ten aanzien van de woonbehoefte is voor de korte termijn geconstateerd dat er in elk geval behoefte is aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seniorenwoningen in de nabijheid van voorzieningen. Dit in relatie tot de vraag naar appartementen bij voorzieningen; • middeldure en dure gezinswoningen in een groen woonmilieu (spijtoptanten); • huurwoningen, toegespitst naar de prijscategorieën waar vraag naar is; • wonen bij het centrum; • goedkope starterswoningen (25% van totale bouwprogramma). <p>Indicator: Woontafel, jaarlijks te houden. Jaarlijks vast te stellen woningbouwprogramma. Woonbehoefte-onderzoek, opnieuw uit te voeren eind 2013.</p>
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Notitie prioritering woningbouwlocaties vastgesteld; • Oplevering 26 starterswoningen in Koningshof Riel; • Oplevering 58 woningen in diverse categorieën Frankische Driehoek; • Oplevering 31 woningen Vennerode; • In verkoop Heisteeg, Vier Kwartieren, Fonkelsteen.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Economisch beleid</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Een aantrekkelijk ondernemersklimaat door middel van een goed functionerend bedrijventerrein Tijvoort.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Een gedragen visie Tijvoort en een up to date bestemmingsplan in 2012.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Visie Tijvoort is in 2010 vastgesteld. Deze visie dient als kapstok voor het nieuwe bestemmingsplan bedrijventerrein Tijvoort. Dit plan is in voorbereiding en wordt naar verwachting in 2013 vastgesteld.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Economisch beleid</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Een aantrekkelijk ondernemersklimaat en winkel/verblijfsgebied in het Centrum.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Oprichten Centrum Management.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> Op 18 oktober 2011 heeft de gemeente de Verordening BI-zone Centrum Goirle 2012 vastgesteld. Deze verordening (met bijbehorende heffing) is per 1 januari 2012 in werking treden. Ook is samen met de ondernemers in het centrum het Businessplan Centrummanagement Goirle "met nieuw elan naar een bruisend centrum" opgesteld. Dit plan dient als leidraad voor het centrummanagement voor de komende jaren. De ondernemers hebben de Stichting BI-zone Centrum Goirle opgericht. Daarnaast is in 2012 een start gemaakt met het platform Centrummanagement waarin de stakeholders van het centrum, waaronder ook de gemeente, plaatsnemen. Het Centrummanagement is daarmee zowel juridisch als praktisch gerealiseerd.

4.3.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	91.518	125.960	179.695	89.635	90.060
ONT0502	Ruimtelijke beleid	235.463	269.175	341.943	306.460	35.483
ONT0503	Landelijk gebied	61.225	98.345	110.845	106.495	4.350
ONT0504	Ruimtelijke plannen	300.966	290.626	355.626	303.134	52.492
ONT0505	Grondexploitatie	6.219.169	9.976.467	9.976.467	7.523.114	2.453.353
ONT0506	Volkshuisvesting	82.438	79.689	79.689	87.902	-8.213
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	47.696	54.180	54.180	35.719	18.461
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		7.038.475	10.894.442	11.098.444	8.452.459	2.645.986

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	47.759	46.855	46.855	48.886	-2.031
ONT0502	Ruimtelijke beleid	68.774	13.657	13.657	109.076	-95.419
ONT0503	Landelijk gebied	0	0	0	0	0
ONT0504	Ruimtelijke plannen	48.013	12.687	17.437	25.574	-8.137
ONT0505	Grondexploitatie	5.927.332	9.416.378	9.416.378	7.329.558	2.086.820
ONT0506	Volkshuisvesting	198	0	0	1.454	-1.454
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	47.696	54.180	54.180	35.719	18.461
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		6.139.772	9.543.757	9.548.507	7.550.267	1.998.240

Saldo programma	898.703	1.350.684	1.549.937	902.192	647.745
------------------------	----------------	------------------	------------------	----------------	----------------

4.4 Programma 4 Beheer ruimte

4.4.1 Hoofdkenmerken

De algemene doelstelling van het programma Beheer Ruimte is het leveren van een bijdrage aan een veilige en aantrekkelijke leefomgeving door het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu. Het programma omvat de zorg voor de openbare ruimte in de brede zin. Het behelst de realisatie en het beheer van voorzieningen en de uitwerking van beleid op het gebied van: wegen, straten en pleinen; openbare verlichting; milieu; afvalinzameling- en verwerking; riolering en waterbeheer; verkeer en vervoer; gemeentegebouwen; sportaccommodaties; bouw- en woningtoezicht; groen; monumentenzorg; volksfeesten, markten en kermis.

4.4.2 Bestaand beleid

• Beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte)	2011
• GVVP (Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan)	1998
• V-GRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan)	2009
• BRP Goirle (BasisRioleringsPlan)	2004 (te herzien in 2013)
• BRP Riel (BasisRioleringsPlan)	2011
• Wegenbeleidsplan	2003 (te herzien in 2013)
• Beleidsplan openbare verlichting	2012
• Groenstructuurplan	2003 (te herzien in 2013)
• Groenomvormingsplan	2006
• Speelruimtebeleidsplan	2003 (te herzien in 2013)
• Diverse beleidsregels en gemeentelijke verordeningen	
• Overig relevant rijks- en provinciaal beleid	
• Welstandsbeleid	2007
• Evenementenbeleid	2007
• Gemeentelijk integraal handhavingsbeleid	2009
• Welstandsbeleid	2007
• Gemeentelijk handhavingsbeleid	2009

4.4.3 Wat wilden we bereiken ?

Verkeer en vervoer

Het verbeteren van de verkeersleefbaarheid, inclusief de verkeersveiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemer, in en rondom de gemeente Goirle. Bevordering van het fietsverkeer kan een blijvende positieve bijdrage leveren aan de verkeersleefbaarheid in de gemeente. Verbetering van de verkeersveiligheid rond scholen met fysieke- en gedragsmaatregelen krijgt blijvend aandacht. Bij de uitvoering van infrastructurele werken worden verbeteringsmaatregelen voor de zwakkere verkeersdeelnemers gelijktijdig meegenomen. De scores bij de enquête Waarstaatjegemeente.nl uit 2010 op het gebied van onderhoud wegen en fietspaden (6,7 in 2010 t.o.v. referentiecijfer: 6,8), verkeersveiligheid in de gemeente (6,7 in 2010 t.o.v. referentiecijfer 6,6) en verkeersveiligheid in de buurt (6,5 2010 t.o.v. referentiecijfer¹ 6,5) dienen in 2012 tenminste te worden gehandhaafd en zo mogelijk nog verbeterd.

¹ De referentiecijfers hebben betrekking op de gemiddelde scores van deelnemende gemeenten tot 25.000 inwoners in de enquête Waarstaatjegemeente.nl voorjaar 2010. Goirle neemt eens in de 2 jaar deel aan deze enquête.

Het garanderen van de bereikbaarheid van bestemmingen is van blijvend belang voor de economische positie van de gemeente en de leefbaarheid in de woongebieden. In een visie op het hoofdwegennet is de functie van de hoofdwegen, naar de toekomst toe, vastgelegd. Een duidelijke en herkenbare hoofdwegenstructuur, in combinatie met een op maat gesneden parkeerregulering, vormen de waarborgen voor een goede bereikbaarheid. Optimalisatie van het beheer van de parkeergarage De Hovel wordt binnen de mogelijkheden nagestreefd.

Riolering

Het riool en waterbeheer wordt uitgevoerd op basis van het in december 2009 vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (V-GRP).

Met het V-GRP wordt onder meer bereikt dat:

- het onderhoud van de riolering op het afgesproken kwaliteitsniveau wordt gehouden;
- aansluiting wordt gezocht bij het landelijk ingezette Waterbeheer 21^e eeuw;
- (zoveel als mogelijk) wordt aangesloten op de Europese Kaderrichtlijn Water;
- de rioolrechten mede kunnen worden afgestemd op de resultaten van de onderzoeken en de ontwikkelingen.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte

Het onderhoud van de openbare ruimte staat al jaren onder druk. Enerzijds door aanhoudende bezuinigingen en areaaluitbreidingen, anderzijds door het verbod op chemische (goedkopere) onkruidbestrijdingsmiddelen.

Op 6 juli 2011 is de beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) vastgesteld. Daarmee is het ambitieniveau voor de kwaliteit van het onderhoud in de openbare ruimte in de gehele gemeente Goirle vastgelegd op niveau B. Uitgangspunt hierbij is dat het onderhoud plaats vindt met de huidige beschikbare onderhoudsbudgetten. Voor de uitbreiding van het onderhoudsareaal (bijvoorbeeld de nieuwe woonwijk Boschkens) zal naar rato van het in enig jaar opgeleverde aantal woningen een budgetaccres van € 200,00 per woning plaatsvinden.

Het betrekken van bewoners bij de zorg en medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte

De gemeente is eerst verantwoordelijke voor het beheren en onderhouden van de openbare ruimte. Tegelijkertijd dienen de bewoners en andere gebruikers van de openbare ruimte zich medeverantwoordelijk te voelen voor hun leefomgeving. Wij streven ernaar dat bewoners en gebruikers hun medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte (schone stoepen en groen, opruimen van vuil, respectvol gebruik van de openbare ruimte) actief invullen. In het kader van de beleidsnota IBOR zal stapsgewijs aan deze vorm van participatie invulling gegeven kunnen worden.

Wegen

Wij streven naar een, binnen de beschikbare financiële mogelijkheden, aantrekkelijk en goed bereikbaar centrum van de kernen Goirle en Riel. Niet alleen de winkelerven, maar ook de aanliggende straten moeten er goed uitzien en worden aangepast aan hun nieuwe functies. Voor het gehele areaal aan openbare ruimte streven we naar een verantwoord onderhoudsniveau (kwaliteit: B). De uitstraling moet uniform zijn binnen een technisch gestandaardiseerde vormgeving en voldoen aan de inrichtingseisen van Duurzaam Veilig.

Met het structureel onderhoud van de openbare ruimte wordt getracht deze duurzamer te maken, waardoor deze efficiënter en effectiever te beheren is. Het streven is om de jaarlasten daardoor in balans te laten zijn, of bij kostenstijgingen de exploitatielasten ten minste gelijk te houden. Tevens wordt de openbare ruimte veiliger, slijtvast en straalt ze kwaliteit uit. De materiaalkeuze dient bij te dragen aan het vergroten van de leefbaarheid en duurzaamheid van de woonomgeving. De investering en levensduur worden ten opzicht van elkaar gewogen. Het ambitieniveau (welk kwaliteitsbeeld wordt nagestreefd) wordt afgestemd op de beschikbare middelen. In 2011 is daartoe het Wegenbeleidsplan ambtelijk herzien en kan dit in 2012 worden vastgesteld.

Openbare verlichting

Het beleid voor openbare verlichting is gericht op het hebben en onderhouden van een duurzame en veilige verlichtingssituatie in de openbare ruimte. Hiervoor zijn kaders en keuzes nodig om richting te geven aan duurzaam beheer en gewenste ontwikkelingen. In het Beleidsplan Openbare Verlichting (hierna Beleidsplan OV) worden doelen nagestreefd die, onder meer, voortkomen uit de 'Nota Klimaatbeleid gemeente Goirle' en uit de 'Kadernota Integrale Veiligheid 2008-2011'. Belangrijke factoren hierin zijn energiebesparing, duurzaamheid, verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

In het beleidsplan OV zijn de volgende doelstellingen opgenomen:

- verbetering van de kwaliteit van het OVL-areaal;
- optimale veiligheid op ontsluitingswegen en in woongebieden volgens de richtlijnen van het Nederlandse Vereniging van Verlichtingskunde (NSVV);
- klimaatverbetering en energiebesparing volgens de doelen uit de Nota Klimaatbeleid Gemeente Goirle;
- implementeren van het OVL-beheer in het integrale beheersysteem van de openbare ruimte;
- inzichtelijke Financiering van OVL-beheer met structurele onderhoud- en vervangingsbudgetten.

Groen

Kwaliteit groen

Het streven is om het onderhoudsbeeld van de openbare ruimte als geheel ten minste te handhaven, bij de hoogte van de huidige budgetten. De tevredenheid van burgers over de directe woonomgeving is toegenomen (cijfer 7,5 bij het onderzoek Waarstaatjegemeente.nl 2010 i.p.v. 7,4 uit 2008). De waardering blijft licht achter bij het gemiddelde van de referentiegroep (cijfer 7,6). Dit geldt evenzeer voor de waardering voor het onderhoud op wijkniveau: 5,9 t.o.v. de referentiewaarde 6,6. Hoewel er een positief beeld is van het groenbezit van de gemeente (Goirle wordt herkend als een "groene gemeente") is de tevredenheid over het beeld van het openbaar groen de laatste twee jaar gedaald. In de beleidsnota IBOR is de ambitie vastgelegd dat een groei naar referentiewaarde 6.6 wordt nagestreefd. Hiervoor zal voor het onderhoud van het groen kwaliteitsniveau B worden gehanteerd.

Speelvoorzieningen

Het onderhoud van openbare speelvoorzieningen is gericht op veiligheid en instandhouding van de bestaande voorzieningen, op basis van het beschikbare onderhoudsbudget. Het beleid voor openbare speelruimte is in 2011 ambtelijk herijkt en daarbij is het aanbod van speelvoorzieningen en de vraag beter op elkaar worden afgestemd. Vaststelling van het nieuwe beleid is voorzien in 2012.

Afvalinzameling

Stimulering van hergebruik van grondstoffen

De gemeente voert regie op het gescheiden inzamelen van afvalstoffen van huishoudens en bedrijven. Het doel is om risico's voor mens en milieu te beperken waar het gaat om gezondheid en veiligheid. Beperking van het gebruik van grondstoffen, energie en water kan bijdragen aan het terugdringen van het ontstaan van afvalstoffen. Een goede scheiding van de afvalstromen draagt bij aan het hergebruik van grondstoffen. Wij streven ernaar de afvalinzameling tegen zo laag mogelijke kosten te realiseren.

GEO-informatie

In aansluiting op de landelijke ontwikkeling (de Andere Overheid) streven wij naar het blijvend verbeteren en digitaliseren van de gemeentelijke administratie en werkprocessen. Het doel is om zowel de interne als externe dienstverlening te ondersteunen met een efficiënte en actuele GEO-informatievoorziening.

Beheer en onderhoud van accommodaties

Het beheer en onderhoud van de gemeentelijke accommodaties (gebouwen en sportvoorzieningen) krijgt een sterker planmatig karakter, gericht op duurzaamheid en multifunctioneel gebruik. De ambitie van het onderhoudsniveau wordt afgestemd op de beschikbare middelen.

Vergunningverlening

Door de rijksoverheid is een aanpak gestart, die er toe leidt dat complexe vergunning- en handhavingtaken bovenlokaal uitgevoerd dienen te gaan worden. Daartoe dienen Regionale uitvoeringsdiensten (RUD) te worden opgericht. De afgelopen jaren is gedacht over en gewerkt aan de vormgeving van een RUD voor Midden-Brabant. Begin 2011 is, na uitvoerig onderzoek en overleg, door de beoogde deelnemende gemeenten besloten een dergelijke dienst niet op deze schaal op te willen richten, maar op de schaal van Midden- en West-Brabant. In 2012 zal de ontwikkeling hiervan verder vorm worden gegeven. Uitgangspunt is dat deze nieuwe dienst per 01 januari 2013 operationeel is.

Handhaving

In 2012 zal de in 2010 en 2011 al gewijzigde handhavingsaanpak op de werkvelden bouwen, milieu en openbare ruimte verder worden uitgebouwd. De aanpak kenmerkt zich door een steeds meer integrale en dynamische wijze van handhaven. Kort gezegd komt het er op neer dat daar waar nodig en mogelijk integraal zal worden gehandhaafd. Bovendien zal door de inzet van vernieuwende handhavingssystematieken geprobeerd worden effectiever en efficiënter te handhaven. Meer handhaving waar dat moet en minder waar dat kan. Uiteraard binnen de beschikbare handhavingcapaciteit.

Bodemkwaliteit

Het bouwstoffenbesluit is vervangen door het besluit Bodemkwaliteit. Op basis van dit besluit dient de gemeente te beschikken over een actuele bodemkwaliteit en -functiekaart. In 2011 is hieraan gewerkt. In 2012 dienen nog een aantal werkzaamheden uitgevoerd te worden. Wij stellen voor hiervoor een bedrag van € 7.500,00 beschikbaar te stellen. Op termijn levert dit een kostenbesparing op, omdat de bodemkwaliteitskaarten van de omliggende gemeenten dan gelijkgeschakeld zijn en grond gemakkelijker tussen gemeenten verplaatst kan worden, zonder dat daar bijvoorbeeld partijkeuringen voor hoeven worden uitgevoerd.

4.4.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Verkeer en vervoer

Er is in 2012 gewerkt aan het verbeteren van de verkeersleefbaarheid, inclusief de verkeersveiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemer, in en rondom de gemeente Goirle. Ter bevordering van het fietsverkeer zijn fietsstroken langs de Paralleweg-Spoorbaan aangelegd om daarmee een blijvende positieve bijdrage te leveren aan de verkeersleefbaarheid. Er is een fietsoversteek over de Rillaersebaan bij het Keuterstraatje gerealiseerd. Ook is er een fietspad aangelegd om de verkeersveiligheid rondom het Mill Hill college te verbeteren. Verbetering van de verkeersveiligheid rond basisscholen met fysieke- en gedragsmaatregelen krijgt blijvend aandacht. Bij de herinrichting van de Oranjebuurt in Riel en de Oude Centrumstraten in Goirle zijn verbeteringsmaatregelen voor de verkeersleefbaarheid, inclusief de verkeersveiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemers gelijktijdig meegenomen.

In 2012 is begonnen met de herziening van het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP). Binnen het GVVP wordt nadrukkelijk stilgestaan bij duurzaam beleid om de verkeersveiligheid te verbeteren, maar ook komen onder andere onderwerpen zoals bereikbaarheid, parkeren, toegankelijkheid voor mindervaliden en onderwerpen over effecten op milieu aan de orde. In 2013 zal het GVVP verder worden uitgewerkt.

De enquête Waarstaatjegemeente.nl geeft veel informatie over de beleving van bewoners. Op het gebied van onderhoud wegen en fietspaden is de score gestegen van 6,7 in 2010 naar 7,0 in 2012 (referentiescore 6,7). De score voor verkeersveiligheid in de gemeente is gestegen van 6,7 in 2010 naar 6,8 in 2012 (referentiescore 6,5). De verkeersveiligheid in de buurt is met een score van 6,5 gelijk gebleven t.o.v. 2010 (referentiescore 6,3).

Ter verbetering van het beheer van de parkeergarage De Hovel is de herziening van de beheervorm eind 2012 gestart.

Riolering

Het riool en waterbeheer wordt uitgevoerd op basis van het in december 2009 vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (V-GRP). De volgende activiteiten zijn uitgevoerd.

- De riolering in de Oranjebuurt Riel is gerepareerd en het verharde oppervlak is hier zoveel als mogelijk afgekoppeld;
- De riolering in de Spoorbaan, Parallelweg en Nieuwkerksedijk is deels vervangen het verharde oppervlak is zoveel als mogelijk voorbereid op afkoppeling;
- De pompen van drie van de elf rioolgemalen zijn vervangen;
- Alle kolken en gemalen zijn planmatig gereinigd, een duizendtal kleine gebreken aan de kolken zijn verholpen;
- Het afvalwaterakkoord met beide waterschappen is voorbereid;
- De eerste benodigde stappen voor structureel meten, modeleren en monitoren van de riolering en het watersysteem zijn gezet;
- Er is gestart met het afkoppelen van het verharde oppervlak in de 'Oude Centrumstraten';
- In het Rietven, de Klaphekkestraat en de Langenboomstraat zijn planmatig reparaties en renovaties aan de riolering uitgevoerd;
- De riolering in een deel van de Hellen en 't Ven is gereinigd en geïnspecteerd ter voorbereiding op uit te voeren reparaties, renovaties en vervangingen;
- Het plan voor de omgang met het hemelwater in noordelijke deel van de Hellen is voorbereid.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte en groen

In 2012 is gestart met het werken met een integraal onderhoudsbestek voor de openbare ruimte in de kernen Goirle en Riel, op basis van beeldkwaliteit. De ervaringen en resultaten in dit eerste jaar zijn succesvol. Hoewel de aannemer Diamant Groep Groen Extra op een aantal punten de uitvoering nog moet aanscherpen, stemt het resultaat over het algemeen tot tevredenheid. Uit de monitoring van het integrale bestek is gebleken dat het kwaliteitsbeeld van de verhardingen (onkruid en vuil/blad) gemiddeld het hele jaar binnen de norm heeft gelegen.

De onkruidbestrijding in beplanting vergt voortaan meer aandacht. De betere gemiddelde beeldkwaliteit is tevens gebleken uit de cijfers van het onderzoek 'waar staat je gemeente'. Het cijfer voor waardering van onderhoud van het onderhoud op wijkniveau is gestegen van 5,9 naar 6,3.

Na het aflopen van het bestek voor gladheidbestrijding is een openbare aanbesteding gedaan op basis van een raambestek voor de gladheidbestrijding voor 4 seizoenen. Hierbij is een nieuwe werkwijze toegepast. Er wordt afgerekend op basis van gemaakte routes en niet langer per uur. Na enkele aanloopproblemen verlopen de werkzaamheden redelijk naar tevredenheid. In 2012 is er weinig nieuw areaal in beheer genomen. Boschkens Oost was al in beheer.

Speelvoorzieningen

In 2012 is het normale onderhoud uitgevoerd. In afwachting van de herziening van het speelruimtebeleid zijn geen vervangingen doorgevoerd. De herziening van het speelruimtebeleid is in voorbereiding genomen en de besluitvorming is gepland in 2013.

Het betrekken van bewoners bij de zorg en medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte

In 2012 zijn er 4 bewonersinitiatieven in gang gezet (Speelman, Hoogstraat, Irenestraat, Liefkenshoek). Een tweetal nieuwe initiatieven is in voorbereiding.

Wegen

Infrastructuur

De renovatie van de 'Oranjebuurt' te Riel werd in 2012 afgerond. De herinrichting van de Oude Centrumstraten (Kloosterstraat, Koudepad en de Oude Kerkstraat) is na een uitgebreide beginspraak en inspraakronde in uitvoering genomen evenals de gefaseerde uitvoering van de Spoorbaan en Parallelweg en de reconstructie van de Nieuwkerksedijk (in aansluiting op de nieuwbouw op het Van Hogendorpplein). Beide werken lopen door tot in 2013. De voorbereiding van de herinrichting van 'De Brem' in de wijk de Hellen is volle gang. Bewoners hebben intensief meegedacht en ontworpen door hun wensen en ideeën in te brengen. De start van de uitvoering is gepland in 2013.

In Boschkens-West zijn de fasen 5a + b en 5c + d bouwrijp gemaakt. In Riel werden Vierkwartieren III en Heisteeg bouwrijp gemaakt en is een herinrichting voor Dorpsplein voorbereid. Het Kloosterplein werd heringericht en tijdig voor de sinterklaas en kerstperiode opgeleverd. Voor de herinrichting van het westelijk deel van het Oranjeplein zijn alle voorbereidingen afgerond, zodat begin 2013 ook hier gestart kan worden.

Aan de Turnhoutsebaan is het reguliere onderhoud uitgevoerd en is het ontwerp van de rotonde bij de 'recreatieve poort' (aansluiting met het Gorpsbaantje) vrijwel afgerond. Daarop volgend moet de bestemmingsplan procedure, de grondvererving en de kabels en leidingenprocedure afgewerkt worden.

Op meerdere fietspaden in de gemeente en op Breehees en de parallelweg langs de Turnhoutsebaan zijn asfaltoverlagingen uitgevoerd.

De Kermis Goirle heeft in 2012 deels op het Van Hogendorpplein en het terrein aan de Nieuwkerkesedijk plaats kunnen vinden.

Openbare verlichting

Het beleidsplan Openbare Verlichting is in januari vastgesteld. Op basis van dit nieuwe beleidskader is het onderhouds- en vervangingsbudget beschikbaar gesteld. In 2012 zijn in het kader van het vervangingsprogramma 21 lichtmasten en 100 armaturen vervangen (Rillaersebaan, Rielsedijk en Nieuwkerksedijk). Er is opdracht verstrekt voor het vervangen van 173 lichtmasten en 194 armaturen. Bij alle vervangingen zijn duurzame armaturen met LED toegepast.

Afvalinzameling

In 2012 is de inzameling van papier europees aanbesteed. Dit heeft geresulteerd in een nieuwe papierinzamelaar met ingang van 1 januari 2013. In december van dat jaar is een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) voor de Milieustraat. De gemeente Goirle heeft een contract met Attero voor het verwerken van (grof) huishoudelijk rest- en gtf-afval tot 1 februari 2017, evenals andere gemeenten in de regio. Dit contract is opgezegd om een nieuwe aanbesteding mogelijk te maken. Hierop heeft Attero aan de gemeente(n) een principebesluit gevraagd om over te gaan tot inbesteden. Hiervoor zou de gemeente aandelen moeten verwerven van Attero. Het college van BenW heeft besloten om niet over te gaan tot inbesteding. In november 2012 hebben de huidige aandeelhouders aangegeven dat er (landelijk) te weinig draagvlak was voor inbesteding en is besloten geen vervolg te geven aan het traject om Attero om te vormen tot een publieke dienstverlener. De gemeente Goirle is voornemens om tijdig een Europese aanbesteding te starten voor het verwerken van (grof) huishoudelijk rest- en gtf-afval.

GEO-informatie

In aansluiting op de landelijke ontwikkeling (de Andere Overheid) streven wij naar het blijvend verbeteren en digitaliseren van de gemeentelijke administratie en werkprocessen. Het doel is om zowel de interne als externe dienstverlening te ondersteunen met een efficiënte en actuele GEO-informatievoorziening.

Het databeheer van de openbare ruimte is in 2012 structureel opgepakt met ArcGIS, waarmee gelijktijdig het beheerpakket GBI is uitgefaseerd. De verhardingen (wegen), groen, riolering zijn in 2012 op orde gebracht en gehouden. In 2012 is gestart met het op orde brengen van het straatmeubilair (banken, tafels, afvalbakken, hondenpoepbakken) en de openbare verlichting. Om de gegevens van de openbare ruimte op orde te brengen en houden is de gemeente afhankelijk van de inmetingen van de Stichting GBKN. Deze stichting meet echter niet alles voor de Gemeente Goirle in. De gegevens waar de gemeente zelf voor aan de lat staat om in te meten zijn hagen, bomen, hekwerken en straatmeubilair. Speciaal daarvoor is een GPS-toestel aangeschaft. Met dit toestel kunnen op enkele centimeters nauwkeurig metingen worden verricht. Ook kunnen afgesproken kadastrale (eigendoms)grenzen worden uitgezet.

Eén van de peilers van de Geo-Informatie-voorziening zijn de mobiele toepassingen, zodat in het veld gegevens kunnen worden geraadpleegd en indien nodig worden bijgewerkt. In 2012 is bij wijze van proef gestart met de implementatie van mobiel-GIS waarbij gebruik is gemaakt van tablets en reeds beschikbare software genaamd ArcGIS Online. Deze ontwikkeling zal in 2013 worden voortgezet, waarbij de nadruk zal liggen op het realiseren van de BGT en de BAG-audit. Voor beide wettelijke basisregistraties moeten de procedures en werkafspraken tegen het licht worden gehouden en daar waar nodig worden verbeterd.

Beheer en onderhoud van accommodaties

Renovatie klimaatinstallatie gemeentehuis (van G naar A)

Van juni t/m december 2012 is de klimaatinstallatie van het gemeentehuis gerenoveerd. Tegelijkertijd is de verlichtingsinstallatie volledig vervangen door een energiezuinigere installatie. Deze klimaatinstallatie maakt onder meer gebruik van koude van het Warmte Koude Opslag-systeem van winkelcentrum De Hovel. De nieuwe klimaatinstallatie maakt een einde aan de vele klachten over klimaat in het gemeentehuis. Met de toepassing van energiezuinigere systemen, zoals verlichting met daglichtregeling en zuinige CV-ketels, moet het energieverbruik met ca. 40% afnemen. Ook zijn de daken van het gemeentehuis extra geïsoleerd en is de beglazing vervangen door isolerende beglazing. Door deze ingrepen is het energielabel van het gemeentehuis van label G naar label A teruggebracht. De gemeentelijke organisatie was tijdens de werkzaamheden tijdelijk extern gehuisvest. Het project is volgens planning gerealiseerd. De afronding van de renovatie (nazorg en restpunten) vindt plaats in het eerste kwartaal 2013.

Renovatie brandweerkazerne Goirle

Van mei t/m juli 2012 is de brandweerkazerne in de Kerkstraat gerenoveerd. Hierbij zijn aanpassingen verricht aan de binnenzijde van de kazerne, zodat deze weer aan alle eisen voldoet. Zo zijn er nieuwe sanitaire voorzieningen gerealiseerd, alsmede een moderne instructieruimte. De buitenzijde van de kazerne is gerestaureerd en in oude staat teruggebracht. Verder zijn alle installaties en afwerkingen vervangen. Tijdens het kortlopende project was de brandweer tijdelijk elders ondergebracht. Het project is binnen de krappe planning en budget gerealiseerd.

Renovatie sportpark Van de Wildenberg

In 2012 zijn 2 kunstgrasvoetbalvelden gerealiseerd en 2 kunstgras hockeyvelden vervangen door semi watervelden. Tevens is automatische beregening aangelegd voor de natuurgrasvelden van sportpark de Wildenberg.

Renovatie kleedaccommodatie Sportpark De Krim Riel

In het kader van de renovatie van de gemeentelijke sportparken is van juni t/m september 2012 de kleedaccommodatie van VV Riel op Sportpark De Krim gerenoveerd. Hierbij zijn de kleedkamers volledig gerenoveerd en aangepast aan de moderne eisen. De afwerking van de ruimtes is geheel vernieuwd en is gezien het beperkte budget, sober en doelmatig, gerealiseerd. De werkzaamheden hebben tijdens de zomerstop van het voetbalseizoen plaatsgevonden. Het project is binnen de krappe planning en budget gerealiseerd.

Renovatie kleedaccommodaties Sportpark Van den Wildenberg Goirle

De voorbereidingen voor de renovatie van de kleedaccommodaties van de voetbalverenigingen en hockeyclub op het sportpark Van de Wildenberg zijn in volle gang. De architect voor de ontwerpwerkzaamheden is geselecteerd en is gestart met het opstellen van het Voorlopig Ontwerp, in nauw overleg met de drie sportverenigingen GSBW, VOAB en MHC. In 2013 wordt het ontwerp verder uitgewerkt en wordt het project aanbesteed. De uitvoering staat gepland van juni t/m september 2013.

Restauratie kerktoren Riel

In nauw overleg met het parochiebestuur en het bouwbureau van het bisdom Breda wordt de renovatie van de kerktoren en kerkgebouw in Riel voorbereid. Start van de uitvoering is voorzien in 2013. Vooruitlopend hierop zijn eind 2012 de voorbereidende werkzaamheden gestart. Hierbij is in samenwerking met een gespecialiseerd bureau gewerkt aan bestek en tekeningen.

Stimulans verhuur Sporthal de Haspel

In 2012 is extra aandacht besteed aan de exploitatie van de gemeentelijke sporthal De Haspel. De sporthal heeft al enkele jaren te maken met teruglopende belangstelling. In 2012 is deze ontwikkeling gekeerd, door een klantvriendelijkere benadering van de markt, zowel vanuit de verhuur door de gemeente, als vanuit de beheerders op locatie. Verder is de markt pro-actief benaderd, waardoor het aantal verhuurde uren behoorlijk is gestegen en werd een aantal nieuwe huurders verwelkomd. Een aantal zaalsporten, die enige tijd geen gebruik maakten van de sporthal, is teruggekomen in de hal.

Aanpak beheer parkeergarage De Hovel

Om het beheer van de gemeentelijke parkeergarage onder winkelcentrum De Hovel te verbeteren is het beheer van de garage in 2012 onder de loep genomen. In 2012 is besloten om op zoek te gaan naar een nieuwe vorm van beheer. Onderzocht wordt of een nieuwe aanbesteding en/of een eventuele samenwerking met het Parkeerbedrijf van de gemeente Tilburg wenselijk is.

Wegen , straten, pleinen

Onderhoud kunstwerken

Gedurende heel 2012 heeft er kleinschalig onderhoud plaatsgevonden aan diverse kunstwerken in de openbare ruimte. Een groot aantal kunstwerken is gereinigd. Daarnaast zijn diverse bouwkundige problemen opgelost.

Vergunningverlening

In 2012 is veel tijd besteed aan de totstandkoming van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB). Dit is de Regionale uitvoeringsdienst (RUD) die op grond van een verplichting van de rijksoverheid is opgericht. In 2012 is de Raad geïnformeerd en betrokken bij de totstandkoming van de OMWB en meer in het bijzonder bij de besluitvorming tot deelname van de gemeente Goirle en de bijbehorende vaststelling van de gemeenschappelijke regeling (GR). Op 12 december 2012 is de GR-OMWB formeel in werking getreden. Vanaf 01 januari 2013 is de OMWB ook feitelijk operationeel.

Handhaving

Bodemkwaliteit

In 2012 is gewerkt aan de bodembeheernota en de bodemfunctiekaart. Eind 2012 zijn deze voor inspraak vrijgegeven, zodat zij begin 2013 definitief kunnen worden vastgesteld. Daarna zal het gebruik van gronden en het transport daarvan gemakkelijker worden, doordat een aantal handelingen niet meer hoeft te worden uitgevoerd. Dit gaat overigens niet ten koste van de grondkwaliteit in onze gemeente.

4.4.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

Onderwerp / Prioriteit	<i>Onderhoud openbare ruimte</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	De openbare ruimte is fysiek veilig en de gebruikers waarderen het onderhoud van de openbare ruimte positief.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	In de enquête Waarstaatjegemeente.nl zijn twee indicatoren opgenomen: tevredenheid over wegen, paden en pleintjes en tevredenheid over onderhoud wijk . Beiden scoren in 2010 een 6,1 (referentiewaarde 6,6 in 2010) Het doel is in 2012 tenminste een 6,0 te behouden. Doorgroei naar 6,6 (referentiecijfer 2010) is wenselijk.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • (zie hiervoor onder groen en openbare ruimte); • De score voor tevredenheid over onderhoud van wegen, paden en pleintjes in de wijk is gestegen van 6,1 naar 6,7; • De score voor onderhoud wegen en fietspaden in de gemeente is gestegen van 6,7 naar 7,0.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Openbaar groen</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Openbaar groen dat als prettig, fraai en functioneel wordt ervaren en bijdraagt aan de leefbaarheid in de gemeente en de wijk in het bijzonder.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	De score voor tevredenheid van de burger over openbaar groen in de wijk bij de Waarstaatjegemeente.nl van 5,9 in 2010 (referentiewaarde: 6,7) dient ten minste gehandhaafd te blijven.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • (zie hiervoor onder groen en openbare ruimte); • Het waarderingscijfer is gestegen van 5,9 naar 6,6.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Openbare verlichting</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Een blijvend positief oordeel over de straatverlichting wordt nagestreefd.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	De tevredenheid van de burger over de straatverlichting komt tot uiting in de score 7,5 (referentiecijfer 7,3 in 2010). Deze score dient te worden gehandhaafd, rekening houdende met de beperkte vervangingsbudgetten.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Zie hiervoor onder openbare verlichting; • Het waarderingscijfer is gestegen van 7,5 naar 7,6.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Speelmogelijkheden</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Speelvoorzieningen voor jongeren die veilig, goed onderhouden en aantrekkelijk zijn en in zijn algemeen als positief worden ervaren.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	De score van 6,6 voor speelmogelijkheden (Waarstaatjegemeente.nl 2010 een stijging t.o.v. 6,3 uit 2008) dient tenminste te worden gehandhaafd, rekening houdende met de beperkte onderhouds- en vervangingsbudgetten.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • (zie hiervoor onder speelvoorzieningen); • Het waarderingscijfer is gestegen van 6,6 naar 6,7.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Vergunningverlening</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	De Wabo-vergunningverlening wordt inhoudelijk en procesmatig zorgvuldig uitgevoerd.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Er is in 2012 geen sprake van van rechtswege verleende omgevingsvergunningen.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • In 2012 is een nieuw softwarepakket ingevoerd dat de werkzaamheden bij vergunningverlening ondersteunt en waarmee termijnen goed kunnen worden bewaakt. • In 2012 is één vergunning van rechtswege verleend. Dit had te maken met een gewijzigd juridisch regime, Voorheen kon deze vergunning niet van rechtswege worden verleend, maar inmiddels wel. Dit is niet tijdig onderkend.

4.4.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Verschil
ONT0507	Cultuurhistorie	39.416	52.996	57.496	41.901	15.595
ONT0508	Milieu	69.905	122.165	122.165	86.456	35.709
ONT0516	Recreatie	28.001	52.823	52.823	31.895	20.928
ONT0517	Verkeer en vervoer	114.925	119.375	159.375	166.230	-6.855
REB0701	Groen	1.426.912	1.348.682	1.405.682	1.353.965	51.717
REB0702	Verkeer en vervoer	446.017	419.293	437.293	432.066	5.227
REB0703	Wegen, straten en pleinen	1.828.103	1.805.551	4.083.048	3.532.622	550.426
REB0704	Openbare verlichting	265.908	271.333	295.728	306.945	-11.217
REB0705	Riolering	1.827.592	2.248.541	2.434.616	1.987.509	447.107
REB0706	Geoinformatie	250.439	281.067	295.067	296.179	-1.112
REB0707	Afvalinzameling	2.463.858	2.301.400	2.301.400	2.312.290	-10.890
REB0708	Gemeentegebouwen	1.683.386	1.656.585	1.970.790	2.212.437	-241.647
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	140.997	133.964	133.964	134.028	-64
VVH0602	Vergunningverlening	1.049.599	1.116.731	1.124.231	1.061.204	63.027
VVH0603	Handhaving	443.136	452.285	556.573	628.506	-71.933
Totaal programma 4 Beheer ruimte		12.078.194	12.382.791	15.430.252	14.584.235	846.017

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Verschil
ONT0507	Cultuurhistorie	0	0	0	0	0
ONT0508	Milieu	0	0	0	0	0
ONT0516	Recreatie	0	0	0	0	0
ONT0517	Verkeer en vervoer	11.800	10.000	10.000	-6.121	16.121
REB0701	Groen	64	0	0	64	-64
REB0702	Verkeer en vervoer	86.263	70.299	64.299	67.811	-3.512
REB0703	Wegen, straten en pleinen	328.607	404.222	412.722	423.532	-10.810
REB0704	Openbare verlichting	4.994	0	0	2.574	-2.574
REB0705	Riolering	2.009.149	2.215.044	2.290.905	2.229.199	61.706
REB0706	Geoinformatie	0	0	0	0	0
REB0707	Afvalinzameling	2.463.858	2.398.770	3.398.770	3.404.293	-5.523
REB0708	Gemeentegebouwen	804.216	516.577	516.577	479.485	37.092
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	0	43.524	43.524	54.965	-11.441
VVH0602	Vergunningverlening	422.789	490.000	300.000	348.554	-48.554
VVH0603	Handhaving	55.000	50.000	50.000	52.165	-2.165
Totaal programma 4 Beheer ruimte		6.186.740	6.198.436	7.086.797	7.056.522	30.275

Saldo programma	5.891.453	6.184.356	8.343.455	7.527.713	815.742
------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

4.5 Programma 5 Welzijn

4.5.1 Hoofdkenmerken

Dit programma omvat het beleid op het gebied van welzijn (Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), sport en kunst & cultuur) en onderwijs dat is vastgelegd in de nota *Back to Basics: De Nieuwe Koers*. Dit betreft het overkoepelende beleidsplan voor de periode 2012 - 2015. Het beleidplan rust op drie hoofddoelen: 1) Bevorderen van de maatschappelijke participatie, 2) Vergroten van de zelfredzaamheid en 3) Versterken van de kracht van de samenleving. Er is een onderverdeling gemaakt naar een vijftal hoofdstukken die aansluiten bij het gedachtegoed van De Kanteling. Uitgangspunt hierbij is dat de primaire verantwoordelijkheid voor participatie bij mensen zelf ligt en hun sociale omgeving en pas in latere instantie bij de overheid (in de vorm van algemene, collectieve of individuele voorzieningen).

4.5.2 Bestaand beleid

Integraal welzijns- en onderwijsbeleid

• Beleidsplan Back to Basics: De Nieuwe Koers, integraal welzijns- en onderwijsbeleid gemeente Goirle 2012 - 2015	2011
• Algemene Subsidie Verordening gemeente Goirle 2012	2011

Onderliggende beleidsnotities

• Gemeentelijke Visie Centrum Jeugd en Gezin	2008
• Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2009-2016	2008
• Notitie 'Visie op Brede Scholen gemeente Goirle'	2007
• Nota integrale aanpak voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid	2007
• Lokaal Educatieve Agenda 2010-2014	2010
• Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Goirle	1998

4.5.3 Wat wilden we bereiken ?

Maatschappelijke ondersteuning

De gemeente heeft in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) de verantwoordelijkheid om op het gebied van maatschappelijke ondersteuning actief beleid te voeren. Het gemeentelijk beleid hiervoor maakt integraal onderdeel uit van het beleidsplan *Back to Basics: De Nieuwe Koers*. De gemeente streeft naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen, waar sprake is van onderlinge betrokkenheid en waarbij aandacht wordt gegeven aan kwetsbare burgers.

Samen leven in wijk en buurt

De gemeente Goirle wil de sociale samenhang op buurtniveau vergroten en de onderlinge betrokkenheid versterken. Dit vanuit de gedachte dat als burgers elkaar kennen, zij elkaar gemakkelijk aanspreken en eerder bereid zijn om iets voor elkaar te doen (burenhulp / informele zorg). Hiermee ontstaat een sociaal netwerk waar mensen met een ondersteuningsvraag een beroep op kunnen doen. Meer in zijn algemeenheid zorgt sociale samenhang ervoor dat burgers prettig met elkaar leven en in voorkomende gevallen de handen ineen slaan om problemen in de straat of de buurt samen op de lossen.

Informatie, advies en cliëntondersteuning

Om ervoor te kunnen zorgen dat burgers op eigen kracht mee kunnen (blijven) doen, is het van belang dat zij op de hoogte zijn van de mogelijkheden die er zijn om zelfstandig te kunnen blijven functioneren. Het bieden van informatie en advies is hierbij een voorwaarde. De gemeente wil haar inwoners één centraal loket bieden dat laagdrempelig en goed bereikbaar is en een breed en geïntegreerd dienstenaanbod levert op het gebied van wonen, welzijn, zorg en inkomensondersteuning.

Om de eigen kracht van burgers te versterken wil de gemeente zorgdragen voor een samenhangend aanbod van cliëntondersteuning. Cliëntondersteuning gaat verder dan informatie en advies. Het richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf of met zijn omgeving niet op kan lossen.

Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers

De gemeente wil het sociale netwerk van inwoners versterken zodat zij in staat zijn om met behulp van dit netwerk zelfstandig te participeren in de samenleving. In dit kader zijn mantelzorgers onmisbaar. Om te voorkomen dat mantelzorgers door hun vaak intensieve zorgtaken overbelast raken, zal de gemeente investeren in ondersteuning voor de doelgroep.

In de gemeente Goirle zijn veel vrijwilligers actief die informele zorg en een helpende hand bieden bij ondersteuningsvragen. De gemeente wil enerzijds stimuleren dat nog meer mensen zich op vrijwillige basis hiervoor willen inzetten en anderzijds dat de huidige vrijwilligers behouden blijven. Hiertoe is het van belang om te investeren in de draagkracht van vrijwilligers en professionele ondersteuning te bieden waar dat nodig is.

Meedoen makkelijker maken

Maatschappelijke participatie is één van de hoofddoelen van het gemeentelijke welzijns- en onderwijsbeleid (Back to Basics). Uitgangspunt is dat inwoners zoveel als mogelijk op eigen kracht al dan niet met - behulp van het sociale netwerk - meedoen. Indien mensen hiertoe niet in staat zijn, biedt de gemeente ondersteuning. In eerste instantie in de vorm van algemene voorzieningen. Pas als deze geen oplossing bieden, komen de individuele voorzieningen in beeld. Beleidsvoornemens met betrekking tot individuele voorzieningen zijn uitgewerkt in hoofdstuk 6 van deze programmabegroting 'Burgers'.

Samenhangende voorzieningen voor kwetsbare burgers

De gemeente Goirle wil bereiken dat er minder mensen in een kwetsbare positie terecht komen waarmee de groeiende vraag naar complexe zorg wordt tegengegaan. De gemeente wil ook bereiken dat diegenen die wel in kwetsbare positie leven de nodige zorg en opvang krijgen die gericht is op het optimaliseren van de kwaliteit van leven.

Gezondheid

De gemeente Goirle wil voorkomen dat er bij haar inwoners gezondheidsproblemen ontstaan zodat zij op eigen kracht kunnen participeren in de samenleving. Om deze reden wil de gemeente met name investeren in preventie. Preventieactiviteiten voor de doelgroep jeugd en jongeren richten zich met name op middelengebruik, overgewicht en depressie. Preventieactiviteiten voor de doelgroep 65+ zijn vooral gericht op het (zoveel als mogelijk) voorkomen van eenzaamheid. Daarnaast wil de gemeente de vroegsignalering van psychische en psychosociale problemen en de toeleiding naar een hulpverleningsaanbod verbeteren.

Jeugd

De gemeente Goirle wil zoveel als mogelijk voorkomen dat er problemen ontstaan bij kinderen en ouders met opgroeien of opvoeden. Het gemeentelijk beleid is erop gericht om: 1) de pedagogische competenties en vaardigheden van ouders te vergroten, 2) de vaardigheden en competenties van jeugdigen, gericht op de ontwikkeling naar volwassenheid, te vergroten en 3) de vroegsignalering van opvoedproblemen en de toeleiding naar een passend hulpaanbod te verbeteren. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is hiertoe een belangrijk instrument. De gedachte die hierbij centraal staat is 'één gezin, één plan'. Dit betekent dat er sprake is van zorgcoördinatie en dat problemen in samenhang bekeken en aangepakt worden.

Transitie van de jeugdzorg

Op het moment van het opstellen van deze tekst is er onduidelijkheid over de transitie van de jeugdzorg. Het bestuursakkoord tussen Rijk en VNG is nog niet definitief vastgesteld. Regionaal worden inmiddels wel voorbereidingen getroffen voor de transitie van de jeugdzorg door middel van het concept Regionaal Actie Programma + (RAP+). Duidelijk is in ieder geval wel dat het Centrum voor Jeugd en Gezin een nog veel grotere rol gaat krijgen en dat er veel tijd geïnvesteerd zal gaan worden in dit onderwerp.

Onderwijs

Onderwijs in zijn algemeenheid draagt bij aan het versterken van de eigen kracht van mensen. Het inhoudelijke onderwijsprogramma en de kwaliteit hiervan is een verantwoordelijkheid van de scholen en hun besturen. Het gemeentelijk beleid is er met name op gericht om: 1) (taal)ontwikkelingsachterstanden van kinderen te voorkomen en het bereik van kinderen die al een (taal)ontwikkelingsachterstand hebben te vergroten 2) voortijdig schoolverlaten en verzuim in het primair onderwijs zoveel als mogelijk voorkomen en 3) het zorgen voor goede huisvesting van het onderwijs. Dit betreffen ook de wettelijke taken van de gemeente. Daarnaast vindt de gemeente Goirle het van belang om te investeren in inhoudelijke brede schoolontwikkeling. Deze ontwikkeling is enkele jaren geleden in gang gezet en dient verder geïmplementeerd te worden. Er is met name behoefte aan het stimuleren van samenwerking tussen betrokken partijen, het zorgen voor onderlinge samenhang en het faciliteren van de naschoolse activiteiten.

Onderwijshuisvesting

Ten aanzien van onderwijshuisvesting scheidt de gemeente voorwaarden voor een voldoende, gespreid en gevarieerd aanbod. Ter versterking van de wijkfunctie dienen daarbij steeds de mogelijkheden van multifunctioneel gebruik van bouwcapaciteit c.q. accommodaties te worden gezien. Dit wordt mogelijk gemaakt door de bouw van brede scholen en/of multifunctionele accommodaties. Daarnaast wordt gestreefd naar een gelijkwaardig aanbod en een deugdelijke huisvesting van het basisonderwijs in alle wijken van de gemeente.

Sport

Bewegingsonderwijs draagt bij aan de ontwikkeling van fysieke, mentale en sociale competenties van kinderen. De gemeente Goirle wil dan ook het bewegingsonderwijs in het primair onderwijs verbeteren, kinderen laagdrempelig kennis laten maken met verschillende sporten en verenigingen door de samenwerking tussen sportverenigingen en -organisaties en het onderwijs te verbeteren en tot slot jongeren de kans bieden zich te bekwamen in een (of meerdere) sport(en). In alle drie gevallen is het doel een basis te leggen voor een sportief bestaan.

Kunst en cultuur

Cultuureducatie is van belang voor de ontwikkeling van kinderen; kinderen kunnen zich door middel van kunst en cultuur uiten. De gemeente Goirle wil samenhang in het aanbod van kunst en cultuur voor het onderwijs, met daarin doorlopende leerlijnen: van kennismaking en oriëntatie binnen- en naschools, naar verdieping buiten schooltijd bij verenigingen en culturele instellingen.

4.5.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Back to Basics: De Nieuwe Koers

Ter uitvoering van de beleidsdoelstellingen zoals opgenomen in het beleidsplan '*Back to Basics: De Nieuwe Koers*' zijn in 2011 uitvoeringsovereenkomsten afgesloten met de gesubsidieerde instellingen, organisaties en verenigingen. Het jaar 2012 was het eerste jaar van de uitvoering. Met alle instellingen, organisaties en verenigingen heeft een voortgangsgesprek plaatsgevonden. Daarnaast is ook het proces van Back to Basics intern en extern geëvalueerd, waarbij met name aandacht is geweest voor de wijze waarop de communicatie met verenigingen is verlopen. De externe evaluatie is uitgevoerd door het bureau Dimensus. De succes en verbeterpunten die uit deze evaluaties naar voren zijn gekomen, dienen als leerpunten voor volgende subsidietrajecten.

Maatschappelijke ondersteuning

De activiteiten die onder het kopje 'Maatschappelijke ondersteuning' zijn beschreven, betreffen de activiteiten die in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning zijn uitgevoerd. Onderdeel van de Wmo zijn ook de individuele Wmo-voorzieningen. Beleid en uitvoering op dit gebied ligt bij de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening. De activiteiten die in dit kader zijn uitgevoerd, zijn dan ook beschreven in programma 6 'Burgers'.

Triple T

De gemeente wordt geconfronteerd met een drietal grote ontwikkelingen, te weten de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2014, de overheveling van taken (begeleiding en persoonlijke verzorging) vanuit de AWBZ naar de Wmo die in 2014 en 2015 haar beslag zal krijgen en de decentralisatie van de gehele jeugdzorg naar gemeenten (per 1 januari 2015). Er is dus sprake van drie grote transities. De drie transities hebben overeenkomsten in doelstellingen (ondersteuning voor de minder redzame burger en bevordering van participatie) en een overlap in doelgroepen. De gemeente Goirle wil de transities om die reden zoveel als mogelijk in samenhang oppakken. In 2012 is het projectplan Triple T door de raad vastgesteld waarin wordt aangegeven via welke weg de gemeente haar nieuwe taken wil implementeren. De planning in dit projectplan is als gevolg van de val het Kabinet niet meer actueel. Er zal een nieuwe planning worden opgesteld.

Hieronder wordt beschreven welke activiteiten er in 2012 zijn uitgevoerd met betrekking tot de transitie 'AWBZ - Wmo'. De activiteiten die zijn uitgevoerd ter voorbereiding op de Participatiewet treft u aan in programma 6 'Burgers'. De activiteiten op het gebied van de transitie Jeugdzorg zijn in dit programma (Welzijn) beschreven onder het kopje 'Jeugd'.

Triple T: transitie 'AWBZ - Wmo'

Het jaar 2012 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de plannen van het Kabinet om een aantal functies uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) te schrappen en gemeenten hierin een verantwoordelijkheid te geven. Voor de val van het kabinet was er alleen sprake van een 'overheveling' van de AWBZ-functie Begeleiding. Het nieuwe kabinet is voornemens om meer maatregelen door te voeren waaronder de 'overheveling' van de functie Verzorging en het extramuraliseren van de lichtere zorgzwaartepakketten (scheiden van wonen en zorg).

In 2013 zal duidelijk worden wat de nieuwe taken voor de gemeente worden en welke condities hieraan verbonden zijn. Omdat gemeenten voor de functies die uit de AWBZ worden geschrapt een compensatieplicht krijgen, is er sprake van beleidsruimte voor het uitvoeren van de nieuwe verplichtingen.

Als uitwerking van het projectplan Triple T heeft de raad in december 2012 de keuzenota 'Begeleiding van AWBZ naar Wmo' vastgesteld. Deze nota geeft richting aan de implementatie van de nieuwe taken. Deze worden op lokaal niveau in de vorm van pilots en een proeftuin uitgewerkt. Ook op regionaal niveau (Hart van Brabant) wordt samengewerkt in het kader van de transitie 'AWBZ - Wmo' waarbij het uitgangspunt is: *'lokaal wat kan en regionaal wat moet'*. Dit laat onverlet dat krachten kunnen worden gebundeld, expertise kan worden uitgewisseld en bepaalde taken gezamenlijk kunnen worden opgepakt. Voorbeelden van onderwerpen die gezamenlijk worden uitgewerkt, zijn: vraagverheldering en screening, resultaatsturing en inkoop.

Netwerkbijeenkomsten

In 2012 heeft de gemeente in samenwerking met Rose Phoenix (een organisatie die ondersteuning biedt aan zorgprofessionals in de 1^e lijn) een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor professionals in de gemeente Goirle. Het doel hiervan was om de netwerkpartners te informeren over De Kanteling en de gevolgen hiervan voor de werkwijze van 't Loket, de gemeente en de partners zelf. Doel was ook om de samenwerking tussen de diverse netwerkpartners in de 1^e lijn te verbeteren.

De bijeenkomst was succesvol en er is door Contour in samenwerking met de GGz Breburg en het Expertisecentrum Familiezorg eind 2012 een tweede bijeenkomst georganiseerd. In 2013 zal het stokje door een andere netwerkpartner worden overgenomen.

Samen leven in wijk en buurt

Contour (met ingang van 1 januari 2013 ContourDeTwern) heeft in het kader van Back to Basics een subsidierelatie met de gemeente. Eén van de activiteiten waarvoor zij subsidie ontvangt, is het organiseren van burenhulp. In dit kader heeft Contour in 2012 ingezet op praktische hulp voor en door inwoners van de gemeente Goirle waarbij ook een wederdienst wordt gevraagd. Waar mogelijk wordt op buurtniveau vraag en aanbod gekoppeld. Contour heeft in 2012 ook een start gemaakt met de activiteit 'Koffie met kans'. Dit zijn bijeenkomsten waarbij mensen uit een buurt, bij iemand thuis worden uitgenodigd om te praten over onder andere eigen kracht, ouder worden in de buurt en interactie in de buurt met als doel dichtbij mensen vrijwilligerswerk en informele zorg onder de aandacht te brengen. In Riel is in 2012 een werkgroep van inwoners opgestart met doel in beeld te brengen welke behoefte er is aan sociale activiteiten, burenhulp, bemiddeling in burenhulp en een steunpunt voor vrijwillige inzet. De resultaten van dit onderzoek worden 2013 verwacht.

In 2012 was er voor buurtinitiatieven ook weer de mogelijkheid om een subsidie van maximaal € 250,00 te ontvangen (Samen buurten). In totaal hebben 20 buurten hiervoor een aanvraag ingediend. De activiteiten die buurtbewoners met elkaar organiseren zijn zeer verschillend van aard maar hebben allen tot doel om de sociale samenhang in de buurt te vergroeten.

Uitvoering Integraal Dorpsontwikkelingsplan Riel

In Riel hebben in 2012 werkgroepen en gemeente hard gewerkt aan ideeën en plannen voor uitvoering van de verschillende deelprojecten. Sommige deelprojecten zijn afgerond en opgeleverd, andere deelprojecten zijn ver in voorbereiding. De provincie heeft ingestemd met het verzoek om uitstel van de einddatum van het iDOP Riel tot januari 2014. In november 2012 heeft de bewonersklankbordgroep iDOP een informatieavond gehouden over de stand van zaken van de deelprojecten binnen het iDOP.

Informatie, advies en cliëntondersteuning

In de gemeente Goirle is 't Loket een van de belangrijkste voorzieningen op het gebied van informatie en advies. 't Loket is ook de toegang naar alle vormen van maatschappelijke ondersteuning. Hier wordt aan de hand van een integrale vraaganalyse de ondersteuningsbehoefte van de klant in beeld gebracht en wordt samen gekeken naar passende oplossingen. In 2012 is de gedachte van De Kanteling verder geïmplementeerd: maximale inzet op eigen kracht en sociaal netwerk en optimaal benutten van algemene voorzieningen.

In dit kader is veel geïnvesteerd in deskundigheidsbevordering van loketmedewerkers en is de werkwijze van 't Loket gewijzigd. Daar waar 't Loket voorheen alleen werkte met een open inloop, wordt nu bij iedere nieuwe aanmelding een huisbezoek afgelegd. In 2012 zijn er ook wijzigingen aangebracht in het registratiesysteem en heeft het klanttevredenheidsonderzoek op een andere manier vorm gekregen. Er is nu veel meer sprake van kwalitatief onderzoek waarbij onderzocht wordt in hoeverre De Kanteling ook daadwerkelijk haar beslag krijgt.

In de gemeente Goirle zijn er veel instellingen en organisaties die cliëntondersteuning bieden bij enkelvoudige en meervoudige problematiek. Dit zijn zowel instellingen en organisaties die AWBZ gefinancierd zijn als instellingen en organisaties die door de gemeente gesubsidieerd worden. In het kader van Back to Basics heeft de gemeente Goirle subsidieafspraken met deze organisaties gemaakt. Allen hebben in 2012 hun activiteiten conform afspraak uitgevoerd. Daarnaast zijn in 2012 afspraken gemaakt met De Wever over de voortzetting van de dementieconsulent (periode tot en met 2015). De subsidie bestreek een periode van twee jaar (2011 - 2012). Op basis van evaluatie zou bezien worden of continuering wenselijk was.

Dit blijkt het geval: de dementieconsulent voorziet in een belangrijke behoefte. Voor 2013 is er zelfs sprake van een (geringe) uitbreiding van uren.

Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers

In de gemeente Goirle zijn veel inwoners actief als vrijwilliger. Binnen het verenigingsleven maar ook bij professionele instellingen zoals zorgaanbieders (bijvoorbeeld Thebe). Verenigingen en organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen vrijwilligersbeleid. Wel faciliteert de gemeente door subsidieverstrekking aan Contour. Contour heeft de taak om vraag en aanbod binnen het vrijwilligerswerk bij elkaar te brengen en verenigingen en organisaties te versterken in hun vrijwilligersbeleid en hun bestuurswerk. In dit kader geeft zij informatie en advies vanuit het Steunpunt Vrijwilligerswerk. Ook zijn in 2012 een tiental themabijeenkomsten voor vrijwilligers georganiseerd. Thema's die zoal aan de orde zijn gekomen, zijn: fondsenwerving, communicatie, inzet bij mensen met een beperking.

Ten aanzien van ondersteuning mantelzorgers heeft het Expertisecentrum Familiezorg in 2012 begeleiding geboden aan inwoners van de gemeente Goirle. Het gaat hierbij om een paar trajecten. Mantelzorgondersteuning is in 2012 ook geboden door de dementieconsulent. Daarnaast zijn de trajecten Vrijwillige thuishulp, buddyzorg, tijdelijke vriend en respijtzorg zoals deze in 2012 zijn uitgevoerd door Contour, instrumenten om mantelzorgers te ontlasten. Het Expertisecentrum Familiezorg stimuleert ook de aandacht voor mantelzorg in het personeelsbeleid van bedrijven, instellingen en organisaties. In dit kader heeft ook overleg plaatsgevonden met de gemeente Goirle als werkgever. Uitkomsten van dit overleg was dat de gemeente Goirle op dit gebied haar personeelsbeleid goed op orde heeft met name omdat er maatwerk geboden wordt.

Meedoen makkelijker maken

De visie op het integrale welzijns- en onderwijsbeleid (Back to Basics: De Nieuwe Koers) is gestoeld op drie hoofddoelen namelijk 1) het bevorderen van maatschappelijke participatie, 2) het vergroten van de zelfredzaamheid en 3) het versterken van de kracht van de samenleving. Deze doelen zijn erop gericht om het meedoen van inwoners van de gemeente Goirle in de samenleving makkelijker te maken, waarbij de interventies met name gericht zijn op inwoners die hierbij ondersteuning nodig hebben. De activiteiten die in het kader van Back to Basics in 2012 zijn uitgevoerd en die in deze jaarrekening onder de programma's 5 en 6 zijn beschreven, zijn nagenoeg allemaal (direct of indirect) gericht op 'Meedoen makkelijker maken'.

Inzet op de veerkracht van de samenleving

Onder het kopje 'Meedoen makkelijker maken' is als doelstelling genoemd: het versterken van de kracht van de samenleving. In dit kader wil de gemeente:

1. laagdrempelige accommodaties bieden;
2. verenigingen en organisaties die draaien op vrijwilligers ondersteunen, en
3. vernieuwende initiatieven vanuit de samenleving faciliteren.

In 2012 is als uitwerking van het beleidsplan *'Back to Basics: De Nieuwe Koers'* de notitie *'Denkrichtingen in zet accommodaties'* opgesteld. In maart 2012 heeft de raad - op basis van de inhoud van deze notitie - richtinggevende uitspraken gedaan over het vervolg.

Een aantal projecten / opdrachten is hieruit voortgevloeid: verplaatsing van jongerencentrum Mainframe, faciliteren van het alternatief voorstel van de wijkcentra, komen tot een nieuwe huursystematiek voor de wijkcentra, sanering van sporthal De Haspel (raadsbesluit) en uitwerking van het vraagstuk met betrekking tot de scouting (ongelijke situatie Scouting Goirle en Scouting Riel). Uitvoering van de projecten / opdrachten heeft, als gevolg van de drie transities, vertraging opgelopen.

Daarnaast heeft de gemeente in 2012 vernieuwende initiatieven vanuit de samenleving gefaciliteerd door het verstrekken van incidentele subsidies (activiteitensubsidie en subsidie Bruisfonds). Voorbeelden van activiteiten die in dit kader zijn ondersteund: Open Monumentendag, samenwerking klussendienst Hobbysoos en Contour, Sinterklaas Teejaater Shoow, Week van de Amateurkunst.

Samenhangende voorzieningen voor kwetsbare burgers

Sommige inwoners of groepen in de samenleving zijn meer kwetsbaar dan andere. De gemeente Goirle heeft in 2012 met name ingezet op activiteiten die ervoor zorgen dat er minder mensen en mensen minder snel in een kwetsbare positie terecht komen. Activiteiten op het gebied van cliëntondersteuning, gezondheidsbeleid en preventief jeugdbeleid zijn hiervan voorbeelden. In regionaal verband (regio Hart voor Brabant) is in 2012 samengewerkt op de terreinen van maatschappelijke opvang, huiselijk geweld en verslavingszorg. Er zijn, volgend op het regionaal beleidskader 'Samen sterk voor kwetsbare burgers 2008 -2011', uitgangspunten voor regionale samenwerking 2012 - 2015 geformuleerd

Soms kan niet voorkomen worden dat mensen in een kwetsbare positie terecht komen. Aandacht voor deze mensen is nodig om te voorkomen dat zij verder afglijden. In de gemeente Goirle is ook in 2012 de buurtregie weer actief geweest. Dit is een samenwerkingsverband van een aantal partijen (waaronder gemeente, woonstichting, politie en maatschappelijk werk) dat als doel heeft om te komen tot een gezamenlijke aanpak van complexe casussen. De buurtregie richt zich op de doelgroep volwassenen.

Voor de doelgroep jeugdigen is het Jeugdnetwerk 0-23 jaar actief. Het jeugdnetwerk is gepositioneerd als de back-office van het Centrum Jeugd en Gezin (CJG). Relatief eenvoudige vragen of ondersteuning worden binnen het CJG-team opgepakt. Wanneer de problemen op meerdere leefgebieden voorkomen en er zijn zorgen over de normale ontwikkeling en/of veiligheid van de kinderen, wordt een casus opgeschaald naar het jeugdnetwerk

Gezondheid

De gemeente Goirle wil dat de gezondheid van haar burgers verbetert waarbij aangesloten wordt op de speerpunten die het Rijk hiervoor heeft benoemd: roken, alcoholgebruik, overgewicht, diabetes en depressie. Vanuit de GGD zijn er uit het basis- en maatwerkpakket diverse activiteiten en projecten uitgevoerd voor de doelgroep vanaf 0 jaar. Ook zijn de werkgroepen middelengebruik en psychosociale problematiek weer gestart. Via deze werkgroepen waarin tal van (gezondheids)organisaties en onderwijs vertegenwoordigd zijn, wordt gezocht naar samenhangende interventies op deze terreinen. Stichting Heartsafe Goirle is gevraagd om een dekkend netwerk van AED-apparaten binnen de gemeente Goirle te realiseren. Ook wordt er gezorgd voor onderhoud van de apparaten en opleiding van burgers.

Jeugd

Transitie 'Jeugdzorg'

Het is een feit dat gemeenten vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk zijn voor de jeugdzorg. De gemeente Goirle heeft in 2012 veel geïnvesteerd in kennisontwikkeling op dit terrein. Kennisontwikkeling door het brengen van werkbezoeken aan instellingen zoals Kompaan en de Bocht, Bureau Jeugdzorg en gesprekken met kleine zorgaanbieders. Maar ook op inhoud zoals het organiseren van regionale masterclasses met als onderwerpen communicatie, passend onderwijs, relaties met zorgkantoren en algemene onderwerpen. Deze kennisontwikkeling was en is noodzakelijk omdat het veelal nieuwe taken zijn die overkomen naar de gemeenten. Verder is er zowel op regionaal als lokaal niveau gewerkt aan een eerste inzicht in data gegevens.

Het programma van eisen is uiteindelijk het functioneel ontwerp gaan heten dat medio 2013 gereed moet zijn en ter besluitvorming zal worden aangeboden aan college en raad. Medio 2012 is het eerste concept van de nieuwe Jeugdwet gepubliceerd waarop een reactie is gegeven richting het Ministerie. De gemeente Goirle heeft ambtelijk een rol in de machinekamer die verantwoordelijk is voor het regionale proces op de transitie 'Jeugdzorg'. Het lokale traject dat verwoord is in Triple T en het regionale proces kunnen niet los van elkaar gezien worden.

Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Vooruitlopend op de transitie 'Jeugdzorg' richt het Centrum Jeugd en Gezin zich nu vooral op het uitbreiden van preventieve taken en versterken van de lichte pedagogische hulpverlening. Daarnaast is er een focus op het verbeteren van de samenwerking tussen de diverse (jeugd)hulpverleningsinstanties zoals GGD, IMW, MEE en het onderwijs en het vroegtijdig signaleren van problemen.

In het najaar van 2012 is er een startbijeenkomst geweest waarbij een groep actieve burgers uit Goirle is uitgenodigd om mee te denken over dit thema. In 2013 zullen hier vervolgbijeenkomsten voor worden georganiseerd.

Stichting Jong

Het jongerenwerk en het CJG vinden elkaar steeds meer op diverse fronten, zoals participatie in de jeugdnetwerken, het mede organiseren van themabijeenkomsten voor (ouders van) pubers en denkt Stichting Jong nadrukkelijk mee over thema's al terugdringen van middelengebruik bij jongeren en verbeteren van sociaal emotioneel functioneren van jeugd en jongeren. Acties die hieruit voortvloeien worden veelvuldig door St. Jong opgepakt of geïntegreerd in hun huidige aanbod van activiteiten. Daarnaast komt het jongerenwerk regelmatig met nieuwe initiatieven t.b.v. het welbevinden van de jeugd, zo zijn ze een coachingproject gestart waarbij jongeren elkaar coachen en is er een initiatief gaande om een film te maken met jongeren om de beleefwereld van jongeren en ouderen meer op elkaar laten aansluiten.

Peuterspeelzalen

In juli 2012 zijn alle peuterspeelzalen in Goirle en Riel geharmoniseerd naar peuteropvang, waardoor zij vallen onder de Wet Kinderopvang. Dit betekent dat er wijzigingen hebben plaatsgevonden in de organisaties van de peuterspeelzalen (bijvoorbeeld verruiming van de opvangtijden) en dat er een wijziging heeft plaatsgevonden in de financiering.

De peuteropvang wordt nu gefinancierd door de ouders middels de ouderbijdrage en door de belastingdienst via de Wet Kinderopvang. Voor ouders die niet in aanmerking komen voor de Wet Kinderopvang (bv. de eenouder kostwinnergezinnen) subsidieert de gemeente dit gedeelte. Het subsidiebedrag dat beschikbaar is vanuit Back to Basics was voor 2012 voldoende. Volgens de berekeningen voor 2013 lijkt ook dit bedrag voldoende voor alle kinderen die gebruik willen maken van de peuteropvang en die niet onder de Wet Kinderopvang vallen.

VVE

In 2012 heeft er een bestandopname plaatsgevonden van het VVE beleid in alle gemeenten in Nederland, zo ook in Goirle. Uit deze bestandsopname zijn diverse aandachtspunten naar boven gekomen die worden opgepakt door de stuurgroep VVE of die al zijn uitgewerkt in 2012. Het doel is om het VVE beleid in 2013 voor de gemeente Goirle verder te specificeren zodat het voldoet aan de eisen van de onderwijsinspectie zodat de kwaliteit van de voor en vroegschoolse educatie optimaal geborgd is. De VVE locaties zelf hebben in 2012 een intensieve bijscholing gevolgd om de gebruikte methodiek verder aan te scherpen en de werkrouines vast te leggen in borgdocumenten.

Onderwijs

Brede schoolontwikkeling

In de brede schoolontwikkeling is in 2012 geïnvesteerd door (het faciliteren van) de invulling van de combinatiefuncties Projectcoördinatie, Sport en Cultuur. De projectcoördinator werkt overkoepelend voor alle scholen, stimuleert samenwerking tussen partijen, zorgt voor onderlinge samenhang in het brede schoolaanbod en maakt programma's voor de naschoolse activiteiten, in overleg met de partners in de brede scholen en in samenwerking met de locatiecoördinatoren op de diverse scholen.

Dit heeft tot een flinke impuls in de brede schoolontwikkeling geleid. Het bestuur van de Stichting Brede Scholen Goirle is uitgebreid met een bestuurslid van Stichting Jong, waarmee de 'welzijnskant' meer vertegenwoordigd is. Dit is van belang gelet op de wijkfunctie van de brede scholen en de participatie van kinderen van 12-18 jaar.

Onderwijshuisvesting

De Brede School Frankische Driehoek (BSFD) is begin 2012 opgeleverd en in gebruik genomen. De feestelijke opening heeft in oktober 2012 plaatsgevonden. Hiermee is de nieuwe huisvesting voor de basisscholen Den Bongerd en Open Hof voltooid. Een kindcentrum maakt onderdeel uit van deze voorziening. De multifunctionele ruimte wordt door alle gebruikers van de BSFD aangewend en is ook beschikbaar voor verhuur aan derden. De voorbereidingen voor de vervangende nieuwbouw van basisschool De Vonder zijn in 2012 gecontinueerd. Nadat Woonstichting Leystromen definitief te kennen had gegeven niet op te willen treden als eigenaar/ontwikkelaar, is besloten deze voorziening in opdracht van de gemeente tot stand te brengen.

In december 2012 is een besluit genomen over de locatie van de vervangende nieuwbouw van basisschool Kameleon. De nieuwbouw zal op de huidige schoollocatie aan de Tamboerstraat worden gesitueerd.

Beoogd wordt beide bouwtrajecten gelijktijdig op te laten lopen, zodat synergievoordelen kunnen worden behaald. Tot slot zijn in de loop van 2012 de voorbereidingen gestart voor de uitbreiding van het Mill Hill-college met twee permanente groepsruimten en een aantal nevenruimten.

Sport

In het kader van 'Back to Basics' worden sportverenigingen gesubsidieerd die een voldoende bijdrage leveren aan één of meer doelstellingen in het beleidsplan '*Back to Basics: De Nieuwe Koers*', waaronder 'het bieden van de mogelijkheid tot opleiding voor jongeren tot 18 jaar op het gebied van sport'. Met de sportverenigingen die subsidie ontvangen, is in oktober 2012 een voortgangsgesprek gevoerd. De verenigingen hebben hun activiteiten conform afspraak uitgevoerd.

Daarnaast is Stichting Jong gevraagd invulling te geven aan de combinatiefunctie Sport (CF Sport). Stichting Jong heeft hiervoor een plan ontwikkeld, waarbij tijdens de gymles aandacht wordt besteed aan een bepaalde tak van sport en in het naschools activiteitenaanbod deze sport wordt gedoceerd door vrijwilligers van een sportvereniging, ondersteund door de CF Sport.

Kunst en cultuur

In het kader van 'Back to Basics' worden enkele culturele verenigingen gesubsidieerd die een voldoende bijdrage leveren aan één of meer doelstellingen in het beleidsplan *'Back to Basics: De Nieuwe Koers'*, waaronder 'het bieden van de mogelijkheid tot opleiding voor jongeren tot 18 jaar op het gebied van Kunst & Cultuur'. Ook met deze verenigingen zijn in oktober voortgangsgesprekken gevoerd.

Allen hebben hun activiteiten conform afspraak uitgevoerd.

Voor wat betreft cultuureducatie in het onderwijs is Factorium gevraagd invulling te geven aan de combinatiefunctie Cultuur (CF Cultuur). Zij heeft hiervoor - in overleg met alle (brede) scholen en haar partners - een plan ontwikkeld, gericht op het creëren van een doorlopende leerlijn in cultuureducatie. Het omvat (in eerste instantie) scholing van leidsters van de kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, activiteiten voor peuters en kleuters samen, en binnenschools en naschools aanbod muziek, dans en theater voor alle (brede) scholen. Dit plan beantwoordt aan de doelstelling 'Er is sprake van samenhang in het aanbod van cultuureducatie' in het beleidsplan *'Back to Basics: De Nieuwe Koers'*.

Stichting SCAG - C.C. Jan van Besouw

Met de stichting SCAG is voor 2012 een overeenkomst afgesloten, waarin de prestatieafspraken voor dat jaar zijn vastgelegd. Daarnaast vindt nog steeds na afloop van ieder kwartaal bestuurlijk overleg plaats over de kwartaalcijfers.

Ten aanzien van de samenwerking tussen gebruikers van het C.C. Jan van Besouw, heeft ICS adviseurs medio 2012 een quickscan uitgevoerd naar de mogelijkheden om deze te optimaliseren. Naar aanleiding van de resultaten hiervan, hebben Bibliotheek Midden-Brabant en het bestuur van Stichting SCAG er een 'business case' van gemaakt.

Begin januari 2013 worden de resultaten hiervan teruggekoppeld aan Factorium en de gemeente en worden vervolgspraken voor uitwerking gemaakt. In 2012 zijn, vanwege gebrek aan capaciteit, geen stappen gezet in het onderzoek naar verplaatsing van de functies van het Zorgcentrum naar het C.C. Jan van Besouw. Het onderzoek wordt begin 2013 verder opgepakt. De eerstvolgende stap is een onderzoek door een architect naar de mogelijkheden die het gebouw C.C. Jan van Besouw biedt.

4.5.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

Onderwerp / Prioriteit	<i>Back to Basics: De Nieuwe Koers, integraal welzijns- en onderwijsbeleid</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	De visie op het integrale welzijns- en onderwijsbeleid is gestoeld op drie hoofdoelen: 1) Bevorderen van maatschappelijke participatie, 2) Vergroten van de zelfredzaamheid en 3) Versterken van de kracht van de samenleving. De gemeentelijke visie is vertaald naar vijf hoofdstukken die aansluiten bij het gedachtegoed van De Kanteling. Per hoofdstuk en per activiteit zijn algemene doelstellingen geformuleerd die het kader vormen waarbinnen het gemeentelijk beleid wordt uitgevoerd. Het is de ambitie van de gemeente Goirle om al deze doelstellingen de komende beleidsperiode te realiseren. Of dit haalbaar is, is mede afhankelijk van beschikbare financiële middelen.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Het is lastig gebleken om doelstellingen zodanig concreet te formuleren dat deze specifiek en meetbaar zijn. Waar mogelijk zijn prestatie-indicatoren aangegeven. In een aantal gevallen is hiervan echter geen sprake. Monitoring is dan lastig. Wel zijn de doelstellingen zodanig vormgegeven dat er concreet actie op kan worden ingezet. Zoveel als mogelijk zal bij monitoring gebruik gemaakt worden van bestaande meetinstrumenten zoals de gezondheidsmonitoren van de GGD Hart voor Brabant, waarstaatjegemeente.nl en het woonbehoefteonderzoek.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Conform afspraak zijn met alle instellingen, organisaties en verenigingen, die in het kader van Back to Basics subsidie ontvangen, voortgangsgesprekken gevoerd. Deze hebben plaatsgevonden in oktober en hadden betrekking op de activiteiten die zijn uitgevoerd in de eerste helft van 2012. Uitvoering is conform afspraak verlopen. Voor 1 maart 2013 moeten de subsidieontvangers de jaarstukken aanleveren. Daaruit zal blijken of de activiteiten in de tweede helft van het jaar ook conform afspraak zijn verlopen; • Regie op de uitvoering van activiteiten; • Door subsidieverlening is in 2012 invulling gegeven aan de beleidsdoelstellingen uit het beleidsplan 'Back to Basics: De Nieuwe Koers'. Voorbeelden van activiteiten die hiervoor zijn ingezet, zijn: organiseren van burenhulp, huisbezoeken 75+ (ouderenadvies), ondersteuning aan dementeren en hun mantelzorgers, bieden van informele zorg (coaches4juniors, Home-Start, vrijwillige intensieve thuishulp), aanbieden van schoolmaatschappelijk werk, uitvoeren en verder ontwikkelen van bredeschoolactiviteiten en het bieden van opleiding op het gebied van sport en kunst & cultuur aan jeugdigen.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Uitvoering integraal Dorpsontwikkelingsplan Riel</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Een toekomstbestendige dorpskern met behoud van de leefbaarheid en de eigen identiteit wat inhoudt dat: <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners zich betrokken voelen betrokken bij elkaar en hun woonomgeving; • Er een rijk verenigingsleven is met voldoende accommodaties en een blijvende aanwas van vrijwilligers; • Er voldoende betaalbare woningen zijn voor jong en oud; • Er een kwalitatief goede onderwijsvoorziening is; • De winkelvoorzieningen behouden worden; • Er sprake is van een veilige en toegankelijke woonomgeving.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Uitvoeren en afronden van de 13 deelprojecten.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Regulier overleg bewonersklankbordgroep iDOP en gemeente; • Deelprojecten 'versterken vrijwilligerswerk', 'binden van jongeren', 'herinrichting Oranjebuurt' en 'kunstatelier' zijn afgerond; • Deelprojecten 'herinrichting Dorpsplein', 'versterken accommodaties', 'opknappen De Krim', 'Brede School', 'aanpassen entrees', 'community verwendag' en 'wandelwegennet' zijn gedeeltelijk afgerond, deels nog in uitvoering en ver in voorbereiding'.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Onderwijs – huisvesting</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	<ul style="list-style-type: none"> • Het bevorderen van een laagdrempelig aanbod van opvang en educatie in de nabije omgeving; • Het zorgdragen voor deugdelijke huisvesting van het basisonderwijs in alle wijken van de gemeente in 2016.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	<ul style="list-style-type: none"> • Het aanbieden van brede scholen in fysieke zin in de volgende wijken: <ul style="list-style-type: none"> - Boschkens-Oost in 2010 / - Frankische Driehoek in 2011 / - Hoogeind (uitgangspunt) in 2014 / - Riel (zo mogelijk in 2014 - uiterlijk in 2016); • Het aanpassen van de huisvesting van scholen in andere wijken in de gemeente: <ul style="list-style-type: none"> - vervangende nieuwbouw Kleine Akkers in 2010 / - uitbreiding 't Schrijverke in 2010.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ul style="list-style-type: none"> • Vervangende nieuwbouw basisschool De Kleine Akkers- gereed in 2010; • Uitbreiding basisschool 't Schrijverke - gereed in 2010; • Brede School Boschkens-Oost - gereed in 2010; • Brede School Frankische Driehoek - begin 2012 opgeleverd; • Brede School De Vonder - in 2011 is de voorbereiding gestart; • Vervangende nieuwbouw basisschool Kameleon - in 2012 is de voorbereiding gestart.

4.5.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Verschil
MDV0803	Leerlingenvervoer	377.816	365.477	340.477	264.521	75.956
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	1.928.537	1.834.828	1.901.729	1.840.777	60.952
ONT0510	Jeugd	798.035	723.890	895.433	831.570	63.863
ONT0511	Onderwijs	2.834.566	2.361.440	2.321.344	2.437.495	-116.151
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	551.155	503.265	514.258	493.579	20.679
ONT0513	Sport	104.425	220.335	307.607	231.549	76.058
ONT0514	Gezondheid	657.798	646.287	638.262	637.657	605
ONT0515	Kunst en cultuur	74.236	75.573	78.573	73.867	4.706
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	1.089.287	984.065	1.775.377	1.182.818	592.559
Totaal programma 5 Welzijn		8.415.855	7.715.160	8.773.060	7.993.832	779.228

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Verschil
MDV0803	Leerlingenvervoer	4.905	4.500	4.500	4.845	-345
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	2.500	2.500	2.500	2.500	0
ONT0510	Jeugd	166.097	150.142	21.557	23.885	-2.328
ONT0511	Onderwijs	941.290	105.961	57.101	171.381	-114.280
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	32.544	25.000	0	0	0
ONT0513	Sport	0	0	0	0	0
ONT0514	Gezondheid	281.796	268.240	0	0	0
ONT0515	Kunst en cultuur	1.735	0	0	0	0
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	286.680	255.594	553.222	582.856	-29.634
Totaal programma 5 Welzijn		1.717.547	811.937	638.880	785.467	-146.587

Saldo programma 5		6.698.310	6.903.223	8.134.180	7.208.365	925.815
--------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

4.6 Programma 6 Burgers

4.6.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het beleid inzake de dienstverlening aan individuele burgers en groepen van burgers met betrekking tot persoonsinformatiediensten, inkomen en sociale zorg voor daarvoor geïndiceerden.

4.6.2 Bestaand beleid

- Beleids- en visieplan Wet werk en bijstand 2004
- Raadsbesluit minimabeleid 2012
- Wmo- Back to Basics: De Nieuwe Koers 2011
- Wmo, de kanteling van de individuele voorzieningen 2011
- Het bestaande beleid is verder gebaseerd op landelijke wetgeving en plaatselijke regelgeving (verordeningen)

4.6.3 Wat wilden we bereiken ?

Burgerzaken en receptie

Het verlenen van diensten en producten aan de inwoners op basis van kwaliteit en snelheid en tegen zo laag mogelijke kosten op openingsuren die zo veel mogelijk aansluiten bij de vraag. Het kwalitatief goed uitvoeren van de Gemeentelijke Basisadministratie. In de loop van 2012 is de verantwoordelijkheid voor de registratie en het beheer van verloren en gevonden voorwerpen bij de gemeente komen liggen.

Inkomensvoorziening en maatschappelijke participatie

De mogelijkheden van inkomensvoorziening en maatschappelijke participatie worden voor een belangrijk gedeelte bepaald door beleid van de rijksoverheid. 2012 en volgende jaren staan in het teken van voorbereiding van invoering van nieuwe wetgeving, overheveling van taken naar gemeenten met de daarbij behorende financiële verantwoordelijkheid en een groter beroep op eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de burger. Overheveling van taken naar de lokale overheid betekent ook vaak bezuinigingen op de macrobudgetten waarbij de vertaling naar de individuele gemeente pas op termijn duidelijk wordt. Dit speelde in 2012 en ook de komende jaren op het hele domein van sociale zekerheid. Voor burgers die hiermee geconfronteerd worden levert dit ook onzekerheid op en het zal in meerdere gevallen ook kunnen leiden tot een feitelijk lagere uitkering.

Een belangrijk uitgangspunt van het kabinetsbeleid is het voorkomen en wegnemen van drempels die de participatie van burgers belemmeren. Het is economisch niet verantwoord en uit sociaal oogpunt niet wenselijk dat mensen buiten de samenleving komen te staan. Het kabinet investeert dan ook in maatregelen die de mogelijkheden tot participatie vergroten, waarbij participatie op de arbeidsmarkt voorop staat. Één van de voornemens was invoering van de Wet werken naar vermogen. Een belemmering bij arbeidsparticipatie zijn (problematische) schulden. Daarom vindt het kabinet het voorkomen en of oplossen van (problematische) schulden van groot belang. Hiervoor zijn schuldenaren en schuldeisers in de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Als mensen toch hulp nodig hebben, kunnen zij bij de gemeente terecht. Het is aan de gemeente om hen snel en effectief en het liefst zo vroeg mogelijk te helpen. De gemeente bepaalt het traject voor gemeentelijke schuldhulpverlening. De schuldhulpverlening heeft een integraal karakter. Dat betekent dat er niet alleen aandacht is voor het oplossen van het schuldenprobleem, maar ook voor de omstandigheden waaronder die schulden zijn ontstaan.

Het kabinet wil de regels voor inburgering wijzigen: iedereen wordt er zelf voor verantwoordelijk in te burgeren en de Nederlandse taal te leren. Wie de inburgering niet meteen zelf kan betalen, kan gebruik gaan maken van een sociaal leenstelsel. Om de verblijfsvergunning te behouden dient de inburgeraar binnen 3 jaar aan de inburgeringsplicht te voldoen. Dat geldt niet voor mensen die recht hebben op asiel.

Bovenstaande ontwikkelingen zijn realiteit. Wij willen de kansen die de nieuwe wetten ons bieden zo optimaal mogelijk benutten. Daarbij willen wij blijven bewaken dat iedereen zo volwaardig mogelijk kan deelnemen aan de samenleving. Soms hebben mensen daar ondersteuning bij nodig. Bezuinigingen moeten niet ten koste gaan van die groepen die de minste mogelijkheden hebben om volwaardig in onze samenleving te kunnen participeren.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Met de komst van de Wmo is een vernieuwend concept bij gemeenten geïntroduceerd: de compensatieplicht. Gemeenten hebben de taak om burgers te ondersteunen bij hun deelname aan de samenleving. In voorgaande jaren was een centrale plaats ingeruimd voor de door de overheid gefinancierde voorzieningen, waar mensen met een beperking recht op konden claimen. De primaire verantwoordelijkheid voor hun participatie ligt sinds de invoering van de Wmo niet meer bij de overheid maar bij hen zelf en bij hun sociale omgeving. Pas als hierin geen oplossing gevonden kan worden, komt de overheid in beeld. In eerste instantie kunnen inwoners met een ondersteuningsvraag dan gebruik maken van algemene voorzieningen. Als deze ook geen uitkomst bieden, komen de individuele voorzieningen in beeld, waarbij lichte algemene, algemeen gebruikelijke of collectieve oplossingen de voorkeur hebben boven dure individuele oplossingen. Van belang bij deze verantwoordelijkheidsladder is dat het niet de bedoeling is om (op termijn) geen individuele voorzieningen meer aan te bieden. Een kanteling in het denken is noodzakelijk. De Wmo is geen set van standaardvoorzieningen. Een burger met een ondersteuningsbehoefte die dat niet in de eigen omgeving kan oplossen kan zich melden bij 't Loket. Samen met de burger wordt het probleem in kaart gebracht, het resultaat van de ondersteuning vastgesteld, oplossingen (aan de hand van de verantwoordelijkheidsladder) verkend en vastgelegd. De oplossing kan een individuele voorziening zijn, maar veel meer ligt het voor de hand om na te gaan of een andere oplossing geboden kan worden.

Voor de burgers die er van afhankelijk zijn is het van wezenlijk belang dat geboden oplossingen (en dat kunnen individuele voorzieningen zijn) klantgericht en met een goede kwaliteit en service worden aangeboden.

Met het nieuwe Wmo-beleid willen we bereiken dat voorzieningen die noodzakelijk zijn om mensen met een beperking te compenseren, ook op termijn in stand gehouden kunnen worden. Het uitgangspunt daarbij is dat eerst een beroep gedaan wordt op de eigen kracht van burgers, zowel in sociaal als in financieel opzicht, voordat een beroep gedaan wordt op voorzieningen van de overheid. Het aantal ouderen neemt toe en het aantal werkenden en jongeren neemt af, terwijl de financiële middelen afnemen en de kosten van voorzieningen toenemen.

Wij willen de eigen verantwoordelijkheid stimuleren en zelfredzaamheid van burgers vergroten. Tegelijkertijd verwachten we daarmee meer grip te houden op de kosten.

Het nieuwe denken, de kanteling ofwel de nieuwe koers past in de huidige tijd, waarin we minder gaan denken in 'ieder voor zich en de overheid voor ons allen' maar in 'wat kunnen wij zelf en samen doen om onze problemen op te lossen en onze doelen naar eigen inzicht te bereiken'.

Over de in 2012 gestarte voorbereiding van de overheveling van AWBZ-taken naar de Wmo verwijzen we naar de toelichting bij programma 5.

Leerlingenvervoer

Door de Raad is een nieuwe Verordening leerlingenvervoer vastgesteld die in werking is getreden met ingang van het schooljaar 2011/2012. Binnen de kaders van die verordening willen wij komen tot een verdere verbetering van de kwaliteit van het leerlingenvervoer en verdere beperking van de kosten.

4.6.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Burgerzaken en receptie

In 2012 zijn alle producten die digitaal aangeboden kunnen worden ook gedigitaliseerd met de mogelijkheid om de eventueel daaraan verbonden kosten digitaal te voldoen. We brengen deze diensten nu ook breder onder de aandacht. Ook hebben we de dienstverlening gecontinueerd voor inwoners met een lichamelijke of geestelijke beperking door de mogelijkheid te blijven bieden om een aanvraag reisdocumenten aan 'huis' te doen.

De digitalisering van producten Burgerzaken wordt waar nodig verder uitgebreid. Zo zijn al goede ervaringen met het digitaal aangeven van overlijden door Dela. Na evaluatie en evt. verbeterpunten wordt de aangifte van overlijden uitgebreid naar de overige uitvaartverzorgers.

Er hebben zich tussentijdse Tweede Kamerverkiezingen voorgedaan en deze verkiezingen zijn organisatorisch goed verlopen.

De GBA is in 2012 gekoppeld met de CiVision Makelaar Gegevens. Door de invoering van de CiVision Makelaar Gegevens komt een innovatieve en toekomstvaste oplossing voor een efficiënte binnengemeentelijke gegevensdistributie. Met het in gebruik nemen van CiVision Makelaar Gegevens zet de gemeente Goirle een belangrijke stap voorwaarts op het vlak van de verplichte invoering en het binnengemeentelijk gebruik van de basisregistraties. Ook geeft de gemeente hiermee een extra impuls aan de verdere verbetering van de elektronische dienstverlening aan haar burgers en bedrijven.

In de loop van 2012 zijn voorbereidingen getroffen voor de aanschaf van een afspraaksysteem zodat burgers een afspraak kunnen maken voor hun contact met burgerzaken en daarmee sneller en gericht geholpen kunnen worden. Ook is gestart met digitalisering van het proces registratie en beheer van verloren en gevonden voorwerpen. Beide systemen worden in 2013 geïmplementeerd.

Inkomensvoorziening en participatie

De bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) geregistreerde werkloosheid in Goirle is het afgelopen jaar met bijna 50% gestegen, van 368 personen naar 554. De stijging zit vooral in de economisch-administratieve en technische beroepen. Het aantal uitkeringsgerechtigden WWB is slechts licht gestegen. Er zijn wel veel mutaties (in- en uitstroom) in het bijstandsbestand.

Re-integratie

Mensen die werkloos worden krijgen steeds minder hulp van het UWV/Werkplein bij het vinden van een baan. Een deel van de werkzoekenden slaagt er op eigen kracht in om een andere baan te vinden. Een ander deel heeft extra ondersteuning nodig. Die ondersteuning kan vanuit de gemeente geboden worden.

De doorontwikkeling van een regionaal arbeidsmarktbeleid is van cruciaal belang. Een belangrijke beweging in de nieuwe wetgeving is een intensievere en directere samenwerking met werkgevers. De wetgeving veronderstelt namelijk dat de komende jaren werkgevers een grotere bereidheid hebben om mensen met een beperkte loonwaarde in dienst te nemen. De gemeenten hebben of krijgen te maken met een herstructurering van de Sociale Werkvoorziening. Dit betekent op termijn een forse reductie van het aantal SW-ers. Ook de doelgroep Wajongers komt naar de gemeente. De (participatie-) budgetten van de gemeenten worden daarnaast door het Rijk fors naar beneden bijgesteld. In navolging op een rapportage van april 2011 is binnen Hart van Brabant door de Taskforce Regionale Arbeidsmarkt een nieuw rapport uitgebracht in november 2011. Er is een actieprogramma uitgewerkt dat gezien moet worden als een stap in een groei naar een dynamische en volwassen regionaal programma. Naast het lokale arbeidsmarktbeleid is het noodzaak dat Goirle betrokken is en blijft met de regionale ontwikkeling hierin. De lokale werkgeversbenadering zal meer dan voorheen de aandacht moeten krijgen. Het gebruik van de UWV informatie kan dan een handig middel zijn om het doel te bereiken om meer klanten geplaatst te krijgen op vacatures bij Goirlese ondernemers. We zijn gestart met opzetten, bij wijze van pilot, voor intensivering in eigen beheer op het onderdeel re-integratie/participatie.

Eenzijds om klanten extra te motiveren en te activeren werk te vinden (zelfwerkzaamheid/zelfredzaamheid) en anderzijds om de helpende hand te bieden bij de match op vacatures. We willen dus minder dure re-integratietrajecten inzetten via externe partijen maar meer in eigen beheer realiseren. Binnen de pilot hebben we daarvoor extra formatie beschikbaar gesteld.

De dienstverlening vanuit het UWV/Werkplein voor werkzoekenden wordt in fysieke zin sterk beperkt.

In toenemende mate vinden de contacten tussen werkzoekende en UWV/Werkplein digitaal plaats. Per 01-04-2013 zullen aanvragen WWB ook digitaal gaan plaatsvinden en worden doorgezet naar de gemeente. Fysieke dienstverlening blijft in zeer beperkte mate mogelijk voor die klanten die geen mogelijkheden hebben om digitaal te communiceren met het UWV/Werkplein.

Om in het verlengde daarvan aansluiting te krijgen met het UWV/Werkplein gaat sociale zaken gebruik maken van de UWV applicaties. Informatie die beschikbaar is bij het UWV/Werkplein komt daarmee ook rechtstreeks beschikbaar voor de gemeente. Het gebruik van de UWV applicaties moeten ook voordelen op gaan leveren bijvoorbeeld op het gebied van de match tussen vacatures en klanten.

Samen met de gemeente Tilburg en de Bocht zijn we een pilot gestart binnen de vrouwenopvang van de Bocht. De pilot richt zich op re-integratieactiviteiten voor personen jonger dan 27 jaar, waarbij schuldhulpverlening en kinderopvang flankerend worden ingezet.

Wijzigingen in wetgeving

Kort voor de jaarwisseling 2011-2012 heeft de Eerste Kamer ingestemd met een wijziging in de Wet Werk en Bijstand (WWB) die er op neer komt dat we vanaf 1.1.2012 voortaan met alle inkomens achter de voordeur rekening moesten gaan houden bij de beoordeling van het recht op uitkering (de zogeheten huishoudinkomenstoets). De op 1 oktober 2009 in werking getreden Wet investeren in jongeren (vanuit het idee dat het goed zou zijn om aan personen tot 27 jaar een werkleeraanbod te doen), is weer opgenomen in de WWB. Wel nemen jongeren tot 27 jaar een aparte positie in binnen de WWB. De wijzigingen van de WWB waren te zien als voorloper van de Wet werken naar vermogen (WWNV) die naar verwachting per 1-1-2013 in werking zou treden. Na de val van het kabinet Rutte-I is de huishoudinkomenstoets met terugwerkende kracht tot 1 januari 2012 uit de WWB gehaald. De Wet werken naar vermogen is door de Tweede Kamer controversieel verklaard en zal niet per 1 januari 2013 in werking gaan treden. Afgaande op de plannen in het regeerakkoord van het kabinet Rutte-II zal per 1 januari 2014 de Participatiewet in werking gaan treden. Slechts de contouren van deze nieuwe wet zijn duidelijk, en er zullen naar alle waarschijnlijkheid overeenkomsten zijn met het wetsontwerp van de WWNV. Per 1 januari 2013 treedt een aanscherping van de regels op het gebied van sancties in de WWB (en andere wetgeving op het gebied van sociale zaken) in werking.

Wet maatschappelijke ondersteuning

De gemeente is binnen de Wmo verantwoordelijk voor het verstrekken van voorzieningen op het gebied van het voeren van een huishouden, het zich verplaatsen in en om de woning, het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel, het ontmoeten van medemensen en op basis daarvan aangaan van sociale verbanden.

Bij het bepalen van de voorzieningen houdt de gemeente rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager en met de mogelijkheden van de aanvrager zelf om in oplossingen te voorzien.

We wilden dit bereiken door de Wmo te 'kantelen'. Dat wil zeggen: niet langer een claimgerichte maar oplossingsgerichte benadering van Wmo-aanvragen. In 2012 en volgende jaren ligt er een bezuinigingstaakstelling van € 250.000,00 per jaar op de individuele voorzieningen. De kanteling is als zodanig niet zozeer een bezuiniging, maar biedt een goede gelegenheid om zuiniger om te gaan met dure individuele voorzieningen. De financiële taakstelling is gehaald.

In 2012 is de nieuwe gekantelde Wmo-verordening volledig in werking getreden. Voor burgers was dit vooral te merken aan de andere manier van werken bij 't Loket. Via de website, artikelen in het Goirles Belang en de nieuwsbrieven Zorg&Inkomen zijn burgers bekend gemaakt met de nieuwe manier van werken. Formulieren en rapportages zijn aangepast, zodat het niet meer vanzelfsprekend was om meteen een aantal voorzieningen aan te vinken.

Immers, niet de voorziening is het uitgangspunt, maar het samen zoeken met de burger naar een oplossing op maat voor een ervaren probleem. Dit vereist van de loketmedewerkers en klantmanagers een heel andere gesprekstechniek. Om de 'vraag achter de vraag' van de burger te kunnen achterhalen en om de burger te stimuleren zelf oplossingen te bedenken, zijn speciale trainingen gevolgd. Ook is in 2012 verder energie gestoken in het informeren van intermediairs en verwijzers, zodat zij bekend werden met de nieuwe manier van werken. De communicatieactie 'Goed voor mekaar' heeft het nieuwe denken verder ondersteund: het is vanzelfsprekend dat je iets voor mekaar doet. Eind 2012 is een diepteonderzoek gestart onder cliënten en medewerkers naar de eerste ervaringen van de gekantelde Wmo uitvoering. Het collectief gebruik van voorzieningen is gestimuleerd door de start van de scootmobielpool 'Deelmobiel Goirle'. Deelmobiel wordt uitgevoerd in samenwerking met Thebe en Contour. Hier kunnen op indicatie van de gemeente gratis hulpmiddelen geleend worden door burgers die incidenteel een bepaald hulpmiddel nodig hebben. In 2012 waren er 16 gebruikers en het aantal blijft toenemen.

Ook is er op experimentele basis een gratis boodschappenbus gestart, die een keer per week mensen aan huis ophaalt, naar het centrum van Goirle brengt om te winkelen en na afloop weer naar huis. De Boodschappenbus is tot stand gekomen in samenwerking met de winkeliersvereniging, Thebe, ContourDeTwern, de KBO en het Platform gehandicapten. Het is een algemene voorziening die door iedereen die minder mobiel is kan worden gebruikt. Er heeft in 2012 een aanbesteding van de hulpmiddelen plaatsgevonden, samen met de gemeente Tilburg en andere regiogemeenten. Deze aanbesteding heeft geresulteerd in een goedkoper contract vanaf 2013 voor de Wmo hulpmiddelen. Het gebruik van de Regiotaxi is afgenomen, o.a. doordat de toegankelijkheid van het gewone openbaar vervoer verbeterd is en het gebruik hiervan gestimuleerd werd door zowel een provinciale actie als door meer op maat te indiceren. De hulp bij het huishouden kan meer op maat geïndiceerd worden door het nieuwe beleid, waarbij alleen de huishoudelijke taken worden overgenomen die men niet zelf kan organiseren. Ook het aantal woningaanpassingen is in 2012 verminderd door het nieuwe beleid en door bewoners te wijzen op preventieve maatregelen. Meer eigen bijdragen voor vervoersvoorzieningen, woonvoorzieningen en hulp bij het huishouden tenslotte, bevorderen het kostenbewustzijn bij burgers en versterken de zelfredzaamheid.

Minimabeleid

In 2012 is ingevoerd dat voor alle minimaregelingen een inkomen van 110% van de bijstandsnorm bepalend is voor het recht op die voorzieningen. Alleen voor individuele bijzondere bijstand geldt nog een afwijkende draagkrachtregeling: tot 110% geen draagkracht, tussen 110 en 120% een draagkracht van 25% van het meerinkomen en boven 120% een draagkracht van 50% van het meerinkomen.

In 2012 is nieuw beleid voor medische kosten vastgesteld, dat vanaf 1-1-2013 in werking treedt. Dit nieuwe beleid houdt in dat er geen individuele bijzondere bijstand meer verstrekt wordt voor medische kosten, waaronder eigen bijdragen. Voor medische kosten gelden de Zorgverzekeringswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten als voorliggende voorzieningen voor alle noodzakelijke medische kosten. Als extra biedt de gemeente een goede collectieve zorgverzekering voor minima aan, met een uitgebreid aanvullend pakket tegen een gereduceerde premie. Het gebruik van deze collectieve verzekering bij CZ en VGZ is gepromoot en wordt ook bij nieuwe klanten onder de aandacht gebracht. De gemeentelijke bijdrage in de premie is verhoogd. De collectieve verzekering is zelfs toegankelijk voor mensen met een inkomen tussen 110 en 130% van het sociaal minimum, maar dan zonder gemeentelijke bijdrage in de premie. Het nieuwe beleid voor medische kosten heeft het minimabeleid in één klap duidelijker, overzichtelijker en eenvoudiger gemaakt. Iedereen weet vooraf waar hij aan toe is.

Schuldhelpverlening

De nieuwe wet Gemeentelijke schuldhelpverlening is op 1 juli 2012 in werking getreden en verplicht gemeenten tot het vaststellen van een beleidsplan schuldhelpverlening. De complexiteit van aanvragen en het takenpakket (zoals preventie en vroegsignalering) van de gemeente neemt toe. Er komen geen middelen beschikbaar vanuit het Rijk voor deze extra taken. We moeten meer doen met minder. Daarom moeten keuzes gemaakt worden, de keuzes zijn verwoord in het beleidsplan Schuldhelpverlening Gemeente Goirle 2012-2015. Dit beleidsplan is door de Raad op 19 juni 2012 vastgesteld. Bij de uitvoering wordt samengewerkt met de Kredietbank Nederland en lokale partners zoals maatschappelijk werk en woningcorporatie. Na vaststelling door de Raad is begonnen met de implementatie van het beleidsplan. Gelet op de korte voorbereidingstijd zal ook begin 2013 nog gewerkt worden aan een verdere inbedding van de werkafspraken. Voor de klanten is de dienstverlening overigens ongestoord gecontinueerd. De kosten van schuldhelpverlening kunnen ook in 2012 nog voor een deel gedekt worden uit het participatiebudget. De daarmee vrijvallende middelen worden in 2013 ingezet ter compensatie van het afnemende re-integratiebudget.

Kinderopvang

In 2012 is nieuw gemeentelijk beleid geformuleerd voor de kinderopvang voor gemeentelijke doelgroepen in verband met een wijziging van de Wet Kinderopvang. In die gewijzigde wet kunnen ouders voor een groter gedeelte dan voorheen een beroep doen op de belastingdienst voor de kosten van kinderopvang. Ouders met een WWB uitkering die een re-integratietraject volgen of parttime werken, en ouders of kinderen die vanwege een sociaal-medische indicatie kinderopvang nodig hebben, kunnen van de gemeente nog een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang krijgen.

Leerlingenvervoer

In 2012 is de aanbesteding van het leerlingenvervoer afgerond. Met ingang van 1 augustus 2012 is het nieuwe contract ingegaan. Belangrijke wijziging is dat Goirle voor wat betreft het leerlingenvervoer samenwerkt met zeven regiogemeenten. Het Servicepunt Regiotaxi voert het contractbeheer uit en handelt klachten over het leerlingenvervoer af. Het aantal leerlingen in het leerlingenvervoer is ten opzichte van het schooljaar 2011/2012 ongeveer gelijk gebleven. De kosten voor het leerlingenvervoer zullen als gevolg van de aanbesteding lager uitvallen dan in voorgaande jaren.

Inburgering

De Wet inburgering wordt - namens de gemeente Goirle - uitgevoerd door de gemeente Tilburg. Aan alle personen die opgenomen waren in het bestand potentiële inburgeraars (BPI) is een inburgeringstraject aangeboden. Aan asielzoekers die zich in Goirle vestigen, bieden we een inburgeringstraject aan. Op 1 januari 2013 wijzigt het stelsel van inburgering. De uitvoering van de inburgering gebeurt dan door DUO (voorheen IB-groep). De gemeentelijke taken op het gebied van inburgering komen dan te vervallen. Alleen voor lopende trajecten en handhaving houden de gemeenten een taak. Voor de uitvoering en afronding van de lopende trajecten ontvangt de gemeente Goirle nog middelen in 2013.

Huisvesting statushouders

De gemeente Goirle heeft een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. In 2012 is de taakstelling voor het huisvesten van statushouders tot twee maal toe naar beneden bijgesteld. Oorzaak daarvan is het dalende aantal asielzoekers dat zich meldt in Nederland. Uiteindelijk zijn in 2012 in Goirle 7 statushouders gevestigd. Waar er in het verleden achterstand was in het huisvesten van statushouders, is er nu een kleine voorsprong. In het eerste half jaar van 2013 bedraagt de taakstelling 5 personen. Met ingang van 1 oktober 2012 is de procedure voor huisvesting van statushouders gewijzigd. Met Woonstichting Leystromen, de regievoerder van het COA en de Stuurgroep opvang vluchtelingen zijn werkafspraken gemaakt over de nieuwe procedure bij de huisvesting van statushouders. Tweemaal per jaar vindt een evaluatie van deze afspraken plaats.

4.6.5 Meetbare beleidsdoelstellingen

Onderwerp / Prioriteit	<i>Kwaliteit GBA</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Gegevens in de gemeentelijke basisadministratie dienen betrouwbaar te zijn.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	100% score bij uit te voeren GBA-audit.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	Voor het bewaken en in stand houden van de kwaliteit van de geautomatiseerde persoonsgegevens heeft in maart 2012 de audit plaatsgevonden waar wij zowel op de inhoudelijke, de procesmatige en het privacygedeelte zijn geslaagd.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Schuldhelpverlening</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Bij problematische schulden wordt er uitzicht geboden op oplossing binnen de mogelijkheden van persoon en gezin.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Vaststelling beleidsplan schuldhelpverlening op grond van de nieuwe wet om het sluitende netwerk te continueren.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	Beleidsplan is tijdig vastgesteld. Beleidsregels zijn gecommuniceerd met netwerkpartners.

Onderwerp / Prioriteit	<i>Participatie en inkomensvoorziening</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Gebruik maken van de kwaliteiten en mogelijkheden van personen die een beroep doen op een inkomensvoorziening.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Vaststelling beleidsplan op grond van de nieuwe wet. Alle personen die het betreft krijgen tijdig informatie over de nieuwe wet en de gevolgen voor de persoonlijke situatie.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	Wetsvoorstel is ingetrokken in de loop van 2012. (Wel zijn klanten steeds tijdig geïnformeerd over alle andere wijzigingen: invoering en intrekking huishoudtoets, wijzigingen minimabeleid, invoering fraudewet.)

Onderwerp / Prioriteit	<i>Klanttevredenheid Wmo</i>
Kwalitatieve doelstelling (beoogd maatschappelijk effect)	Wmo-klanten zijn tevreden over de dienstverlening.
Kwantitatieve doelstelling (indicator)	Tevredenheid over de aanvraagprocedure wordt met een 7,5 gewaardeerd.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	Klanttevredenheid over 2011 is onderzocht. De aanvraagprocedure is met een 7,4 gewaardeerd.

Burgerzaken	2012	2011	2010
Aantal uittreksels GBA + BS	1612	2020	2059
Aantal verklaringen	514	616	637
Aantal reisdocumenten	5553	5517	4751
Aantal rijbewijzen	1624	2232	2709
Aantal akten burgerlijke stand			
– geboorte	12	23	28
– erkenningen	110	108	89
– overlijden	142	115	133
– huwelijk	77	54	75
– partnerschap incl. omzetting	14	17	20
Aantal verhuizingen	825	582	725

Van de voltrokken huwelijken en geregistreerde partnerschappen (in totaal: 91) is het volgende overzicht te geven:

	Betaalde huwelijken 2012	Kosteloze huwelijken 2012	Betaalde huwelijken 2011	Kosteloze huwelijken 2011
Wonende te Goirle	44	28	31	29
Wonende elders	14	3	5	3
Omzetting geregistreerd partnerschap in huwelijk	2		3	
Totaal	60	31	39	32

In 2012 zijn er van de betaalde huwelijken 29 op een alternatieve locatie voltrokken:

- 9 CC Jan van Besouw;
- 2 Brasserie de Zeven Zonden;
- 3 Klooster Nieuwkerk;
- 7 particulier thuis.
- 1 camping Breehees
- 3 molen De Wilde
- 1 Stapperij Broeder Liplap
- 2 Café D'n Overkant
- 1 Ome Neeff

Minimabeleid:	2012	2011	2010
Aanvragen bijz.bijstand	243	295	188
Aanvragen coll.verzekering	44	44	6
Aanvragen langdurigheidstoelage	119	122	108
Aantal personen die hulpverlening hebben gehad (kan kort of langdurig zijn excl. spreekuurcontacten)	103	125	103

WWB:	2012	2011	2010
Aantal personen in uitkering per 31/12 WWB	224	195	178
Aantal personen in uitkering per 31/12 WIJ	0	23	35
Aantal aanvragen WWB levensonderhoud	155	76	92
Aantal aanvragen WIJ levensonderhoud	0	66	74
Aantal beëindigde uitkeringen i.v.m. werkaanvaarding	34	32	31
Definitief WWB-budget Inkomens-deel	€ 2.899.204	€ 2.570.706	€ 2.610.441
Definitieve uitgaven WWB-budget Inkomensdeel	€ 2.685.016	€ 2.722.847	€ 2.701.304
Tekort / overschot op het rijksbudget (- is tekort)	€ 214.187	- €151.141 5,8%	- € 90.863 3,5%
Aanvullende uitkering		Nihil	Nihil

Een eventueel tekort komt voor 10% van het budget voor rekening van de gemeente. Tot en met 2011 was er een tekort. In 2012 is er een overschot. De budgetten zijn in het najaar van 2012 verhoogd.

WMO:individuele voorzieningen	2012	2011	2010
Aantal aanvragen Wmo	830	920	1004
Aantal overige werkprocessen Wmo (herindicaties, heronderzoeken, kwaliteitsonderzoeken etc.)	953	945	843
Aantal externe adviezen	166	257	332
Aantal bezwaarschriften	14	15	8

4.6.6 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	782.839	826.849	886.999	897.955	-10.956
MDV0804	WWB - inkomen	4.038.092	3.837.997	3.874.050	3.903.328	-29.278
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	162.009	168.300	132.800	132.202	598
MDV0806	Minimabeleid	511.371	481.300	398.400	400.359	-1.959
MDV0807	WWB - werk	449.364	298.310	275.031	280.651	-5.620
MDV0808	Kinderopvang	39.903	43.000	21.000	18.226	2.774
MDV0809	Sociale werkvoorziening	4.032.999	4.214.998	3.829.174	3.867.034	-37.860
MDV0810	Wet inburgering	125.992	140.210	138.808	112.956	25.852
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	3.986.816	4.037.656	3.950.392	3.923.923	26.469
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	58.167	31.680	31.680	45.325	-13.645
Totaal programma 6 Burgers		14.187.552	14.080.300	13.538.334	13.581.959	-43.625

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	374.595	321.230	388.650	394.814	-6.164
MDV0804	WWB - inkomen	2.693.224	2.635.373	2.972.570	3.011.247	-38.677
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	162.009	167.800	132.800	132.202	598
MDV0806	Minimabeleid	176.934	14.000	4.500	100.879	-96.379
MDV0807	WWB - werk	583.021	416.393	374.073	394.693	-20.620
MDV0808	Kinderopvang	12	0	0	0	0
MDV0809	Sociale werkvoorziening	4.032.999	4.214.998	3.829.174	3.867.034	-37.860
MDV0810	Wet inburgering	109.298	79.663	82.888	300.071	-217.183
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	348.465	367.000	479.027	498.447	-19.420
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	0	31.680	31.680	0	31.680
Totaal programma 6 Burgers		8.480.557	8.248.137	8.295.362	8.699.387	-404.025

Saldo programma		5.706.996	5.832.163	5.242.972	4.882.571	360.401
------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

4.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

4.7.1 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2012	Vershil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	466.257	256.397	205.897	265.612	-59.715
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	5.020.493	1.560.026	5.360.821	6.547.801	-1.186.980
OND0907	Gemeentefondsuitkering	3.670	13.200	13.200	1.364	11.836
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	1.493.973	557.097	1.539.431	1.821.563	-282.132
VVH0606	Precariorecht	0	0	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		6.984.393	2.386.720	7.119.349	8.636.340	-1.516.991

Product nummer	Omschrijving	Baten 2011	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2012	Vershil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	3.756.513	3.661.500	3.802.338	3.783.564	18.774
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	6.708.509	3.560.792	10.498.762	9.234.245	1.264.517
OND0907	Gemeentefondsuitkering	18.207.370	18.395.361	18.857.288	18.801.629	55.659
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	487.129	147.000	597.000	582.642	14.358
VVH0606	Precariorecht	9.312	8.000	8.000	9.406	-1.406
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		29.168.833	25.772.653	33.763.388	32.411.486	1.351.902

Saldo programma		-22.184.441	-23.385.932	-26.644.039	-23.775.145	-2.868.893
------------------------	--	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------

4.8 Overzicht realisatie per programma en analyse van het resultaat

4.8.1 Overzicht realisatie per programma

In onderstaand overzicht treft u de uitkomsten per programma aan. Elk programma is onderverdeeld naar de werkelijk gerealiseerde en naar de begrote lasten en baten. In de laatste kolom staat het verschil tussen het begrote en het werkelijk gerealiseerde saldo weergegeven.

Nr	Programma	2012 Realisatie Lasten	2012 Realisatie Baten	2012 Realisatie Saldo
1	Bestuur	6.634.928	4.561.003	2.073.925
2	Openbare orde en veiligheid	1.193.257	12.878	1.180.379
3	Ontwikkeling ruimte	8.452.459	7.550.267	902.192
4	Beheer ruimte	14.584.235	7.056.522	7.527.713
5	Welzijn	7.993.832	785.467	7.208.365
6	Burgers	13.581.959	8.699.387	4.882.571
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	513.592	24.482.433	-23.968.841
	Sub-TOTAAL	52.954.262	53.147.957	-193.695
	Mutaties reserves	6.525.264	7.929.052	-1.403.788
	TOTAAL	59.479.526	61.077.009	-1.597.483

Nr	Programma	2012 Begroting Lasten	2012 Begroting Baten	2012 Begroting Saldo	2012 Verschil saldo Begr.-Real.
1	Bestuur	6.806.862	4.647.074	2.159.788	85.863
2	Openbare orde en veiligheid	1.244.536	30.830	1.213.706	33.327
3	Ontwikkeling ruimte	11.098.444	9.548.507	1.549.937	647.745
4	Beheer ruimte	15.430.252	7.086.797	8.343.455	815.742
5	Welzijn	8.773.060	638.880	8.134.180	925.815
6	Burgers	13.538.334	8.295.362	5.242.972	360.401
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.818.143	24.915.779	-23.097.636	871.204
	Sub-TOTAAL	58.709.631	55.163.229	3.546.402	3.740.097
	Mutaties reserves	3.984.734	8.847.609	-4.862.875	-3.459.087
	TOTAAL	62.694.365	64.010.838	-1.316.473	281.010

4.8.2 Analyse van het resultaat 2012

In de inleiding is op hoofdlijnen een verklaring gegeven tussen de geprognosticeerde uitkomst van de jaarrekening na vaststelling van het Financieel Tussenbericht en de werkelijke cijfers. In onderstaand overzicht worden per programma de afwijkingen weergegeven die effect hebben op het resultaat. De afwijkingen worden nader toegelicht in toelichting op de programmarekening vanaf bladzijde 151. De kapitaal- en salarislasten worden niet per programma, maar voor de totale jaarrekening geanalyseerd.

Programma 1 Bestuur	Nadeel	Voordeel
GRI0101 Bestuursorganen (Raad)		
- Lagere uitbestede werkzaamheden rekenkamer (deel naar 2013)		€ 19.000,00
DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.)		
- Hogere lasten storting in de voorziening pensioenen wethouders	€ 32.000,00	
- Hogere lasten wegens storting voorziening pensioenen vm. bestuurders	€ 37.000,00	
- Lagere lasten wegens storting voorziening FPU vm. personeel		€ 11.000,00
OND0901 Documentenbeheer		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden externe opslag en statisch archief		€ 5.000,00
OND0905 Huisvesting gemeentelijk apparaat		
- Lagere lasten voor electriciteit gemeentehuis		€ 6.000,00
- Lagere lasten telefonie		€ 6.000,00
- Lagere lasten overig onderhoud		€ 8.000,00
BD00405 Personeel- en organisatiebelangen		
- Lagere lasten cursus/bijsch. personeel (verschoven naar 2013)		€ 20.000,00
- Lagere lasten personeelsactiviteiten (verschoven naar 2013)		€ 6.000,00
BD00407 Informatie- en automatisering		
- Lagere lasten Andere Overheid (deel doorgeschoven naar 2013)		€ 111.000,00
- Storting kassschuif iNup in bestemmingsreserve	€ 67.000,00	
- Lagere lasten voor licenties		€ 21.000,00
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden Tilburg	€ 19.000,00	
OND0910 Verzekeringen		
- Hogere lasten overigeverzekeringen	€ 6.000,00	
- Lagere lasten glasschade eigen risico		€ 10.000,00
	€ 161.000,00	€ 223.000,00
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	Nadeel	Voordeel
VVH0601 Veiligheid		
- Lagere lasten advieskosten regionaal crisisplan (versch. naar 2013)		€ 7.500,00
- Lagere lasten cursussen rampenbestrijding (versch. naar 2013)		€ 10.000,00
- Lagere lasten/hogere subsidiebaten externe veiligheid (naar 2013)		€ 36.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden politiezaken		€ 8.000,00
	€ .	€ 61.500,00

Programma 3 Ontwikkeling Ruimte

	Nadeel	Voordeel
ONT0501 Economisch beleid		
- Lagere lasten visie Tijvoort (verschoven naar 2013)		€ 43.000,00
ONT0502 Ruimtelijk beleid		
- Lagere lasten/hogere subsidiebaton IDOP-Riel (versch. naar 2013)		€ 220.000,00
REB0504 Ruimtelijke plannen		
- Lagere lasten planschade (verschoven naar 2013)		€ 49.000,00
- Lagere advieskosten bestemmingsplannen		€ 5.000,00
	€ .	€ 317.000,00

Programma 4 Beheer ruimte

	Nadeel	Voordeel
ONT0517 Verkeer en vervoer		
- Lagere lasten advieskosten GVVP (verschoven naar 2013)		€ 8.000,00
- Lagere lasten regionaal GGA		€ 10.000,00
- Terugbetaling subsidie 2011	€ 7.000,00	
- Niet ontvangen subsidie GGA	€ 10.000,00	
ONT0507 Cultuurhistorie		
- Lagere bijdragen aan derden monumenten		€ 12.000,00
- Minder dekking reserve	€ 12.000,00	
VVH0602 Vergunningverlening		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden bouwaanvragen		€ 12.000,00
- Lagere lasten straatnaamgeving		€ 9.000,00
- Hogere opbrengst bouwleges		€ 48.000,00
REB0705 Riolering		
- Lagere advieslasten riolering (verschoven naar 2013)		€ 117.000,00
REB0708 Gemeentegebouwen		
- Lagere onderhoudskosten CC Jan van Besouw		€ 6.000,00
REB0702 Verkeer en vervoer		
- Lagere lasten overige goederen en diensten verkeersveiligheid		€ 6.000,00
REB0704 Openbare verlichting		
- Lagere lasten vandalisme		€ 4.000,00
- Hogere advieskosten	€ 5.000,00	
REB0703 Wegen, straten, pleinen		
- Hogere lasten electra	€ 6.000,00	
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden		€ 5.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamh. Diamant wegen		€ 29.000,00
- Lagere beschikking reserve Turnhoutsebaan	€ 45.000,00	
- Hogere lasten overige goederen en diensten wegen	€ 19.000,00	
REB0701 Groen		
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden Diamant	€ 7.000,00	
ONT0516 Recreatie		
- Lagere lasten VVV		€ 6.000,00
REB0706 Geoinformatie		

- Lagere lasten data en clicmeldingen	€	6.000,00
VVH0603 Handhaving		
- Uitbestede werkzaamheden (verschoven naar 2013)	€	6.000,00
- Lagere overige inkomensoverdrachten	€	5.500,00
	€	111.000,00
	€	289.500,00

Programma 5 Welzijn

ONT0509 Maatschappelijke ondersteuning

- Lagere advieskosten scan CC Jan van Besouw (versch. naar 2013)	€	17.000,00
--	---	-----------

ONT0510 Jeugd

- Lagere advieskosten jeugd en jongeren	€	6.000,00
- Brede doeluitkering niet uitgegeven onvoorzien	€	6.500,00
- Cursus GGD verschoven naar 2013	€	7.000,00
- Lagere bijdrage GGD	€	6.000,00
- Hogere lasten subsidies peuterspeelzalen	€	35.000,00
- Lagere overige inkomensoverdrachten peuterspeelzalen	€	74.000,00
- Niet uitgegeven onvoorzien kinderopvang	€	15.000,00
- Hogere advieskosten kinderopvang	€	14.000,00

ONT0512 Accomodatiebeleid subsidies

- Lagere advieskosten Back to Basics (verschoven naar 2013)	€	15.000,00
---	---	-----------

ONT0513 Sport

- Hogere uitgaven subsidies jeugdsportclubs	€	16.000,00
- Lagere uitgaven combinatiefunctionaris (verschoven naar 2013)	€	91.000,00

REB0709 Sportterreinen en -accommodaties

- Lagere lasten electra	€	7.000,00
- Lagere lasten aanschaf sportmaterialen	€	6.000,00
- Hogere lasten onderhoud gebouwen	€	11.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Diamant sportaccommodaties	€	76.000,00
- Hogere lasten onderhoud diversen	€	11.000,00
- Hogere toevoeging aan voorzieningen	€	6.000,00
- Hogere opbrengst huur	€	33.000,00
- Lagere dekking AWR, onderhoud sportparken	€	30.000,00

ONT0515 Kunst en cultuur

- Hogere lasten overige diensten en goederen kunst	€	6.000,00
--	---	----------

ONT0511 Onderwijs

- Onvoorzien niet uitgegeven/gereseveerd	€	47.000,00
- Lagere lasten onderhoud gebouwen onderwijs	€	25.000,00
- Lagere onttrekking reserve huisvesting onderwijs	€	61.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden	€	10.000,00
- Lagere lasten vandalisme	€	8.000,00
- Lagere lasten huur gebouwen	€	7.000,00
- Hogere vergoeding aan schoolbesturen	€	11.000,00
- Hogere lasten subsidies	€	24.000,00

- Hogere toevoeging aan voorziening onderwijs	€ 117.000,00	
- Hogere baten huur gebouwen		€ 11.000,00
- Hogere baten doorbelaste goederen		€ 7.000,00
- Hogere beschikking over voorziening onderwijs		€ 97.000,00
ONT0514 Gezondheid		
- Lagere lasten geneeskundig schooltoezicht		€ 13.000,00
MDV0803 Leerlingenvervoer		
- Lagere vergoeding leerlingenvervoer		€ 38.000,00
	€ 342.000,00	€ 622.500,00

Programma 6 Burgers

	Nadeel	Voordeel
MDV0802 Burgerzaken		
- Lagere lasten rijksleges		€ 5.000,00
- Hogere baten leges burgerzaken		€ 6.000,00
MDV0804 WWB Inkomen		
- Lagere lasten periodieke uitkeringen WWB		€ 15.000,00
- Hogere overige inkomensoverdrachten SOZA	€ 10.000,00	
- Lagere baten rijksuitkering wetg. decl. WWB Inkomen	€ 33.000,00	
- Hogere baten gecedeerde inkomsten WWB		€ 37.000,00
- Lagere baten aflossingen WWB	€ 76.000,00	
- Hogere overige ontvangsten sociale wetgeving WWB		€ 114.000,00
MDV0806 Minimabeleid		
- Hogere rijksuitkering schuldhulpverlening (verschoven naar 2013)		€ 95.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden		€ 12.000,00
- Hogere bijzondere bestaanskosten minimabeleid	€ 16.000,00	
MDV0807 WWB-Werk		
- Hogere rijksuitkering WWB-werk		€ 21.000,00
MDV0810 Wet inburgering		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden inburgering		€ 25.000,00
- Vrijval inburgeringsgelden 2007-2009		€ 217.000,00
MDV0811 Wet maatschappelijke ondersteuning		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Wmo		€ 20.000,00
- Lagere lasten huur vervoermiddelen Wmo		€ 15.000,00
- Lagere advieskosten Wmo		€ 25.000,00
- Hogere vergoeding collectief vervoer Wmo	€ 35.000,00	
- Hogere vergoeding woonaanpassingen Wmo	€ 9.000,00	
- Lagere lasten huishoudelijke verzorging Wmo		€ 29.000,00
- Lagere ov. ontvangsten sociale wetgeving Wmo		€ 16.000,00
	€ 179.000,00	€ 652.000,00

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Nadeel	Voordeel
OND0905 Gemeentelijke belastingen		
- Lagere opbrengst ozb eigenaren	€ 12.000,00	

- Lagere opbrengst ozb gebruikers nw	€	7.000,00	
ONDO906 Beleggingen en liquiditeiten			
- Lagere ontvangen rente uitzettingen	€	7.500,00	
- Netto storting reserve overgehevelde budgetten	€	706.000,00	
ONDO907 Gemeentefondsuitkering			
- Lagere algemene uitkering 2012	€	66.000,00	
- Hogere algemene uitkering voorgaande jaren			€ 11.000,00
ONDO908 Algemene dekkingsmiddelen			
- Hogere vrijval verplichtingen 2011			€ 49.000,00
- Uitkering iza ivm liquidatie			€ 18.000,00
- Storting voorziening dubieus	€	81.000,00	
- Afboeking boekwaarde grond Zandeind	€	294.000,00	
- Niet activeerbare kosten verbouwing gemeentehuis	€	165.000,00	
- Ontvangen rente grenscorrectie Tilburg			€ 262.000,00
	€	1.338.500,00	€ 340.000,00

Kapitaallasten

	Nadeel	Voordeel
- Afschrijvingen		€ 274.000,00
- Stelpost ingerekend voordeel lagere afschrijving	€ 170.000,00	
- Correctie omdat het nadeel wegvalt i.v.m. mutaties reserve c.q. gesloten circuit:		
- riolering	€ 25.100,00	
- onderwijs	€ 8.600,00	
- renovatie sportparken		€ 22.700,00
- Rente		€ 887.000,00
- Stelpost rentevoordeel (burap)	€ 120.000,00	
- Stelpost rentevoordee Fin. Tussenbericht	€ 25.000,00	
- Lagere (bespaarde) rente Alg. reserve (dekkingsmiddel)	€ 62.800,00	
- Correctie omdat het voordeel gedeeltelijk wegvalt i.v.m. mutaties reserve c.q. gesloten circuit:		
- afval	€ 4.200,00	
- riolering	€ 206.500,00	
- sportparken	€ 50.000,00	
- onderwijs	€ 167.400,00	
Totaal kapitaallasten	€ 839.600,00	€ 1.183.700,00

Salarissen/uren

	Nadeel	Voordeel
- Salarissen gemeenteraad		€ 10.500,00
- Salarissen college		€ 1.600,00
- Salarissen ambtenaren		€ 223.300,00
- Overige salariskosten	€ 59.500,00	

- Inhuur personeel	€ 222.000,00	
- Minder toegerekende uren aan GREX/kapitaalwerken	€ 357.000,00	
Totaal salarissen/uren	€ 638.500,00	€ 235.400,00

Resumé	Nadeel	Voordeel
Programma 1 Bestuur	€ 161.000,00	€ 223.000,00
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	€ -	€ 61.500,00
Programma 3 Ontwikkeling Ruimte	€ -	€ 317.000,00
Programma 4 Beheer ruimte	€ 111.000,00	€ 289.500,00
Programma 5 Welzijn	€ 342.000,00	€ 622.500,00
Programma 6 Burgers	€ 179.000,00	€ 652.000,00
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€ 1.338.500,00	€ 340.000,00
Kapitaallasten	€ 839.600,00	€ 1.183.700,00
Salarissen/uren	€ 638.500,00	€ 235.400,00
	€ 3.609.600,00	€ 3.924.600,00

Subtotaal (voordeel - nadeel)	€ 315.000,00
Overige mutaties	€ 33.990,00-
Totaal verklaard	€ 281.010,00

4.8.3 Gezuiverd resultaat 2012

Het exploitatie resultaat wordt in principe bepaald conform het stelsel van baten en lasten. Echter bij de gemeente Goirle (en bij veel andere gemeenten) zijn in dit resultaat reeds verwerkt de geraamde c.q. door de raad besloten mutaties in de reserves, als ook eventuele buitengewone baten en lasten en bijzondere baten en lasten. Voor een inzicht te krijgen is het noodzakelijk dat het resultaat wordt onderscheiden in een resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening en buitengewone baten en lasten. De Provincie hecht veel belang aan de berekening van het gezuiverd resultaat ten behoeve van haar toezichtfunctie.

In het kader van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) dient duidelijk gepresenteerd te worden het saldo van de rekening van baten en lasten voor bestemming (functie 970), de mutaties reserves die verband houden met de functies 0 tot en met 9 en het saldo van de rekening van baten en lasten na bestemming.

Op functie 970 dient gepresenteerd te worden het saldo van de rekening van baten en lasten. Dit is het saldo van de baten en lasten op alle overige functies (het saldo van de functies binnen de hoofdfuncties 0 tot en met 9 exclusief 970, 980 en 990).

Op functie 980 (609060024) worden alle onttrekkingen en toevoegingen aan de reserves geboekt die verband houden met de functies 0 tot en met 960.

Op functie 990 dient het saldo van de rekening van baten en lasten verantwoord te worden nadat het saldo van baten en lasten van functie 970 is gemuteerd op basis van de mutaties uit hoofde van functie 980. Het saldo op deze functie dient via een aparte balanspost zichtbaar te zijn (art 42. BBV).

Gezuiverd resultaat

Omschrijving	2012 begroot	2012 werkelijk	2011 werkelijk
Totaal baten exclusief bijzondere baten	€ 55.163.229,00	€ 53.147.957,00	€ 51.088.880,00
Totaal lasten exclusief bijzondere lasten	€ 58.709.631,00	€ 52.954.262,00	€ 50.611.786,00
Jaarresultaat	€ 3.546.402,00	€ 193.695,00	€ 477.094,00
Bijzondere baten	€ -	€ -	€ -
Bijzondere lasten	€ -	€ -	€ -
Jaarresultaat reguliere bedrijfsvoering	€ 3.546.402,00	€ 193.695,00	€ 477.094,00
Verwerkte stortingen in reserves ten laste van de exploitatie	€ 3.984.734,00	€ 6.525.264,00	€ 4.976.091,00
Verwerkte onttrekkingen in reserves te gunste van de exploitatie	€ 8.847.609,00	€ 7.929.052,00	€ 5.068.850,00
Gezuiverd resultaat na stortingen en onttrekkingen	€ 1.316.473,00	€ 1.597.483,00	€ 569.853,00

4.9 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en incidentele baten en lasten

4.9.1 Algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen.

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen bevat conform artikel 8 lid 5 van het BBV ten minste:

- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- het saldo tussen de compensabele btw en de uitkering uit het gemeentefonds en de overige dekkingsmiddelen;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

4.9.1.1 Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

Deze middelen kennen in tegenstelling tot de heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

Omschrijving lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
OZB	€ 3.738.564	€ 3.801.838	€ 3.783.367	€ 18.471-
Hondenbelasting	€ 113.708	€ 113.000	€ 117.052	€ 4.052
Totaal algemene heffingen	€ 3.852.272	€ 3.914.838	€ 3.900.419	€ 14.419-

Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Financiële verhoudingswet regelt onder meer de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over de gemeenten. De algemene uitkering wordt over de gemeenten verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven die verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit is een afgeleide van de waarde van de onroerende zaken. Als aftrek op de algemene uitkering worden meegenomen de drempeltarieven voor de diverse onderdelen van de OZB waarbij het OZB-percentage voor eigenaren woningen onder het drempel-percentage ligt dat bij de algemene uitkering wordt gehanteerd.

De hondenbelasting was tot 2012 een bestemmingsheffing. De opbrengsten van de hondenbelasting zijn daarom onder programma 4 Beheer Ruimte verantwoord.

Voor nadere toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen.

4.9.1.2 Algemene uitkering

De verantwoording van de algemene uitkering is gebaseerd op de decembercirculaire en later aangepast op basis van de berichten over de onderuitputting van het rijk in 2012.

In 2012 is € 18.801.629,00 aan algemene uitkering verantwoord, waarvan een bedrag van € 95.989,00 betrekking had op voorgaande jaren. Een toelichting op de verschillen tussen geraamde en gerealiseerde bedragen is opgenomen in de toelichting op de programmarekening te weten "Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien".

4.9.1.3 Dividend

De gemeente Goirle ontvangt jaarlijks een dividenduitkering vanwege haar aandelenbezit in het maatschappelijk kapitaal van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. In 2012 is het dividend over 2011 ontvangen ter hoogte van € 14.531,00.

De gemeente bezit ook aandelen van TWM Holding en Brabant Water. Tot en met 2008 werd van TWM Holding ook een dividenduitkering ontvangen. Brabant Water keert geen dividend uit.

In het najaar van 2004 hebben de raad van commissarissen en de directie van Brabant Water gezamenlijk geconstateerd dat het overleg met TWM over de integratie van beide bedrijven niet zal leiden tot overeenstemming. Om die reden is besloten de eerder gestarte juridische procedure van onteigening te hervatten. De overdracht van de exploitatie heeft per 1 januari 2008 plaatsgevonden. Deze afwikkeling zal leiden tot een opbrengst uit verkoop van de aandelen TWM Holding. Bij de berekening van het weerstandsvermogen is een inschatting van deze opbrengst opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen.

4.9.2 Onvoorzien

Overzicht verloop post onvoorziene uitgaven	Jaarrekening	Begroting
Geraamd in de begroting 2012	0,00	91.600,00
Wijziging Financieel Tussenbericht	0,00	-91.600,00
Stand onvoorziene uitgaven na Fin. Tussenbericht	0,00	0,00

Omdat in de begroting is aangegeven dat de post onvoorzien benut kan worden voor structurele en incidentele uitgaven is de post gesplitst voor € 45.800,00 in een structureel gedeelte en voor € 45.800,00 in een incidenteel gedeelte. De incidentele uitgaven worden incidenteel gedekt middels aanwending van de algemene weerstandsreserve. Bij het financieel tussenbericht is het totaalbedrag van onvoorzien overgeheveld naar saldo jaarrekening.

4.9.3 Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten jaarrekening 2012	Realisatie 2012	Begroting 2012	Mutaties in de reserves
Incidentele lasten			
post onvoorziene uitgaven, incidentele ged.	2012-00 € -	€ 45.800,00	€ -
post onvoorziene uitgaven, aframing	2012-13 € -	€ 45.800,00	€ -
wachtgelden voormalige bestuurders	2012-00 € 66.904,00	€ 77.186,00	€ 66.904,00
iDOP Riel	2012-00 € 100.000,00	€ 100.000,00	€ 100.000,00
inc. lasten 2012, bodemkwaliteit	2012-02 € 9.139,00	€ 7.500,00	€ 9.139,00
inc. lasten 2012, schoolmaatschappelijk werk	2012-02 € 7.432,00	€ 7.432,00	€ 7.432,00
inc. lasten 2012, midzomernachtfestival	2012-02 € 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00
inc. lasten 2012, gebruik hal Kerkstraat 53	2012-02 € 3.672,00	€ 3.672,00	€ 3.672,00
inc. lasten 2012, handhaving buitengebied	2012-02 € 10.000,00	€ 10.000,00	€ 10.000,00
inc. lasten 2012, eenmalig onderhoud sportpark van den Wildenberg	2012-02 € -	€ 24.000,00	€ -

inc. lasten 2012, eenmalig onderhoud sportpark de Krim	2012-02	€	-	€	6.000,00	€	-
storting in de reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken	2012-03	€	1.002.400,00	€	1.002.400,00	€	1.002.400,00
storting in de reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken	2012-03	€	1.200.000,00	€	1.200.000,00	€	1.200.000,00
btw sportpark	2012-03	€	-	€	465.000,00	€	-
extra afschrijving toplaag 1e kunstgrasveld	2012-03	€	16.698,00	€	16.698,00	€	16.698,00
extra afschrijving ondergrond 2e kunstgrasveld	2012-03	€	84.875,00	€	84.875,00	€	84.875,00
extra afschrijving toplaag 2e kunstgrasveld	2012-03	€	41.154,00	€	41.154,00	€	41.154,00
storting in de awr, vrijval afvalvoorziening	2012-04	€	500.000,00	€	500.000,00	€	-
storting in de reserve rioolrechten	2012-04	€	500.000,00	€	500.000,00	€	-
onderzoek accommodatie Zorgcentrum/CC	2012-05	€	15.000,00	€	15.000,00	€	15.000,00
storting batig saldo 2011 naar awr	2012-09	€	569.853,00	€	569.853,00	€	-
Stika	2012-10	€	25.000,00	€	25.000,00	€	25.000,00
verkiezingen Tweede Kamer	2012-10	€	22.637,00	€	21.000,00	€	22.637,00
bedrijfsbeëindiging Abcovensedijk 5	2012-12	€	300.000,00	€	300.000,00	€	300.000,00
extra afschrijving investeringen infraplan centrum	2012-13	€	1.445.966,00	€	1.445.966,00	€	1.445.966,00
extra afschrijving krediet bodemverontreiniging centrum	2012-13	€	113.803,00	€	81.288,00	€	113.803,00
storting in de voorziening fpu	2012-13	€	24.200,00	€	35.000,00	€	-
storting in de voorziening pensioenen bestuurders	rekening	€	69.500,00	€	-	€	-
voorbereidingskrediet brandweerkazerne	rekening	€	16.183,00	€	-	€	16.183,00
aed-apparaten	rekening	€	15.967,00	€	-	€	15.967,00
uren personeel aan- en verkopen gronden	rekening	€	42.428,00	€	-	€	42.428,00
overige lasten aan- en verkopen gronden	rekening	€	850,00	€	-	€	850,00
niet activeerbare kosten verb. Gemeentehuis	rekening	€	165.000,00	€	-	€	-
afboeken boekwaarde Strategische aankopen	rekening	€	294.000,00	€	-	€	-
Totaal			€ 6.667.661,00		€ 6.544.024,00		€ 4.545.108,00

Netto incidentele lasten

€ 2.122.553,00

Incidentele baten

onderuitputting kapitaallasten	2012-02	€	103.962,00	€	104.000,00	€	103.962,00
onderuitputting kapitaallasten sportparken	2012-03	€	28.542,00	€	28.542,00	€	28.542,00
vrijval in de voorziening afval							
afvalstoffenheffing	2012-04	€	1.000.000,00	€	1.000.000,00	€	-
batig saldo 2011	2012-09	€	569.853,00	€	569.853,00	€	-
rentevoordeel btw voorgaande jaren sportparken	2012-10	€	288.251,00	€	288.251,00	€	-

rente vergoeding btw sportterreinen	2012-10	€ 19.120,00	€ 20.000,00	€ -
budget wwv-i	2012-13	€ 224.184,00	€ 224.184,00	€ -
afrekening BBZ	2012-13	€ 48.981,00	€ 49.000,00	€ -
hogere algemene uitkering voorgaande jaren	2012-13	€ 95.988,00	€ 85.542,00	€ -
opbrengst verkoop gronden e.d.	rekening	€ 33.436,00	€ -	€ 33.436,00
rente voordeel grenscorrectie Tilburg	rekening	€ 262.234,00	€ -	€ -
2e tranche afrekening IZA	rekening	€ 18.435,00	€ -	€ -
vrijval gereserveerde inburgeringsgelden	rekening	€ 217.000,00	€ -	€ -
vrijval verplichtingen	rekening	€ 128.685,00	€ 80.000,00	€ -
Totaal		€ 3.038.671,00	€ 2.449.372,00	€ 165.940,00

Netto incidentele baten

€ 2.872.731,00

4.10 Paragrafen

4.10.1 Paragraaf lokale heffingen

4.10.1.1 Inkomsten

Belastingen en overige heffingen vormden in 2012 circa 14,57% van de gemeentelijke baten. In onderstaande tabel is een weergave van de opbrengsten van de lokale heffingen opgenomen:

Omschrijving lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Algemene heffingen				
OZB	€ 3.738.564	€ 3.801.838	€ 3.783.367	€ 18.471-
Hondenbelasting	€ 113.708	€ 113.000	€ 117.052	€ 4.052
Totaal Algemene heffingen	€ 3.852.272	€ 3.914.838	€ 3.900.419	€ 14.419-

Bestemmingsheffingen				
Afvalstoffenheffing	€ 2.036.701	€ 1.959.470	€ 1.966.295	€ 6.825
Burgerzaken	€ 267.178	€ 261.426	€ 267.868	€ 6.442
Bouwleges	€ 407.066	€ 286.000	€ 334.030	€ 48.030
Rioolheffing	€ 1.994.667	€ 2.206.450	€ 2.223.298	€ 16.848
Overige heffingen	€ 194.496	€ 163.579	€ 208.013	€ 44.434
Totaal Bestemmingsheffingen	€ 4.900.108	€ 4.876.925	€ 4.999.504	€ 122.579

Totaal generaal lokale heffingen	€ 8.752.380	€ 8.791.763	€ 8.899.922	€ 108.159
---	--------------------	--------------------	--------------------	------------------

Aanvullende informatie over bovenstaande tabel:

- De heffingen zijn vermeld exclusief kwijtschelding en inclusief verminderingen op basis van bezwaarprocedures;
- De overige heffingen bestaan uit precariorechten, marktgeden, staangelden voor de kermis, parkeergelden en overige leges (o.a. omgevingsvergunningen kap/uitrit en vergunningen APV).

4.10.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

In 2012 heeft de gemeente het volgende beleid gevoerd ten aanzien van de lokale heffingen:

- Uitgangspunt was dat de netto lasten OZB voor de burger niet meer zouden stijgen dan 2,3%;
- Met ingang van 2012 is de hondenbelasting weer aangemerkt als algemene heffing;
- Kostendeckende tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing, waarbij de kwijtschelding en 25% van de BTW-component als kostenfactor zijn aangemerkt.

4.10.1.3 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB is de waarde van de onroerende zaken in de gemeente. De OZB bestaat uit een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen. In het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) worden de onroerende zaken jaarlijks getaxeerd. Voor het belastingjaar 2012 gold de waarde per peildatum 1 januari 2011.

Met ingang van 1 januari 2008 is de beperking van de tarieven (maximale en drempeltarieven) van de onroerende zaakbelastingen uit de Gemeentewet geschrapt. De tarieven worden vastgesteld nadat de herwaardering is afgerond en zijn afhankelijk van de totale waarde van de onroerende zaken in de gemeente. Als de waarde van de onroerende zaken in enig jaar daalt zullen de tarieven OZB moeten stijgen om een gelijkblijvende opbrengst OZB te houden. Onderstaande tabel geeft de stijging van de totale opbrengst OZB in een percentage ten opzichte van het jaar ervoor weer.

Omschrijving	2009	2010	2011	2012
Opbrengst stijging OZB in % t.o.v. jaar daarvoor	10,8%	20,7%	3,1%	1,2%

De totale opbrengst OZB is in 2012 1,2% hoger uitgevallen dan de opbrengst in 2011. Voor het jaar 2012 zijn de geraamde opbrengsten aan OZB net niet gehaald. De verwachte opbrengsten zijn in totaal met € 18.471,00 onderschreden. Deze onderschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere woz-waarde en leegstand van de niet-woningen. De hogere leegstand is niet incidenteel van aard en zal de komende jaren ook nadelig doorwerken in de opbrengsten OZB.

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
OZB	€ 3.738.564	€ 3.801.838	€ 3.783.367	€ 18.471-

Hondenbelasting

In het verleden werd het tarief hondenbelasting kostendekkend berekend. Met ingang van 2012 wordt dit uitgangspunt niet meer gehanteerd. Het tarief voor 2012 is tot stand gekomen door het tarief 2011 te verhogen met een inflatiepercentage van 1,5%. Het tarief per hond is zodoende gestegen van € 54,96 in 2011 naar € 55,80 in 2012. Het tarief voor een kennel is gestegen van € 274,80 in 2011 naar € 279,00 in 2012.

Omschrijving lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Hondenbelasting	€ 113.708	€ 113.000	€ 117.052	€ 4.052

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is om de kosten van de afvalinzameling voor 100% te dekken door de opbrengst van de afvalstoffenheffing. De gemeente heeft een wettelijke taak tot inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

Het tarief voor de eenpersoonshuishoudens daalde met 6,5% van € 134,16 in 2011 naar € 125,40 in 2012. Het tarief voor de meerpersoonshuishoudens daalde met 4,5% van € 240,72 in 2011 naar € 229,80 in 2012.

Tarieven afvalstoffenheffing	2009	2010	2011	2012
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	€ 147	€ 138	€ 134	€ 125
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	€ 250	€ 243	€ 241	€ 230

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Afvalstoffenheffing	€ 2.036.701	€ 1.959.470	€ 1.966.295	€ 6.825

Kostendekking en voorziening afvalstoffen

Vanaf 2005 is een dalende lijn te zien in de tarieven voor de afvalstoffenheffing. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de overheveling van de btw-component van de afvalstoffenheffing naar de OZB. Daarnaast zijn, door betere scheiding (o.a. plastic), de verwerkingslasten voor het afval lager geworden.

De lasten voor de afvalinzameling bedroegen in 2012 circa € 2.165.211,00 inclusief € 33.700,00 aan verleende kwijtschelding. De baten op het product afvalinzameling bedroegen € 2.344.293,00 inclusief opbrengst huur winkel/milieustraat en contracten bedrijfscontainers.

In 2012 is uitgegaan van een opbrengst van de afvalstoffenheffing inclusief van 25% (= € 92.003,00) van de btw-component. Bij de storting in de voorziening wordt met deze last rekening gehouden.

Per saldo kan een overschot ad € 87.078,00 op het product afvalinzameling in de voorziening afvalstoffenheffing gestort worden. Begroot was een onttrekking van € 60.000,00. Het verschil komt onder andere doordat er door de economische crisis en betere afvalscheiding minder restafval is aangeboden.

Voor een nadere verklaring van de verschillen zie de toelichting bij programma 4.

De stand van de voorziening afvalstoffen bedraagt per 31-12-2012 € 450.093,00 terwijl deze per 31-12-2011 nog € 1.363.014,00 bedroeg. Het verschil wordt veroorzaakt door het besluit van de gemeenteraad van 6 maart 2012 om € 1 miljoen uit deze voorziening te laten vrijvallen en hiervan € 500.000,00 te storten in de algemene weerstandsreserve en € 500.000,00 te storten in de reserve egalisatie tarieven rioolrecht.

Rioolheffing

Om de kosten van aanleg en onderhoud van de riolering te financieren, mag de gemeente rioolheffing heffen. De opbrengst van het rioolheffing mag alleen worden benut voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel. Rioolheffing kan zowel van de eigenaar (aansluitrecht) als van de gebruiker (afvoerrecht) worden geheven.

Het in het V-GRP vastgestelde beleid ten aanzien van deze heffing is erop gericht om de tarieven jaarlijks met 8,5% te laten stijgen om zodoende op termijn tot een 100% kostendekking en een positieve egalisatiereserve te komen. In 2012 is een kwart van de btw-component meegenomen in de berekening van de kostendekking. Als gevolg hiervan is het tarief voor de rioolheffing met 1,5% extra gestegen. De tarieven zijn dus in totaal met 10% gestegen ten opzichte van 2011. Het tarief voor de eigenaren (riool aansluitrecht) steeg van van € 159,36 in 2011 naar € 175,32 in 2012. Het tarief voor de gebruikers (riool afvoerrecht) is afhankelijk van het waterverbruik. De tarieven van het riool afvoerrecht waren als volgt:

Verbruik in m3	2011	2012
1 t/m 250	€ 32,16	€ 35,40
251 t/m 500	€ 147,48	€ 162,24
501 t/m 750	€ 197,28	€ 216,96
751 t/m 1.000	€ 244,44	€ 268,92
1.001 t/m 2.500	€ 489,60	€ 538,56
2.501 t/m 5.000	€ 979,80	€ 1.077,84
5.001 t/m 10.000	€ 1.963,44	€ 2.159,76
10.001 of meer	€ 9.814,92	€ 10.796,40

Omschrijving lokale heffing	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Rioolheffing	€ 1.994.667	€ 2.206.450	€ 2.223.298	€ 16.848

Kostendekking en egalisatiereserve tarieven riolering

In 2012 waren de baten op het product riolering € 241.690,00 hoger dan de lasten. De inkomsten uit het rioolrecht zijn vrijwel gelijk aan de raming. De lasten voor de riolering zijn lager uitgevallen vanwege lagere kapitaallasten en lagere advieskosten (zie ook toelichting bij programma 4).

In 2012 is uitgegaan van een opbrengst van het rioolrecht inclusief van 25% (= € 28.067,00) van de btw-component. Bij de storting in de voorziening wordt met deze last rekening gehouden zodat per saldo een storting plaats vindt van € 213.623,00.

De stand van de reserve egalisatie tarieven riolering bedraagt per 31-12-2012 € 791.869,00 terwijl deze in 2011 nog € 41.343,00 bedroeg. Deze stijging wordt o.a. veroorzaakt door de overheveling van € 500.000,00 vanuit de voorziening afvalstoffenheffing naar deze reserve.

Leges burgerzaken

Leges burgerzaken	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Leges administratieve personeelsgegevens	€ 18.640	€ 15.145	€ 15.200	€ 55
Reisdocumenten	€ 144.750	€ 153.466	€ 157.283	€ 3.817
Rijbewijzen	€ 83.215	€ 63.051	€ 65.002	€ 1.951
Burgerlijke stand	€ 20.573	€ 29.764	€ 30.383	€ 619
Totaal	€ 267.178	€ 261.426	€ 267.868	€ 6.442

De opbrengst leges burgerzaken is hoger dan de geraamde opbrengst. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere opbrengst leges reisdocumenten en rijbewijzen.

Bouwleges

Opbrengst bouwleges	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Bouwleges	€ 391.283	€ 280.000	€ 324.836	€ 44.836
Leges t.b.v. sloopectiviteiten	€ 15.783	€ 6.000	€ 9.193	€ 3.193
Totaal opbrengst	€ 407.066	€ 286.000	€ 334.030	€ 48.030

De bouwleges zijn € 48.030,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Hiervoor is een aantal redenen aan te geven. Allereerst is de raming van de legesinkomsten bij de Burap en het Financieel tussenbericht verlaagd. Verder is er een tweetal grotere niet te voorziene vergunningen ingediend en zijn tot en met 2012 de aanlegkosten voor uitwegen verrekend in de legeskosten.

Egalisatiereserve leges bouwvergunningen

Er is in 2012 geen storting of onttrekking geweest aan de egalisatiereserve bouwvergunningen. De stand van de reserve bedraagt per 31-12-2012 € 215.067,00.

Overige heffingen

Overige heffingen	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Marktgeden	€ 9.150	€ 10.000	€ 9.290	€ 710-
Parkeergelden	€ 10.870	€ 9.377	€ 5.393	€ 3.984-
Staangelden kermis	€ 101.608	€ 102.515	€ 99.915	€ 2.600-
Precario	€ 9.312	€ 8.000	€ 9.406	€ 1.406
Overige leges	€ 63.556	€ 33.687	€ 84.008	€ 50.321
Totaal	€ 194.496	€ 163.579	€ 208.013	€ 44.434

Marktgeden

De opbrengst marktgeden wordt wekelijks opgehaald door de marktmeester. De eenheid van heffen is één marktgraam. Per marktgraam wordt één bon van € 5,00 in rekening gebracht. Marktlieden met een eigen wagen dienen ook te betalen. De lengte van de wagen wordt dan omgerekend naar aantal marktgrammen en op basis daarvan worden geheven.

Parkeergelden

Het gaat hier om de parkeergelden van parkeergarage De Hovel. Doordat de betaalautomaat in december 2011 is gekraakt zijn de parkeergelden lager uitgevallen dan geraamd.

Staangelden kermis

De opbrengst staangelden kermis is ongeveer even hoog uitgevallen als geraamd. Ook is er ten opzichte van 2011 geen groot verschil.

Precariorechten

Precariorechten worden geheven per m2 en is een directe heffing voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Bijvoorbeeld een terras van een horecagelegenheid of een uithangbord. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen terrassen op openbare grond in en buiten het centrumgebied van de kern Goirle. De tarieven voor 2012 bedroegen € 23,70 per m2 per jaar in het centrum, en € 15,80 per m2 per jaar buiten het centrumgebied. De tarieven zijn ten opzichte van 2011 met 1,5% gestegen.

Overige leges

In de tarieventabel behorende bij de legesverordening zijn de tarieven opgenomen voor de door de gemeente verleende diensten, zoals het uitgeven van een paspoort of het afgeven van een bouwvergunning. Het beleid met betrekking tot de leges is erop gericht om de tarieven kostendekkend vast te stellen. De tarieven zijn ten opzichte van 2011 gestegen met het inflatiepercentage van 1,5% van de gezinsconsumptie. Er zijn ook leges waaraan een wettelijk maximum aan gekoppeld is, zoals de uitgifte van reisdocumenten. Hier is de verhoging niet gebaseerd op het inflatiepercentage, maar zijn de wettelijke bedragen overgenomen.

Opbrengsten omgevingsvergunningen, kapvergunningen en vergunningen APV worden ook verantwoord onder overige leges. De meeropbrengst van € 50.321,00 komt doordat er abusievelijk geen legesopbrengsten waren geraamd voor leges inritten (ontvangen € 17.000,00), leges kabels en leidingen (ontvangen € 18.000,00) en leges parkeeronthefingen (ontvangen € 5.000,00). Deze zijn op een andere categorie geraamd. Daarnaast zijn de leges voor de bestemmingswijzigingen € 8.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Het overige positieve verschil van € 2.000,00 komt door diverse kleine afwijkingen op andere legesopbrengsten.

4.10.1.4 Overzicht lokale lastendruk

In onderstaande tabel zijn de gegevens opgenomen uit het onderzoek van Coelo (onafhankelijk onderzoeksinstituut verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen) naar de netto woonlastendruk van een meerpersoonshuishouden.

Gemeente	Woonlasten éénpersoons- huishouden	Woonlasten meerpersoons- huishouden	Rangorde meerpersoons- huishouden
Tilburg	€ 547,00	€ 547,00	9
Gilze en Rijen	€ 490,00	€ 568,00	16
Baarle-Nassau	€ 418,00	€ 580,00	24
Eindhoven	€ 504,00	€ 584,00	31
's-Hertogenbosch	€ 565,00	€ 623,00	74
Best	€ 629,00	€ 629,00	81
Oirschot	€ 517,00	€ 680,00	170
Dongen	€ 588,00	€ 686,00	189
Loon op Zand	€ 609,00	€ 691,00	206
Boxtel	€ 647,00	€ 696,00	216
Breda	€ 653,00	€ 706,00	241
Goirle	€ 606,00	€ 711,00	251
Oisterwijk	€ 543,00	€ 751,00	323
Reusel-De Mierden	€ 501,00	€ 757,00	329
Alphen-Chaam	€ 656,00	€ 778,00	359
Hilvarenbeek	€ 525,00	€ 828,00	397
Haaren	€ 741,00	€ 885,00	424

Overzicht lokale belastingdruk gemiddeld per inwoner en per woning

Omschrijving	Opbrengst in euro 's		
	2010	2011	2012
OZB woningen			
- eigenaar	€ 2.505.277	€ 2.487.100	€ 2.576.910
Rioolheffing*			
- eigenaar	€ 1.388.576	€ 1.500.853	€ 1.662.453
- gebruiker	€ 307.977	€ 330.118	€ 379.552
Hondenbelasting	€ 112.938	€ 113.708	€ 117.052
Afvalstoffenheffing	€ 2.049.381	€ 2.001.169	€ 1.929.647
Totaal	€ 6.364.149	€ 6.432.948	€ 6.665.614
Aantal inwoners	22.818	22.805	22.921
Lokale lastendruk per inwoner	€ 279	€ 282	€ 291
Aantal woonruimten **	9.299	10.194	10.272
Lokale lastendruk per woning	€ 684	€ 631	€ 649

** bron: specificatie algemene uitkering

4.10.1.5 Kwijtschelding

Een gemeente heeft mogelijkheden tot kwijtschelding van een aantal gemeentelijke heffingen. De gemeente kan hiertoe besluiten op basis van wettelijke regels, die aangeven in hoeverre de gemeente kwijtschelding kan verlenen. Het beleid van de gemeente is om de geboden ruimte geheel te benutten.

In 2012 is er een totaalbedrag van circa € 44.827,00 aan lokale heffingen kwijtgescholden. Een specificatie per belastingsoort staat in onderstaande tabel weergegeven. In 2012 hebben 198 huishoudens kwijtschelding gekregen, waarvan 133 automatisch en 65 naar aanleiding van een aanvraag. Er zijn 3 aanvragen gedeeltelijk toegekend.

Per saldo is er 2012 € 12.973,00 minder kwijtgescholden dan geraamd. Het totaal verleende bedrag is op € 1.000,00 na even hoog als in 2011.

Belastingsoort	Rekening 2011	Begroting 2012	Rekening 2012	Vershil
Onroerende zaakbelasting	€ 233	€ -	€ -	€ -
Rioolheffing gebruik	€ 6.949	€ 7.000	€ 8.081	€ 1.081-
Hondenbelasting	€ 3.092	€ 3.800	€ 3.046	€ 754
Afvalstoffenheffing	€ 35.609	€ 47.000	€ 33.700	€ 13.300
Totaal verleende kwijtschelding	€ 45.883	€ 57.800	€ 44.827	€ 12.973

	2011	2012
Aantal verleningen	189	198

4.10.2 Paragraaf Weerstandsvermogen

4.10.2.1 Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om mogelijke tegenvallers op te vangen zonder dat dit onmiddellijk invloed heeft op het beleid. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit, dit is de financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is en de aanwezige risico's.

4.10.2.2 Kaders

Op 15 maart 2011 is door de raad een Nota weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld.

De volgende kaders liggen na vaststelling van de nota weerstandsvermogen en risicomanagement vast:

- De definities van weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit, risico's en risicomanagement;
- De wijze van dekking van de financiële gevolgen van risico's. Dit gebeurt altijd eerst met de incidentele weerstandscapaciteit. De gevolgen van structurele risico's worden gedekt binnen de exploitatie van de eerstvolgende begroting en waar dit niet mogelijk is via de structurele weerstandscapaciteit;
- De opzet van de verplichte paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting. Deze zal qua opzet conform deze nota worden samengesteld.

4.10.2.3 Inventarisatie van de feitelijke weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat om die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals bijvoorbeeld de algemene (weerstands)reserve, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Over het algemeen worden echter de bestanddelen gebruikt die in onderstaande tabel zijn genoemd. Deze bestanddelen zijn ontleend aan de 'Handreiking duale begroting' (Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2002). Op basis hiervan is voor de gemeente Goirle de volgende tabel gemaakt:

Tabel 1: Onderdelen weerstandscapaciteit.

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene weerstandsreserve	X	
Overige bestemmingsreserves	X	
Onvoorzien	X	X
Begrotingsruimte		X
Stille en geheime reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Kostenreductie (bezuinigingen)		X

De gemeente Goirle gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan mag deze eerst incidenteel worden afgedekt door middel van de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting structurele dekking gezocht worden. Lukt dit niet dan mag de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel worden ingezet.

De gevolgen van het zich voordoen van een risico worden, mits er geen meevallers tegenover staan, dus altijd eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de posten in bovenstaand schema nader toegelicht.

Berekening incidentele weerstandscapaciteit

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de bestanddelen van de incidentele weerstandscapaciteit bepaald.

In dit hoofdstuk wordt het theoretisch kader ingevuld voor de specifieke situatie van de gemeente Goirle. Daarbij wordt uitgegaan van standen per 31 december 2012 en rekening gehouden met mutaties uit 2013.

Vrij aanwendbare deel van de Algemene Weerstandsreserve (AWR) en de algemene reserve grondexploitatie

De actuele stand van de algemene weerstandsreserve bedraagt per 31 december 2012:

€ 3.479.445,00 (conform de jaarrekening 2012). Op basis van de doorrekening van de AWR op basis van de toevoegingen waaronder het batig rekeningssaldo 2012 en de claims uit de begroting 2013 stijgt de AWR naar € 5.398.830,00 eind 2013.

Omdat (conform de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement) een minimale omvang van deze reserve nodig is van € 2 miljoen, is de vrije ruimte in deze reserve € 3.398.830,00.

De actuele stand van de algemene reserve grondexploitatie bedraagt per 31 december 2012:

€ 3.650.716,00 (conform de jaarrekening 2012). Op basis van de doorrekening van deze reserve naar eind 2013 daalt deze naar € 3.093.105,00. Omdat, conform de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, een minimale omvang van deze reserve nodig is van € 2 miljoen, is de vrije ruimte in deze reserve € 1.093.105,00.

Algemene weerstandsreserve	€ 3.398.830,00
Algemene reserve grondexploitatie	€ 1.093.105,00
Totaal Algemene reserves	€ 4.491.935,00

Onvoorzien incidenteel

De stand van de post onvoorzien incidenteel is per 1 januari 2013 € 45.800,00.
Dit bedrag is beschikbaar voor de incidentele weerstandscapaciteit.

Stille en geheime reserves

Als activa onder de opbrengstwaarde zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Als activa niet zichtbaar op de balans staan, maar wel een opbrengstwaarde hebben, is sprake van een geheime reserve. Deze bezittingen staan niet op de balans, vandaar de term 'geheim'. Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is van belang dat de activa waarin een stille of geheime reserve besloten ligt direct verkoopbaar zijn. Niet direct verkoopbare activa blijven voor de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beeld. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij inzetbaar zijn. Gemeenten kennen twee soorten stille/geheime reserves. Dit zijn stille/geheime reserves in financiële vaste activa (deelnemingen, aandelen) en stille/geheime reserves in de materiële vaste activa (bijv. gronden niet ingebracht in de grondexploitatie, panden etc.).

De reserve wordt in dit geval gevormd tussen het verschil in de boekwaarde en de geschatte opbrengstwaarde, voorop gesteld dat de gronden en gebouwen in kwestie 'verhandelbaar' is. In een groot aantal gevallen is dat niet het geval voor de gronden omdat de verhandelbaarheid wordt beperkt door de bestemming van de grond in kwestie, ongunstige ligging. Toch heeft de gemeente percelen die thans als weilte in gebruik worden gegeven en een opbrengstwaarde hebben.

Omschrijving	Boekwaarde	Opbrengstwaarde
Overige gronden	€ 354.630,00	€ 354.630,00
Gronden van de algemene dienst	€ 0,00	€ 760.000,00
Panden, verhuurde woningen	€ nihil	€ 887.300,00
Overige panden	€ 554.000,00	€ 7.255.150,00
Totaal	€ 908.630,00	€ 9.257.080,00

Ten opzichte van vorig jaar is de te verwachten opbrengst lager ingeschat. De overwaarde bedraagt derhalve € 8.348.450,00 en wordt voor 40% (conform de nota weerstandsvermogen en risicomanagement) meegerekend en is beschikbaar voor incidentele weerstandscapaciteit. Dat is een bedrag van afgerond € 3.340.000,00.

Financiële bezittingen

Onder de financiële bezittingen worden de deelnemingen in bedrijven verstaan. Bij de gemeente Goirle gaat het, zoals bij vrijwel alle gemeenten, om deelnemingen in bedrijven die het publiek belang dienen. Deze deelnemingen zijn doorgaans niet, dan wel nog niet, verhandelbaar.

Bekend is dat de aandelen TWM die de gemeente bezit deel uitmaken van de procedure die loopt omtrent de verkoop aan Brabant Water. Deze zaak is in juridische handen. De uitkomsten worden afgewacht. Zodra de aandelen in kwestie te gelde gemaakt kunnen worden kan de overwaarde worden meegenomen bij het berekenen van de weerstandscapaciteit.

In het licht van deze nota wordt thans van een voorzichtige prognose uitgegaan met betrekking tot de opbrengstwaarde.

Omschrijving	Boekwaarde	Opbrengstwaarde
Aandelen TWM	€ 204.201,00	€ 3.000.000,00
Aandelen BNG	€ 31.590,00	€ 31.590,00
Aandeel Brabant Water	€ 8.936,00	€ 8.936,00
Totaal	€ 244.727,00	€ 3.040.526,00

De overwaarde bedraagt derhalve € 2.795.799,00. Die waarde wordt voor 40% meegerekend en is beschikbaar voor incidentele weerstandscapaciteit. Dat is een bedrag van € 1.118.320,00. Dividenden uit aandelenbezit zijn structureel

als opbrengst geraamd in de gemeentebegroting en kunnen in het bestek van deze nota dus niet worden meegeteld. Het betreft alleen een dividend van de aandelen bij de BNG.

Conclusie

De verwachte totale incidentele weerstandscapaciteit bedraagt thans:

Algemene weerstandsreserve	€	3.398.830,00
Algemene reserve grondexploitatie	€	1.093.105,00
Onvoorzien incidenteel	€	45.800,00
Stille en geheime reserves	€	3.340.000,00
Financiële bezittingen	€	1.118.320,00
Totaal:	€	8.996.055,00

Berekening structurele weerstandscapaciteit

In dit hoofdstuk worden de bestanddelen van de structurele weerstandscapaciteit bepaald. Het theoretisch kader als geschetst wordt ingevuld voor de specifieke situatie in Goirle. Ook daarbij wordt uitgegaan van de situatie per 1 januari 2013 dan wel de meest actuele gegevens.

Onvoorzien structureel

De stand van onvoorzien structureel is per 1 januari 2013: € 45.800,00.

Dit bedrag is beschikbaar voor de structurele weerstandscapaciteit.

Begrotingsruimte

De gemeente Goirle verkeert niet in een dusdanige positie dat er structureel veel ruimte bestaat binnen de begroting. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit telt alleen de ruimte in het huidige begrotingsjaar mee. Die bedraagt per 1 januari 2013: € 2.193,00 en wordt derhalve in de berekeningen niet meegenomen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt per 1 januari 2013 op basis van de meest actuele cijfers:

€ 1.925.036,00. Dit bedrag is beschikbaar voor de weerstandscapaciteit indien zich structurele risico's voordoen. De dekking van deze risico's zal in eerste instantie gebeuren door middel van het aanspreken van de incidentele weerstandscapaciteit, maar bij de opstelling van de volgende begroting moet de dekking binnen de exploitatie worden gevonden. Lukt dit niet dan kan eventueel een beroep worden gedaan op de onbenutte belastingcapaciteit. Deze wordt bepaald door de ruimte die bestaat binnen de drie belangrijkste eigen inkomsten van de gemeente, te weten de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. De laatste twee voor zover deze niet reeds kostendekkend zijn. In onderstaande tabel is een berekening van de belastingcapaciteit gemaakt.

Product	soort belasting	opbrengsten begroting 2013	maximum opbrengst 2013	onbenutte capaciteit 2013
REB0705	Rioolrechten	2.302.469		
	Inzet reserve	<u>32.013</u>		
	Totaal	2.334.482	2.508.685	174.203
REB0707	Afvalstoffenheffing	1.886.200		
	Inzet voorziening	<u>101.198</u>		
	Totaal	1.987.398	2.308.665	321.267
OND0905	Onroerende-zaakbelastingen van woonruimten en overige panden	4.032.000	5.461.566	1.429.566
Totaal		<u>8.353.880</u>	<u>10.278.916</u>	<u>1.925.036</u>

Ten opzichte van vorig jaar is de onbenutte capaciteit van de ozb fors hoger.
De capaciteit is berekend op basis van de norm die uitgebreid is toegelicht in de juni-circulaire.

Kostenreductie

In het kader van het terugdringen op de begroting is al op vele fronten aan kostenreductie gedaan. Het is evident dat op dit onderdeel niet mag worden verwacht dat nog substantiële bedragen kunnen worden ingeboekt, zonder dat dit invloed zal hebben op bestaand beleid.

Conclusie

De verwachte totale structurele weerstandscapaciteit per 1 januari 2013 bedraagt:

Onvoorzien structureel:	€	45.800,00
Onbenutte belastingcapaciteit	€	<u>1.925.036,00</u>
Totaal	€	<u>1.970.836,00</u>

Overzicht van de totale weerstandscapaciteit (Incidenteel en structureel)

berekening weerstandscapaciteit (basis begroting 2013)

algemene weerstandsreserve	5.398.830,00
algemene bestemmingsreserve grondexploitatie	3.093.105,00
Totaal reserves	8.491.935,00

Af:

bodembedrag awr vanwege ingerekende rente	2.000.000,00
bodembedrag algemene reserve grondexploitatie vanwege ingerekende rente	<u>2.000.000,00</u>
Totaal correctie	4.000.000,00

Totaal na correctie **4.491.935,00**

Bij :	factor	
onvoorzien incidenteel en structureel stille reserves gronden en panden:		91.600,00
gronden algemene dienst	0,40	304.000,00
twee woningen die verhuurd worden	0,40	354.920,00
andere panden	0,40	2.902.060,00
stille reserves financiële bezittingen		
aandeel TWM en verwachte opbrengst	0,40	1.118.320,00
onbenutte belastingcapaciteit		<u>1.925.036,00</u>

Weerstandscapaciteit, afgerond **11.187.871,00**

4.10.2.4 Inventarisatie van de risico's

Bij de samenstelling van de beleidsnota Nota weerstandsvermogen en risicomanagement, die vastgesteld is in de gemeenteraad van 15 maart 2011, heeft een inventarisatie plaats gevonden van de mogelijke risico's die de gemeenten in het algemeen kan lopen. Deze cijfers zijn geactualiseerd voor de begroting 2013.

Voor 2013 zijn deze risico's geactualiseerd.

De risicokaart is als volgt samengesteld:

- de kans dat zich een risico voordoet;
- de mate van inschatting van een risico. De inschatting gaat van goed, via redelijk, slecht naar niet in te schatten;
- betreft het een reguliere post of een niet reguliere post;
- het geschat financieel gevolg bij het voordoen;
- welke beheersingsmaatregelen van toepassing zijn en
- het reëel financieel gevolg.

Op basis van die uitgangspunten komen we tot de volgende financiële risico's per programma en de paragrafen (voor een specificatie van deze bedragen wordt verwezen naar bijlage 4):

Omschrijving	Bedrag
Programma 1 Bestuur	199.750,00
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	13.500,00
Programma 3 Ontwikkeling ruimte	120.000,00
Programma 4 Beheer ruimte	412.117,00
Programma 5 Welzijn	305.400,00
Programma 6 Burgers	740.000,00
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	140.400,00
Paragraaf Bedrijfsvoering	279.500,00
Paragraaf Treasury	0,00
Paragraaf Verbonden partijen	295.496,00
Paragraaf Grondexploitatie	2.863.000,00
Totaal	<u>5.369.163,00</u>

De totale risico's zijn berekend op € 5,369 miljoen. Ervan uitgaand dat de risico's zich niet tegelijkertijd zullen voordoen is rekening gehouden met 60% van de gekwantificeerde risico's en dat komt dan neer op 60% van € 5,369 miljoen is € 3.221.400,00.

Algemene conclusies

Als gemeente streven we na om de impact van de risico's te minimaliseren. Dit betekent dat we een weerstandsvermogen beogen dat tenminste voldoende is. Dat komt neer op een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit 11,188}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit 3,221}} = 3,47$$

Op basis van deze berekening is de conclusie dat de weerstandscapaciteit ruimschoots voldoende is om de gekwantificeerde risico's op te vangen en hoger dan het gehanteerde uitgangspunt. De ratio in de jaarrekening bedroeg 3,76 zodat deze iets is gedaald.

Risico's per programma

Programma 1

De risico's voor het programma bestuur zijn van politiek/juridische aard.

De risico's van politieke aard hebben betrekking op het mogelijk ontstaan van wachtgeldverplichtingen en andere risico's in het kader van de Wet APPA.

Programma 2

De risico's bij openbare orde en veiligheid zijn gekwantificeerd voor de onderdelen opruimingskosten bij het ontmantelen van hennepkwekerijen en andere opruimingskosten.

De risico's in de sfeer van calamiteiten zijn moeilijk te kwantificeren.

Programma 3

De risico's bij het programma ontwikkeling ruimte hebben betrekking op mogelijke planschades, voor zover hiermee geen rekening is gehouden.

Programma 4

De risico's bij dit programma beheer ruimte hebben betrekking op een mogelijke hogere kostenontwikkeling ten aanzien van openbare verlichting, onkruidbestrijding, openbaar groen, onderhoud gemeentebouwen, onderhoud wegen e.d. Verder kan er sprake zijn van mogelijk hogere kosten gladheidbestrijding.

Verder ontstaat een risico voor de verplichte vorming van de regionale uitvoeringsdienst Midden- en West-Brabant, die zoals het er nu uitziet, per 01 januari 2013 operationeel zal moeten zijn.

Programma 5

De risico's bij het programma Welzijn die zijn gekwantificeerd hebben betrekking op de verstrekte leningen aan SCAG en voorts de mogelijke hogere kostenontwikkeling bij het leerlingenvoer.

Programma 6

Bij dit programma zijn er grote risico's voor de onderdelen WMO-budgetten en voorts is er het risico met betrekking tot het eigen aandeel WWB-Inkomen.

Daarnaast kunnen de opbrengsten leges lager uitvallen o.a. door de maximering van de tarieven.

Programma algemene dekkingsmiddelen

De gekwantificeerde risico's hebben betrekking op de mogelijke lagere algemene uitkering van het rijk en de ontwikkeling van het prijspeil.

Paragraaf bedrijfsvoering

De gekwantificeerde risico's hebben betrekking op personele aangelegenheden.

Het betreft voornamelijk risico's in het kader van ziekteverzuim en mogelijk een stijging van de salarissen hoger dan begroot.

Paragraaf verbonden partijen

De risico's hebben betrekking op een mogelijk hogere kostenontwikkeling bij de gemeenschappelijke regelingen hetgeen een hogere bijdrage per inwoner kan betekenen. De grootste bijdragen die we betalen zijn de bijdragen aan de Veiligheidsregio, de GGD Hart van Brabant en de lichte gemeenschappelijke regeling voor de samenwerking ICT met Tilburg. Daarnaast is er vanaf 2011 geen rekening meer mee gehouden met een bijdrage in het nadelig saldo van Diamant. Gelet op de meest recente ontwikkelingen lopen we hier ook een risico.

Paragraaf grondbeleid

Voor de jaarrekening is gebruikt gemaakt van de geactualiseerd grondexploitaties van Boschkens, Vier Kwartieren III en de Frankische Driehoek van november 2012. Deze actualisatie is enerzijds gelijk aan voorgaande jaren in die zin dat de balans is opgemaakt over de stand van zaken van de belangrijkste onderdelen in de grondexploitatie en dat waar nodig wijzigingen zijn doorgevoerd. Wat echter nieuw is, is dat de risico's niet zoals voorheen alleen beschreven zijn, maar dat ook per risico een inschatting is gemaakt van de kans waarin het risico zich voordoet en van de financiële gevolgen van het risico.

Methodiek

In de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement heeft de raad een methodiek vastgesteld die gehanteerd moet worden voor de beoordeling van de risico's. Daarbij ontbreekt nog de normering van de risicomatrix, oftewel: wat betekent het wanneer een risico in een bepaalde categorie valt? Daarom is aangesloten bij de landelijk gebruikelijke werkwijze die inhoudt dat die risico's waarvan de kans dat deze zich voordoen, groter is dan 50% in de grondexploitatie opgenomen moeten worden.

Dat verklaart waarom bijvoorbeeld het positieve resultaat van Boschkens zo snel is teruggelopen. Daar is als risico benoemd dat het project drie jaar vertraging kan oplopen wanneer de snelheid van de verkoop van huizen in fase 5 als uitgangspunt wordt genomen. Daar zijn in een half jaar tijd ongeveer dertig woningen verkocht. Die vertraging veroorzaakt een stijging van de forse rentelasten en de planontwikkelingskosten. Overigens is het ook zo dat in de grondexploitatie ook nog een bedrag van bijna een miljoen euro is opgenomen als bijdrage aan het fonds Bovenwijks. Bij een negatief resultaat van Boschkens zou de raad als eerste kunnen overwegen om deze bijdrage te schrappen.

Een ander punt van aandacht is de nota Grondbeleid 2008. Deze kent een andere ratio als graadmeter van het weerstandsvermogen. In de nota Grondbeleid wordt ervan uitgegaan dat de ratio 1,5 tot 2 moet zijn terwijl in de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement wordt uitgegaan van een ratio tussen de 1 en de 1,4. Dit is verklaarbaar omdat enerzijds de ratio uit de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement gebruikt wordt voor alle gemeentelijke risico's. Anderzijds is de ratio in de nota Grondbeleid zwaarder omdat in die nota nog geen systematiek ten aanzien van

risicomanagement is opgenomen, die alle risico's ook kwantificeert. Daarom wordt daar veiligheidshalve een zwaardere ratio gebruikt. Aangezien de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement later door de raad is vastgesteld en omdat de nota Grondbeleid geëvalueerd gaat worden (of inmiddels al geëvalueerd is) door de raad, is het kader van de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement gehanteerd.

Resultaten grondexploitaties

De grondexploitaties van Boschkens, Heisteeg en de Frankische Driehoek laten een (klein) positief resultaat zien. Het resultaat van Vier Kwartieren III is negatief maar dat was al bekend en hiervoor is in 2011 een voorziening getroffen.

Risico's grondexploitaties

Het bedrag van de gezamenlijke risico's is enorm toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Tot nu toe is steeds voor de berekening van het weerstandsvermogen uitgegaan van een bedrag van € 750.000,00 voor het project Boschkens. De onderbouwing daarvan is in de loop der tijd verloren gegaan maar gelet op de enorme positieve opbrengst die lange tijd reëel was, leek dit voldoende.

Bij elkaar opgeteld is het risico € 2.198.325,00. Hierbij gaat het dus om risico's waarbij de kans dat ze zich voordoen, kleiner is dan 50%. Alle risico's met een kans groter dan 50% zijn immers al meegenomen in de grondexploitatie van het betreffende project. Voor de berekening van het weerstandsvermogen van de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

4.10.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Goirle heeft ongeveer 363 ha. aan openbare grond in beheer, waarvan bijna 165 ha. Groen is. Goirle wil een groene gemeente zijn en is trots op haar buitengebied. De plannen voor de aanleg van de recreatieve poort, de Groenomvorming en de titel van de Toekomstvisie bevestigen dat. Om veilig te wonen, werken en recreëren zijn veel kapitaalgoederen nodig. De gewenste kwaliteit van die goederen is onder andere beschreven in onderstaande beleidsplannen. Daarin is aangegeven op welk niveau dit kapitaal in stand is te houden, en wat daarvan de lasten zijn. Met het werken vanuit het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) als vertrekpunt, richten de werkprocessen van de afdeling Realisatie & Beheer zich op het beheren van de openbare ruimte op basis van een beheer-bewuste-planvorming. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt gezien vanuit vier invalshoeken: Technische Waarde, Gebruikswaarde, Belevingswaarde en de Milieuwaarde. Beheren van de openbare ruimte is zowel het onderhouden, het (her)inrichten en het reguleren van het gebruik ervan. Het beheer is niet object (verharding, straatmeubilair e.d.) gebonden, maar van gevel tot gevel en zowel ondergronds, als bovengronds. vraagstukken in de openbare ruimte worden benaderd vanuit het vertrekpunt: 'van-ontwerp-tot-sloop'.

Het Beheer en Onderhoud van kapitaalgoederen staat beschreven in de volgende plannen:

- Beleidsnota IBOR raadsbesluit 5 juli 2011
- Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan raadsbesluit 15 december 2009
- Wegen Beleids Plan raadsbesluit 15 juli 2003 (nieuw plan in voorbereiding)
- Beleidsplan Openbare Verlichting raadsbesluit 31 januari 2012
- Groenstructuurplan raadsbesluit 15 juli 2003 (nieuw plan in 2013)
- Groenomvormingsplan raadsbesluit 10 oktober 2006 (volledig uitgevoerd)
- Infracplan 2011 - 2014 BenW-besluit 15 maart 2011

Voor de budgetten voor het dagelijks- en structurele onderhoud (Groen, Wegen-Straten-Pleinen, Openbare Verlichting en Riolerings) is met de vaststelling van de Beleidsnota IBOR besloten om voor de areaaluitbreiding een bedrag van € 200,00 per opgeleverde woning toe te voegen aan de onderhoudsbegroting. Voor de nieuwe woonlocaties (Boschkens, Heisteeg e.d.) worden de budgetten daarmee in het onderhoudsprogramma structureel aangepast. In deze paragraaf staat beschreven hoe in 2012 het onderhoudsprogramma van de kapitaalgoederen is uitgevoerd.

4.10.3.1 Riolerings

Op 15 december 2009 is het nieuwe Verbreed-Gemeentelijk RioleringsPlan (V-GRP) vastgesteld. Aan de hand van dit plan is de hoogte van de rioolheffing worden bepaald. Uitgangspunt daarbij zijn de wettelijke zorgplichten die de gemeente heeft. Dit zijn de zorgplichten voor de inzameling van stedelijk afvalwater, de doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater en de zorgplicht voor grondwatermaatregelen ter voorkoming van structurele grondwateroverlast. De kolken, gemalen en pompputten zijn afgelopen jaar allemaal één, of twee keer gereinigd. Daarnaast is een gedeelte van het vrijval systeem gereinigd en geïnspecteerd. Op basis van deze inspecties wordt gekeken of er reparaties, renovaties of vervangingen nodig zijn. De concrete vervangingsplanning van riolerings wordt (zoveel als mogelijk) gecombineerd met die van wegen, groen en openbare verlichting. Hiermee wordt invulling gegeven aan een gebiedsgerichte aanpak. In 2011 en 2012 is de Oranjebuurt in Riel op deze wijze aangepakt. Hier is de bestaande riolerings gerepareerd en is zoveel als mogelijk het verharde oppervlak afgekoppeld, middels regenwaterriolerings welke uitkomt in de Oude Ley. In de Spoorbaan, Parallelweg en Nieuwkerksedijk is een gedeelte van de riolerings vervangen en een gedeelte gereed gemaakt voor afkoppeling. Eind 2012 is gestart met herinrichting van de 'Oude Centrumstraten' (Kloosterstraat, Koudepad en Oude Kerkstraat). Binnen dit project wordt het verharde oppervlak aangesloten op het regenwaterriool, dat richting de Watermolenstraat afstroomt. In onder andere in het Rietven en de Klaphekkestraat en Langenboomstraat zijn planmatig reparaties en renovaties aan de riolerings uitgevoerd. Verder zijn drie van de elf aanwezige rioolgemalen zijn voorzien van nieuwe pompen.

4.10.3.2 Infrastructuur

Wegen

Het kader voor het grootonderhoud aan en vervanging van de wegen wordt gevormd door het Wegenbeleidsplan uit 2003. Hierin is door de raad gekozen voor scenario 1. Zoals bekend zijn de middelen die jaarlijks ter beschikking worden gesteld onvoldoende om het bij dit scenario behorende kwaliteitsniveau te bereiken. Dit tekort werd de laatste jaren versterkt door de uitbreiding van het te beheren areaal: woonwijk Boschkens. Met ingang van de begroting 2012 wordt hiervoor een budgetverhoging ingevoerd (groeimodel). Voor de grootschalige onderhoudsreconstructies werd uitgegaan van het jaarlijks beschikbare krediet € 1.400.000,00 (niveau 2010). Voor 2012 is voor het Infraplan Wegen een budget van € 1.458.000,00 beschikbaar.

De afkoopsom van € 7.000.000,00, die de gemeente in 2009 heeft ontvangen voor de overdracht van de Turnhoutsebaan (N630), wordt de eerste jaren gebruikt om een fonds te vormen waaruit het toekomstige beheer en onderhoud van de weg met bijbehorende bermen, sloten en kunstwerken kan worden gefinancierd. Verder worden voor dit geormerkte bedrag een viertal rotondes, parallelvoorzieningen en een faunapassage aangelegd. De tussenliggende wegvakken worden duurzaam veilig ingericht. Het jaarlijks onderhoud is erop gericht om het wegbeeld duurzaam veilig te houden. Dat betekent markering en belijning op peil houden en de bomenstructuur langs de weg te completeren. Op basis van de in 2011 door het college vastgestelde Infraplanmethodiek zijn in 2012 opnieuw projecten voor groot onderhoud en vervanging gevormd en van prioriteiten voorzien. Jaarlijks worden objectieve (metingen) en subjectieve (klachten en visuele inspecties) inspectiegegevens gebruikt voor wegen, riolering, groen, openbare verlichting en verkeersveiligheid om een inventarisatie te maken van de knelpunten. Uitgaande van omvang en ernst van de knelpunten worden gebiedsgewijs projecten gedefinieerd, die van een prioriteit en een grove kostenraming worden voorzien. Als resultaat worden deze inventarisatie worden begin 2013 de projecten voor de begroting 2014 voorgesteld. De reconstructie van de Spoorbaan-Parallelweg (riolering en verharding, met aanleg fietspaden) is in 2012 gestart. Tegelijkertijd wordt de Nieuwkerksedijk en het Van Hogendorpplein heringericht. De herinrichting van de Oranjebuurt in Riel is in 2012 afgerond. De herinrichting van de 'Oude Centrumstraten (Kloosterstraat, Koudepad en Oude Kerkstraat) is eind 2012 gestart en loopt door tot in 2013. Dit werk is gestart na de herinrichting van het Kloosterplein, dat voor de intocht van Sinterklaas is afgerond, waarmee Goirle weer een nieuwe 'huiskamer' heeft gekregen. De voorbereidingen voor de herinrichting van het Oranjeplein in Goirle zijn zover gevorderd, dat begin 2013 de uitvoering kan starten.

Openbare Verlichting

Op 31 januari 2012 is het beleidsplan Openbare Verlichting door de raad vastgesteld. Met de ter beschikking gestelde financiële middelen is in dit jaar gestart met de vervanging van afgeschreven lichtmasten en armaturen.

4.10.3.3 Groen

In 2010 is het proces van de Groenomvorming afgerond. De besparingen zijn structureel in de budgetten verwerkt. Per 1 januari 2012 heeft de Diamantgroep Groen Extra de uitvoering van het integraal onderhoudsbestek voor geheel Goirle en Riel opgedragen gekregen. Met deze wijze van werken is de beoogde onderhoudskwaliteit op niveau B haalbaar gebleken. De ervaringen van het eerste jaar zijn positief.

4.10.3.4 GEO-informatie

Sinds 2010 is uitvoering gegeven aan de door het college vastgestelde visie op de GEO-architectuur. Op basis van deze architectuur worden de basisregistraties zoals de BAG (Basisadministratie voor Adressen en Gebouwen), WKP (Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Kenmerken), WION (Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netwerken), DURP (Digitale Uitwisseling Ruimtelijke Plannen), BRO (Basisregistratie Ondergrond) en de BGT (Basisregistratie Grootschalige Topografie) vorm gegeven. De data wordt op één plek opgeslagen en voor verschillende applicaties beschikbaar gesteld. Hierdoor kunnen actuele data worden gegarandeerd. De basisregistraties voor de WKP, BAG en de WION zijn operationeel en de nauwkeurigheid bedroeg bij een quick scan in april 2012: 99,9%. De gemeente loopt daarmee in de pas met de landelijke ontwikkelingen.

De GEO-architectuur draagt bij aan het stroomlijnen van de dataverwerking en opslag. Tevens is het GEO-Loket ingevoerd om geografische vraagstukken op te lossen, cartografische verantwoorde kaarten te produceren en zoveel mogelijk medewerkers gebruik te kunnen laten maken van geografische informatie.

Het areaalbeheerpakket GBI is al in 2011 vervangen door ArcGIS. Om de beheergegevens in ArcGIS te kunnen gebruiken en wijzigen is in een database een datamodel gemaakt. Binnen de afdeling REB zijn in totaal 6 medewerkers opgeleid voor het bijhouden van de beheergegevens. Dit is essentieel, omdat voor het kostenbewust en duurzaam beheer van de openbare ruimte de areaalgegevens betrouwbaar en actueel moeten zijn. De ontwikkelingen van de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) heeft gevolgen voor het actualiseren van de beheergegevens.

In 2012 is ruime aandacht gegeven aan de BGT. Deze wettelijke basisregistratie wordt de vervanger van de GBKN (Grootchalige Basiskaart Nederland) en moet met ingang van 1 januari 2016 zijn ingevoerd. Op dit moment is de gemeente voor het bijhouden van de GBKN aangesloten bij de Stichting GBKN-Zuid. Alle inmetingen van de openbare ruimte worden door deze stichting verzorgd en gecoördineerd. In 2012 en 2013 zijn/worden de noodzakelijke veranderingen in het kader van de BGT voorbereid, zodat de Gemeente Goirle op 1 januari 2014 aan de eisen voor de BGT voldoet.

Naast de BGT worden de basisregistraties van alle wettelijke verplichtingen beter op elkaar afgestemd. De basisregistraties zijn namelijk geen van elkaar losstaande registraties, maar er zijn wel degelijk raakvlakken. Gegevens worden volgens de landelijke standaard (het RSGB-model: Referentiemodel voor het Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens) opgeslagen. Daarmee wordt het mogelijk om gegevens van de ene basisregistratie op te vragen via een andere basisregistratie. Dit levert in de totale informatievoorziening een aanzienlijke meerwaarde op.

4.10.3.5 Gemeentebouwen, sportterreinen -accommodaties

Bij het onderhoud van gebouwen wordt onderscheid gemaakt in enerzijds klein / dagelijks onderhoud en anderzijds het groot onderhoud. Het groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van jaarlijks geactualiseerde Meerjarenonderhoudsplan Gemeentelijke Accommodaties. Naast het reguliere dagelijkse onderhoud en kleinere werken zijn de volgende grote renovaties uitgevoerd.

Renovatie klimaatbeheersing gemeentehuis

De technische installatie voor klimaatbeheersing in het gemeentehuis is ingrijpend gerenoveerd. De optie waarin maximaal is gekozen voor een duurzame investering die aansluit bij het gemeentelijk klimaatbeleid, is in een ruim half jaar uitgevoerd (juni – december). Tegelijkertijd zijn enkele geplande aanvullende bouwkundige aanpassingen tegelijkertijd uitgevoerd om een betere isolatie van het gebouw te bereiken. De verouderde plafonds en verlichting zijn tegelijkertijd vernieuwd zodat 'werk met werk' kon worden gemaakt. Omdat het gebouw tijdelijk buiten gebruik was gesteld is het schilderwerk en bekabeling van de ICT-voorziening tegelijkertijd up-to-date gebracht.

Renovatie Sportparken

De noodzakelijke renovatie van de bestaande sportparken Van den Wildenberg en de Krim (Riel) is in 2012 in nauw overleg met de sportverenigingen gestart. De aanleg van de kunstgrasvelden in Goirle is tijdens de zomerstop uitgevoerd. De kleedaccommodaties bij vv. Riel zijn gerenoveerd en de voorbereiding van de renovatie van de kleedaccommodaties in Goirle is gestart. Afronding daarvan is gepland voor 2013. De renovatie van de natuurgrasvelden volgt in de komende jaren.

4.10.3.6 Speeltoestellen

Op basis van de jaarlijkse inspectie van de speelruimtes door ABOS is gebleken dat in de periode van 2008 tot 2020 een structurele vervanging van de speeltoestellen, die zijn geplaatst in de jaren-90, nodig is. In de komende jaren zijn vervangingsinvesteringen eigenlijk noodzakelijk, omdat in de afgelopen jaren al extra veel onderhoudskosten zijn gemaakt om de toestellen veilig en bruikbaar te kunnen houden. Gedurende de jaren 2009 – 2012 zou hiervoor een totaal bedrag van € 300.000,00 benodigd zijn. In het kader van de bezuinigingsopgave waar de gemeente zich voor gesteld ziet, is het onderhoudsbudget voor speeltoestellen met ca. 20% verlaagd. Dit heeft als direct gevolg dat het areaal in de komende jaren met ca. 20 % zal moeten afnemen. Hierbij wordt gewerkt volgens het principe: 'afgekeurde toestellen niet vervangen'. De herijking van het speelruimtebeleid is in 2012 gestart. In afwachting van de resultaten zijn in 2012 geen toestellen vervangen. Beoordeeld wordt welke speelvoorzieningen in Goirle en Riel kunnen vervallen. Uitgangspunt hierbij is dat de totale waarde van het speeltoestellenareaal met 20% afneemt. Het vervangingsbudget van 2012 (van € 30.000,00) wordt in 2013 ingezet om de omvorming van het areaal te kunnen bekostigen.

4.10.4 Paragraaf financiering

4.10.4.1 Inleiding

Algemeen

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) wordt in de in het jaarverslag opgenomen treasuryparagraaf verantwoording afgelegd over de (mate van) realisering van het beleid dat in de treasuryparagraaf bij de begroting was opgenomen. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties:

1. risicobeheer;
2. gemeentefinanciering;
3. kasbeheer;
4. debiteuren- en crediteurenbeheer.

Kaders

Wet Fido

Bij de realisering van het belangrijkste uitgangspunt van de Wet fido, het beheersen van de risico's, hebben de gemeenten te maken met de volgende kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden:

- Alleen voor het uitoefenen van de publieke taak worden leningen aangegaan, worden middelen uitgezet (uitlenen en beleggen) en worden garanties verstrekt;
- Het is toegestaan om derivaten te hanteren en (overtollige) middelen te beleggen anders dan ten behoeve van de publieke taak als deze beleggingen of derivaten een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- De kasgeldlimiet voor de netto-vlottende schuld;
- De renterisiconorm voor de vaste schuld.

Financiële verordening

Verder is nog van belang te vermelden hetgeen ter zake is neergelegd in artikel 3.6 van de Financiële verordening van de gemeente Goirle. Ingevolge dat artikel draagt ons college bij de uitoefening van de financieringsfunctie (treasury) zorg voor:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- Het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
- Het zoveel mogelijk beperken van kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rendement op uitzettingen;
- Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Treasurystatuut

Ten behoeve van de treasuryfunctie heeft gemeente Goirle in 2012 een nieuw Treasurystatuut vastgesteld. Het nieuwe Treasurystatuut is geactualiseerd op basis van wijzigingen in de Wet financiering decentrale overheden en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. Daarnaast is rekening gehouden met het verplicht schatkistbankieren dat in 2013 zal in gaan.

4.10.4.2 Risicobeheer

Dit onderdeel van de treasuryparagraaf geeft een samenvatting van het gemeentelijk risicoprofiel. De risico's die de gemeente loopt zijn renterisico's op vaste schuld en vlottende schuld, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's.

Omschrijving	Risico (Laag / Gemiddeld / Hoog)
Renterisico vlottende schuld	Laag
Renterisico vaste schulden	Gemiddeld
Kredietrisico	Gemiddeld
Liquiditeitsrisico	Laag
Koersrisico	Laag
Debiteurenrisico	Laag

Hierna wordt nader ingegaan op de diverse risico's.

4.10.4.3 Renterisico vlottende schuld c.q. kasgeldlimiet

Doelstelling

Een doelstelling is om de kortgeld financiering binnen de toegestane kasgeldlimiet te houden. De ruimte van de kasgeldlimiet wordt zo volledig mogelijk benut alvorens wordt overgaan tot consolidatie van de netto vlottende schuld via het aantrekken van nieuwe vaste leningen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Realisatie

Voor 2012 bedroeg de kasgeldlimiet $8,5\% \times \text{€ } 64.010.850,00 = \text{€ } 5.440.925,00$. Het is de gemeente gelukt om in 2012 de kortgeld financiering binnen de toegestane kasgeldlimiet te houden. Dit blijkt uit een toetsing van de werkelijke omvang van de totaal netto vlottende schuld aan de wettelijke norm, zoals weergegeven in tabel 1 van het tabellenoverzicht. Het rente risico op kortlopende schulden is hiermee afdoende afgedekt en is in bovengenoemde samenvatting gekwalificeerd als laag.

4.10.4.4 Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

Doelstelling

Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm in beginsel niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend aan de hand van een percentage (voor gemeente 20%) van de jaarbegroting van de gemeente. Het feitelijk renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de leningenportefeuille in enig jaar geherfinancierd moet worden uit aangetrokken nieuwe vaste leningen en voor welk deel van de vaste schuld de gemeente een wijziging van de rente op basis van de leningvoorwaarden niet kan beïnvloeden.

Realisatie

Overzicht 1. Renterisiconorm en renterisico 's vaste schuld 2012	
	Bedragen in euro's (x 1.000)
1 Renteherzieningen	0
2 Aflossingen	862
3 Renterisico (1 + 2)	862
4 Renterisiconorm	12.802
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	11.940
5b Ruimte boven renterisiconorm (3 > 4)	
Berekening renterisiconorm	
4a Percentage	20%
4b Begrotingstotaal 2012	64.011
4 Renterisiconorm (4a x 4b/100)	12.802

De gemeente voldeed gedurende het afgelopen jaar ruimschoots aan de renterisiconorm. In tabel 2 van het tabellenoverzicht aan het slot van deze paragraaf staat ook de verwachte renterisiconorm voor de jaren 2013 tot en met 2015 weergegeven. Met deze tabel wordt voldaan aan de verplichte rapportage over het renterisico op de vaste schuld.

Vooruitblik

Uit tabel 2 blijkt dat er in 2014 een renteherziening voor een lening komt die op dat moment een restschuld heeft van € 346.000,00. Het risico is dus beperkt. Op grond hiervan is de risicokwalificatie gemiddeld benoemd.

4.10.4.5 Kredietrisicobeheer

Doelstelling

Het kredietrisico op rechtstreeks door de gemeente verstrekte leningen wordt beheerst door alleen leningen te verstrekken aan toegestane instellingen die het (maatschappelijk) belang van Goirle dienen. Het verstrekken van geldleningen aan toegestane instellingen gebeurt rechtstreeks door de gemeente op basis van begrotingen en jaarrekeningen waaruit blijkt dat de leningsverplichtingen kunnen worden opgebracht.

Realisatie

In tabel 3 van het tabellenoverzicht aan het slot van deze paragraaf is weergegeven dat per 31-12-2012 een totaalbedrag van € 2.758.792,00 aan leningen is verstrekt aan instellingen. De afdekking van de risico's is als volgt:

- Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting: € 1.812.997,00. De stichting is in het leven geroepen om middels "revolving funding" - beschikbaar gesteld door deelnemende partijen waaronder onze gemeente - onder meer hypotheek te verstrekken aan starters (met de woning als zekerheidsstelling);

- Instellingen die het maatschappelijk belang van Goirle dienen: totaalbedrag € 945.794,00. Voor een tweetal leningen binnen dit totaalbedrag geldt een kwijtschelding na de looptijd van 40 jaar. Hiervoor is een voorziening gevormd tot hetzelfde bedrag van die leningen te weten € 275.898,00. Voor het resterend bedrag van € 669.896,00 voorzien de exploitaties van een drietal instellingen in de leningsverplichtingen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat het risico van een tweetal leningen aan een instelling tot een bedrag van € 246.801,00, gekwalificeerd dient te worden als bovengemiddeld, ondanks dat de huidige exploitatiecijfers ruimte laten voor de leningsverplichtingen. Zie hiervoor overigens ook de paragraaf "Weerstandvermogen". Als geheel is de risicokwalificatie gemiddeld benoemd.

4.10.4.6 Gemeentefinanciering

In de begroting 2012 was een financieringstekort berekend per 1 januari 2012 van € 16,752 miljoen.

Gebleken is dat dit tekort zich feitelijk bij de berekening van de renteomslag heeft beperkt tot € 2,902 miljoen, hetgeen binnen de kaskredietlimiet van de rekening courant ad € 5,441 miljoen is. Het lagere financieringstekort komt door de volgende 3 oorzaken:

1. de werkelijke kapitaaluitgaven 2012 zijn € 6,4 miljoen lager dan begroot;
2. de werkelijke uitgaven grondexploitatie 2012 zijn € 2,7 miljoen lager dan begroot;
3. de stand van de reserves en voorzieningen per 31-12-2012 is werkelijk € 4,7 miljoen hoger dan begroot.

Lagere uitgaven betekent automatisch een lager financieringstekort. Een hogere stand van reserves en voorziening betekent dat de gemeente minder extern hoeft te financieren en dus een lager financieringstekort.

Aan het slot van deze paragraaf zijn de tabellen 4 en 5 opgenomen die een inzicht geven in onderdelen van de financieringspositie van de gemeente. In tabel 4 wordt inzicht gegeven in de mutaties van de gemeentelijke leningenportefeuille in 2012; in tabel 5 wordt de samenstelling en de grootte weergegeven van de door de gemeente uitgezette gelden (beleggingen en verstrekte geldleningen).

4.10.4.7 Kasbeheer

Cashmanagement

- De gemeente heeft een rekening-courantverhouding met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Via de hoofdrekening bij de BNG vinden verplicht alle verrekeningen met het rijk plaats. In het kader van een met de BNG afgesloten Overeenkomst Financiële Dienstverlening wordt het elektronische betalingsverkeer zoveel mogelijk geconcentreerd via deze bank. Door koppeling van de gemeentelijke hoofdrekening met enkele nevenrekeningen wordt bereikt dat een eventuele roodstand op de hoofdrekening automatisch gecompenseerd wordt met tegoeden op de nevenrekeningen waardoor rentekosten worden beperkt. Aan het eind van elke maand vindt automatische overboeking plaats van de saldi van de nevenrekeningen naar de hoofdrekening van de gemeente.
- Ter uitvoering van de in het gemeentelijk treasurystatuut opgenomen bepalingen ter zake van saldo-regulatie heeft de gemeente sinds medio 2003 nog maar één gewone rekening bij een plaatselijke bank voor opname van contant geld c.q. afstorting van overtollige contante kasmiddelen en voor het doen van contante betalingen.

4.10.4.8 Koersrisico's

Doelstelling

De aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen nominale waarde zodat er (nagenoeg) geen koersrisico wordt gelopen. De gemeente is in het bezit van aandelen en obligaties die zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tot een totaalbedrag van € 256.100,00:

- 12.636 aandelen BNG à € 2,50.
- 4 obligaties Willem II, per stuk van € 2.268,90.
- 40 aandelen Brabant Water, per aandeel € 223,41.
- 450 aandelen TWM Holding, waarde per aandeel is € 453,78.

Realisatie

Geconcludeerd kan worden voor de totale portefeuille dat de werkelijke waarde structureel hoger is dan de in de administratie opgenomen nominale waarde; dit is met name van toepassing op de aandelen TWM Holding. Zie hiervoor ook het gestelde in de paragraaf "Weerstandsvermogen". Op grond hiervan is de risicokwalificatie laag benoemd. In 2012 is een obligatie van Willem II uitgeloot om afgelost te worden. De gemeente Goirle heeft hier gebruik van gemaakt, hierdoor is de omvang van obligaties in 2012 met € 2.269,00 afgenomen.

4.10.4.9 Debiteurenbeheer

Doelstelling

Het invorderingsbeleid is erop gericht tijdig onderscheid te kunnen maken tussen courante debiteuren en dubieuze debiteuren. Conform de beleidsregel dubieuze debiteuren wordt een vordering als dubieus aangeduid en gemuteerd in de voorziening indien de vordering:

- in handen van de deurwaarder wordt gegeven, of;
- twee maal de betalingstermijn open staat zonder dat deze in handen van de deurwaarder is, of;
- in een faillissement is opgenomen, of;
- in aanmerking komt voor de regeling schuldsanering.

Met deze uitgangspunten wordt bereikt dat de lasten van oninbaarheid gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Realisatie

De totale omvang van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt per 31-12-2012 € 134.161,24 (2011: € 91.514,03). Geconcludeerd kan worden dat het risico dat voor het totaal als gemiddeld wordt gekwalificeerd op grond van de genoemde systematiek afdoende is afgedekt.

4.10.4.10 Renteontwikkelingen

Doelstelling

Om bij de inzet van financierings- en beleggingsinstrumenten binnen beheersbare risico's de opbrengsten verder te kunnen optimaliseren c.q. de rentekosten te kunnen verlagen worden de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt continu gevolgd.

Realisatie

Bij het opstellen van de begroting 2012 is in eerste instantie uitgegaan van een rekenrente van 5,0%. Dit resulteerde in een geprognosticeerde renteomslag van 2,29%. Later is de rekenrente gecorrigeerd naar 4,75% met een geprognosticeerde renteomslag van 2,02%.

In werkelijkheid lag het gemiddelde rentepercentage voor het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen 1,286% lager, gemiddeld op 3,464%. Ook de gemiddelde stand van de Euribor-rente was in 2012 lager dan begroot. Dit heeft ervoor gezorgd dat ook de rentelasten voor kort geld (het rekening-courantkrediet) lager zijn uitgevallen dan geraamd.

Deze lagere rentelasten incl. het afsluiten van een langlopende geldlening van 5 jaar tegen 0,99% in november 2012 leverde voor 2012 een renteomslag op van 0,31%.

4.10.4.11 Door de gemeente gewaarborgde geldleningen

Doelstelling

De door de woningbouwstichting Leystromen aangegane leningen worden door de gemeente gewaarborgd, alsmede bestaat de mogelijkheid aanvragen daartoe te honoreren van instellingen die het (maatschappelijk) belang van Goirle dienen. Het waarborgen van geldleningen voor instellingen gebeurt op basis van begrotingen en jaarrekeningen waaruit blijkt dat de leningsverplichtingen kunnen worden opgebracht.

Voor de leningen van de Woningbouwstichting is de volgorde van aansprakelijkheid de volgende:

- Stichting Leystromen;
- Centraal volkshuisvestingsfonds;
- Gemeente en rijk gelijkelijk.

Realisatie

In 2012 zijn geen nieuwe geldleningen gewaarborgd. Door aflossingen is de gemeentelijke waarborg met € 3.744.799,00 afgenomen. In totaal bedraagt het saldo aan gewaarborgde leningen per 31 december 2012 € 118.470.025,00. Omdat voor de garanties in de woningbouw het WSW het eerste risico loopt wordt voor de gemeente uitgegaan van een bedrag van € 59.260.086,00, zijnde 50% van het totaal. Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening worden geen noemenswaardige risico's aanwezig geacht.

4.10.4.12 Tabellenoverzicht

Tabel 1 Renterisico vlottende schuld c.q. de kasgeldlimiet				
Bedragen per kwartaal (x € 1.000)	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Omvang begroting 2012	64.011	64.011	64.011	64.011
Toegestane kasgeldlimiet (1)				
- in procenten van de grondslag	8,5 %	8,5 %	8,5 %	8,5 %
- in bedrag	5.441	5.441	5.441	5.441
Omvang vlottende korte schuld (2)				
- opgenomen gelden < 1 jaar	0	0	0	0
- schuld in rekening-courant	3.676	4.140	2.612	3.189
- gestorte gelden door derden < 1 jaar	0	0	0	0
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0	0	0	0
Totaal vlottende korte schuld (2)	3.676	4.140	2.612	3.189
Vlottende middelen (3)				
- contanten in kas	13	7	8	10
- tegoeden in rekening-courant	20	449	712	163
- overige uitstaande gelden < 1 jaar	0	0	0	0
Totaal vlottende middelen (3)	32	456	720	173
Toets kasgeldlimiet				
- totaal netto vlottende schuld: (2) - (3) = (4)	3.644	3.684	1.892	3.016
- toegestane kasgeldlimiet (1)	5.441	5.441	5.441	5.441
Ruimte (1) - (4)	1.797	1.757	3.549	2.425

Tabel 2 Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld.

	Bedragen x € 1.000	2012	2013	2014	2015
1a.	Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	346	0
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
2	Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	346	0
3a	Nieuw aangetrokken vaste schuld	5.000	0	0	0
3b	Nieuw uitgezette lange leningen	0	0	0	0
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld (3a - 3b)	5.000	0	0	0
5	Betaalde aflossingen	862	1.863	1.863	13.564
6	Herfinanciering (laagste van 4 en 5)	862	0	0	0
7	Renterisico's op vaste schuld (2 + 6)	862	0	346	0
8	<u>Berekening renterisiconorm</u>				
10	Begrotingstotaal per 1 januari	64.011	55.071	55.351	54.619
11	Het vastgestelde percentage ter zake	20	20	20	20
12.1	Renterisiconorm: (10 x 11/100)	12.802	11.014	11.070	10.923
	<u>Toets renterisiconorm</u>				
12.2	Renterisiconorm	12.802	11.014	11.070	10.923
7	Renterisico's op vaste schuld	862	0	346	0
9a	Ruimte onder renterisiconorm (12 - 7)	11.940	11.014	10.724	10.923

Tabel 3 Kredietrisico op verstrekte gelden

Risicogroep	met/zonder hyp.zekerheid	bedrag 1/1 (x € 1.000)	bedrag 31/12 (x € 1.000)	bedrag 31/12 in % van totaal
1. Gemeenten/provincies	n.v.t.	0	0	0 %
2. Overheidsbanken	n.v.t.	0	0	0 %
3. Woningcorporaties met garanties WSW	n.v.t.	0	0	0 %
4. Semi-overheidsinstellingen	n.v.t.	0	0	0 %
5. Financiële instellingen	n.v.t.	0	0	0 %
6. Overige toegestane instellingen vlgs statuut	n.v.t.	2.767	2.759	100 %
7. Niet toegestane instellingen vlgs statuut	n.v.t.	0	0	0 %
Totaal per 1-1 en 31-12		2.767	2.759	100 %

Tabel 4 Mutaties en stand leningenportefeuille (opgenomen gelden)

	Bedrag (x € 1.000)
Stand per 1 januari 2012:	
1. leningen	25.174
2. nieuwe leningen	5.000
3. reguliere aflossingen	862
4. vervroegde aflossingen	0
5. Stand leningen per 31 december 2012: (1 + 2 - 3 - 4)	29.312

Tabel 5 Mutaties in uitzettingenportefeuille		Bedrag (x € 1.000)
Stand per 1 januari 2012:		
1.	beleggingen	256
2.	verstrekte geldleningen	2.767
3.	nieuwe beleggingen	0
4.	nieuwe verstrekke geldleningen	0
5.	verzilverde beleggingen	0
6.	reguliere aflossingen	11
7.	vervroegde aflossingen	0
Stand per 31 december 2012:		3.012
8.	beleggingen (1 + 3 - 5)	253
9.	verstrekke geldleningen (2 + 4 - 6 - 7)	2.759
Totaal		3.012

Tabel 6 Inzake aandelen en deelnemingen:		01-01-2012	31-12-2012
1.	nv Bank Nederlandse Gemeenten	31.590	31.590
2.	Willem II	11.345	9.075
3.	Aandelen Brabant Water	8.937	8.937
4.	TWM Holding BV	204.201	204.201
Totaal boekwaarde aandelen / deelnemingen		256.072	253.803

Tabel 7 Door de gemeente gewaarborgde geldleningen (x € 1.000)				
Doelgroep	medeborgstelling door	percentage borging	bedrag per 01-01-2011	bedrag per 31-12-2011
1. sport, sociaal cultureel werk en zorg		100%	70	50
idem		50%	91	84
2. woningbouw (Woonst. Leystromen)	Stichting W.S.W.	50%	60.981	59.126
Totaal			61.142	59.260

4.10.5 Paragraaf bedrijfsvoering

4.10.5.1 Visie op de bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is geen doel op zich, het is een belangrijk middel om de resultaten die het bestuur wil bereiken ook daadwerkelijk te realiseren. Een beleidsinhoudelijke visie en een visie op de organisatie vormen een samenhangend geheel.

Zoals in het programma Bestuur al is aangegeven is in 2012 op managementniveau nadrukkelijk een start gemaakt met het werken aan een nieuw dienstverleningsconcept. Wij zijn van mening dat de organisatie tijdig moet inspelen op veranderende ontwikkelingen. De voornaamste daarvan zijn: afnemende financiële middelen als gevolg van noodzakelijke bezuinigingen, de krimp van de bevolking in toekomstig perspectief en de opkomst van tal van technologische ontwikkelingen (digitalisering werkprocessen, opkomst sociale media etc.).

Onze dienstverlening wordt over het algemeen door onze inwoners als prima gekwalificeerd. Uit verschillende onderzoeken (Waarstaatjegemeente, klanttevredenheidsonderzoeken burgerzaken, Wmo, etc.) blijkt dat onze burgers tevreden zijn; mensen worden goed en naar hun oordeel snel genoeg geholpen. Toch is er een aantal redenen waarom we niet stil kunnen blijven zitten en we juist nu focus moeten aanbrengen waarop we -qua dienstverlening- ons nu ècht gaan richten de komende jaren:

- De samenleving vraagt op andere tijdstippen dienstverlening van de overheid. Men verlangt snellere dienstverlening en 24-uurs toegankelijke dienstverlening. Daar waar de analoge dienstverlening zich nu nog met name richt op kantoortijden, neemt de vraag toe (denk aan tweeverdieners) naar dienstverlening juist buiten kantoortijden.
- Er is steeds minder geld beschikbaar; door de economische crisis moet het anders. Op termijn wordt onze huidige maatschappij en de wijze waarop wij nu 'de dingen met elkaar doen' onbetaalbaar. "Kantelingen" en "de verantwoordelijkheid teruggeven aan de samenleving" en "Goed voor mekaar".
- We vergrijzen; er komen in rap tempo meer ouderen en gepensioneerden bij. Steeds meer mensen verrichten geen betaalde arbeid meer.
- Social media zijn nu al niet meer weg te denken uit onze maatschappij en ze zullen ze in toenemende mate daarop van invloed zijn of zelfs bepalend zijn. De samenleving wordt daardoor steeds meer een "netwerksamenleving".
- Als gevolg van de toenemende digitalisering kan een afname van de "monopoliepositie" van gemeenten optreden. Inwoners, bedrijven en instellingen zijn dan steeds minder afhankelijk van de dienstverlening van hun eigen gemeente, maar worden mogelijk vrijer in hun keuze. Men kan ook elders steeds gemakkelijker terecht.
- Het tempo waarin onze maatschappij verandert, neemt exponentieel toe. Wat vandaag nog als revolutionair wordt beschouwd, is morgen "heel normaal". En dat gaat steeds sneller.

Wanneer we met onze dienstverlening aansluiting willen blijven houden bij "de verwachtingen van onze maatschappij", zullen we nu na moeten denken of, en zo ja hoe, we de dingen anders gaan aanpakken; mee met de ontwikkelingen. In 2013 zal verder worden gekoerst op het uitwerken van onze ambities, het daaraan koppelen van doelstellingen en te behalen resultaten.

4.10.5.2 Organisatie en het personeelsbeleid

Zoals in de vorige paragraaf verwoord, is de ambtelijke organisatie ingericht volgens het directiemodel. Aan het hoofd van deze organisatie staat de directie die bestaat uit de gemeentesecretaris/algemeen directeur die de eindverantwoordelijkheid draagt en een adjunctdirecteur-controller.

In deze jaarrekening is onder 2. Bestuurlijke Structuur een organogram opgenomen waarbij schematisch de opbouw van de organisatie is weergegeven.

Samenwerking

Goirle werkt op diverse punten samen met andere gemeenten, doch blijft kritisch op deze samenwerking. Uiteindelijk moet de samenwerking resultaat hebben.

Op tal van terreinen is in 2012 bewust gezocht naar verdergaande samenwerking. Wij verwijzen hier naar het programma Bestuur waar wij duiden op het proces van intergemeentelijke samenwerking.

Interne bedrijfsvoering

De personeelsformatie is stabiel te noemen.

Op 31 december 2010 bedroeg de vastgestelde formatie 119,49 fte.

Op 31 december 2011 bedroeg de formatie 120,20 fte.

Op 31 december 2012: 119,59 fte

En voor 2013 is een formatie van 118,63 fte vastgesteld op basis van de begroting voor dat jaar.

In het verslagjaar hebben zich enkele langdurige ziektegevallen binnen de personeelsformatie voorgedaan. De omvang van de formatie is dermate krap dat dit onmiddellijk gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering. Waar nodig maken wij keuzes ten aanzien van prioritering van bedrijfsprocessen.

Met het op ons afkomen van nieuwe taken die door het rijk worden overgedragen naar gemeenten mag worden verwacht dat ons personeelsbestand de komende jaren zal gaan toenemen.

Huisvesting

Zoals elders in deze jaarrekening is aangegeven is het gemeentehuis in 2012 ingrijpend verbouwd. We beschikken nu over een goed geoutilleerd kantoor dat voldoet aan alle geldende eisen.

4.10.5.3 Planning en control

De uitkomst van de interim controle over het jaar 2012 is ontvangen in februari 2013.

De management letter geeft een positief beeld over de wijze waarop onze organisatie de administratieve organisatie en de interne beheersing heeft vorm gegeven. Gerapporteerd is dat over het algemeen de processen van onze gemeente in basis op orde zijn. De aandachtspunten die nog bijdragen aan een verdere verbetering van procesbeheersing zijn in de rapportage geduid in een tabel met detailbevindingen, die door ons van een reactie zijn voorzien. Bij de bestuurlijke aandachtspunten is geduid dat de realisatie van de geplande bezuinigingen op schema ligt en er sprake is van een sluitende meerjarenbegroting. Aandacht wordt gevraagd voor het blijven volgend van het proces van uitbesteding van belastingwerkzaamheden, de grondexploitatie en de transitie jeugdzorg.

De bedrijfsvoeringmonitor geeft geen enkel oordeel dat in de categorie rood (niet voldoende) of oranje (meerder aandachtspunten voor verbetering).

In het verslagjaar heeft de aanbesteding van de accountantsdiensten voor de periode 2013-2016 plaatsgevonden. Ernst & Young is onze accountant voor genoemde periode.

4.10.5.4 Informatisering en automatisering

In 2012 is een nieuw datadistributiesysteem geïmplementeerd. Dit is onmisbaar om vorm te kunnen geven aan het stelsel van basisregistraties. In het WOZportaal is eHerkenning ingevoerd, om ook organisaties en bedrijven toegang te kunnen geven.

Het aantal digitale formulieren op de website is stabiel gebleven. Er is wel meer gebruik van gemaakt: 181 keer tegenover 165 keer in 2011.

4.10.5.5 Onderzoeken naar rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

Jaarlijks wordt op grond van artikel 213a GW een aantal onderzoeken uitgevoerd.

Voor het jaar 2012 was voorzien in:

1. Afronding van het in december 2011 gestarte onderzoek naar klachten / meldingen m.b.t. de openbare ruimte. Rapportage over dit onderzoek is uitgebracht in april 2012.
2. Een onderzoek naar de afdoening van bezwaarschriften. Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Eindrapportage heeft plaats gevonden op 5 februari 2013.
3. Een onderzoek naar de archivering van stukken. Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden. Er is sprake van tijdsgebrek als gevolg van ziekte. Voorts ligt er een raadsopdracht tot onderbouwing van een kredietaanvraag voor het traject van digitalisering van het archief. In afwachting van de uitwerking van dit voorstel ligt het niet voor de hand dit geplande onderzoek thans uit te voeren.

In de vergadering van het audit-comité van 23 januari 2013 is de suggestie geopperd te reflecteren op de reeks van onderzoeken in de afgelopen jaren en na te gaan in hoeverre er iets gedaan is met de adviezen, aanbevelingen en verbetervoorstellen. Dit advies is overgenomen.

4.10.6 Paragraaf verbonden partijen

De gemeente Goirle heeft bestuurlijke en/of financiële belangen bij een aantal verbonden partijen waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Goirle zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangen die met de diverse verbonden partijen zijn gediend en de relatie met de in de begroting opgenomen doelstellingen.

Onder verbonden partijen worden verstaan: *"Alle partijen waarmee de gemeente verbonden is vanwege de aanwezigheid van zowel een bestuurlijk als een financieel belang"*.

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: *"Een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht"*.

Met een financieel belang wordt verstaan: *"De gemeente heeft middelen ter beschikking gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente"*.

4.10.6.1 Gemeentelijk beleid

Conform het BBV, artikel 15, bevat de paragraaf verbonden partijen tenminste:

- a) de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- b) de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De meeste verbonden partijen hebben een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen komt bij besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde op grond van de visie en/of de doelstellingen van de deelneming. Bij de in deze paragraaf genoemde verbonden partijen wordt aangegeven met welke programma er een relatie is.

Beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

De kaders omtrent de wijze waarop met verbonden wordt omgegaan en samengewerkt zijn vastgelegd in de Nota Verbonden Partijen, die op 16 mei 2006 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze nota staan de bestuurlijke, organisatorische en financiële uitgangspunten (kaders) voor de verbonden partijen.

In deze paragraaf neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval van elke verbonden partij op:

- a) de naam en vestigingsplaats;
- b) het financieel belang van de gemeente;
- c) de zeggenschap van de gemeente;
- d) het publiek belang dat wordt gediend met de deelname.

4.10.6.2 Onze verbonden partijen

Binnen de gemeente Goirle kennen we de volgende verbonden partijen:

Regio Hart van Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester M.G. Rijsdorp.
Zeggenschap:	Onze burgemeester vertegenwoordigt het gemeentebestuur van Goirle in het algemeen bestuur van Hart van Brabant. Ieder van de acht deelnemende gemeenten heeft daarin één stem.
Openbaar belang:	De regeling heeft als doel om vanuit het beginsel van autonomie van het lokale bestuur: <ul style="list-style-type: none"> - een overlegstructuur in te stellen en in stand te houden, die dient om de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vorm te geven; - rechtens verantwoording af te kunnen leggen over de besteding van (subsidie)gelden die door andere overheden, instellingen en/of bedrijven met het oog op die samenwerking worden toegekend; - samen te werken om regionale opgaven te identificeren en op basis daarvan gezamenlijke projecten te definiëren, initiëren en uit te voeren.
Relatie met programma:	1
Financieel belang:	Bijdrage naar rato van het aantal inwoners (t-1).
Bijdrage 2012	€ 9.516,30.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 1.150.337,00	€ 1.132.835,00	€ 1.161.302,00

Gemeentelijk risico: Gelet op het vermogen en de jaarlijkse bijdrage is het risico niet groot.

Toekomstige verwachting:

De gemeentelijke samenwerking in Midden-Brabant heeft onder de noemer Hart van Brabant een stevige impuls gekregen. Eind 2011 werd de regionale werkagenda vastgesteld en in 2012 zijn voor de geprioriteerde projecten startdocumenten geschreven en zaken in gang gezet. Omdat deze ontwikkelingen meer middelen vergen dan voorheen voor de lichte overlegstructuur het geval was, is de gemeentelijke bijdrage per inwoner voor 2013 aanmerkelijk verhoogd. Daarnaast is een bedrag van € 842.372,00 uit de reserve BWS-gelden toegewezen aan activiteiten ter realisatie van de werkagenda. Dit zal leiden tot een daling van het eigen vermogen over 2012.

Uit het meerjarenperspectief als geschetst in de begroting 2013 van Hart van Brabant blijkt dat ook in 2014 en 2015 een verdere stijging van de bijdrage per inwoner noodzakelijk wordt geacht. De gemeenteraad heeft alleen ingestemd met de hogere bijdrage 2013.

Samenwerkingsverband Midden-Brabant (SMB) i.l. (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester M.G. Rijsdorp.
Zeggenschap:	Op basis van vertegenwoordiging.
Openbaar belang:	Was een Samenwerkingsverband van gemeenten binnen Midden-Brabant.
Relatie met programma:	1
Financieel belang:	Bedrag per inwoner.
Bijdrage 2012	Nihil.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend

Gemeentelijk risico: Het Samenwerkingsverband Midden-Brabant (SMB) is in liquidatie. De verwachting dat er zich risico's voordoen is te verwaarlozen.

Toekomstige verwachting: Nadat de liquidatie is voltooid zal deze verbonden partij uit deze lijst verdwijnen.

Bestuursacademie Zuid-Nederland in liquidatie (Tilburg)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiger: Burgemeester M.G Rijsdorp.

Zeggenschap: Geen, na afvloeiing van personeel wordt het resterende vermogen onder de deelnemers verdeeld (naar rato).

Openbaar belang: Was een instituut voor de opleiding voor medewerkers van gemeenten.

Relatie met programma: 1

Financieel belang: Aandeel in vermogen na liquidatie. Uit dit vermogen worden nog wachtgelden betaald.

Bijdrage 2012: Nihil.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 605.564,00	€ 570.346,00	€ 530.370,00

Gemeentelijk risico: De Bestuursacademie Zuid-Nederland is in liquidatie. De verwachting dat er zich risico's voordoen is te verwaarlozen.

Toekomstige verwachting: Nadat de liquidatie is voltooid zal deze verbonden partij uit deze lijst verdwijnen. Verwachting is dat de liquidatie afgerond wordt in 2013.

Zorgverzekering Ambtenaren Nederland (IZA) in liquidatie (Tilburg)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiger: Burgemeester M.G Rijsdorp.

Zeggenschap: Geen, na afvloeiing van personeel wordt het resterende vermogen onder de deelnemers verdeeld (naar rato).

Openbaar belang: Ziektekostenverzekering voor ambtenaren.

Relatie met programma: 1

Financieel belang: Aandeel in vermogen na liquidatie. Uit dit vermogen worden nog wachtgelden betaald.

Bijdrage 2012: Nihil.

Opbrengst 2012: In 2012 is in verband met de liquidatie een 2^e tranche uitgekeerd van € 18.435,00.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend

Gemeentelijk risico: De IZA is in liquidatie. De verwachting dat er zich risico's voordoen is te verwaarlozen.

Toekomstige verwachting: Nadat de liquidatie is voltooid zal deze verbonden partij uit deze lijst verdwijnen. Verwachting is dat de liquidatie is afgerond in 2014.

Samenwerking ICT met Tilburg (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling (lichte).
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester M.G Rijsdorp.
Zeggenschap:	Er is geen bestuur waar de gemeente aan deelneemt. Er is sprake van een lichte gemeenschappelijke regeling, met onderliggend contract en bijlagen.
Openbaar belang:	Samenwerking op terrein van ICT.
Relatie met programma:	1
Financieel belang:	Bijdrage in de kosten lichte gemeenschappelijke regeling.
Bijdrage 2012	€ 640.311,94.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gemeentelijk risico:	Jaarlijks is een bedrag verschuldigd aan de gemeente Tilburg. Het jaarlijks budget wordt aangepast vanwege prijsstijgingen en mogelijk andere autonome factoren.
Toekomstige verwachting:	Er wordt in 2013 besloten of ook de mobiele telefonie in het contract wordt ondergebracht.

Politie Regio Midden en West-Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Wettelijke taak politie.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester M.G Rijsdorp.
Zeggenschap:	Burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Zij kan als hoofd van politie deze dienst inzetten. Verder is er sprake van bestuurlijke zeggenschap.
Openbaar belang:	Openbare orde en veiligheid.
Relatie met programma:	2
Financieel belang:	Nihil.
Bijdrage 2012	Nihil.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gemeentelijk risico:	Het risico voor de gemeente is beperkt.
Toekomstige verwachting:	Gelet op de vorming van de nationale politie zal deze verbonden partij in 2013 worden vervangen door de nationale politie, bestaande uit 10 regio's in plaats van de huidige 25 regio's.

Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester M.G Rijsdorp.
Zeggenschap:	Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	(verplichte) Samenwerking op het terrein van openbare veiligheid.
Relatie met programma:	2
Financieel belang:	Jaarlijkse bijdrage o.b.v. inwoneraantal.
Bijdrage 2012	€ 932.720,00.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet bekend	€ 925.508,00	€ 719.244,00

Gemeentelijk risico: De risico's worden beperkt ingeschat. Bij de Veiligheidsregio is een reserve ingesteld om de jaarlijkse batige dan wel nadelige saldi te muteren. De reserve exploitatieresultaat bedraagt maximaal 1% van de omzet van de begroting.

Toekomstige verwachting: De bijdrage per inwoner zal jaarlijks stijgen als gevolg van autonome ontwikkelingen zoals loon -en/of prijsstijgingen.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (Tilburg)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.
 Bestuurlijke vertegenwoordiger: Wethouder J.J.W.M. Sperber.
 Zeggenschap: Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.
 Openbaar belang: Samenwerking op het terrein van gezondheidszorg.
 Relatie met programma: 5
 Financieel belang: Bijdragen in de gemeenschappelijke regeling.
 Bijdrage 2012: 0,00.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 10.462.181,00	€ 11.620.070,00	€ 8.704.722,00

Gemeentelijk risico: De risico's worden beperkt ingeschat.

Toekomstige verwachting: Voor de jaren 2011 tot en met 2013 is geen bijdrage verschuldigd. De verwachting is dat er vanaf 2014 wel weer een bijdrage betaald moet gaan worden.

Welstandszorg Noord-Brabant in liquidatie ('s-Hertogenbosch)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.
 Bestuurlijke vertegenwoordiger: Wethouder J.A.M. Verhoeven.
 Zeggenschap: Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.
 Openbaar belang: Samenwerking op het terrein van welstandstoezicht.
 Relatie met programma: 4
 Financieel belang: Bedrag per inwoner.
 Bijdrage 2012: € 23.868,25.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend

Gemeentelijk risico: Deze verbonden partij is in liquidatie. De verwachting dat er zich risico's voordoen is te verwaarlozen.

Toekomstige verwachting: Nadat de liquidatie is voltooid zal deze verbonden partij uit deze lijst verdwijnen.

GGD Hart van Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder J.J.W.M. Sperber.
Zeggenschap:	Zitting in bestuur gemeenschappelijke regeling.
Openbaar belang:	Samenwerking op het gebied van de openbare gezondheidszorg.
Relatie met programma:	5
Financieel belang:	Bedrag per inwoner.
Bijdrage 2012	€ 292.482,11.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 12.548.033,00	€ 13.668.757,00	€ 12.427.610,00

Gemeentelijk risico:	Jaarlijks krijgen de gemeenten de financiële stukken zoals de begroting, voorjaarsnota en jaarrekening. De gemeente betaalt een bedrag per inwoner. Gelet op het vermogen van de GGD is het risico minimaal.
Toekomstige verwachting:	De bijdrage zal stijgen binnen de afgesproken kaders.

Diamant-groep (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder J.J.W.M. Sperber.
Zeggenschap:	Zitting in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
Openbaar belang:	Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening.
Relatie met programma:	6
Financieel belang:	Bijdrage in het (mogelijk) nadelig resultaat.
Bijdrage 2012	Verantwoorde bijdrage € 3.867.034,00. Verantwoorde rijksuitkering is hetzelfde bedrag.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 4.900.000,00	€ 5.200.000,00	€ 3.960.000

Gemeentelijk risico:	De rijksuitkering die gemeente Goirle voor de sociale werkvoorziening krijgt wordt doorgesluisd als bijdrage aan de Diamantgroep. Het kan echter zo zijn dat de Diamant-groep in een jaar meer uitgaven heeft dan de ontvangen rijksuitkeringen met een nadelig resultaat als gevolg. De deelnemende gemeenten zullen naar rato van het aantal SW-ers moeten bijdragen in een eventueel nadelig resultaat van de Diamant-groep. Door de verwachte rijksbezuinigingen neemt de kans op een nadelig resultaat toe.
----------------------	--

Toekomstige verwachting:	De geplande invoering op 1.1.2013. van de Wet werken naar vermogen is met de val van het kabinet niet doorgegaan. Het nieuwe kabinet heeft aangekondigd om een nieuwe wet (de Participatiewet) in procedure te gaan brengen. Invoering daarvan is beoogd per 1.1.2014. Ook deze wet zal leiden tot samenvoeging van de WWB, de WSW en delen van de Wajong met bezuinigingen op de sociale werkvoorziening. Zodra de aard en omvang daarvan bekend is zullen wij het bestuur van de Diamantgroep vragen om de consequenties daarvan en oplossingsrichtingen in beeld te brengen.
--------------------------	---

NV Brabant Water (Breda)

Aard verbonden partij:	Deelneming.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder Th. van der Heijden.
Zeggenschap:	Aandeelhoudersvergadering.
Openbaar belang:	Veilig stellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied.
Relatie met programma:	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
Financieel belang:	Totale waarde 40 aandelen € 8.936,71.
Opbrengst 2012	Geen dividenduitkering.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 322.226.000,00	€ 359.211.000,00	€ 398.295.000,00

Gemeentelijk risico:	Omdat er geen te ontvangen dividend is geraamd is het risico financieel gering.
Toekomstige verwachting:	De verwachting is dat op termijn Brabant Water een dividend gaat uitkeren.

Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) (Den Haag)

Aard verbonden partij:	Deelneming.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder Th. van der Heijden.
Zeggenschap:	Aandeelhoudersvergadering.
Openbaar belang:	De BNG is de bank voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Relatie met programma:	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
Financieel belang:	Waarde aandelen € 31.590,00 (12.636 x € 2,50 nominaal). De BNG keert jaarlijks dividend uit en levert daarmee een bijdrage aan de algemene middelen.
Opbrengst 2012	€ 14.531,40 (opbrengst door dividenduitkering 2011).

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	€ 2.253.000.000,00	€ 2.259.000.000,00	€ 1.897.000.000,00

Gemeentelijk risico:	Het maximale risico dat de gemeente loopt is het wegvallen van de jaarlijkse dividenduitkering ter hoogte van € 15.000,00.
Toekomstige verwachting:	De dividenduitkering is met ingang van 2011 gehalveerd. De verwachting is dat deze halvering structureel is.

NV TWM (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Deelneming.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder Th. van der Heijden.
Zeggenschap:	Aandeelhoudersvergadering.
Openbaar belang:	Veiligstellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied.
Relatie met programma:	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.
Financieel belang:	Waarde aandelen € 204.201,10 (450 x € 453,78 nominaal).
Opbrengst 2012	Geen dividenduitkering.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2009	2010	2011
	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gemeentelijk risico:
Toekomstige verwachting:

Omdat er geen te ontvangen dividend is geraamd is het risico financieel gering. TWM is feitelijk overgenomen door Brabant Water. Er is echter al jaren een geschil over de vergoeding van de overname van de eigendommen van TWM. Zie ook het volgende onderdeel in deze paragraaf.

4.10.6.3 Nieuwe verbonden partijen

In 2012 zijn de volgende nieuwe verbonden partijen ontstaan:

a. Regio Hart van Brabant.

Bij raadsbesluit van 19 juni 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Regio hart van Brabant. De GR Regio Hart van Brabant is de voortzetting van het ROM (Regionaal Overleg Midden-Brabant).

b. Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

Bij raadsbesluit van 18 september 2012 heeft de gemeenteraad ingestemd met het aangaan door het College van de Gemeenschappelijke Regeling van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant.

4.10.6.4 Beëindiging, wijzigingen of problemen bij bestaande verbonden partijen

Voor de meeste van de hiervoor genoemde verbonden partijen geldt dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die van dien aard zijn dat er sprake zou kunnen zijn van noodzakelijke heroverweging van deelname of wijziging van beleidsinhoudelijke standpunten.

Voor wat betreft de deelname in de TWM Holding geldt dat er wordt gewacht op een gerechtelijke uitspraak omtrent de waarde van de aandelen die in eigendom zijn overgaan naar Brabant Water. Deze uitspraak is voor onze gemeente van groot belang. Zodra de overname door Brabant Water, op basis van gewijzigde wettelijke regelgeving een feit wordt, is onze gemeente geen (mede)eigenaar meer van de TWM.

In deze jaarrekening wordt niet geanticipeerd op een ontvangst van welk bedrag dan ook, dit in afwachting van een gerechtelijk vonnis.

4.10.7 Paragraaf grondbeleid

Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument om het ruimtelijk beleid te verwezenlijken. De beleidskaders voor het gemeentelijk grondbeleid staan in de Nota grondbeleid 2008.

De nota Grondbeleid Gemeente Goirle 2008 is de basis voor een transparante en eenduidige uitvoering van het grondbeleid van de gemeente Goirle. Met de vaststelling van deze nota heeft de gemeenteraad de kaders aangegeven waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijke apparaat het grondbeleid kunnen uitvoeren.

In deze paragraaf wordt per einde boekjaar (31 december 2012) verslag gedaan van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de grondexploitatie van de gemeente Goirle over het afgelopen boekjaar 2012.

Beleidskader

Om de ambitie waar te kunnen maken is het beleidskader vastgelegd in uitgangspunten ofwel 'spelregels' voor het uitvoeren van het grondbeleid. Deze gaan over grondverwerving, kostenverhaal, grondprijzen, (weerstand)reserves, en uitgifte van gronden. Ook zijn de bevoegdheden van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders binnen het grondbeleid aangegeven. In 2012 is de nota Grondbeleid 2008 geevalueerd. In de evaluatie zijn de aanbevelingen die de Rekenkamer in haar onderzoek van 2011 heeft gedaan betrokken. De opzet was om de nieuwe nota Grondbeleid 2012 in december 2012 aan de raad voor te leggen maar dit heeft enige vertraging opgelopen. De nota grondbeleid zal naar verwachting in het voorjaar van 2013 worden vastgesteld.

Macro-economische ontwikkelingen

De crisis op de woningmarkt is in 2012 onverminderd doorgedaan. Het kost veel tijd en energie om afspraken te maken met ontwikkelaars, ook in al langlopende projecten zoals De Boschkens. Bij de nieuwe locaties die in 2012 via de notitie Prioritering woningbouwlocaties met de raad zijn besproken, blijkt ook dat de ontwikkelaars niet staan te trappelen om snel van start te gaan. De raad is hierover in februari 2013 uitgebreid geïnformeerd.

Financieel

Voor de financiële bedrijfsvoering van de grondexploitatie is een werkwijze bepaald die duidelijkheid geeft over:

- grondexploitaties, reserves en voorzieningen, en de rapportering hierover;
- de overdracht van gelden van de algemene reserve grondexploitatie naar de algemene middelen en vice versa;
- en risicomanagement.

Lopende grondexploitaties

Per 1 januari 2012 lopen de volgende gemeentelijke grondexploitaties:

- a) Centrumplan
- b) De Boschkens
- c) Frankische Driehoek
- d) Gemeentewerf Riel
- e) Strategische aankopen
- f) Van Hogendorpplein
- g) De Vierkwartieren III
- h) Ruimte voor ruimte

Wijze van informatie verstrekken over de grondexploitaties

De raad heeft in 2012 twee maal de herziene grondexploitaties kunnen inzien, inclusief de risico-analyses. Naar aanleiding daarvan hebben raadsleden aangegeven dat deze informatie wat beknopter zou mogen en dat zij bij voorkeur zoveel mogelijk openbare informatie ontvangen. Ook zijn voorbeelden daarvoor aangedragen. Hiervan is gebruikt gemaakt bij het opstellen van deze jaarrekening. Onderstaande informatie is daarom anders van opzet als in voorgaande jaren.

Overzicht complexen

Project	Boekwaarde 31-12-2012	Exploitatie-opzet Eindwaarde	Looptijd	Woningen	Afwijkingen	Risico's
Complexen in exploitatie:						
de Boschkens	-7.721.626	1.719.533	2001-2021	900		1.814.000
Centrum deelgebieden	267.156	0	2003-2013	300	*	0
Frankische Driehoek	-1.526.183	21.699	2010-2015	83		90.000
Koningsschild	45.305	30.144	2010-2013	71		0
de VierKwartieren III	-1.565.940	-644.604	2010-2014	44	*	99.000
Heisteeg	-2.649.888	32.998	2011-2018	64		195.000
Totaal	-13.151.176					2.198.000
Complexen niet in exploitatie:						
Strategische aankopen	-602.658	m ² -prijs = € 6,92				
Ontwikkeling Groot Kloosterplein	0		2013			
Vennerode	5.968		2013	32		
Riel Gemeentewerf	157.346		2013	33		
Hoek Tilburgseweg/Kalverstraat	0					
Totaal	-439.344					
Totaal algemeen	-13.590.520					

Toelichting afwijkingen

* Er is een voorziening getroffen ter hoogte van het negatief resultaat.

Toelichting complexen in exploitatie

Boschkens

Afgelopen jaar is gestart met de bouw van de eerste 33 rijwoningen in Boschkens-West. Deze rijwoningen zijn inmiddels ook allemaal verkocht. Het is de bedoeling dat in 2013 de twee volgende deelgebieden in verkoop gaan, het gaat om in totaal ongeveer 60 woningen. Voor Fase 4 is besloten om te richten op realisatie van het eerste deel nabij de rotonde aan de Rillaersebaan, hierover worden in 2013 afspraken gemaakt met de ontwikkelaars in het gebied. De ontwikkeling van Fase 6 is een traject waarbij goed wordt gekeken naar wat haalbaar en afzetbaar is in de markt. Er wordt gekeken of er mogelijkheden zijn om op een andere manier tot invulling te komen dan louter realisatie van koopwoningen.

Frankische Driehoek / Fonkelsteen

De gebouwen aan de Frankische Driehoek, brede school, AHOED, appartementen, brede school en ruimtes voor Amarant zijn inmiddels in gebruik genomen. Het woonrijp maken van het openbaar gebied is inmiddels afgerond. Voor de locatie Fonkelsteen moeten nog kavels worden uitgegeven. In 2012 is een start gemaakt met het opzetten van een collectief particulier opdrachtgeverschap project voor de locatie. Er is nu een enthousiaste groep mensen geworven die gezamenlijk aan de slag gaan met het ontwikkelen en bouwen van hun eigen huis.

Koningsschild / Van Hogendorpplein

De werkzaamheden voor de bouw van het complex zijn in volle gang. In 2013 zal het gebouw worden opgeleverd en zal worden gestart met het woonrijp maken rondom het nieuwe gebouw.

Vier Kwartieren III

De eerste 23 rijwoningen zijn gebouwd op de locatie Vier Kwartieren III. De verkoop van middeldure / dure woningen blijft achter vanwege de marktomstandigheden.

Heisteeg

In augustus 2012 is het bestemmingsplan Heisteeg onherroepelijk geworden. Eind 2012 is gestart met de verkoop van 16 gemeentelijke kavels. Vooralsnog is er veel belangstelling getoond voor de kavels, maar gezien de marktomstandigheden kan ook de verkoop van kavels achter blijven.

Deelgebieden centrum

Met betrekking tot het deelgebied Tilburgseweg van het centrum is een deel ingezet voor de realisatie van het Kloosterplein. Dit werk is half november 2012 afgerond. De bouw van het gezondheidscentrum wordt begin 2013 afgerond, waarna de herinrichting van het Oranjeplein kan starten.

De oorspronkelijke plannen dateren van meer dan 10 jaar geleden. De exploitatie-opzet die daarop is gebaseerd laat een negatief resultaat zien. Het is gebruikelijk dat de voorziening wordt aangevuld tot de hoogte van het verwachte negatieve resultaat. Er is echter sprake van voortschrijdend inzicht en veranderde omstandigheden. Het ziet er op dit moment naar uit dat wanneer er tot uitvoering wordt overgegaan er andere keuzes gemaakt worden dan oorspronkelijk bedacht. Op dit moment is er geen reden om aan te nemen dat het resultaat zodanig slecht gaat uitpakken dat een aanvullende dotatie in de voorziening nodig is.

Complexen niet in exploitatie

Woningbouwlocaties 2016 - 2021

In 2012 is de notitie prioritering woningbouwlocaties 2016-2021 vastgesteld. Daarin zijn een negental locaties benoemd waar in die periode woningbouwplannen gerealiseerd mogen worden. Het gaat om de volgende projecten:

1. Tilburgseweg/Kalverstraat
2. Van Besouw
3. Havep
4. De Wildert
5. Het Zorgcentrum
6. Kameleon
7. Vonderstraat
8. Dorpsplein Riel
9. De Vonder

De raad heeft B&W verzocht om te onderzoeken of het project Mariaboodschap daaraan toegevoegd zou moeten worden. Daarnaast speelt een initiatief bij Kompaan/De Bocht dat ook in 2012 gestart is en dat wellicht tot een herziening van de prioritering zou kunnen gaan leiden.

Weerstandvermogen

Algemene reserve grondexploitatie	€ 3.651.000
Geprognosticeerd resultaat complexen grondexploitatie (echter pas na 90% realisatie)	0
50% van de boekwaarde van de strategische aankopen	€ 301.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 3.350.000

Benodigde weerstandscapaciteit 60% (niet alle risico's tegelijkertijd) € 1.319.000
van € 2.198.325,00

De ratio weerstandsvermogen bedraagt: $3.350 : 1.319 =$ **2,54**

Voor meer informatie over de risico's wordt verwezen naar de paragraaf Weerstandsvermogen.

5 Jaarrekening 2012

5.1 Balans per 31-12-2012

ACTIVA	2012	2011
<u>Vaste activa</u>		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met economisch nut	45.154.345	42.501.198
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.149.801	9.157.143
	53.304.146	51.658.341
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan:		
- overige verbonden partijen	244.728	244.728
Leningen aan:		
- deelnemingen	9.076	11.345
Overige langlopende geldleningen	2.758.792	2.767.188
	3.012.596	3.023.261
Totale vaste activa	56.316.742	54.681.602
<u>Vlottende activa</u>		
<i>Voorraden</i>		
Overige grond en hulpstoffen	602.658	893.515
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	163.314	3.648.230
Bouwgronden in exploitatie	12.414.522	5.994.999
Overig onderhanden werk	325.915	9.477
	13.179.781	10.546.221
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	5.021.562	3.496.250
Cliënten debiteuren	459.894	570.573
Overige vorderingen	1.811.454	1.413.020
	7.292.910	5.479.843
<i>Liquide middelen</i>		
Kas	12.866	2.739
Bank	2.868	19.988
	15.734	22.727
Overlopende activa	177.734	192.357
	177.734	192.357
Totaal vlottende activa	20.666.159	16.241.147
TOTAAL ACTIVA	76.982.901	70.922.750

PASSIVA	2012	2011
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Reserves</i>		
Algemene reserves	10.005.162	13.123.919
Overige bestemmingsreserves	22.412.960	20.128.138
	<u>32.418.122</u>	<u>33.252.057</u>
Rekeningresultaat boekjaar na bestemming	<u>1.597.483</u>	<u>569.853</u>
	34.015.605	33.821.910
<i>Voorzieningen</i>		
Verplichtingen en verliezen	1.582.072	1.648.567
Risico's	-	-
Egalisatievoorzieningen	635.722	1.541.277
Van derden verkregen middelen	<u>97.171</u>	<u>130.096</u>
	2.314.965	3.319.940
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>		
Onderhandse leningen van financiële instellingen	<u>29.311.944</u>	<u>25.174.165</u>
	<u>29.311.944</u>	<u>25.174.165</u>
Waarborgsommen	<u>17.004</u>	<u>17.004</u>
	29.328.948	25.191.169
Totaal vaste passiva	<u>65.659.518</u>	<u>62.333.019</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Banksaldi	3.027.414	1.978.042
Schulden openbare lichamen	1.955.671	1.233.481
Overige schulden	5.218.844	3.854.854
Kasgeldlening	<u>-</u>	<u>-</u>
	10.201.929	7.066.377
<i>Overlopende passiva</i>	1.121.454	1.523.354
Totale vlottende passiva	<u>11.323.383</u>	<u>8.589.731</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>76.982.901</u>	<u>70.922.750</u>
Borg- en garantstelling	59.260.086	61.142.335

5.2 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

<u>Specificatie materiële vaste activa met economisch nut</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Gronden en terreinen	1.362.005,18	1.548.058,23
Woonruimten	65.012,27	83.821,47
Bedrijfsgebouwen	20.388.781,00	20.964.581,60
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	15.935.277,36	14.778.235,64
Vervoermiddelen	-	-
Machines, apparaten en installaties	3.771.067,66	2.558.503,05
Overige materiële vaste activa	3.632.201,82	2.567.997,96
	<u>45.154.345,29</u>	<u>42.501.197,95</u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Grond-, weg- en waterbouwk.werk
<u>MVA met een economisch nut</u>			
Boekwaarde 1 januari 2012	1.548.058,23	20.964.581,60	14.778.235,64
Investerings	43.278,00	893.670,26	1.347.754,71
Desinvesteringen	33.435,78	-	35.296,62
Afschrijvingen	3.633,40	676.270,93	155.416,37
Extra afschrijvingen	192.261,87	793.199,93	-
Waardeverminderingen	-	-	-
Terugneming van waardeverminderingen	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2012	<u>1.362.005,18</u>	<u>20.388.781,00</u>	<u>15.935.277,36</u>

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	<u>195.895,27</u>	<u>1.469.470,86</u>	<u>155.416,37</u>
--	-------------------	---------------------	-------------------

	Woonruimten	Machines, app. en installaties	Overige mat. vaste activa
<u>MVA met een economisch nut</u>			
Boekwaarde 1 januari 2012	83.821,47	2.558.503,05	2.567.997,96
Investerings	-	1.441.081,90	1.594.514,94
Desinvesteringen	-	9.975,00	31.261,00
Afschrijvingen	18.809,20	202.574,92	364.118,94
Extra afschrijvingen	-	15.967,37	134.931,14
Waardeverminderingen	-	-	-
Terugneming van waardeverminderingen	-	-	-

Boekwaarde 31 december 2012

65.012,27 3.771.067,66 3.632.201,82

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen

18.809,20 218.542,29 499.050,08

Specificatie materiële vaste activa met maatsch. nut

2012

2011

Gronden en terreinen

-

-

Woonruimten

-

-

Bedrijfsgebouwen

-

-

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

8.132.124,42

9.135.874,48

Vervoermiddelen

-

-

Machines, apparaten en installaties

4.926,56

5.630,36

Overige materiële vaste activa

12.749,90

15.637,97

8.149.800,88

9.157.142,81

Het verloop van deze posten is als volgt:

Grond-, weg- en waterbouwk.werk

Machines, app. en installaties

Overige mat. vaste activa

MVA met een maatschappelijk nut

Boekwaarde 1 januari 2012

9.135.874,48

5.630,36

15.637,97

Investeringen

2.109.369,70

-

9.796,70

Desinvesteringen

605.689,49

-

3.000,00

Afschrijvingen

534.345,09

703,80

3.286,98

Extra afschrijvingen

1.973.085,18

-

6.397,79

Waardeverminderingen

-

-

-

Terugneming van waardeverminderingen

-

-

-

Boekwaarde 31 december 2012

8.132.124,42

4.926,56

12.749,90

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen

2.507.430,27

703,80

9.684,77

Totaal MVA economisch nut

Totaal MVA maatsch. nut

Boekwaarde 1 januari 2012

42.501.197,95

9.157.142,81

Investeringen

5.320.299,81

2.119.166,40

Desinvesteringen

109.968,40

608.689,49

Afschrijvingen

1.420.823,76

538.335,87

Extra afschrijvingen

1.136.360,31

1.979.482,97

Waardeverminderingen

-

-

Terugneming van waardeverminderingen

-

-

Boekwaarde 31 december 2012

45.154.345,29

8.149.800,88

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen

2.557.184,07

2.517.818,84

Financiële vaste activa

<u>Specificatie van de kapitaalverstrekking door de gemeente:</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Kapitaalverstrekingen deelnemingen	244.727,81	244.727,81
Uitzettingen > 1 jaar	9.075,61	11.344,51
Overige lang lopende leningen	2.758.792,02	2.767.188,82
Bijdrage activa in eigendom van derden	-	-
	<u>3.012.595,44</u>	<u>3.023.261,14</u>

Specificatie van het verloop van de financiële vaste activa:

	Boekwaarde per 1-1-2012	Toename in 2012	Afname in 2012	Boekwaarde per 31-12-2012
Deelnemingen:				
- Aandelen Brabant Water	8.936,71	-	-	8.936,71
- Deelname TWM holding BV	204.201,10	-	-	204.201,10
- Aandelen NV BNG	31.590,00	-	-	31.590,00
	244.727,81	0,00	0,00	244.727,81
Uitzettingen > 1 jaar:				
- Obligaties Willem II	11.344,51	-	2.268,90	9.075,61
	11.344,51	0,00	2.268,90	9.075,61
Overige langlopende leningen:				
- Renteloze geldlening SARS	139.764,31	-	-	139.764,31
- Geldlening SARS	129.351,64	-	3.002,84	126.348,80
- Renteloze geldlening GHV	136.134,06	-	-	136.134,06
- Geldlening GHV	255.941,47	-	6.695,91	249.245,56
- Geldlening SCAG	246.801,00	-	-	246.801,00
- Gemeenterekening Goirle SVn	1.810.419,25	2.578,05	-	1.812.997,30
- Aanvullende lening GHV	48.777,09	-	1.276,10	47.500,99
	2.767.188,82	2.578,05	10.974,85	2.758.792,02
	<u>3.023.261,14</u>	<u>2.578,05</u>	<u>13.243,75</u>	<u>3.012.595,44</u>

Vlottende activa

<u>Specificatie:</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Vorraden	13.179.780,76	10.546.220,17
Uitzettingen looptijd < 1 jaar	7.292.910,03	5.479.842,73
Liquide middelen	15.734,26	22.727,24
Overlopende activa	177.734,43	192.357,26
Totaal vlottende activa	<u>20.666.159,48</u>	<u>16.241.147,40</u>

Vorraden

De voorraden zijn als volgt gespecificeerd:	2012	2011
<u>Grond en hulpstoffen</u>		
<i>Overige grond en hulpstoffen</i>		
- Strategische aankopen	602.657,71	893.515,53
-		
<i>Niet in exploitatie genomen bouwgronden</i>		
- de Vierkwartieren III	-	1.907.971,96
- Ruimte voor Ruimte	-	2.410.640,93
- Ontwikkeling groot Kloosterplein	-	-
- Vennerode	-5.967,87	-15.384,08
- Riel gemeentewerf	-157.346,00	-
- Hoek Tilburgseweg/Kalverstraat	-	-
- Bouwlokaties 2016-2021	-	-
Subtotaal niet in exploitatie genomen bouwgronden	-163.313,87	4.303.228,81
<u>Af voorziening voor*:</u>		
- de Vierkwartieren III	-	-655.000,00
<i>Subtotaal niet in exploitatie</i>	-163.313,87	3.648.228,81
<u>Onderhanden werk</u>		
<i>Bouwgronden in exploitatie</i>		
- Centrum div. deelgebieden	-267.156,47	-258.195,62
- de Boschkens	7.721.625,88	5.751.187,30
- van Hogendorpplein	-45.305,05	-74.962,48
- Frankische Driehoek	1.526.183,19	815.692,52
- de Vierkwartieren III	1.565.940,31	-
- Ruimte voor Ruimte	2.649.887,80	-
- Riel gemeentewerf	-	-157.068,92
Subtotaal bouwgronden in exploitatie	13.151.175,66	6.076.652,80
<u>Af voorziening voor*:</u>		
- Centrumplan	-81.653,99	-81.653,99
- de Vierkwartieren III	-655.000,00	-
Subtotaal voorziening	-736.653,99	-81.653,99
<i>Totaal bouwgronden in exploitatie</i>	12.414.521,67	5.994.998,81
Totaal bouwgronden	12.251.207,80	9.643.227,62

<u>De gemiddelde m2 prijs:</u>	€	
- Strategische aankopen	6,92	
- de Vierkwartieren III	78,92	
- Ruimte voor Ruimte	51,69	
- de Boschkens	18,54	
 <i>Overig onderhanden werk</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Regionale energietaken	68.139,53	-9.519,97
Klimaatbeheer	249.727,73	131.799,23
ISV-3 en geluid	8.047,99	-112.802,24
Totaal onderhanden werk	<u>325.915,25</u>	<u>9.477,02</u>
 Totaal voorraden	<u>13.179.780,76</u>	<u>10.546.220,17</u>
 <i>Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	5.021.562,10	3.496.249,97
<u>Cliënten debiteuren</u>	459.894,06	570.572,64
 <u>Overige vorderingen:</u>		
- vorderingen op derden	437.587,74	716.563,69
- belastingvorderingen	1.508.027,37	787.970,46
 <u>Af voorziening voor:</u>		
- belastingdebiteuren	-15.836,49	-77.046,48
- overige debiteuren	-118.324,75	-14.467,55
Totaal overige vorderingen	1.811.453,87	1.413.020,12
 Totaal uitzettingen looptijd korter dan één jaar	<u>7.292.910,03</u>	<u>5.479.842,73</u>
 <u>De vorderingen op openbare lichamen omvat:</u>		
- Belastingdienst Oost-Brabant	31.100,00	1.711,00
- Belastingdienst afdracht loonheffing	1.126.360,89	949.879,44
- Brandweer Midden en West-Brabant	-	124,00
- Politie Midden en West Brabant	-	1.200,00
- CJIB	50.000,00	-
- Diverse gemeenten	807.445,43	8.082,32
- Ministerie van BIZA	-	38.616,12
- Ministerie van Infrastructuur & Milieu	16.524,00	-
- Agentschap BPR Ministerie van BZK	-	610,18

- Provincie Noord Brabant	382.447,58	252.882,19
- Waterschap de Dommel	-	49.380,00
- UWV	-	1.085,28
- Debiteuren Sociale Zaken	-	-
- Debiteuren Tilburg	-	495.559,20
- Te ontvangen BTW	11.881,08	60.887,34
- Te ontvangen BCF (BTW Compensatiefonds)	<u>2.595.803,12</u>	<u>1.636.232,90</u>
Totaal vorderingen op openbare lichamen	<u>5.021.562,10</u>	<u>3.496.249,97</u>

Overige vorderingen

Het saldo van de vorderingen op derden bestaat uit vorderingen uit leges en privaatrechtelijke vorderingen.

De belastingvorderingen zijn de nog openstaande opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen tot en met het belastingjaar 2012.

<i>Liquide middelen</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Kas	12.865,99	2.738,74
Bank	2.868,27	19.988,50
	<u>15.734,26</u>	<u>22.727,24</u>

Het banksaldi betreft de rekening-courant overeenkomst met de Rabobank Tilburg en omstreken.

Overlopende activa

Dit heeft betrekking op diverse facturen (contracten) die in 2012 zijn betaald en in 2013 worden verantwoord.

PASSIVA

Vaste passiva

<i>Reserves</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Algemene reserves	10.005.161,55	13.123.919,17
Bestemmingsreserves	22.412.960,23	20.128.137,95
Totaal reserves	<u>32.418.121,78</u>	<u>33.252.057,12</u>
Resultaat	<u>1.597.483,21</u>	<u>569.852,71</u>

Specificatie en verloop van de reserves:

Reserves	Stand per 01-01-2012	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2012
61001 algemene reserve	4.075.000,00	0	1.200.000,00	2.875.000,00
62101 algemene weerstandsreserve	5.207.790,39	1.616.763,46	3.345.108,54	3.479.445,31
63001 algemene reserve grondexploitatie	3.841.128,78	63.703,06	254.115,60	3.650.716,24
<i>Algemene Reserves</i>	<i>13.123.919,17</i>	<i>1.680.466,52</i>	<i>4.799.224,14</i>	<i>10.005.161,55</i>
62004 reserve overgehevelde budgetten	873.343,00	820.923,00	873.343,00	820.923,00
62006 reserve iNup	0	67.516,00	0	67.516,00
62099 dekkingsreserve kapitaalslasten	211.083,00	7.303,47	22.523,14	195.863,33
62203 reserve Kloosterplein	2.038,45	0	2.038,45	0,00
62204 reserve groen	60.900,50	13.392,50	0	74.293,00
62205 reserve monumenten	35.545,26	9.832,74	0	45.378,00
62211 reserve volkshuisvesting	233.435,25	0	0	233.435,25
62212 reserve parkeergarage	93.665,96	0	33.435,33	60.230,63
62213 reserve impuls OV	22.748,43	0	17.250,00	5.498,43
62214 reserve impuls OR	37.096,46	0	0	37.096,46
62226 reserve Turnhoutsebaan	7.599.922,04	262.957,30	81.653,89	7.781.225,45
62227 reserve egalisatie tarieven riolering	41.343,40	750.525,71	0	791.869,11
62229 reserve onderhoud gemeentegebouwen	948.423,16	112.300,00	594.453,67	466.269,49
62230 reserve egalisatie leges bouwverg	215.067,00	0	0	215.067,00
62231 reserve dekking kapitaallasten	0	2.202.400,00	88.593,06	2.113.806,94
62301 reserve verfraaiing gemeente	62.721,94	68.597,47	10.151,92	121.167,49
62305 reserve 1 loket	28.110,60	0	0	28.110,60
62306 reserve huisvesting onderwijs	1.242.628,34	105.588,31	0	1.348.216,65
62307 reserve cultureel centrum	7.680.233,82	265.736,09	435.000,00	7.510.969,91
62315 reserve jeugdsportsubsidies	16.070,99	0	16.070,99	0,00
62327 reserve incidentele subsidies	0	1.324,65	0	1.324,65
62328 reserve transitie WMO/AWBZ	0	77.088,00	0	77.088,00
62329 reserve transitie jeugdzorg	0	6.212,00	0	6.212,00
63005 reserve bovenwijkse voorzieningen	723.760,35	73.100,28	385.461,79	411.398,84
<i>Overige Bestemmingsreserves</i>	<i>20.128.137,95</i>	<i>4.844.797,52</i>	<i>2.559.975,24</i>	<i>22.412.960,23</i>
Totaal reserves	33.252.057,12	6.525.264,04	7.359.199,38	32.418.121,78
71000 saldo van de jaarrekening	569.852,71	1.597.483,21	569.852,71	1.597.483,21

Toelichting op de reserves

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- a) de algemene reserves en de
- b) overige bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Bij de gemeente Goirle worden onder de algemene reserves gerangschikt:

- de algemene reserve;
- de algemene weerstandsreserve;
- de algemene reserve grondexploitatie.

Alle andere reserves worden gerangschikt onder de overige bestemmingsreserves.

Artikel 54 van de BBV vermeldt verder dat in de toelichting op de balans ook de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan worden toegelicht.

Per reserve wordt het verloop gedurende het jaar in overzicht weergegeven waaruit blijken:

- a) het saldo aan het begin van het jaar;
- b) de toevoegingen en of onttrekkingen via de resultaatbestemming bij de programmarekening;
- c) de toevoegingen of onttrekkingen uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande jaar;
- d) de verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;
- e) het saldo aan het einde van het jaar.

61001 Algemene reserve (artikel 43-1-a)

Dit is de geblokkeerde algemene reserve omdat de rente als dekkingsmiddel in de exploitatie wordt gebruikt.

Bij raadsbesluit van 31 januari 2012 is besloten om € 1.200.000,00 over te hevelen van de algemene reserve naar de dekkingsreserve kapitaallasten renovatie sportparken.

De stand van de reserve is per ultimo 2012 € 2.875.000,00.

62101 Algemene weerstandsreserve

Dit is de 'zogenaamde' vrije reserve. Deze bedroeg per ultimo 2011: € 5.207.790,39.

In 2012 hebben de volgende mutaties in de AWR plaats gevonden:

Specificatie van de toevoegingen:

• toegerekende rente aan de AWR	€ 180.189,55
• toevoeging aan de AWR vanwege de toegerekende rente van de overige reserves en voorzieningen	€ 200.781,42
• opbrengst grondverkopen	€ 33.435,78
• overheveling vanuit de voorziening afvalstoffenheffing	€ 500.000,00
• batig saldo 2011	€ 569.852,71
• onderuitputting kapitaallasten 2012	€ 103.962,00
• onderuitputting kapitaallasten renovatie sportparken	€ 28.542,00
Totaal toevoegingen aan de AWR	€ 1.616.763,46

Uit deze reserve worden onttrokken incidenteel geraamde lasten uit de primaire begroting en voorts de incidentele lasten uit het activiteitenplan 2012 die door de raad zijn toegekend. Verder worden bedragen uit deze algemene weerstandsreserve onttrokken op basis van raadsbesluiten uit 2012.

Specificatie van de onttrekkingen:

• wachtgelden van de voormalige bestuurders	€ 66.904,26
• budget iDOP Riel	€ 100.000,00
• bodemkwaliteit	€ 9.138,50
• schoolmaatschappelijke werk VO	€ 7.432,00
• nota kunst en cultuur, midzomernachtfestival	€ 5.000,00
• gebruik hal Kerkstraat 53	€ 3.672,00
• handhaving buitengebied	€ 10.000,00
• storting in de reserve kapitaallasten renovatie sportparken	€ 1.002.400,00
• extra afschrijving toplaag 1 ^e kunstgrasveld	€ 16.697,79

• extra afschrijving ondergrond 2 ^e kunstgrasveld	€ 84.875,41
• extra afschrijving toplaag 2 ^e kunstgrasveld	€ 41.153,89
• onderzoek accommodaties Zorgcentrum/CC	€ 15.000,00
• Stika	€ 25.000,00
• verkiezingen voor de Tweede Kamer	€ 22.636,87
• bijdrage bedrijfsbeëindiging Abcovensedijk 5	€ 300.000,00
• extra afschrijving 3 projecten centrumplan	€ 1.445.966,40
• extra afschrijving investering project bodemverontreiniging centrum	€ 113.802,91
• uitgaven voorbereidingskrediet brandweerkazerne	€ 16.183,14
• aanschaf AED's	€ 15.967,37
• kosten aan- en verkopen gronden	€ 850,00
• uren medewerkers m.b.t. aan- en verkopen gronden	€ 42.428,00
Totaal onttrekkingen aan de AWR	€ 3.345.108,54

Het saldo van de AWR is per ultimo 2012 € 3.479.445,31.

63001 Algemene reserve grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als weerstandvermogen voor de risico's verband houdend met de grondexploitatie.

Uit de grondnota blijkt welke hoogte de algemene reserve grondexploitatie dient te hebben. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hetgeen gesteld is in hoofdstuk II.b.

Aan de reserve wordt toegevoegd de 'bespaarde' rente die aan deze reserve wordt toegerekend. Deze storting voor het onderdeel bespaarde rente wordt gecorrigeerd met € 69.200,00 omdat dit bedrag als structureel dekkingsmiddel is opgenomen (rentepercentage x € 2 miljoen). De bespaarde rente is € 132.903,06 zodat er per saldo een toevoeging aan deze reserve plaats vindt van € 63.703,06.

De onttrekkingen ad € 254.115,60 hebben betrekking op:

• openbare ruimte Oranjeplein	€ 62.199,96
• rentelasten NieGG-projecten	€ 30.915,64
• uitgaven Kloosterplein	€ 161.000,00
Totaal	€ 254.115,60

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2012 : € 3.650.716,24.

Overige bestemmingsreserves (artikel 43-1-c)

62004 Reserve overgehevelde budgetten

Het overgehevelde budget van 2011 naar 2012 is in zijn geheel vrij gevallen en als er gedeelte weer overgeheveld diende te worden naar 2013 is dat weer opgevoerd en gestort in deze reserve.

Van de budgetten die in 2012 niet zijn gebruikt is het voorstel om bepaalde budgetten over te hevelen.
Het betreft de volgende budgetten:

Programma 1 Bestuur	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
GRI0101 Bestuursorganen (Raad e.d.)	20.446,00	9.000,00		9.000,00
DIR00201 Bestuursorganen (B&W ed)	0,00	2.500,00		2.500,00
BD00402 Juridische dienstverlening	40.234,00	0,00		0,00
BD00404 Communicatie en voorlichting	2.000,00	0,00		0,00
BD00405 Personeel- en organisatiebelangen	20.356,00	26.144,00		26.144,00
BD00407 Informatie- en automatisering	70.123,00	34.249,00		34.249,00
OND0903 Huisvesting gemeentelijk apparaat	19.328,00	0,00		0,00
Totaal	172.487,00	71.893,00	0,00	71.893,00

Programma 2: Openbare orde en veiligheid	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
VVH0601 Veiligheid	27.701,00	53.763,00		53.763,00
Totaal	27.701,00	53.763,00	0,00	53.763,00

Programma 3: Ontwikkeling ruimte	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
ONT0501 Economisch beleid	53.735,00	42.725,00		42.725,00
ONT0502 Ruimtelijk beleid	72.768,00	220.413,00	100.000,00	120.413,00
ONT0504 Ruimtelijke plannen	65.000,00	48.727,00		48.727,00
Totaal	191.503,00	311.865,00	100.000,00	211.865,00

Programma 4: Beheer Ruimte	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
ONT0517 Verkeer en vervoer	40.000,00	7.862,00		7.862,00
REB0703 Wegen, straten en pleinen	5.711,00	0,00		0,00
REB0704 Openbare verlichting	11.820,00	0,00		0,00
REB0705 Riolering	140.214,00	116.642,00		116.642,00
VVH0602 Vergunningverlening		25.027,00		25.027,00
VVH0603 Handhaving	0,00	5.586,00		5.586,00
Totaal	197.745,00	155.117,00	0,00	155.117,00

Programma 5: Welzijn	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
ONT0509 Maatschappelijke Ondersteuning	20.000,00	16.836,00		16.836,00
ONT0510 Jeugd	94.946,00	7.225,00		7.225,00
ONT0512 Accommodatiebeleid subsidies	0,00	15.000,00	15.000,00	0,00
ONT0513 Sport	112.152,00	91.320,00		91.320,00
ONT0514 Gezondheid	3.108,00	2.904,00		2.904,00
REB0709 Sportterreinen en accommodaties	9.600,00	0,00		0,00
Totaal	239.806,00	133.285,00	15.000,00	118.285,00

Programma 6 Burgers	Bedrag 2011	Bedrag 2012	Reserve	Per saldo 2012
MDV0806 Minimabeleid		95.000,00		95.000,00
MDV0811 Wet maatschappelijke ondersteuning	44.101,00			0,00
Totaal	44.101,00	95.000,00	0,00	95.000,00

Totaal generaal	873.343,00	820.923,00	115.000,00	705.923,00
------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

62006 Reserve iNUP

In 2011 en 2012 zijn kasvoorschotten ontvangen van het rijk via de algemene uitkering voor taken van het nationale uitvoeringsprogramma. Deze kasvoorschotten zijn bedoeld om bepaalde uitgaven voor te financieren. In 2015 worden deze gelden weer terug gevorderd door een korting voor de bedragen die ontvangen zijn in 2011 tot en met 2014.

De gelden die niet zijn gebruikt in 2011 en 2012 wordt gestort in de reserve iNUP.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2012 : € 67.516,00.

62099 Dekkingsreserve kapitaallasten

Aan deze reserve wordt rente toegevoegd ad € 7.303,47 en aan deze reserve worden onttrokken de kapitaallasten van € 22.523,14 van de investering restauratie kapel CC.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2012 : € 195.863,33.

62203 Reserve Kloosterplein

Bij de bestemming van het batig saldo van de jaarrekening 2003 is een bedrag van € 137.577,00 gestort in de reserve Kloosterplein. Deze reserve is bedoeld ter dekking van de uitgaven die worden gemaakt voor het herinrichten van het Kloosterplein.

Per saldo bedroeg deze reserve per 1 januari 2012 € 2.038,45.

In 2012 is dit restant bedrag aangewend voor de voorbereidingskosten van de reconstructie van het Kloosterplein en de andere uitgaven van het Kloosterplein in 2012 zijn ten laste gebracht van de reserve bovenwijkse voorzieningen.

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2012 zal worden voorgesteld deze reserve op te heffen.

62204 Reserve groen

Bij raadsbesluit van 25 oktober 2005 is besloten om een groenfonds in te stellen. Dit groenfonds is ingesteld om de uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag dat ten koste gaat van het buitengebied, te compenseren met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit elders in het buitengebied (= rood-met-groen-koppeling). Voor de voeding van het groenfonds is besloten tot een éénmalige onttrekking uit de algemene reserve van de grondexploitatie en voorst wordt dit fonds gevoed door het hanteren van € 2,50 per m² grond die voor woningbouw of bedrijventerrein verkocht of aangewend wordt. In 2012 heeft er in deze reserve een storting van € 13.392,50 plaats gevonden.

Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 74.293,00.

62205 Reserve monumenten

Dit is een reserve ter uitvoering van de subsidieregeling gemeente Goirle. Deze reserve is ingesteld in het kader van de nota Kunst en cultuurbeleid van de gemeente. In 2012 heeft er een storting ad € 9.832,74 in deze reserve plaats gevonden van 25% van de toepassing van de 1%-regeling ten behoeve van de reserve verfraaiing gemeente mits het plafond van deze reserve dat is bepaald op € 45.378,00 niet wordt overschreden. In 2012 zijn geen uitgaven gedaan.

Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 45.378,00.

62211 Reserve volkshuisvesting

Deze reserve wordt benut voor volkshuisvestingszaken. In deze reserve worden gestort de bijdrage van derden zoals b.v. locatiesubsidies en gelden in het kader van woninggebonden subsidies.

In 2012 zijn er geen mutaties zodat de stand per ultimo 2012 ongewijzigd bedraagt € 233.435,25.

62212 Reserve parkeergarage

Bij raadsbesluit van maart 2008 is besloten om een reserve parkeergarage in te stellen.

In de begroting wordt uitgegaan van een bepaald bedrag dat ten laste komt van de algemene middelen.

Komt het werkelijke resultaat uit boven dat normbedrag dan wordt beschikt over de reserve parkeergarage.

In 2012 is beschikbaar voor € 33.453,33.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2012: € 60.230,63.

62213 Reserve impuls OV

In de begroting 2008 is eenmalig een bedrag van € 100.000,00 beschikbaar gesteld voor een impuls in de openbare verlichting. Daarvan is in 2008 uitgegeven € 45.517,53. Het restant budget van € 54.482,00 is overgeheveld naar 2009 en gestort in de reserve impuls openbare verlichting. In 2009 zijn hiervoor uitgaven verantwoord van € 14.448,10, in 2010 € 15.430,80, in 2011 € 15.200,00 en in 2012 € 9.400,00 zodat het restant € 3,57 bedraagt.

In 2009 is weer eenmalig een bedrag van € 100.000,00 beschikbaar gesteld voor een impuls in de openbare verlichting. Daarvan is uitgegeven € 21.000,00 in 2009 en het restant budget van € 79.000,00 is overgeheveld naar 2009 en gestort in de reserve impuls openbare verlichting. In 2010 is hiervan uitgegeven € 29.269,83, in 2011 36.384,84 en in 2012 € 7.850,00 zodat het restant € 5.495,33 bedraagt.

Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 5.498,43 en die is als volgt samengesteld:

* restant impuls 2008	€ 3,57
* restant impuls 2009	€ 5.495,33
Totaal	€ 5.498,43

62214 Reserve impuls openbare ruimte (knelpunten)

In de begroting 2007 is een eenmalig budget meegenomen van € 100.000,00 voor een impuls in de openbare ruimte. Dat eenmalige budget werd gedekt middels aanwending van de AWR. Het verschil tussen het bedrag dat eenmalig in 2007 is begroot en de werkelijke uitgaven is overgeheveld naar 2008 middels de in te stellen reserve impuls (knelpunten openbare ruimte). De uitgaven tot en met 2012 bedragen € 75.789,00 en het restant in deze reserve is per ultimo 2012 voor deze impuls: € 24.211,00.

In 2009 is weer eenmalig een bedrag van € 100.000,00 beschikbaar gesteld voor een impuls in de openbare ruimte. Daarvan is uitgegeven € 53.176,37. Het restantbudget van € 46.824,00 is overgeheveld naar 2010 en gestort in de reserve impuls openbare ruimte. In 2010 is hiervan uitgegeven € 16.878,25, in 2011 € 17.060,05 en in 2012 € 0,00 zodat in totaal hiervan resteert per ultimo 2012: € 12.886,00.

Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 37.096,46 en dit bedrag is als volgt samengesteld:

Impuls 2008:	€ 24.211,00
Impuls 2009:	€ 12.885,46
Totaal	€ 37.096,46

62226 Reserve Turnhoutsebaan

Bij raadsbesluit van 21 juli 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voorgestelde overdracht van de N630 (traject van de Belgische grens tot Tilburg), plaatselijk genaamd de Poppelseweg en Turnhoutsebaan.

De gemeente heeft een afkoopsom ontvangen van € 7.000.000,00.

Deze afkoopsom is bedoeld voor het aanleggen van enkele kruispunten en voorts voor het onderhoud van deze weg. De totale afkoopsom is gestort in de reserve Turnhoutsebaan.

Jaarlijks wordt rente aan deze reserve toegerekend en voorts is besloten om de kosten voor het onderhoud oneindig te dekken uit de bespaarde rente van deze reserve.

In 2012 is de berekende rente ad € 262.957,30 aan deze reserve toegevoegd.

De kosten van onderhoud die gemaakt zijn in 2012 ad € 67.444,94 zijn ten laste van deze reserve gebracht en tevens de voorbereidingskosten ad € 14.208,95 van de rotonde bij de Recreatieve Poort.

Stand per ultimo 2012: € 7.781.225,45.

62227 Reserve egalisatie tarieven riolering

Deze reserve is gevormd ter egalisering van de begrote en de werkelijke kosten en de opbrengsten van riolering. Bij de jaarrekening wordt jaarlijks het saldo van de rioolheffing minus de kosten van riolering gestort in de reserve egalisatie tarieven riolering. Op basis van een Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) wordt vastgesteld of op de lange termijn het rioolrecht kostendekkend is. Gelet op de gerealiseerde baten en lasten is het totale bedrag in de reserve gestort van € 250.525,71.

Voorts is bij raadsbesluit van 6 maart 2012 besloten om vanuit de voorziening afvalstoffenheffing

€ 1.000.000,00 te laten vrij vallen en hiervan € 500.000,00 toe te voegen aan de AWR en € 500.000,00 aan deze reserve.

De stand van deze reserve is per ultimo 2012: € 791.869,11.

62229 Reserve onderhoud gemeentebouwen

Deze reserve wordt gevoed vanuit de exploitatie en er wordt over beschikt voor de uitgaven van cyclisch onderhoud die worden opgenomen op het investeringsprogramma. In 2012 is voor een bedrag van € 112.300,00 vanuit de exploitatie in deze reserve gestort.

De uitgaven van € 594.453,67 hebben betrekking op de uitgaven voor diverse kredieten ad € 347.403,19 voor het cyclisch onderhoud van gemeentebouwen en voorts € 247.050,48 voor de uitgaven van groot onderhoud o.a. daken van het gemeentehuis.

De stand van deze reserve is per ultimo 2012: € 466.269,49.

62230 Reserve egalisatie leges omgevingsvergunning

Door de kredietcrisis stagneert de ontwikkeling van nieuwe (grote) bouwprojecten enigszins. Dit is ook merkbaar ten aanzien van het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen (voorheen bouwvergunningen) voor woningbouwprojecten. Dientengevolge heeft dat ook gevolgen voor de legesinkomsten. De prognose voor de legesinkomsten tengevolge van bouwprojecten bedraagt voor 2011 € 450.000,00. In de begroting 2010 werd nog een bedrag van € 600.000,00 begroot, dat in de 1^e Burap 2010 werd bijgesteld tot € 800.000,00. Om grote schommelingen in de legesopbrengsten van jaar tot jaar tegen te gaan, wordt een 'vereenigingsfonds' ingesteld, door het vormen van een 'reserve legesopbrengsten'.

In 2011 is het verschil tussen de geraamde opbrengst ad € 450.000,00 en de gerealiseerde opbrengst van

€ 407.067,00 onttrokken aan deze reserve. In 2012 zijn er geen mutaties geweest zodat de stand per ultimo 2012 bedraagt: € 215.067,00.

62231 Reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken

Bij het raadsbesluit van 31 januari 2012 is besloten om een dekkingsreserve kapitaallasten in te stellen om daar de komende 15 jaar de kapitaallasten van de gerenoveerde sportparken te dekken.

In 2012 is een bedrag gestort in de reserve van € 2.202.400,00 en dat bedrag komt enerzijds vanuit de algemene reserve ad € 1.200.000,00 en anderzijds is vanuit de AWR € 1.002.400,00 in deze reserve gestort.

In 2012 zijn aan deze reserve onttrokken de kapitaallasten ad € 88.593,06 van de gerenoveerde sportparken voor zover die gerelateerd zijn aan deze reserve.

Stand per ultimo 2012: € 2.113.806,94.

62301 Reserve verfraaiing gemeente

Door de raad specifiek aangegeven bestemming. Deze reserve wordt gevoed door de 1% regeling en hiervan wordt een gedeelte gestort, 25%, in de reserve monumenten. In 2012 zijn in deze gestort de gelden ad

€ 68.597,47 in het kader van de 1% van alle investeringen die daarvoor in aanmerking komen. Voorts wordt in deze reserve gestort de opbrengst van de tentoonstellingen. In 2012 zijn er geen opbrengsten. Aan deze reserve worden onttrokken de uitgaven voor kunst ad € 5.151,92 en € 5.000,00 voor onderhoud kunstwerken in de openbare ruimte in 2012.

Stand per ultimo 2012: € 121.167,49.

62305 Reserve 1-loket

Bij raadsbesluit van 01-04-2003 is besloten te komen tot de realisatie van 1-loket voor zorg en welzijn. In 2011 hebben geen mutaties plaats gevonden in deze reserve.

Stand per ultimo 2012: € 28.110,60.

62306 Reserve huisvesting onderwijs

De reserve huisvesting onderwijs is gevormd voor de uitvoering van de taken in het kader van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting. De storting ad € 105.588,31 heeft betrekking op de lagere uitgaven ten opzichte van het genormeerde budget. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere kapitaallasten vanwege het lagere renteomslagpercentage.

Stand per ultimo 2012: € 1.348.216,65.

62307 Reserve cultureel centrum

Door de raad specifiek aangegeven bestemming.

In 2012 is in deze reserve gestort de toegerekende rente van € 265.736,09.

Aan deze reserve wordt onttrokken een bedrag van jaarlijks € 435.000,00 en dat heeft te maken met de meer lasten van de investeringen van het vernieuwde culturele centrum.

Stand per ultimo 2012: € 7.510.969,91.

62315 Reserve jeugdsportsubsidie

Deze reserve is ingesteld ter dekking van toekomstige uitgaven in het kader van het jeugdsport subsidiebeleid.

In 2012 kan het saldo van deze reserve vrij vallen en bij de vaststelling van de jaarrekening 2012 wordt voorgesteld deze reserve op te heffen.

62327 Reserve incidentele subsidies

In de begroting is een budget geraamd voor incidentele subsidies van € 25.000,00. De gemeenteraad heeft een motie aangenomen waarin het restant bedrag dat niet is besteed wordt gestort in een reserve incidentele subsidies.

Stand per ultimo 2012: € 1.324,65.

62328 Reserve transitie AWBZ/WMO

In 2012 is een bedrag ontvangen via het gemeentefonds voor de kosten die gemaakt worden voor de transitie van de AWBZ naar de Wmo. Omdat dit bedrag ad € 77.088,00 niet is uitgegeven in 2012 wordt dit bedrag gestort in een nieuwe reserve. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2012 zal worden voorgesteld in te stemmen met het instellen van deze reserve.

Stand per ultimo 2012: € 77.088,00.

62329 Reserve transitie jeugdzorg

In 2012 is een bedrag ontvangen via het gemeentefonds voor de kosten die gemaakt worden voor de transitie van de Jeugdzorg Omdat dit bedrag ad € 6.212,00 niet is uitgegeven in 2012 wordt dit bedrag gestort in een nieuwe reserve. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2012 zal worden voorgesteld in te stemmen met het instellen van deze reserve. Stand per ultimo 2012: € 6.212,00.

63005 Reserve bovenwijkse voorzieningen

In deze reserve is in 2012 gestort € 73.100,28 en dat heeft betrekking op:

• storting vanwege bijdrage particulieren	€ 8.781,00
• storting vanwege toevoeging rente	€ 25.042,11
• storting vanwege de bijdrage particulieren	€ 2.796,00
• storting vanwege exploitatie de Boschkens	€ 36.481,17
Totaal	€ 73.100,28

Aan deze reserve is in 2012 onttrokken:

* uitgaven in de exploitatie voorbereiding Kloosterplein	€ 18.191,30
* krediet Kloosterplein	€ 367.270,49
Totaal	€ 385.461,79

Per ultimo 2012 is de stand van deze reserve € 411.398,84.

Voorzieningen	2012	2011
Verplichtingen en verliezen	1.582.072,37	1.648.566,82
Risico's	-	-
Egalisatie	635.722,13	1.541.277,00
Van derden verkregen middelen	97.170,98	130.095,98
Totaal voorzieningen	2.314.965,48	3.319.939,80

Voorzieningen	Stand per 01-01-2012	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2012
81102 voorziening sociaal fonds	16.018,44	0	0	16.018,44
81106 voorziening fpu-stimuleringsmaatregel	354.295,12	2.000,00	209.690,70	146.604,42
81107 voorziening fpu	15.894,54	22.200,00	13.299,75	24.794,79
81108 voorziening pensioenen gew. bestuurders	973.258,00	133.506,00	0	1.106.764,00
81110 voorziening oninbare geldleningen	275.898,37	0	0	275.898,37
81203 voorziening energiebesparende	13.202,35	0	1.210,00	11.992,35
Verplichtingen en verliezen	1.648.566,82	157.706,00	224.200,45	1.582.072,37
Risico's	0,00	0,00	0,00	0,00
81101 voorziening inventaris gemeentehuis	23.124,53	14.800,00	35.741,71	2.182,82
81105 voorziening afvalstoffenheffing	1.363.014,35	87.078,48	1.000.000,00	450.092,83
81301 voorziening onderwijs	112.401,07	102.152,00	73.014,00	141.539,07
81306 voorziening sportmaterialen	42.737,05	6.300,00	7.129,64	41.907,41
Egalisatievoorzieningen	1.541.277,00	210.330,48	1.115.885,35	635.722,13
81323 voorziening brede school	130.095,98	15.000,00	47.925,00	97.170,98
Van derden verkregen middelen	130.095,98	15.000,00	47.925,00	97.170,98
Totaal voorzieningen	3.319.939,80	383.036,48	1.388.010,80	2.314.965,48

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaand risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijze is te schatten;
- c. kosten die in een volgende begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

In de toelichting op de balans worden de aard en de reden van elke voorziening en de wijzigingen toegelicht

Per voorziening wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven waaruit blijken:

- a. het saldo aan het begin van het jaar;
- b. de toevoegingen;
- c. ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen;
- d. de aanwendungen;
- e. het saldo aan het einde van het jaar.

a) Verplichtingen en verliezen

81102 Voorziening sociaal fonds personeel

Met betrekking tot de inzet van middelen van het jaarlijks budget en de bestemming van deze voorziening zal door de afdeling P&O en de Ondernemingsraad nader beleid uitgewerkt dienen te worden waarover door het college een besluit genomen dient te worden. Deze voorziening is per ultimo 2012 groot € 16.018,44.

81106 Voorziening fpu-stimuleringsmaatregel

Deze voorziening is in 2005 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader van de 57+stimuleringsmaatregel te kunnen voldoen. Bij raadsbesluit van 20 september 2005 is het besluit genomen om € 2,2 miljoen aan de algemene reserve te onttrekken en te storten in een voorziening voor de uitvoering van de fpu-stimuleringsmaatregel. De uitgaven in 2012 bedroegen € 209.690,70.

Op basis van de uitgaven in 2012 en de 1^e rekening 2013 heeft een doorberekening plaats gevonden van alle verplichtingen en dat heeft geleid tot een extra dotatie in deze voorziening van € 2.000,00.

De stand per ultimo 2012 van deze voorziening is € 146.604,42 hetgeen voldoende is om aan de toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen.

81107 Voorziening fpu

Deze voorziening is in 2005 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader lopende FPUverplichtingen te kunnen voldoen. De uitgaven in 2012 bedroegen € 13.299,75.

Op basis van de uitgaven in 2012 heeft een doorberekening plaats gevonden van alle verplichtingen en dat heeft geleid tot een extra dotatie in deze voorziening van € 22.200,00.

De stand per ultimo 2012 van deze voorziening is € 24.794,79 en dat is voldoende groot om aan de lopende verplichtingen te kunnen voldoen.

81108 Voorziening pensioenen bestuurders

Deze voorziening is in 2006 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader van mogelijke pensioenrechten te kunnen voldoen. Op basis van de opgebouwde rechten uit 2012 is een aanvullende storting gedaan van

€ 133.506,00; dit op basis van actuariële berekeningen.
Deze voorziening is per ultimo 2012 groot € 1.106.764,00.

81110 Voorziening oninbare geldleningen

Dit is een voorziening die zijn oorsprong vindt in het gegeven dat aan Red Star en GHV leningen zijn verstrekt waarvan een gedeelte niet aan de gemeente terug betaald behoeft te worden. Wanneer de geldlening wordt afgelost wordt het bedrag dat niet terug wordt ontvangen ineens gedekt ten laste van deze voorziening.

In het raadsbesluit van GHV is het volgende opgenomen:

De gemeenteraad heeft bij besluit van 15 maart 1994 besloten een geldlening te verstrekken voor een bedrag groot f 1 miljoen waarvan f 300.000,00 renteloos en vervallend op het moment waarop het recht van opstal wordt beëindigd na 40 jaar, hetgeen dus is in 2034, waarna de geldlening wordt kwijt gescholden, alsmede een bedrag van f 700.000,00 voor een periode van 40 jaar. De gemeentelijke bijdrage a fonds perdu van f 300.000,00 is ineens gedekt middels de aanwending van de algemene bestemmingsreserve.

In de begroting zijn de rentelasten geraamd van 1 miljoen gulden. Daartegenover staat de rentebaten uitgaande van f 700.000,00. Voorts is een reserve GHV gecreëerd voor f 300.000,00 waarvan de rente als dekkingsmiddel in de begroting is meegenomen. In de exploitatie zijn derhalve de baten en lasten van deze geldlening van f 1 miljoen gelijk. Omdat we deze constructie 40 jaar lang in onze begroting mee moeten worden genomen op basis van de besluitvorming toendertijd maar het wenselijk is dit op een andere manier te verwerken wordt voorgesteld na te gaan hoe we dit in de begroting kunnen aanpassen met inachtneming van alle mogelijke financiële en juridische consequenties.

Per ultimo 2012 stand van de voorziening:

* onderdeel sporthal Red Star	€ 139.764,31
* onderdeel verenigingshal GHV	€ 136.134,06
Totaal	€ 275.898,37

81203 Voorziening energiebesparende maatregelen/milieuactiviteiten

De uitgaven in 2012 bedroegen € 1.210,00 en de stand van deze voorziening is per ultimo 2012 € 11.992,35.

b) Egalisatievoorzieningen

81101 Voorziening vervanging inventaris gemeentehuis

Deze voorziening wordt gevoed vanuit de exploitatie en er wordt over beschikt voor de vervangingsinvesteringen die wordt opgenomen op het investeringsprogramma. Vanuit de exploitatie is een bedrag gestort van € 14.800,00. De uitgaven in 2012 bedroegen € 35.741,71.

De stand van deze voorziening is per ultimo 2012 € 2.182,82.

81105 Voorziening afvalstoffenheffing

Deze voorziening is oorspronkelijk gevormd om te grote fluctuaties in het tarief afvalstoffenheffing op te vangen. Daarnaast dient de voorziening als verevening van begrote en werkelijke kosten en opbrengsten van de afvalstoffenverwijdering.

Bij raadsbesluit van 6 maart 2012 is besloten om € 1 miljoen in de voorziening vrij te laten vallen.

Hiervan is € 500.000,00 gestort in de AWR en € 500.000,00 in de reserve egalisatie tarieven rioolrecht.

Gelet op het saldo tussen de baten en lasten is een bedrag in deze voorziening gestort van € 87.078,48 en de stand van deze voorziening is per ultimo 2012: € 450.092,83.

81301 Voorziening onderwijs

De voorziening is gevormd voor egalisatie van lasten van het onderwijs en voor de vastlegging van verkregen middelen van derden die besteed moeten worden. In 2012 is een bedrag toegevoegd van € 102.152,00 en dat had betrekking op het saldo van inkomsten voor de GOA/VVE-gelden, de Wet Oké middelen 2012 en het budget vanuit de exploitatie en de terugontvangst in het kader van GART/WSNS-lening.

Aan deze voorziening is onttrokken € 73.014,00 dat betrekking heeft op de uitgaven VVE/GOA 2012 zodat de stand van de voorziening per ultimo 2012 bedraagt: € 141.539,07.

81306 Voorziening sportmaterialen

Dit is een voorziening die ten doel heeft een gelijkmatige spreiding van de lasten. In 2012 is vanuit de exploitatie € 6.300,00 gestort in deze voorziening en de werkelijke uitgaven in 2012 bedroegen € 7.129,64. De stand van de voorziening is per ultimo 2012 € 41.907,41.

c) Verkregen middelen van derden

81323 Voorziening brede school

In het kader van de regeling brede school heeft de gemeente een stimuleringsuitkering ontvangen ten behoeve van de brede school. In afwachting van de besteding zijn de gelden in deze voorziening vastgelegd. In 2012 heeft er een storting plaats gevonden in deze voorziening van € 15.000,00 vanwege het reguliere budgetten uit 2012. De onttrekking ad € 47.925,00 heeft betrekking op de herziening van de afrekening 2011 aan de Stichting de Brede school en de overige uitgaven hebben o.a. betrekking op de correctie van vorderingen.

De stand van de voorziening is per ultimo 2012 € 97.170,98.

Vaste schulden looptijd > 1 jaar

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Onderhandse leningen (volgens bijlage geldleningen)	29.311.944,22	25.174.164,64
Waarborgsommen	17.004,05	17.004,05
Totaal langlopende schulden	<u>29.328.948,27</u>	<u>25.191.168,69</u>

Vlottende passiva

Schulden looptijd korter dan 1 jaar:

Liquide middelen

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
B.N.G. algemeen	3.027.357,17	1.977.941,94
B.N.G. belastingen	1,92	37,84
B.N.G. burgerzaken	10,90	10,68
B.N.G. Sociale Zaken	43,90	51,85
Totaal liquide middelen	<u>3.027.413,89</u>	<u>1.978.042,31</u>
Schulden openbare lichamen	1.955.670,74	1.233.480,53
Overige schulden	5.218.843,87	3.854.853,95
Totaal schulden looptijd korter dan 1 jaar	<u>10.201.928,50</u>	<u>7.066.376,79</u>

Onder de post schulden openbare lichamen staan de volgende schulden:

Regionale energietaken (ontvangen subsidie)	77.659,50	-
Klimaatbeheer (ontvangen subsidie)	117.928,50	-
ISV-3 en geluid (ontvangen subsidie)	190.823,24	-
- Arbo Unie Midden en West Brabant	-	1.094,80
- Belastingdienst	24.032,15	325.558,24
- Diamant	320.868,66	445.047,29
- Diverse gemeenten	1.143.473,28	398.596,37
- GGD	37.626,50	30.760,80
- Ministerie van Justitie	2.414,20	5.175,00
- Omgevingsdienst	37.573,00	-
- Provincie Noord Brabant	-	12.816,17
- Regionale Milieudienst West Brabant	-	4.098,36
- Rijksdienst wegverkeer	-	1.408,50
- Veiligheidsregio Midden en West Brabant	-	8.925,00
- UWV	2.248,41	-
- Waterschap De Dommel	1.023,30	-
Totaal schulden openbare lichamen	<u>1.955.670,74</u>	<u>1.233.480,53</u>

Onder de post overige schulden staan de volgende schulden:

- crediteuren algemene dienst	2.387.402,19	1.756.019,04
- crediteuren grondbedrijf	202.534,44	214.556,05
- Verplichtingen voorgaande jaren	648.362,69	483.071,87
- crediteuren sociale zaken	1.590.508,21	1.395.345,32
- Aflossing BNG lening 2010	-	-
- Overige schulden	390.036,34	5.861,67
Totaal overige schulden	<u>5.218.843,87</u>	<u>3.854.853,95</u>

Overlopende passiva	2012	2011
Voorschotten specifieke uitkeringen	257.101,51	704.330,23
Vooruit ontvangen of nog te betalen overige posten	864.352,34	819.023,96
Totaal overlopende passiva	<u>1.121.453,85</u>	<u>1.523.354,19</u>

Specificatie ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen:

	Saldo 1-1-2012	Bij: 2012	Af: 2012	Saldo 31-12-2012
Wet inburgering	353.786,08	0,00	353.786,08	0,00
WWB-werk	224.193,31	269.175,34	362.617,98	130.750,67
preventief jeugdbeleid	7.836,14	0,00	0,00	7.836,14
doeluitkering C.J.G.	118.514,70	0,00	0,00	118.514,70
schuldhulpverlening	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	<u>704.330,23</u>	<u>269.175,34</u>	<u>716.404,06</u>	<u>257.101,51</u>

<u>Specificatie vooruit ontvangen of nog te betalen posten</u>	2012	2011
Nog te betalen bedragen	861.423,70	788.857,60
Nog te betalen bedragen infra werken (afgesloten)	-	30.166,36
Vooruit ontvangen bedragen	38,75	-
Nog te verwerken bedragen	2.889,89	-
	<u>864.352,34</u>	<u>819.023,96</u>

5.3 Waarderingsgrondslagen

5.3.1 Activa

5.3.1.1 Vaste activa

Voor zover niet anders vermeld zijn activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

5.3.1.2 Immateriële Vaste activa

Immateriële activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten, gebaseerd op de te verwachten gebruiksduur.

5.3.1.3 Materiële Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de aanschaffingswaarde of vervaardigingsprijs en voor zover van toepassing verminderd met investeringsbijdragen van derden en aanwending van reserves en voorzieningen.

Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de aanschaffingswaarde, gebaseerd op de te verwachte gemiddelde levensduur van de activa. Op gronden wordt niet afgeschreven. Voor de voornaamste categorieën van de activa is hieronder de verwachte levensduur vermeld.

Activa	Termijn in jaren:
gronden en terrein	0
bedrijfsgebouwen	40
scholen	40
wegen	25
riolering	50
machines, apparaten en installaties	7
overige materiële vaste activa	10

Afschrijving op de immateriële en materiële vaste activa vindt in het algemeen plaats op lineaire basis. De afschrijving op rioleringen, minicontainers en investeringen bij het product afvalverwijdering vinden plaats middels de annuïteitenmethode. Bij besluit van 20 december 2011 is de nota investerings- en afschrijvingsbeleid van de gemeente Goirle vastgesteld waarin richtlijnen zijn opgenomen in dit kader.

5.3.1.4 Financiële Vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De belangen in gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen alsmede effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

5.3.1.5 Voorraden / onderhanden werk

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs / vervaardigingsprijs.

Onderhanden werk

De voorraden onderhanden werk worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de opbrengst uit verkopen. De kostprijs bestaat uit directe kosten en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en interest. Voor een nadere toelichting op het onderhanden werk wordt verwezen naar het bijlagenboek (onderdeel grondexploitaties). Indien een plan voor 90% is gerealiseerd, zal het plan worden afgesloten om te voorkomen dat een plan onnodig (lang) in exploitatie blijft. Eventuele verplichtingen en/of rechten waarmee op dat moment nog geen rekening is gehouden zullen ten laste van de algemene reserve grondexploitatie worden gebracht. De egaliseringsreserve wordt uitgesplitst in een algemeen deel, voor storting van de gerealiseerde winsten, en een deel voor gecalculeerde nadelige saldi, saldi van verliesgevende plannen. Dit laatste deel wordt gevormd op basis van voorcalculatie. Volgens bedrijfseconomische principes moeten verliezen immers worden genomen wanneer deze bekend zijn (voorzichtigheidsprincipe). Naast de egaliseringsreserve wordt een reserve voor onvoorziene risico's gevormd.

5.3.1.6 Vorderingen

Vorderingen worden tegen de nominale waarde gewaardeerd, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

5.3.1.7 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.3.2 Passiva

5.3.2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves en de bestemmingsreserves.

5.3.2.2 Voorzieningen

De voorzieningen dienen ter dekking van posten waarbij sprake is van aanzienlijke fluctuaties in de exploitatie door de jaren heen, waarbij de jaarlijkse dotatie in die voorzieningen gelijkmatig plaatsvindt. Verder dienen zij ter dekking van voorzienbare risico's die de normale bedrijfsvoering te boven gaan. Aan de voorzieningen liggen onderbouwingen ten grondslag.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt in mindering gebracht op het totaal van de vorderingen.

5.3.2.3 Schulden op lange termijn

Deze schulden hebben betrekking op schulden met een restant looptijd van meer dan één jaar.

5.3.2.4 Vlottende passiva

De vorderingen en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.3 Grondslagen resultaatbepaling

De begroting en de jaarrekening worden samengesteld op basis van het stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat de baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, ook al leidt dat niet tot werkelijke inkomsten of uitgaven in dat jaar. De grondslagen waarop de baten en lasten zijn gewaardeerd komen tot uitdrukking in de toelichting op de producten.

Transitorische rente is opgenomen onder de te betalen kosten. Dit is conform de vigerende voorschriften.

De jaarrekening omvat de totale gemeentelijke organisatie en haar activiteiten en kan mitsdien worden getypeerd als een geconsolideerde rekening. De indeling van de jaarrekening i.c. de inrichting van de programmarekening is gelijk aan die van begroting 2012. Omdat gekozen is voor de toelichting van de verschillen op programmaniveau wordt volstaan met een cijfermatige rekening op programmaniveau waarin de cijfers van de begroting 2012 en de realisatie 2012 worden gepresenteerd.

Alle kosten betrekking hebben op het functioneren van het bestuurlijk en ambtelijk apparaat worden beschouwd als een product maar de kosten worden doorberekend naar de hoofdkostenplaatsen. Van daaruit worden de kosten verdeeld naar de rekening van baten en lasten middels de gemaakte uren voor een product. In de toelichting op de kostenplaatsen worden de grondslagen van de doorrekeningen vermeld.

De bouwgrondexploitatie maakt integraal deel uit van de begroting en de rekening van baten en lasten. Verantwoording vindt volledig plaats op product ONT0505.

De afschrijvingen worden voornamelijk op basis van lineair en annuïteit, inclusief de vastgesteld afschrijvingstermijnen berekend. De afschrijvingen zijn opgenomen onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Voor alle nieuwe investeringen wordt uitgegaan van het vastgesteld beleid conform de nota investering en afschrijvingsbeleid uit 2011.

De toerekening van de baten en lasten van de diverse kostenplaatsen aan de diverse producten geschiedt middels doorberekening van de kapitaallasten (rente en afschrijving), de urenverantwoording en de vastgestelde verdeelsleutels. Het resultaat wordt opgenomen bij het eigen vermogen. Op basis van het resultaat wordt door het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad voorstellen gedaan voor de besteding van het batig resultaat c.q. dekking bij een nadelig resultaat.

5.4 Ontwikkelingen na balansdatum

Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening waren er geen belangrijke ontwikkelingen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Tevens zijn er geen ontwikkelingen na balansdatum die belangrijke financiële consequenties hebben voor de jaarrekening. Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden zijn afgedekt door de meerjarenbegroting 2013-2016.

5.5 Programmarekening 2012

5.5.1 Totaal jaarresultaat: per programma in totalen

In onderstaand overzicht treft u de uitkomsten per programma aan. Elk programma is onderverdeeld naar de werkelijk gerealiseerde en naar de begrote lasten en baten. In de laatste kolom staat het verschil tussen het begrote en het werkelijk gerealiseerde saldo weergegeven.

Nr	Programma	2012 Realisatie Lasten	2012 Realisatie Baten	2012 Realisatie Saldo
1	Bestuur	6.634.928	4.561.003	2.073.925
2	Openbare orde en veiligheid	1.193.257	12.878	1.180.379
3	Ontwikkeling ruimte	8.452.459	7.550.267	902.192
4	Beheer ruimte	14.584.235	7.056.522	7.527.713
5	Welzijn	7.993.832	785.467	7.208.365
6	Burgers	13.581.959	8.699.387	4.882.571
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	513.592	24.482.433	-23.968.841
	Sub-TOTAAL	52.954.262	53.147.957	-193.695
	Mutaties reserves	6.525.264	7.929.052	-1.403.788
	TOTAAL	59.479.526	61.077.009	-1.597.483

Nr	Programma	2012 Begroting Lasten	2012 Begroting Baten	2012 Begroting Saldo	2012 Verschil saldo Begr.-Real.
1	Bestuur	6.806.862	4.647.074	2.159.788	85.863
2	Openbare orde en veiligheid	1.244.536	30.830	1.213.706	33.327
3	Ontwikkeling ruimte	11.098.444	9.548.507	1.549.937	647.745
4	Beheer ruimte	15.430.252	7.086.797	8.343.455	815.742
5	Welzijn	8.773.060	638.880	8.134.180	925.815
6	Burgers	13.538.334	8.295.362	5.242.972	360.401
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	1.818.143	24.915.779	-23.097.636	871.204
	Sub-TOTAAL	58.709.631	55.163.229	3.546.402	3.740.097
	Mutaties reserves	3.984.734	8.847.609	-4.862.875	-3.459.087
	TOTAAL	62.694.365	64.010.838	-1.316.473	281.010

5.6 Toelichting op de programmarekening

5.6.1 Programma 1 Bestuur

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	194.769	115.000	-79.769
BD00402	Juridische dienstverlening	255.573	288.796	33.223
BD00403	Klachtrecht	5.075	36.690	31.615
BD00404	Communicatie en voorlichting	355.833	310.276	-45.557
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	478.305	504.187	25.882
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	78.080	82.265	4.185
BD00407	Informatie- en automatisering	1.086.843	1.305.312	218.469
CON0301	Gemeentecontrol	114.688	149.368	34.680
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	1.119.574	1.011.898	-107.676
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	465.106	499.220	34.114
MDV0801	Receptie	129.134	128.128	-1.006
OND0901	Documentenbeheer	676.293	569.810	-106.483
OND0902	Facilitaire services	233.612	353.045	119.433
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	508.832	493.869	-14.963
OND0904	Budgetcyclus	775.027	781.677	6.650
OND0910	Verzekeringen	150.890	167.069	16.179
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	7.293	10.252	2.959
Totaal programma 1 Bestuur		6.634.928	6.806.862	171.934

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	0	0	0
BD00402	Juridische dienstverlening	51.027	82.052	31.025
BD00403	Klachtrecht	0	0	0
BD00404	Communicatie en voorlichting	350.504	294.866	-55.638
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	478.305	488.831	10.526
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	78.080	82.265	4.185
BD00407	Informatie- en automatisering	1.086.843	1.191.988	105.145
CON0301	Gemeentecontrol	114.688	149.368	34.680
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	0	0	0
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	11.525	9.330	-2.195
MDV0801	Receptie	129.134	128.128	-1.006
OND0901	Documentenbeheer	676.293	550.810	-125.483
OND0902	Facilitaire services	233.612	363.045	129.433
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	508.832	474.541	-34.291
OND0904	Budgetcyclus	683.976	659.529	-24.447
OND0910	Verzekeringen	150.890	162.069	11.179
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	7.293	10.252	2.959
Totaal programma 1 Bestuur		4.561.003	4.647.074	86.071

2012	Totaal Lasten	6.634.928	6.806.862	171.934
2012	Totaal Baten	4.561.003	4.647.074	86.071
2012	Totaal saldo	<u>2.073.925</u>	<u>2.159.788</u>	<u>85.863</u>
2012	Totaal saldo rekening			2.073.925
2011	Totaal saldo rekening			<u>1.886.594</u>
	Verschil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011			<u>187.331</u>

5.6.1.1 Toelichting programma 1 Bestuur

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Per saldo is het resultaat van programma 1 € 85.863,00 lager uitgevallen dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	BD00401 Bestuurlijke dienstverlening: De lasten van dit product zijn met € 80.000,00 overschreden door meer bestede werkelijke ambtelijke uren vanwege onderzoeken mogelijke samenwerking met regiogemeenten. Deze uren zijn minder besteed aan Juridische dienstverlening (BD00402) en Klachtrecht (BD00403).	L	80	N
2	BD00402 Juridische dienstverlening: De lasten van dit product zijn met € 33.000,00 onderschreden door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 36.000,00 vanwege minder productieve uren, verschuiving naar product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening; Hogere lasten ad € 3.000,00 vanwege hogere kosten aan juridisch advies bij privaatrechtelijke zaken. De baten van dit product zijn € 31.000,00 lager uitgevallen doordat er door de lagere lasten ook minder is doorbelast naar andere producten.	L B	33 31	V N
3	BD00403 Klachtrecht: De lasten van dit product zijn met € 32.000,00 onderschreden doordat er minder productieve uren zijn gemaakt, dit is een verschuiving met product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening.	L	32	V
4	BD00404 Communicatie en voorlichting: De lasten van dit product zijn met € 46.000,00 overschreden door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 50.000,00 vanwege meer geschreven uren; Lagere lasten ad € 4.000,00 aan promotie-, representatie- en publicatiekosten. De baten van dit product zijn € 56.000,00 hoger uitgevallen vanwege een hogere doorbelasting aan andere producten.	L B	46 56	N V
5	BD00405 Personeels- en organisatiebelangen: De lasten van dit product zijn met € 26.000,00 onderschreden door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 20.000,00 aan opleiding en cursussen. Dit budget wordt overgeheveld naar 2013; Lagere lasten ad € 6.000,00 vanwege het niet doorgaan van een personeelsactiviteit. Die activiteit vindt nu plaats in 2013. De baten van dit product zijn € 11.000,00 lager uitgevallen vanwege een lagere doorbelasting aan andere producten.	L B	26 11	V N

6	BD00407 Informatie en automatisering: De lasten van dit product zijn met € 218.000 onderschreden door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere kapitaalslasten ad € 81.000,00 omdat de investeringen met betrekking tot Andere Overheid achter blijven bij de geraamde investering; Lagere lasten ad € 111.000,00 aan advieskosten Andere Overheid. Hiervan wordt € 67.500,00 toegevoegd aan een bestemmingsreserve vanwege de terugbetaalverplichting voor de kasschuif in het kader van iNUP. Van het restant budget wordt € 34.000,00 overgeheveld naar 2013; Lagere lasten ad € 21.000,00 aan geschreven uren, vanwege een tijdelijke vacature op ondersteuning ICT; Lagere lasten ad € 5.000,00 aan diverse kosten ICT (aanschaf hardware, overige goederen en diensten). 	L	218	V
	De baten van dit product zijn € 105.000,00 lager uitgevallen vanwege een lagere doorbelasting aan andere producten.	B	105	N
7	DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.): De lasten van dit product zijn met € 108.000,00 overschreden door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 70.000,00 in verband met toevoeging aan de voorziening pensioenen in het kader van de wet APPA. De laatste doorberekening gaf aan dat het saldo van de voorziening niet hoog genoeg was om te kunnen voldoen aan toekomstige verplichtingen; Hogere lasten ad € 35.000,00 in verband met uitbetaling salarisverplichtingen aan voormalig personeel; Hogere lasten ad € 19.000,00 vanwege meer productieve uren aan ondersteuning B&W; Lagere lasten ad € 11.000,00 vanwege een lagere toevoeging aan de voorzieningen FPU en FPU stimuleringsmaatregel. Er was een lagere toevoeging nodig dan begroot; Lagere lasten ad € 5.000,00 aan representatie en conferenties B&W. Hiervan wordt € 2.500,00 overgeheveld naar 2013. 	L	108	N
8	GRI0101 Bestuursorganen (raad e.d.). De lasten van dit product zijn € 34.000,00 lager uitgevallen. Dit komt door de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten voor uitbestede werkzaamheden ad € 19.000,00. Hiervan wordt een bedrag van € 9.000,00 overgeheveld; Lager uitgevallen salarislasten van de raad ad € 9.000,00; Overige kleine voordelen voor in totaal € 6.000,00. 	L	34	V
9	CON0301 Gemeentecontrol: De lasten van dit product zijn met € 35.000,00 onderschreden doordat er minder uren zijn besteed aan dit product vanwege langdurige ziekte van een medewerker.	L	35	V
	De baten van dit product zijn € 35.000,00 lager uitgevallen vanwege een lagere doorbelasting aan andere producten.	B	35	N
10	OND0901 Documentenbeheer: De lasten van dit product zijn met € 106.000,00 overschreden. Dit komt door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 112.000,00 door meer geschreven uren; Lagere lasten ad € 4.000,00 voor uitbestede werkzaamheden extern archief; 	L	106	N

	<ul style="list-style-type: none"> Lagere kapitaallasten ad € 1.000,00; Lagere lasten ad € 1.000,00 door overige kleine verschillen. <p>De baten voor dit product zijn met € 125.000,00 overschreden. Dit komt doordat er meer uren zijn doorbelast.</p>	B	125	V
11	<p>OND0902 Facilitaire services: De lasten van dit product zijn met € 119.000,00 onderschreden. Dit komt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 116.000,00 door minder geschreven uren; Lagere lasten ad € 3.000,00 voor porti. <p>De baten voor dit product zijn met € 129.000,00 onderschreden. Dit komt doordat er minder uren zijn doorbelast.</p>	L	119	V
		B	129	N
12	<p>OND0903 Huisvesting gemeentelijk apparaat: De lasten van dit product zijn met € 15.000,00 overschreden. Dit komt:</p> <ul style="list-style-type: none"> Door de verbouwing en de verhuizing lagere lasten ad € 6.000,00 voor electriciteit; Door de verbouwing lagere lasten ad € 8.000,00 voor onderhoud diversen; Lagere lasten ad € 6.000,00 voor telefonie; Lagere kapitaallasten ad € 8.000,00, voornamelijk vanwege het lagere renteomslagpercentage; Door de verbouwing hogere lasten ad € 45.000,00 door meer geschreven uren; Per saldo lagere lasten ad € 2.000,00 door diverse kleine over- en onderschrijdingen. <p>De baten van dit product zijn met € 34.000,00 overschreden doordat er meer uren zijn doorbelast.</p>	L	15	N
		B	34	V
13	<p>OND0904 Budgetcyclus: De lasten van dit product zijn met € 6.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere controlekosten ad € 3.000,00 doordat de jaarrekeningcontrole opnieuw is aanbesteed; Lagere lasten ad € 3.000,00 door minder geschreven uren. <p>De baten van dit product zijn met € 24.000,00 overschreden doordat er meer uren zijn doorbelast.</p>	L	6	V
		B	24	V
14	<p>OND0910 Verzekeringen: De lasten van dit product zijn met € 16.000,00 onderschreden. Dit komt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 10.000,00 vanwege minder glasschades; Hogere lasten ad € 6.000,00 voor overige verzekeringen; Lagere lasten ad € 13.000,00 door minder geschreven uren; Hogere lasten ad € 1.000,00 door overige kleine verschillen. <p>De baten van dit product zijn € 11.000,00 lager uitgevallen doordat er door de lagere lasten ook minder is doorbelast naar andere producten.</p>	L	16	V
		B	11	N
15	Overige kleine verschillen/afrondding.		5	V
	Totaal		86	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	2.073.925
2011	Totaal saldo rekening	1.886.594
	Totaal verschil	<u>187.331</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Per saldo is het resultaat van programma 1 € 187.331,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	BD00401 Bestuurlijke dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 91.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 94.000,00 vanwege meer productieve uren in het kader van onderzoek bestuurlijke samenwerking met regiogemeenten; Lagere lasten ad € 3.000,00 aan subsidie vanwege het stopzetten van de vriendschapsband met Krasnogorsk. 	L	91	N
2	BD00402 Juridische dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 15.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 38.000,00 vanwege minder productieve uren. Dit is een verschuiving met product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening; Hogere lasten ad € 23.000,00 aan juridische advieskosten inzake privaatrechtelijke zaken en ondersteuning bij Commissie bezwaarschriften. 	L	15	V
3	BD00403 Klachtrecht: De lasten van dit product zijn € 19.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door minder productieve uren. Dit is een verschuiving met product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening.	L	19	V
4	BD00404 Communicatie en voorlichting: De lasten van dit product zijn € 33.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 31.000,00 aan meer productieve uren; Hogere lasten ad € 2.000,00 aan publicatiekosten gemeentepagina in Goirles Belang, in verband met meer publicaties. 	L	33	N
5	BD00405 Personeels- en organisatiebelangen: De lasten van dit product zijn € 38.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 12.000,00 aan advertentiekosten voor vacatures; Lagere lasten ad € 21.000,00 aan advieskosten van begeleidingstraject voormalige medewerker; Lagere lasten ad € 5.000,00 aan productieve uren. 	L	38	V
6	BD00407 Informatie en automatisering: De lasten van dit product zijn € 13.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door minder productieve uren vanwege de tijdelijke vacature in 2012 bij ondersteuning ICT.	L	13	V
7	DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.): De lasten van dit product zijn € 93.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 76.000,00 vanwege hogere toevoeging aan de voorzieningen pensioenen (wet APPPA), FPU en FPU stimuleringsregel; Hogere lasten ad € 11.000,00 aan advieskosten vanwege onderzoek BMC naar mogelijke samenwerking met regiogemeenten; 	L	93	N

	<ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 30.000,00 aan uren; • Lagere lasten ad € 24.000,00 aan advieskosten met betrekking tot verbouwing receptie. 			
8	CON0301 Gemeentecontrol: De lasten van dit product zijn € 71.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door meer productieve uren vanwege langdurige ziekte van medewerker in 2011.	L	71	N
9	<p>GRI0101 Bestuursorganen (raad e.d.). De lasten van dit product zijn € 6.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten voor € 5.000,00 aan uitbestede werkzaamheden rekenkamer; • Hogere lasten ad € 13.000,00 doordat meer uren zijn geschreven op dit product. Met ingang van 2012 worden er door de griffie uren geschreven voor de rekenkamer. Deze uren worden voor 2/3e deel doorberekend aan gemeente Loon op Zand en Dongen; • Lagere lasten ad € 3.000,00 voor representatie en vergaderkosten van de raad. • Hoger uitgevallen overige lasten voor in totaal € 1.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 8.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011. Dit komt doordat er meer uren voor de rekenkamer zijn doorberekend aan de gemeenten Loon op Zand en Dongen.</p>	L B	6 8	N V
10	MDV0801 Receptie. De lasten van dit product zijn € 11.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar doordat er meer uren op dit product zijn geschreven.	L	11	N
11	<p>OND0901 Documentenbeheer: De lasten van dit product zijn € 93.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 3.000,00 voor abonnementen; • Hogere lasten ad € 89.000,00 doordat er meer uren zijn geschreven; • Hogere lasten ad € 1.000,00 vanwege overige kleine verschillen. 	L	93	N
12	<p>OND0902 Facilitaire services: De lasten van dit product zijn € 63.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 6.000,00 vanwege minder inkoop van schrijf en bureaubenodigheden. Hier is op bezuinigd. • Lagere lasten ad € 64.000,00 doordat er in 2012 minder uren zijn geschreven op dit product; • Hogere lasten ad € 5.000,00 voor druk en bindwerk; • Hogere lasten ad € 2.000,00 door diverse kleine afwijkingen. 	L	63	V
13	<p>OND0904 Budgetcyclus: De lasten van dit product zijn € 71.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 17.000,00 voor controlekosten. In 2011 waren de controlekosten hoger doordat er vanwege ziekte van een medewerker extern was ingehuurd voor de interne controle. Tevens zijn de kosten iets lager uitgevallen doordat de accountantscontrole voor 2012 goedkoper is aanbesteed; • Hogere lasten ad € 87.000,00 doordat er in 2012 meer uren op dit product zijn geschreven; • Lagere lasten ad € 1.000,00 door diverse kleine afwijkingen. 	L	71	N
14	<p>OND0910 Verzekeringen: De lasten van dit product zijn € 6.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 4.000,00 voor overige verzekeringen doordat er in 2012 veel premie terug is ontvangen voor de CAR-verzekering 2011. Er wordt afgerekend op basis van werkelijke projecten; 	L	6	V

	• Lagere lasten ad € 2.000,00 door diverse kleine afwijkingen.			
15	De baten voor programma 1 zijn vanwege een hogere doorbelasting € 122.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011.	B	122	V
16	Overige kleine verschillen/afrondding.	L	2	N
	Totaal		187	N

5.6.2 Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Verschil
VVH0601	Veiligheid	1.152.323	1.213.706	61.383
VVH0604	Brandweer	0	0	0
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	40.934	30.830	-10.104
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		1.193.257	1.244.536	51.279

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Verschil
VVH0601	Veiligheid	12.878	0	-12.878
VVH0604	Brandweer	0	0	0
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	0	30.830	30.830
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		12.878	30.830	17.952

2012	Totaal Lasten	1.193.257	1.244.536	51.279
2012	Totaal Baten	12.878	30.830	17.952
2012	Totaal saldo	1.180.379	1.213.706	33.327

2012	Totaal saldo rekening			1.180.379
2011	Totaal saldo rekening			1.102.385
	Verschil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011			77.994

5.6.2.1 Toelichting programma 2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Het resultaat van programma 2 is per saldo € 33.327,00 lager dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>VVH601 Veiligheid: De lasten zijn € 61.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt door de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten toegerekende uren ad € 15.000,00; • Lagere uitgaven voor cursussen, vorming en opleiding in het kader van de crisisbeheersing ad € 10.000,00; • Lagere ontruimingskosten hennepkwekerijen ad € 8.000,00. Er kon veel verhaald worden; • Lagere uitgaven advieskosten externe veiligheid ad € 18.000,00. Van de provincie is geld ontvangen voor de taken in het teken van externe veiligheid; • Lagere lasten voor de implementatie van het regionaal crisisplan ad € 7.000,00; • Lagere lasten door overige kleine afwijkingen ad € 3.000,00. <p>De baten zijn € 13.000,00 hoger uitgevallen vanwege een vergoeding van de provincie voor de externe veiligheid.</p>	L	61	V
		B	13	V

5.6.3 Programma 3 Ontwikkeling ruimte

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	89.635	179.695	90.060
ONT0502	Ruimtelijke beleid	306.460	341.943	35.483
ONT0503	Landelijk gebied	106.495	110.845	4.350
ONT0504	Ruimtelijke plannen	303.134	355.626	52.492
ONT0505	Grondexploitatie	7.523.114	9.976.467	2.453.353
ONT0506	Volkshuisvesting	87.902	79.689	-8.213
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	35.719	54.180	18.461
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		8.452.459	11.098.444	2.645.985

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	48.886	46.855	-2.031
ONT0502	Ruimtelijke beleid	109.076	13.657	-95.419
ONT0503	Landelijk gebied	0	0	0
ONT0504	Ruimtelijke plannen	25.574	17.437	-8.137
ONT0505	Grondexploitatie	7.329.558	9.416.378	2.086.820
ONT0506	Volkshuisvesting	1.454	0	-1.454
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	35.719	54.180	18.461
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		7.550.267	9.548.507	1.998.240

2012	Totaal Lasten	8.452.459	11.098.444	2.645.985
2012	Totaal Baten	7.550.267	9.548.507	1.998.240
2012	Totaal saldo	902.192	1.549.937	647.745

2012	Totaal saldo rekening			902.192
2011	Totaal saldo rekening			898.703
	Verschil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011			3.489

5.6.3.1 Toelichting programma 3 Ontwikkeling ruimte

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Per saldo is het resultaat van het programma 3 Ontwikkeling ruimte € 647.745,00 voordelig.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0501 Economisch beleid: dit product kent een voordelig saldo omdat de geraamde kosten in 2012 voor de visie Tijvoort lager zijn. Verwacht wordt dat deze uitgaven in 2013 komen. Er is ook een lagere toerekening van uren door ziekte van een personeelslid.	L	90	V
	De baten zijn door opbrengsten inzake reclame langs de weg iets hoger dan geraamd.	B	2	V

2	ONT0502 Ruimtelijk beleid: Een hogere toerekening van uren door verschuiving van werkzaamheden. Lagere uitgaven IDOP Riel door het later opstarten van diverse activiteiten. Kosten komen in 2013.	L	36	V
	Als opbrengst is o.a. verantwoord het ontvangen tweede voorschot subsidie IDOP Riel.	B	95	V
3	ONT0504 Ruimtelijke plannen: Lagere uitgaven vanwege nog uit te betalen planschades, welke claims nog in onderzoek zijn voordat daadwerkelijk, in 2013, tot uitbetaling wordt overgegaan en lagere toerekening van uren. Verder zijn er kosten doorberekend welke gemaakt zijn voor principeverzoeken tot wijziging van bestemmingsplannen.	L	52	V
		B	8	V
4	ONT0505 Grondexploitatie: Het voordelige verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere kosten bouw- en woonrijpmaken in 2012 met name voor het complex de Boschkens en Centrum deelgebieden derhalve voor eenzelfde bedrag een lagere toename van de boekwaarde. De boekwaarde van Strategische aankopen (perceel Zandeind) is afgewaardeerd naar landbouwwaarde ad € 6,00 per m ² (- € 294.000,00). Ook de opbrengst verkopen zijn ver achter gebleven ten opzichte van de raming en derhalve voor eenzelfde bedrag een lagere afname van de boekwaarde. Het verschil tussen baten en lasten betreft lagere uitgaven waardoor ook de beschikking over de algemene reserve grondexploitatie (functie 980) voor ditzelfde bedrag lager is. Voor een specificatie van de beschikking wordt verwezen naar het overzicht onttrekkingen 2012.	L	2.454	V
		B	2.087	N
5	ONT0506 Volkshuisvesting: nadelig saldo vanwege enerzijds iets hogere toerekening van uren en anderzijds hogere inkomsten leges.	L	8	N
		B	1	V
6	ONT0518 Administratieve ondersteuning afdeling: lagere toegerekende uren en daardoor ook een lagere doorberekening van uren naar de hulpkostenplaats.	L	18	V
		B	18	N
7	Overige afwijkingen	L	5	V
Totaal			648	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	902.192
2011	Totaal saldo rekening	898.703
	Totaal verschil	<u>3.489</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Het verschil van het saldo ten opzichte van 2011 bedraagt € 3.489,00 nadelig.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0502 Ruimtelijk beleid: hogere kosten uitbestede werkzaamheden inzake IDOP Riel ad € 45.000,00 vanwege opgestarte activiteiten en mede daardoor ook hogere toegerekende uren ad € 34.000,00; lagere kapitaallasten ad € 10.000,00 vanwege lagere lasten ten behoeve aankoop/verkoop gronden van de algemene dienst.	L	71	N

	De baten zijn per saldo € 40.000,00 hoger vanwege een ontvangen voorschot subsidie IDOP Riel.	B	40	V
2	ONT0503 Landelijk beleid: hogere advieskosten vanwege een bijdrage van STIKA-gelden en hogere toegerekende uren vanwege een verschuiving van uren.	L	45	N
3	ONT0504 Ruimtelijke plannen: hogere kosten van planschadevergoedingen ad € 25.000,00 lagere advieskosten ad € 10.000,00 en lagere personeelslasten € 13.000,00 vanwege verschuiving van uren. De baten zijn afgenomen met € 22.000,00 vanwege lagere doorberekening van ambtelijke kosten voor wijziging van bestemmingsplannen.	L	2	N
		B	22	N
4	ONT0505 Grondexploitatie: lagere mutaties in de reserve grondexploitatie ad € 98.000,00. De boekingen in de loop van het dienstjaar vinden plaats op de WBS-elementen in de projectenadministratie. In deze administratie is het verloop te zien ten opzichte van de - indien bekend - exploitatieopzet. Het saldo is bij- of afgeschreven op de boekwaarde. Toename/afname 2012: <ul style="list-style-type: none"> • Centrum deelgebieden - € 9.000,00 • De Boschkens € 1.970.000,00 • Strategische aankopen - € 291.000,00 • Koningsschild € 30.000,00 • TilwegKalv.str/Vennerode/Gemeentewerf € 9.000,00 • Frankische Driehoek € 711.000,00 • Heisteeg € 239.000,00 • De VierKwartieren III - € 342.000,00 	L	1.304	N
		B	1.402	V
5	ONT0518 Administratieve ondersteuning afdeling: lagere lasten vanwege toegerekende uren ad € 12.000,00 en daardoor ook lagere baten voor hetzelfde bedrag vanwege de lagere doorberekening van uren naar de hulpkostenplaats.	L	12	V
		B	12	N
6	Overige afwijkingen	L	1	N
	Totaal		3	N

5.6.4 Programma 4 Beheer ruimte

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	41.901	57.496	15.595
ONT0508	Milieu	86.456	122.165	35.709
ONT0516	Recreatie	31.895	52.823	20.928
ONT0517	Verkeer en vervoer	166.230	159.375	-6.855
REB0701	Groen	1.353.965	1.405.682	51.717
REB0702	Verkeer en vervoer	432.066	437.293	5.227
REB0703	Wegen, straten en pleinen	3.532.622	4.083.048	550.426
REB0704	Openbare verlichting	306.945	295.728	-11.217
REB0705	Riolering	1.987.509	2.434.616	447.107
REB0706	Geoinformatie	296.179	295.067	-1.112
REB0707	Afvalinzameling	2.312.290	2.301.400	-10.890
REB0708	Gemeentebouwen	2.212.437	1.970.790	-241.647
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	134.028	133.964	-64
VVH0602	Vergunningverlening	1.061.204	1.124.231	63.027
VVH0603	Handhaving	628.506	556.573	-71.933
Totaal programma 4 Beheer ruimte		14.584.235	15.430.252	846.017

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	0	0	0
ONT0508	Milieu	0	0	0
ONT0516	Recreatie	0	0	0
ONT0517	Verkeer en vervoer	-6.121	10.000	16.121
REB0701	Groen	64	0	-64
REB0702	Verkeer en vervoer	67.811	64.299	-3.512
REB0703	Wegen, straten en pleinen	423.532	412.722	-10.810
REB0704	Openbare verlichting	2.574	0	-2.574
REB0705	Riolering	2.229.199	2.290.905	61.706
REB0706	Geoinformatie	0	0	0
REB0707	Afvalinzameling	3.404.293	3.398.770	-5.523
REB0708	Gemeentebouwen	479.485	516.577	37.092
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	54.965	43.524	-11.441
VVH0602	Vergunningverlening	348.554	300.000	-48.554
VVH0603	Handhaving	52.165	50.000	-2.165
Totaal programma 4 Beheer ruimte		7.056.522	7.086.797	30.275

2012	Totaal Lasten	14.584.235	15.430.252	846.017
2012	Totaal Baten	7.056.522	7.086.797	30.275
2012	Totaal saldo	7.527.713	8.343.455	815.742

2012	Totaal saldo rekening	7.527.713
2011	Totaal saldo rekening	5.891.453
	Verschil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011	<u>1.636.260</u>

5.6.4.1 Toelichting programma 4 Beheer ruimte

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Per saldo is het resultaat van het programma 4 Beheer ruimte € 815.947,00 voordelig.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0507 Cultuurhistorie: er is geen beroep gedaan op de subsidieregeling voor particulieren.	L	15	V
2	ONT0508 Milieu: vanwege een lagere doorrekening van uren (vacature opgevuld met besparing 0,17 fte) alsmede lagere kapitaallasten is er op dit productnummer een positief saldo.	L	36	V
3	ONT0516 Recreatie: er is een lager aandeel kostenplaats (uren) personeel.	L	21	V
4	ONT0517 Verkeer en vervoer: in 2012 zijn er geen kosten gemaakt inzake regionaal gebiedsgerichte aanpak, is het incidenteel budget voor het nieuwe Gemeentelijke Verkeers- en Vervoersplan bijna volledig ingezet (afronding in 2013) en zijn er lagere kosten voor uitbestede werkzaamheden. Hier tegenover staan de hogere doorberekening van uren. Vanwege een lagere afrekening subsidie 2011 van de provincie dan verwacht alsmede omdat er geen kosten zijn geweest voor regionaal gebiedsgerichte aanpak en dus ook geen subsidie is ontvangen zijn de totale inkomsten lager dan begroot.	L B	7 16	N N
5	REB0701 Groen: het voordelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 48.000,00) vanwege uitgestelde investeringen (speelplaatsen) en het lagere renteomslagpercentage	L	52	V
6	REB0702 Verkeer en vervoer: de lagere kosten voor kapitaallasten, uitbestede werkzaamheden en overige goederen/diensten staan tegenover de hogere doorberekening van uren. Er zijn ook hogere inkomsten inzake leges parkeeronthefingen maar lagere inkomsten parkeergarage. Het negatief saldo van de parkeergarage wordt gedekt middels een beschikking uit de reserve parkeergarage, welke beschikking op een andere functie is verantwoord.	L B	5 4	V V
7	REB0703 Wegen, straten en pleinen: de lagere lasten worden in hoofdzaak veroorzaakt door lagere kapitaallasten (€ 600.000,00), voornamelijk door de lagere rentelasten (2%) en lagere afschrijvingen. De lagere kosten uitbestede werkzaamheden Turnhoutsebaan bedragen € 40.000,00 waardoor voor hetzelfde bedrag minder onttrokken is uit de reserve Turnhoutsebaan. Er zijn meer toegerekende uren (€ 56.000,00) en kosten overige goederen/diensten (€ 19.000,00) verantwoord. De inkomsten zijn per saldo hoger dan geraamd vanwege meer ontvangen leges inritten en kabels/leidingen (€ 15.000,00).	L B	550 11	V V
8	REB0704 Openbare verlichting: de hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere advieskosten en elektriciteitsverbruik.	L B	11 3	N V

9	REB0705 Riolering: lagere lasten vanwege lagere kapitaallasten ad € 235.000,00 (rentepercentage 2% lager dan begroot), lagere advieskosten (€ 117.000,00) inzake V-GRP welke kosten (als incidenteel budget) in de komende jaren gemaakt gaan worden alsmede niet volledig uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden (€ 67.000,00). De lagere kosten inzake rioolaansluitingen lopen gelijk op met de lagere inkomsten voor dit werk (€ 33.000,00).	L	447	V
	De inkomsten uit het rioolrecht zijn € 19.000,00 hoger dan begroot terwijl de inkomsten vanuit de reserve riolering zijn komen te vervallen.	B	62	N
10	REB0707 Afvalinzameling. De lasten voor dit product zijn € 11.000,00 hoger uitgevallen door de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Er is aan de voorziening een bedrag ad € 147.000,00 toegevoegd dat niet is begroot; • Door de economische crisis is er minder afval aangeboden. Dit geeft een besparing op de verwerkingskosten van € 145.000,00; • Minder toegezegde kwijscheldingen. Dit geeft een voordeel van € 13.000,00. 	L	11	N
	De baten zijn € 5.000,00 hoger uitgevallen doordat er meer kunststof is ingezameld dan begroot.	B	5	V
11	REB0708 Gemeentegebouwen. De lasten voor dit product zijn € 242.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt door de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere kapitaallasten ad € 280.000,00. Dit komt voornamelijk door de extra afschrijving gemeentehuis (daken), voormalig gebouw Olleke Bolleke en de brandweerkazerne (voorbereidingskrediet renovatie); • Lagere kosten verzekering en energie verbruik ad € 15.000,00; • Minder doorberekende uren ad € 21.000,00; • Overige kleine verschillen ad € 2.000,00. 	L	242	N
	De baten zijn € 37.000,00 lager uitgevallen doordat er minder is doorberekend aan hulpkostenplaatsen dan begroot.	B	37	N
12	REB0710 Administratieve ondersteuning afdeling: hogere doorbelasting naar de hulpkostenplaats.	B	11	V
13	VVH0602 Vergunningverlening. De lasten voor dit product zijn € 63.000,00 lager uitgevallen dan begroot. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Verschuiving van uren naar andere kostenplaatsen ad € 43.000,00; • Lagere lasten ad € 11.000,00 doordat minder werk is uitbesteed voor toetsing complexe bouwconstructies; • Lagere lasten ad € 9.000,00 doordat de kosten voor straatnaamgeving op een andere kostenplaats zijn verantwoord. 	L	63	V
	De baten voor dit product zijn € 48.000,00 hoger uitgevallen dan begroot omdat de opbrengsten omgevingsvergunning hoger zijn uitgevallen. Dit heeft meerdere oorzaken. Allereerst is de raming van de legesinkomsten bij de Burap en het Financieel tussenbericht verlaagd. Verder is er een tweetal grotere niet te voorziene vergunningen ingediend en zijn tot en met 2012 de aanlegkosten voor uitwegen verrekend in de legeskosten.	B	48	V

14	VVH0603 Handhaving. De lasten voor dit product zijn € 72.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Een nadeel van € 61.000,00 door verschuiving van uren andere kostenplaats; • Hogere kapitaalslasten ad € 24.000,00; • Voor de uitgevoerde actie woonwagen locatie en handhaving buitengebied is nog een budget over van € 13.000,00. Dit bedrag wordt overgeheveld. 	L	72	N
	De baten voor dit product zijn € 2.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd door diverse kleine verschillen	B	2	V
15	Overige afwijkingen	L	1	V
	Totaal		816	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	7.527.508
2011	Totaal saldo rekening	5.891.453
	Totaal verschil	<u>1.636.055</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Per saldo is het resultaat 2012 van het programma 4 Beheer ruimte € 1.636.055,00 nadelig ten opzichte van 2011.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0508 Milieu: hogere lasten zijn veroorzaakt door meer toegerekende uren.	L	17	N
2	ONT0517 Verkeer en vervoer: de advieskosten zijn € 32.000,00 hoger dan in 2011 vanwege uitvoering werkzaamheden inzake GVVP en mede daardoor zijn ook de toegerekende uren hoger. De baten kennen een mindere opbrengst vanwege een restitutie ontvangen voorschot subsidie in 2011; bovendien is in 2012 geen subsidie ontvangen voor regionaal gebiedsgerichte aanpak.	L B	51 18	N N
3	REB0701 Groen: de kapitaallasten zijn lager door uitgestelde investeringen en een lager renteomslagpercentage; de kosten van overige goederen en diensten zijn lager vanwege een verschuiving naar uitbestede werkzaamheden. Ook de toegerekende uren zijn iets lager dan in 2011.	L	73	V
4	REB0702 Verkeer en vervoer: de lagere kosten voor overige goederen en diensten worden gecompenseerd door hogere kosten uitbestede werkzaamheden; de lagere kosten in 2012 voor belastingen inzake de parkeergarage worden veroorzaakt vanwege de verantwoording in 2011 van twee belastingjaren; de toegerekende uren zijn in 2012 iets hoger (tariefsverhoging). De baten zijn lager doordat in 2011 extra kosten zijn doorberekend voor gebruik van de parkeergarage en in 2012 zijn de parkeergelden lager vanwege defect aan de betaalautomaat in de parkeergarage.	L B	14 18	V N

5	REB0703 Wegen, straten en pleinen: de hogere kosten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere kapitaallasten ad € 1.734.000,00 vanwege de extra afschrijvingen in 2012 conform het besluit in de voorjaarsnota 2012 (oude investeringen vanuit infrastructuurplan voor dekking Centrumplan) en de afschrijving ineens van kosten inzake de reconstructie van het Kloosterplein. De hogere toegerekende uren worden gecompenseerd door lagere kosten uitbestede werkzaamheden (in 2011 is er een budget van 2010 besteed inzake asfaltering Rillaersebaan/Tilburgseweg.	L	1.705	N
	De inkomsten zijn hoger vanwege een hogere subsidie van de provincie voor gebiedsgerichte aanpak (voorschot reconstructie Spoorbaan e.o.).	B	95	V
6	REB0704 Openbare verlichting: de lasten zijn hoger vanwege uitgestelde werkzaamheden in 2011 die nu in 2012 zijn uitgevoerd.	L	41	N
7	REB0705 Riolering: in 2012 zijn uitgestelde onderhoudswerkzaamheden van het vorig dienstjaar uitgevoerd; daarnaast zijn de kapitaallasten iets hoger en is het energieverbruik toegenomen.	L	160	N
	De inkomsten zijn toegenomen vanwege het hogere rioolrecht in 2012.	B	220	V
8	REB0706 Geo-informatie: de lasten zijn hoger door voornamelijk toegenomen toegerekende uren.	L	46	N
9	REB0707 Afvalinzameling. De lasten van dit product zijn € 152.000,00 lager dan vorig jaar. De voornaamste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Toevoeging aan de voorziening was € 147.000,00 lager dan in 2011; • Door overige kleine verschillen vielen de lasten € 5.000,00 lager uit. 	L	152	V
	De baten van dit product zijn € 940.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011. De redenen hiervan zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere beschikking uit de voorziening ad € 1.000.000,00. Dit bedrag is vrijgevallen; • De vergoeding van het afvalfonds was in 2011 € 80.000,00 hoger omdat toen ook een deel van 2010 verantwoord is; • De opbrengst inzameling kunststof is € 20.000,00 hoger dan in 2011. 	B	940	V
10	REB0708 Gemeentegebouwen. De lasten van dit product zijn € 529.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011. Dit komt door de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere uitgaven ad € 625.000,00 voor cyclisch onderhoud die ineens worden afgeschreven en gedekt worden door de reserve; • Lagere lasten voor gas ad € 14.000,00. In 2011 waren de lasten hoger vanwege een nog te betalen afrekening uit 2010; • Meer toegerekende uren in 2012 ad € 32.000,00; • Lagere onderhoudskosten gebouwen ad € 108.000,00; • Lagere lasten ad € 6.000,00 door diverse kleine oorzaken. 	L	529	N
	De baten zijn € 325.000 lager uitgevallen dan in 2011 door de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • In 2011 is een subsidie ad € 387.000,00 ontvangen van het rijk voor de restauratie van het cultureel centrum Jan van Besouw; • In 2012 is € 84.000,00 meer doorberekend aan hulpkostenplaatsen; 	B	325	N

	<ul style="list-style-type: none"> De huuropbrengst van Olleke Bolleke is in 2012 vervallen. Deze bedroeg in 2011 € 22.000,00. 			
11	REB0710 Administratieve ondersteuning afdeling: de toegerekende uren zijn iets lager dan in 2011. De doorberekening naar de hulpkostenplaats stond op een ander product geraamd.	L B	7 55	V V
12	<p>VVH0602 Vergunningverlening. De lasten voor dit product zijn € 12.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011 door de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere advieskosten ad € 18.000,00. door aanschaf plotter en squirtx in 2011; Meer uren dan in 2011 ad € 57.000,00; Lagere kosten welstandsbijdrage en toetsing complexe bouwaanvragen ad € 27.000,00. <p>De baten zijn € 74.000,00 lager uitgevallen dan in 2011 door de lagere opbrengsten bouwleges.</p>	L B	12 74	N N
13	<p>VVH0603 Handhaving. De lasten voor dit product zijn € 185.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011 door de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere kapitaalslasten ad € 120.000,00 in verband met de extra afschrijving van het krediet bodemverontreiniging; Meer doorberekende uren ad € 65.000,00. <p>De baten zijn € 3.000,00 hoger uitgevallen dan in 2011 door overige kleine verschillen</p>	L B	185 3	N N
14	Overige afwijkingen	L	8	N
	Totaal		1.636	N

5.6.5 Programma 5 Welzijn

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Vershil
MDV0803	Leerlingenvervoer	264.521	340.477	75.956
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	1.840.777	1.901.729	60.952
ONT0510	Jeugd	831.570	895.433	63.863
ONT0511	Onderwijs	2.437.495	2.321.344	-116.151
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	493.579	514.258	20.679
ONT0513	Sport	231.549	307.607	76.058
ONT0514	Gezondheid	637.657	638.262	605
ONT0515	Kunst en cultuur	73.867	78.573	4.706
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	1.182.818	1.775.377	592.559
Totaal programma 5 Welzijn		7.993.832	8.773.060	779.228

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Vershil
MDV0803	Leerlingenvervoer	4.845	4.500	-345
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	2.500	2.500	0
ONT0510	Jeugd	23.885	21.557	-2.328
ONT0511	Onderwijs	171.381	57.101	-114.280
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	0	0	0
ONT0513	Sport	0	0	0
ONT0514	Gezondheid	0	0	0
ONT0515	Kunst en cultuur	0	0	0
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	582.856	553.222	-29.634
Totaal programma 5 Welzijn		785.467	638.880	-146.587

2012	Totaal Lasten	7.993.832	8.773.060	779.228
2012	Totaal Baten	785.467	638.880	-146.587
2012	Totaal saldo	7.208.365	8.134.180	925.815

2012	Totaal saldo rekening			7.208.365
2011	Totaal saldo rekening			6.698.310
	Vershil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011			510.055

5.6.5.1 Toelichting programma 5 Welzijn

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Het resultaat van programma 5 is per saldo € 925.815,00 voordeliger dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0509 Maatschappelijke Ondersteuning: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten doordat er meer uren zijn geschreven op dit product voornamelijk in verband met de uitvoering van Back to Basics; Lagere uitgaven uitvoeringskosten WMO; Het bedrag dat in begroting 2012 is opgenomen voor de transitiekosten van de AWBZ naar WMO wordt toegevoegd aan de reserve; In 2012 deels uitgaven ten behoeve van het onderzoek verplaatsing functies van Zorgcentrum naar C.C. Jan van Besouw (restant wordt overgeheveld naar 2013). 	L L L L	40 6 77 17	N V V V
2	ONT0510 Jeugd: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Het restant bedrag van het in de begroting 2012 opgenomen budget voor transitiekosten Jeugd wordt toegevoegd aan de reserve; -Minder uitgaven voor hosting / licenties Zorg voor Jeugd; De cursus "omgaan met uw puber", deels uitgevoerd door GGD, is verschoven naar het 1e kwartaal 2013. De kosten hiervoor worden overgeheveld van 2012 naar 2013; Per saldo minder uitgaven voor Centrum Jeugd en Gezin; In 2012 zijn er grote wijzigingen doorgevoerd met betrekking tot peuterspeelzaalwerk. Per 1 juli 2012 is de Wet Kinderopvang in werking getreden en bestaat de subsidie aan Kinderopvang Humanitas en Kindercentra Kober alleen nog uit de tegemoetkoming aan de ouders die niet onder de Wet Kinderopvang vallen. 	L L L L L	6 4 7 7 39	V V V V V
3	ONT0511 Onderwijs: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Daling van de toerekening uren naar dit product voornamelijk veroorzaakt door ziekte en het uit diensttreden van personeel (Brede School); Daling van de kapitaallasten door een lager renteomslagpercentage; Extra afschrijving in verband met sloop van de Fonkelsteen en de afboeking van voorbereidingkrediet nieuwbouw de Boschkens. (Tegenover deze last staat een vergoeding van de grondexploitatie voor de boekwaarde van de school en de peuterspeelzaal); Minder uitgaven aan advieskosten en actualisering prognosemateriaal; Aan kleine medewerkingsverzoeken en vandalismeschades scholen is minder uitgegeven; Minder uitgaven huur sporthal Brede School Frankische Driehoek door afrekening over 2011; Minder uitgaven aan verzekeringen schoolgebouwen; Per saldo hogere opbrengst huur gebouwen voor gebruik van de locatie Sint Jansstraat 1-03 en Burg.Philipsenstraat 2 door Kinderopvang Humanitas; 	L L L L L L L L B	39 43 176 335 14 34 7 6 12	V V V N V V V V V

	<ul style="list-style-type: none"> Het verschil tussen het geraamd budget en de netto lasten huisvesting Onderwijs (€ 105.588,00) wordt toegevoegd aan de reserve huisvesting onderwijs (via Bestemmingsreserve B/O). 			
4	<p>ONT0512 Accommodaties subsidies: Dit product kent een voordelig saldo door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling van de kapitaallasten door het lager renteomslagpercentage; De geraamde kosten voor accommodatieonderzoek worden overgeheveld naar 2013 	L L	5 15	V V
5	<p>ONT0513 Sport: Dit product kent een voordelig saldo door:</p> <ul style="list-style-type: none"> De uitgaven inzake afrekening jeugdsportsubsidie 2011 wordt beschikt over de reserve jeugdsportsubsidie (via Bestemmingsreserve B/O); Het restant bedrag inzake budget combinatiefunctionaris wordt overgeheveld naar 2013 en volgende jaren. 	L L	16 92	N V
6	<p>ONT0514 Gezondheid: Dit product kent een nadelig saldo door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een lagere bijdrage aan de GGD door ontvangen doorschuif BTW. (Deze was geraamd als stelpost); In 2012 zijn de kapitaallasten (extra afschrijving) doorberekend voor de aanschaf van AED-apparaten door Stichting Heartsafe; Het restant budget van Lokaal gezondheidsbeleid wordt overgeheveld naar 2013. 	L L L	12 16 3	V N V
7	<p>ONT0515 Kunst en Cultuur: Dit product kent een voordelig saldo door daling van de toerekening van uren naar dit product (zie ONT0509). De uitgaven inzake kunst aankopen worden ten laste gebracht van reserve verfraaiing gemeente (via Bestemmingsreserve B/O).</p>	L L	10 5	V N
8	<p>REB0709 sportterreinen en -accommodaties Dit product heeft een voordelig saldo door:</p> <ul style="list-style-type: none"> De kapitaallasten zijn lager dan begroot. Er is een extra afschrijving geraamd van € 608.000,00 en die heeft betrekking op extra afschrijving van € 143.000,00 van de ondergrond en de toplaag van het 1e en 2e kunstgrasveld. Verder is rekening gehouden met de btw van € 465.000,00 die ineens gedekt zou worden uit de AWR. Inmiddels is duidelijk dat de btw geen rol speelt zodat de extra kost niet gerealiseerd wordt. Daarnaast is de renovatie in 2012 nog niet in zijn geheel gerealiseerd, zodat de afschrijving achterblijft; Het onderhoud van de sportvelden door Diamant is lager door het onderhoud van de kunstgrasvelden; Diverse kleine afwijkingen nadelig; Meer huuropbrengst ontvangen van de scholen voor sporthal de Haspel door indexering. 	L L L B	545 50 2 30	V V N V
9	<p>MDV0803 Leerlingenvervoer Dit product kent een voordelig saldo door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling van de toerekening van uren naar dit product; De aanbesteding van het leerlingenvervoer is afgerond en per 1 augustus 2012 is het nieuwe contract is ingegaan. 	L L	38 38	V V
10	Afrondingsverschillen	L	8	V
	Totaal		926	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	7.208.365
2011	Totaal saldo rekening	6.698.310
	Totaal verschil	<u>510.055</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Het resultaat van programma 5 is per saldo € 510.055,00 nadeliger dan het saldo van vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0509 Maatschappelijke Ondersteuning: <ul style="list-style-type: none"> Daling van de toerekening uren naar dit product; De rijksmiddelen inzake educatie 2012(welke via het participatiebudget van het Ministerie SZW worden ontvangen) zijn lager. Hierdoor is ook de doorbetaling aan gemeente Tilburg lager; In 2011 is de afrekening Educatie over 2010 van de gemeente Tilburg ontvangen; Afrekening subsidie 2011 uitbetaald aan Instituut Maatschappelijk Werk; Op dit product aan subsidies 2012 minder uitgegeven in kader van Back to Basics. 	L L B L L	36 6 9 6 62	V V N N V
2	ONT0510 Jeugd: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening uren naar dit product; In 2012 is de regionale inzet voor transitie Jeugd betaald; Verlaging budget in de algemene uitkering 2012 met betrekking tot maatschappelijke stages. Tegenover deze lagere uitkering staat een verlaging van de uitgaven; Ingaande 2012 worden de huur- en eigenaarslasten van peuterspeelzaal De Hummeltjes via product ONT0511 Onderwijs betaald; Van het ministerie wordt ingaande 2012 geen aparte uitkering meer ontvangen inzake Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin, maar is dit verwerkt in de algemene uitkering; In 2012 zijn de middelen Wet Oke van 2010 en 2011 ingezet voor peuterspeelzaalwerk. Hierdoor is op dit product aan subsidies 2012 meer uitgegeven; 	L L L L B L	25 12 10 41 161 26	N N V V N N
3	ONT0511 Onderwijs: <ul style="list-style-type: none"> Daling van de kapitaallasten 2012 door een lager renteomslagpercentage; Extra afschrijving in verband met sloop van de Fonkelsteen en de afboeking van voorbereidingkrediet nieuwbouw de Boschkens; In 2011 is van Woonstichting Leystromen een afrekening ontvangen inzake subsidie binnenklimaat primair onderwijs; Hogere vergoeding schoolbestuur speciaal onderwijs door stijging van het aantal leerlingen; Minder uitgaven aan onroerende zaakbelasting 2012; Minder huur gebouwen veroorzaakt door sloop locatie De Dieze 51A; Hogere huur / eigenaarslasten aan Woonstichting Leystromen met betrekking tot Brede School Boschkens Oost en Brede School Frankische Driehoek (zie ook product ONT0510 Jeugd voor het deel peuterspeelzaal); 	L L B L L B L	160 335 13 53 13 15 160	V N N N V N N

	<ul style="list-style-type: none"> In 2011 zijn kosten gemaakt voor de verhuizing van openbare school Den Bongerd; Minder uitgaven aan onderhoud en vandalismeschade Openbaar en Bijzonder onderwijs; 	L	13	V
		L	14	V
4	ONT0512 Accommodatiebeleid subsidies: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening uren naar dit product; In 2011 heeft een accommodatieonderzoek plaatsgevonden door KplusV; Op dit product aan subsidies 2012 minder uitgegeven in kader van Back to Basics; In 2011 is de afrekening subsidie 2010 ontvangen van S.C.A.G. met betrekking tot onderhoud en energiekosten. 	L	22	N
		L	25	V
		L	55	V
		B	33	N
5	ONT0513 Sport; <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening uren naar dit product; In 2012 zijn subsidies betaald met betrekking tot combinatie functionaris aan Factorium, Stichting Jong en Stichting Brede School (Back to Basics). 	L	11	N
		L	116	N
6	ONT0514 Gezondheid: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening uren naar dit product; In 2012 zijn de kapitaallasten (extra afschrijving) doorberekend voor de aanschaf van AED-apparaten door Stichting Heartsafe; Lagere bijdrage 2012 aan GGD door verlaging van de bijdrage per inwoner; Van het ministerie wordt ingaande 2012 geen aparte uitkering JGZ meer ontvangen inzake Brede Doeluitkering Centrum Jeugd en Gezin, maar is dit verwerkt in de algemene uitkering; 	L	5	N
		L	16	N
		L	27	V
		B	268	N
7	ONT0515 Kunst en Cultuur: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening uren naar dit product; Aan kunstaankopen / onderhoud is in 2012 minder uitgegeven (dekking uit reserve verfraaiing gemeente). 	L	15	N
		L	12	V
8	REB0708 Sportterreinen en -accommodaties <ul style="list-style-type: none"> Extra afschrijving Frankenthal in 2011 BTW teruggave 2007-2011 Verhuur sporthal aan de scholen andere indexering Kapitaalslasten renovatie sportparken Lagere onderhoudskosten sportvelden 	B	17	N
		B	288	V
		B	24	V
		L	115	N
		L	21	V
9	MDV0803 Leerlingenvervoer <ul style="list-style-type: none"> Daling van de toerekening uren naar dit product; Lagere uitgaven leerlingenvervoer door enerzijds wijzigingen in de verordening leerlingenvervoer en anderzijds doordat de aanbesteding van het leerlingenvervoer in 2012 is afgerond (nieuw contract is ingegaan per 1 augustus 2012). 	L	6	V
		L	107	V
10	Afrondingsverschillen	L	5	V
	Totaal		510	N

5.6.6 Programma 6 Burgers

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	897.955	886.999	-10.956
MDV0804	WWB - inkomen	3.903.328	3.874.050	-29.278
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	132.202	132.800	598
MDV0806	Minimabeleid	400.359	398.400	-1.959
MDV0807	WWB - werk	280.651	275.031	-5.620
MDV0808	Kinderopvang	18.226	21.000	2.774
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.867.034	3.829.174	-37.860
MDV0810	Wet inburgering	112.956	138.808	25.852
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	3.923.923	3.950.392	26.469
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	45.325	31.680	-13.645
Totaal programma 6 Burgers		13.581.959	13.538.334	-43.625

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	394.814	388.650	-6.164
MDV0804	WWB - inkomen	3.011.247	2.972.570	-38.677
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	132.202	132.800	598
MDV0806	Minimabeleid	100.879	4.500	-96.379
MDV0807	WWB - werk	394.693	374.073	-20.620
MDV0808	Kinderopvang	0	0	0
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.867.034	3.829.174	-37.860
MDV0810	Wet inburgering	300.071	82.888	-217.183
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	498.447	479.027	-19.420
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	0	31.680	31.680
Totaal programma 6 Burgers		8.699.387	8.295.362	-404.025

2012	Totaal Lasten	13.581.959	13.538.334	-43.625
2012	Totaal Baten	8.699.387	8.295.362	-404.025
2012	Totaal saldo	4.882.571	5.242.972	360.401

2012	Totaal saldo rekening		4.882.571
2011	Totaal saldo rekening		5.706.996
	Vershil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011		-824.424

5.6.6.1 Toelichting programma 6 Burgers

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Het resultaat van programma 6 is per saldo € 360.401,00 lager uitgaven dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	MDV0802 Burgerzaken: Dit product kent een nadelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening van uren naar dit product; De uitgaven inzake de afdracht van rijksleges voor reisdocumenten zijn lager doordat in 2012 een nabetaling heeft plaatsgevonden m.b.t. korting jonge ID over december 2011; Per saldo een hogere opbrengst gemeenteleges. 	L L B	17 6 6	N V V
2	MDV0804 WWB - Inkomen: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Stijging van de toerekening van uren naar dit product door verschuiving van taken binnen dit programma; Per saldo minder uitgaven periodieke uitkering bijstand; Er is een verplichting vastgelegd voor het terugbetalen van de ontvangen rijksuitkering BBZ declaratiedeel 2012; Per saldo een correctie dubieuze debiteuren in verband met terug ontvangen vorderingen voorgaande jaren met betrekking tot leningen BBZ (€ 92.000,00), BBZ-starters (€ 17.000,00) en WWB-inkomen (€ 5.000,00). 	L L B B	43 14 75 114	N V N V
3	MDV0806 Minimabeleid: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere uitgaven bijzondere bijstand (o.a. leenbijstand en bijzondere bestaanskosten); Lagere uitgaven aan de Kredietbank inzake Schuldhulpverlening; Bij B&W-nota d.d. 5 februari 2013 is besloten een deel van de kosten Schuldhulpverlening 2012 via het participatiebudget 2012 te laten lopen. Het bedrag wat daarmee vrijvalt wordt overgeheveld naar 2013. 	L L B	13 12 96	N V V
4	MDV0807 WWB - Werk: Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> Meer uren toegeschreven aan kostenplaats MDV inzake klantmanagers; Deze kosten zijn ten laste gebracht van het participatiebudget. 	L B	5 20	N V
5	MDV0809 Sociale Werkvoorziening: <ul style="list-style-type: none"> Van het Ministerie SZW is een hogere uitkering ontvangen met betrekking tot WSW; hierdoor ook hogere uitgaven aan Diamantgroep. 	L/B	38	N/V
6	MDV0810 Wet Inburgering: Dit product kent een voordelig saldo door lagere uitgaven uitvoering Wet Inburgering door de gemeente Tilburg. De baten zijn € 217.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd door vrijval van gereserveerde inburgeringsgelden.	L B	26 217	V V

7	MDV0811 Wet Maatschappelijke Ondersteuning Dit product kent een voordelig saldo door: <ul style="list-style-type: none"> • Daling van de toerekening uren naar dit product door verschuiving van taken binnen dit programma, ziekte en ouderschapsverlof personeel; • Lagere uitgaven voor de voorziening rolstoelen en scootmobielen, voornamelijk door de start in 2012 van de scootmobielpool in samenwerking met Thebe en Contour; • Lagere uitgaven uitvoeringskosten huishoudelijke verzorging WMO; • Hogere terugontvangst woonvoorziening gehandicapten; • Hogere eigen bijdrage CAK inzake hulp bij huishouden. 	L	20	N
		L	15	V
		L	32	V
		B	4	V
		B	16	V
8	MDV0812 Administratieve ondersteuning afdeling <ul style="list-style-type: none"> • Stijging van de toerekening uren naar dit product doordat er geen doorberekening heeft plaatsgevonden van de interne uren. 	L	46	N
Totaal			360	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	4.882.571
2011	Totaal saldo rekening	5.706.996
	Totaal verschil	<u>-824.424</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Het resultaat van programma 6 is per saldo € 824.424,00 lager uitgevallen dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00				
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	MDV0802 Burgerzaken <ul style="list-style-type: none"> • Stijging van toerekening van uren naar dit product door de tariefstijging in 2012 en door de langdurige ziekte van een medewerker in 2011; • In 2012 zijn kosten gemaakt voor invoeren melddesk verloren/gevonden voorwerpen; • Hogere uitgaven met betrekking tot aanschaf trouwboekjes en pennen; • Per saldo lagere uitgaven inzake de afdracht van rijksleges voor reisdocumenten doordat in 2012 een nabetaling heeft plaatsgevonden met betrekking tot korting jonge ID over december 2011. 	L	90	N
		L	5	N
		L	6	N
		L	6	V
2	MDV0804 WWB-inkomen <ul style="list-style-type: none"> • Stijging van toerekening van uren naar dit product door de tariefstijging en verschuiving van taken binnen dit programma; • Minder uitgaven inhuur personeel op dit product; • In 2011 heeft de afrekening plaatsgevonden van de ontmanteling DGGO; • Per saldo een correctie dubieuze debiteuren in verband met ontvangen vorderingen voorgaande jaren (voornamelijk vordering BBZ); • In 2012 minder periodieke uitkeringen inzake Bijstandsbesluit Zelfstandigen en BBZ-starters; 	L	45	N
		L	20	V
		L	8	V
		B	83	V
		L	145	V
		B	283	V

	<ul style="list-style-type: none"> • De uitkering 2012 van het Ministerie SZW (gebundelde uitkering) is hoger; • Ten opzichte van 2011 minder terugontvangsten van ten onrechte verstrekte vergoedingen en aflossing / rente lening sociale wetgeving. 	B	60	N
3	MDV0806 Minimabeleid <ul style="list-style-type: none"> • Lagere uitgaven aan de Kredietbank Nederland inzake Schuldhulpverlening; • Lagere uitgaven bijzondere bijstand (o.a. leenbijstand en bijzondere bestaanskosten); • Voor Schuldhulpverlening zijn in 2009 tot en met 2011 extra middelen ontvangen; • Hogere uitname uit het participatiebudget met betrekking tot Schuldhulpverlening; • Diverse overige uitgaven. 	L L B B L	43 54 75 9 4	V V N V V
4	MDV0807 WWB-werk <ul style="list-style-type: none"> • Lagere rijksmiddelen educatie (participatiebudget). De uitgaven aan de gemeente Tilburg worden op programma 5 Welzijn verantwoord. 	B	6	N
5	MDV0808 Kinderopvang <ul style="list-style-type: none"> • Aan kinderopvang 0 - 4 jaar is in 2012 minder uitgegeven. 	L	21	V
6	MDV0809 Sociale Werkvoorziening <ul style="list-style-type: none"> • In 2012 is van het Ministerie van SZW een lagere uitkering ontvangen met betrekking tot WSW; hierdoor ook lagere uitgaven aan Diamant. 	B/L	166	N/V
	MDV0810 Wet Inburgering: De baten zijn € 217.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar door de vrijval van gereserveerde inburgeringsgelden in 2012.	B	217	V
7	MDV0811 Wet Maatschappelijke Ondersteuning <ul style="list-style-type: none"> • Stijging toerekening uren naar dit product; • Aan uitvoeringskosten meer uitgegeven met betrekking tot kanteling WMO; • Minder uitgaven Collectief Vervoer door aanbestedingsvoordeel en afname gebruik Regiotaxi; • In 2012 aan overige vervoerskosten meer uitgegeven; • In 2012 is minder gebruik gemaakt van huur rolstoelen en scootmobielen door de start van de scootmobielpool; • Vermindering van woningaanpassingen door nieuw beleid en door bewoners te wijzen op preventieve maatregelen; • Ingaande 2012 worden op dit product de legeskosten verantwoord inzake aanvraag gehandicaptenparkeerplaats; • Van de gemeente Tilburg de vrije ruimte WMO 2011 Collectief Vervoer ontvangen; • Hogere eigen bijdrage CAK; • 2012 is per saldo minder uitgegeven aan het Budget Hulp bij Huishouden Wmo en Persoonsgebonden budget. 	L L L L L L B B B L	60 44 30 8 20 97 7 27 113 34	N N V N V V V V V V
8	Afrondingsverschil.	L	2	V
	Totaal		824	V

5.6.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2012	Gewijzigde begroting 2012	Verschil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	265.612	205.897	-59.715
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	6.547.801	5.360.821	-1.186.980
OND0907	Gemeentefondsuitkering	1.364	13.200	11.836
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	1.821.563	1.539.431	-282.132
VVH0606	Precarierecht	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		8.636.340	7.119.349	-1.516.991

Product nummer	Omschrijving	Baten 2012	Begroting (na wijziging)	Verschil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	3.783.564	3.802.338	18.774
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	9.234.245	10.498.762	1.264.517
OND0907	Gemeentefondsuitkering	18.801.629	18.857.288	55.659
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	582.642	597.000	14.358
VVH0606	Precarierecht	9.406	8.000	-1.406
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		32.411.486	33.763.388	1.351.902

2012	Totaal Lasten	8.636.340	7.119.349	-1.516.991
2012	Totaal Baten	32.411.485	33.763.388	1.351.903
2012	Totaal saldo	-23.775.145	-26.644.039	-2.868.893

2012	Totaal saldo rekening			-23.775.145
2011	Totaal saldo rekening			-22.184.441
	Verschil jaarrekening 2012 t.o.v. de jaarrekening 2011			-1.590.704

5.6.7.1 Toelichting Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de begroting 2012. Het resultaat van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is per saldo € 2.868.893,00 nadeliger dan begroot.

		Bedragen x € 1.000,00		
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	OND0905 Gemeentelijke belastingen en rechten: De lasten voor dit product zijn met € 60.000,00 overschreden. Dit komt voornamelijk doordat: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 58.000,00 doordat er meer uren op dit product zijn geschreven. Dit komt door de overstap van de belastingheffing en invordering van de gemeente Tilburg naar TOG. Hogere lasten ad € 2.000,00 door diverse kleine verschillen. 	L	60	N
	De baten voor dit product zijn € 19.000,00 lager uitgevallen. Dit komt door lagere OZB-opbrengsten ad € 19.000,00. Enerzijds is er door een hogere WQZ-waarde woningen € 5.000,00 meer aan OZB ontvangen. Anderzijds is de OZB-opbrengst voor	B	19	N

	de niet-woningen per saldo € 24.000,00 door hogere leegstand lager uitgevallen. Bij leegstaande niet-woningen kunnen we geen OZB-gebruik in rekening brengen. Met deze leegstand is onvoldoende rekening gehouden bij het begroten van de opbrengsten.			
2	OND0906 Beleggingen en liquiditeiten: Voor dit product zijn de lasten € 1.187.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 1.224.000,00 door extra toevoegingen aan de reserves. Zie onderdeel 5.5 "Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming". • Hogere lasten ad € 5.000,00 voor de beheervergoeding die aan SVn betaald wordt. • Lagere kapitaallasten ad € 31.000,00 door lagere toegerekende rentelasten voor ons aandeel in het SVn-fonds en de rentelasten aandelen BNG vanwege het lagere renteomslagpercentage. • Lagere lasten ad € 11.000,00 doordat er door ziekte minder uren op dit product zijn geschreven. 	L	1.187	N
	De baten voor dit product zijn € 1.265.000,00 lager uitgevallen. De voornaamste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere baten ad € 919.000,00 doordat er minder aan de reserves is onttrokken dan begroot. Zie onderdeel 5.5 "Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming". • Lagere baten ad € 338.000,00 aan bespaarde rente. Dit komt voornamelijk vanwege de lagere toegerekende rente. • Lagere baten ad € 8.000,00 vanwege de lagere rentevergoeding van de SVN-geldleningen. 	B	1.265	N
3	OND0907 Gemeentefondsuitkering: De lasten van dit product zijn € 12.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt doordat er door langdurige ziekte minder uren zijn geschreven.	L	12	V
	De baten van dit product zijn € 56.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere baten ad € 10.000,00 a.g.v. afrekeningen over oude jaren. • Lagere baten ad € 66.000,00 voor 2012. Dit komt enerzijds door een hogere opbrengst ad € 48.000,00 vanwege de decembercirculaire 2012. Anderzijds is er een nadeel van € 114.000,00 opgenomen als terug te betalen vanwege de aangekondigde onderuitputting 2012. 	B	56	N
4	OND0908 Algemene dekkingsmiddelen: De lasten zijn € 282.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 538.000,00 vanwege saldo kostenplaatsen. Op dit product worden de restsaldi's van de diverse kostenplaatsen geboekt doordat er minder uren zijn geschreven op de overige producten. Verder is hierop verantwoord het batig saldo van de kostenplaats rente. Dit is positief vanwege de grenscorrectie met Tilburg. • Hogere lasten ad € 281.000,00 vanwege het resultaat 2012 ad € 1.597.483,00 terwijl bij het Financiële Tussenbericht een batig rekeningssaldo is geraamd van € 1.316.473,00. • Hogere lasten ad € 81.000,00 wegens een extra storting in de voorziening dubieuze debiteuren. • Hogere lasten ad € 294.000,00 doordat de boekwaarde van Strategische 	L	282	N

	<p>aankopen (perceel Zandeind) is afgewaardeerd naar landbouwwaarde ad € 6,00 per m²</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 165.000,00 vanwege de niet activeerbare kosten die verband hielden met de verbouwing van het gemeentehuis (huur, verhuizing, opslag, ICT). Deze kosten mochten niet geactiveerd worden en moesten in een keer ten laste van de exploitatie komen. De uitgaven op het krediet zijn € 165.000,00 lager geworden; Lagere lasten ad € 1.000,00 door overige kleine verschillen. <p>De baten zijn € 14.000,00 lager uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere baten ad € 517.000,00 doordat begrote stelposten voor rentevoordeel, doorschuif-b.t.w. en onderputting in werkelijkheid zijn gerealiseerd op de producten in de programma's. Hogere baten ad € 346.000,00 voor een vergoeding van de grondexploitatie voor het overnemen van de boekwaarden van de school en de peuterspeelzaal ten behoeve van de te ontwikkelen locatie Fonkelsteen. Hogere baten ad € 18.000,00 vanwege de tweede tranche in verband met de liquidatie van de GR IZA. Hogere overige baten ad € 139.000,00 door hogere vrijval verplichtingen 2011 (€ 48.000,00), bijdragen van derden in reserves (€ 12.000,00) en de boeking van de 1% regeling (€ 79.000,00). 	B	14	N
5	Afrondingsverschil		2	V
	Totaal		2.869	N

Saldoverschillen rekening – rekening

2012	Totaal saldo rekening	-23.775.145
2011	Totaal saldo rekening	-22.184.441
	Totaal verschil	<u>-1.590.704</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2012 ten opzichte van de jaarrekening 2011. Het resultaat van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is per saldo € 1.590.704,00 voordeliger dan vorig jaar.

		Bedragen x € 1.000,00		
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>OND0905 Gemeentelijke belastingen en rechten: De lasten van dit product zijn met € 200.000,00 afgenomen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 230.000,00 voor uitbestede werkzaamheden. Dit komt door de overstap van de werkzaamheden belastingen van de gemeente Tilburg naar TOG; Lagere lasten ad € 6.000,00 voor kosten betalingsverkeer. Dit komt door de overstap van de werkzaamheden belastingen van de gemeente Tilburg naar TOG; Lagere lasten ad € 12.000,00 voor advieskosten vanwege de inhuur van een externe adviseur voor het begeleiden van de overstap van de werkzaamheden belastingen van de gemeente Tilburg naar TOG; 	L	200	V

	<ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 6.000,00 voor proceskostenvergoedingen. Er zijn in 2012 meer bezwaren ingediend en bij de rechter beland; Hogere lasten ad € 42.000,00 door meer geschreven uren. Ook dit komt door de overstap van de werkzaamheden belastingen van de gemeente Tilburg naar TOG. <p>De baten zijn € 27.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit komt enerzijds door een stijging van de tarieven en anderzijds doordat het aantal onroerende-zaken in de gemeente stijgt.</p>	B	27	V
2	<p>OND0906 Beleggingen en liquiditeiten: De lasten van dit product zijn € 1.527.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 1.549.000,00 door meer stortingen in de reserves. Lagere kapitaallasten ad € 28.000,00 vanwege het lagere renteomslagpercentage ten opzichte van vorige jaar (2012: 2011:). Hogere lasten ad € 6.000,00 door overige kleine verschillen. <p>De baten van dit product zijn € 2.522.000,00 hoger uitgevallen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere baten ad € 2.857.000,00 doordat er in 2012 meer aan de reserves is onttrokken dan in 2011. Lagere bespaarde rente ad € 315.000,00 voornamelijk vanwege een lagere toegerekende rente aan reserves. Lagere baten ad € 20.000,00 vanwege een lager dividend ad € 15.000,00 van de BNG en voorts € 5.000,00 minder rentevergoeding van de SVN-leningen. 	L	1.527	N
		B	2.522	V
3	<p>OND0907 Gemeentefondsuitkering: De baten voor dit product zijn met € 594.000,00 toegenomen ten opzichte van vorig jaar. Een bedrag van € 90.000,00 is in 2012 meer ontvangen over voorgaande jaren. Verder is de algemene uitkering over 2012 € 504.000,00 hoger dan de uitkering over 2011. Dit komt voornamelijk doordat de uitkering voor Centra Jeugd en Gezin ter hoogte van € 450.000,00 per 2012 als doeluitkering in het gemeentefonds is opgenomen. Het accres is ten opzichte van 2011 gedaald, maar diverse maatstaven en doeluitkeringen zijn hoger uitgevallen dan in 2011. Dit levert per saldo € 54.000,00 meer op dan in 2011.</p>	B	594	V
4	<p>OND0908 Algemene dekkingsmiddelen: De lasten van dit product zijn € 328.000,00 hoger uitgevallen. Dit is een gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het saldo kostenplaatsen dat € 911.000,00 voordeliger is t.o.v. vorig jaar omdat in 2012 o.a. een rentevergoeding van de grenscorrectie van de Boschkens is verantwoord en verder zijn er meer uren direct functioneel verantwoord. In 2011 is het batig resultaat van € 569.853,00 verantwoord terwijl het batig saldo 2012 € 1.597.483,00 bedraagt. Een verschil van € 1.028.000,00. In 2011 is de storting in de voorziening Vier kwartieren III ad € 655.000,00 verantwoord. In 2012 is eenmalig € 300.000,00 verantwoord voor de compensatie vanwege de bedrijfsbeëindiging van het bedrijf op de Abcovensedijk nr. 5; In 2012 is een storting verantwoord in de voorziening dubieuze debiteuren van € 81.000,00 terwijl in 2011 een vrijval in deze voorziening is verantwoord. Een nadelig verschil van € 111.000,00; In 2012 is de boekwaarde van van Strategische aankopen (perceel Zandeind) met 	L	328	N

	<p>€ 294.000,00 afgewaardeerd naar landbouwwaarde ad € 6,00 per m²;</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2012 waren er hogere lasten ad € 165.000,00 vanwege de niet activeerbare kosten die verband hielden met de verbouwing van het gemeentehuis (huur, verhuizing, opslag, ICT); • Per saldo lagere overige lasten ad € 4.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 96.000,00 hoger uitgevallen. Het betreft hier incidentele baten.</p> <p>In 2011 zijn incidentele baten verantwoord zoals de verkoop van de woning Groeneweg en bijdragen van derden in gemeentelijke reserves e.d.</p> <p>In 2012 zijn incidentele baten verantwoord zoals de vergoeding van de grondexploitatie voor afboeking van de boekwaarden van de locatie Fonkelsteen, de hogere bijdrage van de 1%-regeling, de hogere vrijval van de verplichting ten opzichte van vorig jaar e.d. en voorts de bijdragen van derden in gemeentelijke reserves e.d.</p>	B	96	V
5	Overige kleine verschillen		7	V
	Totaal		1.591	V

5.7 Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming

5.7.1 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming
(werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves)

		Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Verschil
Resultaat voor bestemming, batig		193.695,16		
Onttrekkingen reserves	wijziging			
algemene reserve				
storting in de reserve KPL renovatie sportparken	2012-03	1.200.000,00	1.200.000,00	0,00
algemene weerstandsreserve				
post onvoorziene uitgaven, incidentele ged.	2012-00	0,00	45.800,00	-45.800,00
post onvoorziene uitgaven, aframing	2012-13	0,00	-45.800,00	45.800,00
wachtgelden voormalige bestuurders	2012-00	66.904,26	77.186,00	-10.281,74
iDOP Riel	2012-00	100.000,00	100.000,00	0,00
beschikking over de AWR aanv. res.riolering	2012-00	0,00	64.276,00	-64.276,00
inc. lasten 2012, bodemkwaliteit	2012-02	9.138,50	7.500,00	1.638,50
inc. lasten 2012, schoolmaatschappelijk werk	2012-02	7.432,00	7.432,00	0,00
inc. lasten 2012, midzomernachtfestival	2012-02	5.000,00	5.000,00	0,00
inc. lasten 2012, gebruik hal Kerkstraat 53	2012-02	3.672,00	3.672,00	0,00
inc. lasten 2012, handhaving buitengebied	2012-02	10.000,00	10.000,00	0,00
inc. lasten 2012, eenmalig onderhoud sportpark van den Wildenberg	2012-02	0,00	24.000,00	-24.000,00
inc. lasten 2012, eenmalig onderhoud sportpark de Krim	2012-02	0,00	6.000,00	-6.000,00
storting in de reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken	2012-03	1.002.400,00	1.002.400,00	0,00
BTW sportpark	2012-03	0,00	465.000,00	-465.000,00
extra afschrijving toplaag 1e kunstgrasveld	2012-03	16.697,79	16.698,00	-0,21
extra afschrijving ondergrond 2e kunstgrasveld	2012-03	84.875,41	84.875,00	0,41
extra afschrijving toplaag 2e kunstgrasveld	2012-03	41.153,89	41.154,00	-0,11
onderzoek accommodatie Zorgcentrum/CC	2012-04	15.000,00	15.000,00	0,00
Stika	2012-10	25.000,00	25.000,00	0,00
verkiezingen Tweede Kamer	2012-10	22.636,87	21.000,00	1.636,87

	wijziging	Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Vershil
bedrijfsbeëindiging Abcovensedijk 5	2012-12	300.000,00	300.000,00	0,00
extra afschrijving investeringen infraplan centrum	2012-13	1.445.966,40	1.445.966,00	0,40
extra afschrijving krediet bodemverontreiniging centrum	2012-13	113.802,91	81.288,00	32.514,91
voorbereidingskrediet brandweerkazerne aed-apparaten	rekening	16.183,14	0,00	16.183,14
uren personeel aan- en verkopen gronden	rekening	15.967,37	0,00	15.967,37
overige lasten aan- en verkopen gronden	rekening	42.428,00	0,00	42.428,00
totaal		3.345.108,54	3.803.447,00	-458.338,46
algemene reserve grondexploitatie				
uitgaven 2012 centrum Oranjeplein	2012-00	62.199,96	470.145,00	-407.945,04
reconstructie Kloosterplein	2012-07	161.000,00	161.000,00	0,00
rentekosten NieGG	rekening	30.915,64	0,00	30.915,64
totaal		254.115,60	631.145,00	-377.029,40
saldo van de jaarrekening	2012-09	569.852,71	569.852,71	0,00
reserve overgehevelde budgetten				
aanwending 2012 reserve	2012-00	873.343,00	873.343,00	0,00
correctie aanwending reserve	2012-10	0,00	-20.000,00	20.000,00
totaal		873.343,00	853.343,00	20.000,00
dekkingsresertve kpl kapel cc				
dekking kapitaallasten renovatie kazerne	2012-02	0,00	7.900,00	-7.900,00
dekking kapitaallasten kapel cc	rekening	22.523,14	0,00	14.623,14
totaal		22.523,14	7.900,00	6.723,14
reserve Kloosterplein				
uitgaven onderzoeken 2012	2012-00	2.038,45	0,00	2.038,45
reserve monumenten				
uitgaven 2012	2012-00	0,00	11.515,00	-11.515,00
reserve groen				
		0,00	0,00	0,00
reserve volkshuisvesting				
		0,00	0,00	0,00

	wijziging	Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Vershil
reserve parkeergarage				
baten/lasten parkeergarage	2012-00	33.435,33	12.669,00	20.766,33
minder parkeergelden parkeergarage	2012-10	0,00	6.000,00	-6.000,00
bezwaar belastingen waarde parkeergarage	2012-13	0,00	18.000,00	-18.000,00
totaal		33.435,33	36.669,00	-3.233,67
reserve impuls openbare verlichting				
impuls 2008	rekening	9.400,00	0,00	9.400,00
impuls 2009	rekening	7.850,00	0,00	7.850,00
totaal		17.250,00	0,00	17.250,00
reserve impuls openbare ruimte				
uitgaven 2012		0,00	0,00	0,00
reserve Turnhoutsebaan				
uitgaven onderhoud 2012	2012-00	67.444,94	107.641,00	-40.196,06
rotonde recreatieve poort	2012-06	14.208,95	50.000,00	-35.791,05
totaal		81.653,89	157.641,00	-75.987,11
reserve egalisatie tarieven riolering				
uitgaven/inkomsten 2012	2012-00	0,00	64.276,00	-64.276,00
correctie beschikking reserve	2012-13	0,00	-30.000,00	30.000,00
totaal		0,00	34.276,00	-34.276,00
reserve onderhoud gemeentegebouwen				
krediet 2012 onderhoud gemeentegebouwen	2012-00	0,00	234.207,00	-234.207,00
lopende kredieten tot en met 2011	rekening	347.403,19	0,00	347.403,19
krediet onderhoud daken gemeentehuis		205.000,00	0,00	205.000,00
groot onderhoud daken gemeentehuis	2012-08	42.050,48	53.000,00	-10.949,52
totaal		594.453,67	287.207,00	307.246,67
reserve egalisatie leges BV				
uitgaven/inkomsten 2012		0,00	0,00	0,00
reserve KPL renovatie sportparken				
kapitaallasten renovatie sportparken	2012-03	88.593,06	125.720,00	-37.126,94

	wijziging	Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Verschil
reserve verfraaiing gemeente				
onderhoud kunst	2012-00	5.151,92	5.876,00	-724,08
onderhoud kunst beheer, bruggen e.d.	2012-01	5.000,00	5.000,00	0,00
uitgaven en inkomsten kunstvoorwerpen		0,00	0,00	0,00
totaal		10.151,92	10.876,00	-724,08
reserve huisvesting onderwijs				
uitgaven-inkomsten	2012-00	0,00	107.000,00	-107.000,00
huur noodlokalen Mill Hill	2012-10	0,00	15.415,00	-15.415,00
wijziging ohp-2012	2012-11	0,00	31.198,00	-31.198,00
minder huuropbrengsten	2012-13	0,00	8.860,00	-8.860,00
totaal		0,00	162.473,00	-162.473,00
reserve cultureel centrum				
beschikking ter dekking hogere kapitaallasten	2012-00	435.000,00	435.000,00	0,00
reserve jeugdsportsubsidie				
vrijval afrekening jeugdsportsubsidies 2011	rekening	16.070,99	0,00	16.070,99
reserve bovenwijkse voorzieningen				
exploitatie 2012 advies/uren	2012-00	18.191,30	89.944,00	-71.752,70
uitgaven Kloosterplein	2012-07	367.270,49	430.600,00	-63.329,51
totaal		385.461,79	520.544,00	-135.082,21
totaal onttrekkingen 2012		7.929.052,09	8.847.608,71	-926.456,62
Toevoegingen aan reserves				
algemene weerstandssreserve				
bespaarde rente awr	2012-00	180.189,55	231.205,00	-51.015,45
bespaarde rente reserves en voorzieningen	2012-00	269.981,42	235.286,00	34.695,42
correctie bijdrage aan de algemene dienst	2012-00	-69.200,00	-90.000,00	20.800,00
onderuitputting kapitaallasten	2012-02	103.962,00	104.000,00	-38,00
onderuitputting kapitaallasten sportparken	2012-03	28.542,00	28.542,00	0,00
toevoeging vanuit de voorziening afval	2012-06	500.000,00	500.000,00	0,00
opbrengst verkoop gronden e.d.	rekening	33.435,78	0,00	33.435,78
batig saldo 2011	2012-09	569.852,71	569.852,71	0,00
totaal awr		1.616.763,46	1.578.885,71	37.877,75

	wijziging	Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Vershil
algemene reserve grondexploitatie				
bespaarde rente	2012-00	132.903,06	153.717,00	-20.813,94
correctie bijdrage aan de algemene dienst	2012-00	-69.200,00	-100.000,00	30.800,00
totaal algemene reserve grex		63.703,06	53.717,00	9.986,06
reserve overgehevelde budgetten				
storting vanuit de exploitatie	rekening	820.923,00	0,00	820.923,00
reserve iNUP				
storting vanuit de exploitatie	rekening	67.516,00	0,00	67.516,00
reserve dekking KPL				
rentetoevoeging	rekening	7.303,47	0,00	7.303,47
reserve groen				
storting vanuit de exploitatie	rekening	13.392,50	0,00	13.392,50
reserve monumenten				
storting vanuit de exploitatie , 1% regeling	rekening	9.832,74	0,00	9.832,74
reserve Turnhoutsebaan				
bespaarde rente	2012-00	262.957,30	379.653,00	-116.695,70
reserve egalisatie tarieven rioolrecht				
saldo uitgaven/inkomsten	2012-00	250.525,71	64.276,00	186.249,71
storting vanuit de voorziening afval	2012-04	500.000,00	500.000,00	0,00
totaal		750.525,71	564.276,00	186.249,71
reserve onderhoud gemeentegebouwen				
storting vanuit de exploitatie	2012-00	112.300,00	112.300,00	0,00
reserve dekking KPL renovatie sportparken				
storting vanuit algemene reserve	2012-03	1.200.000,00	1.200.000,00	0,00
storting vanuit awr	2012-03	1.002.400,00	1.002.400,00	0,00
totaal		2.202.400,00	2.202.400,00	0,00
reserve verfraaiing gemeente				
storting vanuit de exploitatie, 1% regeling	rekening	68.597,47	0,00	68.597,47

	wijziging	Jaarrekening 2012	Begroting 2012	Vershil
reserve huisvesting onderwijs				
storting saldo uitgaven en inkomsten	rekening	105.588,31	0,00	105.588,31
reserve cultureel centrum				
bespaarde rente cc	2012-00	265.736,09	385.567,00	-119.830,91
reserve jeugdsportsubsidies				
restant budget subsidies 2011	rekening	0,00	0,00	0,00
reserve incidentele subsidies				
storting vanuit de exploitatie	rekening	1.324,65	0,00	1.324,65
reserve transitie awbz/wmo				
storting vanuit de exploitatie	rekening	77.088,00	0,00	77.088,00
reserve transitie jeugdzorg				
storting vanuit de exploitatie	rekening	6.212,00	0,00	6.212,00
reserve bovenwijkse voorzieningen				
toevoeging rente	2012-00	25.042,11	24.408,00	634,11
bijdrage Oude Tilburgsebaan	rekening	2.796,00	0,00	2.796,00
bijdrage complex Boschkens	rekening	36.481,17	0,00	36.481,17
bijdrage Recreatieve Poort	rekening	8.781,00	0,00	8.781,00
totaal		73.100,28	24.408,00	48.692,28
totaal toevoegingen aan reserves 2012		6.525.264,04	5.301.206,71	1.224.057,33
saldo onttrekkingen/toevoegingen reserves		1.403.788,05		
resultaat na bestemming		1.597.483,21		

6 Bijlagen

6.1 Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeente Goirle

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van gemeente Goirle gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en de programmarekening over 2012 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Goirle is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten en toevoegingen aan reserves.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Goirle een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2012 als van de activa en passiva per 31 december 2012 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2012 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder de Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Eindhoven, 23 april 2013

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. M.H. de Hair RA

Departement	Nummer	Specifieke uitering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2012 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa				
I N D I C A T O R E N							
BZK	C7C	Investering stedelijke vernieuwing (ISV) II Provinciale beschikking en/of verordening Project-gemeenten (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: C7C / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: C7C / 03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 04</i>	
			1 1225562	€ 0	€ 0		
			2 1651745	€ 0	€ 233.550		
			Eindverantwoording Ja/Nee	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	Activiteiten stedelijke vernieuwing (in aantallen)	
	Afspraak	Realisatie	Toelichting afwijking				
	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project	Alleen in te vullen na afloop project				
	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 05</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 06</i>	<i>Aard controle D1 Indicatornummer: C7C / 07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: C7C / 08</i>			
1 Nee							
2 Nee							
OCW	D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: D9 / 04</i>	
		€ 35.975	€ 37.039	€ 0	€ 0		
I&M	E27B	Brede doelluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Toelichting afwijking	Eindverantwoording Ja/Nee
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05</i>
			1 C2061894/2899258	€ 83.700	€ 44.017		Nee
			2 C2061896/2899271	€ 173.400	€ 622.229		Nee
			3 C2061897/2902465	€ 5.716	€ 0		Nee
			4 C2013458/2419697	€ 0	€ 879.810		Ja
5 C2012466/2418699	€ 9.953	€ 0		Ja			
SZW	G1C-1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeentedeel 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Gemeenten verantwoordden hier alleen het gemeentelijk deel indien er in (jaar T) enkele of alle inwoners werkzaam zijn bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T); exclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren; exclusief deel openbaar lichaam			
			<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-1 / 02</i>			
		0,00	0,00				
SZW	G1C-2	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoordden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1C-2 / 01</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 02</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 03</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 04</i>	<i>Aard controle R Indicatornummer: G1C-2 / 05</i>
			1 0785 (Goirle)	196,00	18,28	156,76	10,79
SZW	G2	I Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB I.1 WWB: algemene bijstand Gemeenten verantwoordden hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 02</i>			
		€ 2.631.944	€ 114.389				

		I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAW Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 04				
		I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) IOAZ Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 05	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 06				
		I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 08				
		I.5 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Aard controle n.v.t. Indicatonummer: G2 / 09					
			€116.401	€574				
			€15.800	€0				
			€93.862	€58.027				
			€0					
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatonummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatonummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatonummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatonummer: G3 / 04	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatonummer: G3 / 05	Besteding (jaar T) Bob Aard controle R Indicatonummer: G3 / 06
			€4.992	€0	€2.620	€44.003	€10.508	€0
			€0	€0				
			€0	€0				
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T) indien zij de uitvoering in (jaar T) helemaal niet hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr.	Besteding (jaar T) participatiebudget Aard controle R Indicatonummer: G5 / 01	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatonummer: G5 / 02	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget Aard controle R Indicatonummer: G5 / 03	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's Aard controle R Indicatonummer: G5 / 04	Besteding (jaar T) Regellu Dit onderdeel is van toepassing voor gemeenten die in (jaar T-1) duurzame plaatsingen van inactieven naar werk hebben gerealiseerd en verantwoord aan het Rijk. Aard controle R Indicatonummer: G5 / 05	
			€543.567	€126.854	€5.522	€0		
			Het aantal door de gemeente in (jaar T) ingekochte trajecten basisvaardigheden Aard controle D1 Indicatonummer: G5 / 06	Het aantal door volwassen inwoners van de gemeente in (jaar T) behaalde NT2-certificaten, dat niet meetelt bij de output-verdeelmaatstaven uit de verdeelsleutel van Onze Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. Aard controle D1 Indicatonummer: G5 / 07				
			21	6				
VWS	H10_2010	Brede doeluitkering Centra voor Jeugd en Gezin (BDU C.JG). Hernieuwde uitvraag 2008 tot en met 2011 Tijdelijke regeling C.JG Gemeenten	Besteding 2008 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatonummer: H10_2010 / 01	Besteding 2009 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatonummer: H10_2010 / 02	Besteding 2010 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatonummer: H10_2010 / 03	Besteding 2011 aan jeugdgezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning jeugd, afstemming jeugd en gezin en het realiseren van centra voor jeugd en gezin. Aard controle R Indicatonummer: H10_2010 / 04	Is er ten minste één centrum voor jeugd en gezin in uw gemeente gerealiseerd in de periode 2008 tot en met 2011? Ja/Nee Aard controle D1 Indicatonummer: H10_2010 / 05	
			€236.534	€279.784	€335.284	€475.301	Ja	